PROGRAMMABEGROTING
2024

gemeente Simpelveld

Inhoudsopgave

Aanbieding aan Raad **3**

Hoofdstuk 1: Algemeen **7**
1.1 Planning & Control-cyclus 9
1.2 Indeling programmabegroting 9
1.3 Over de gemeente 11
1.4 Samenstelling gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders 12
1.5 Begroting in één oogopslag 14
1.6 Financiële status en weerbaarheid 21

BELEIDSBEGROTING

Hoofdstuk 2: Programmaplan **23**
2.1 Programma 0: Bestuur en ondersteuning 25
2.2 Programma 1: Veiligheid 35
2.3 Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat 41
2.4 Programma 3: Economie 45
2.5 Programma 4: Onderwijs 51
2.6 Programma 5: Sport, cultuur en recreatie 56
2.7 Programma 6: Sociaal domein 64
2.8 Programma 7: Volksgezondheid en milieu 76
2.9 Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV) 84

Hoofdstuk 3: Paragrafen **93**
3.1 Bedrijfsvoering 95
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 99
3.3 Financiering 107
3.4 Lokale heffingen 112
3.5 Onderhoud kapitaalgoederen 119
3.6 Grondbeleid 123
3.7 Verbonden partijen 124
3.8 Wet Open Overheid 141

FINANCIËLE BEGROTING

Hoofdstuk 4: Overzicht van baten en lasten **143**
4.1 Overzicht van baten en lasten op programmaniveau 145
4.2 Toelichting baten en lasten – incidenteel en structureel 146
4.3 Overzicht van baten en lasten op taakveldniveau 152
4.4 Vooruitblik reserves en voorzieningen 2024-2027 153

Hoofdstuk 5: Uiteenzetting van de financiële positie **155**
5.1 Financiële positie en toelichting 157

Hoofdstuk 6: Overigen **163**
6.1 Indicatoren 165
6.2 Trefwoordenlijst 166
6.3 Lijst van afkortingen 169

Vaststellingsbesluit **171**

AANBIEDING AAN RAAD

Inleiding

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 ter vaststelling aan.

Deze begroting is de tweede van deze raadsperiode en is gebaseerd op het coalitieakkoord 'Verbindend duurzaam verder bouwen' en de vertaling hiervan in het collegeprogramma. In lijn met de in onze collegeagenda 2022-2026 gekozen fasering staan voor 2024 en verder een groot aantal activiteiten en investeringen gepland om onze gemeente toekomstbestendig te houden. Voor een aantal prominente fysieke projecten zal 2024 in het teken staan van de start van de daadwerkelijke realisatie.

De voorliggende begroting is opgesteld in een periode van onrust en onzekerheid. Wereldwijd is er sprake van spanningen en in Oekraïne woedt de oorlog nog steeds in alle hevigheid. Ook de weersextremen zijn dagelijks in de media. Zaken die niet ongemerkt aan onze gemeente voorbijgaan.

De begroting 2024 sluit met een positief saldo van € 23.337. Ook 2025 laat een positief saldo zien. Voor de jaren 2026 en 2027 is echter sprake van tekorten. De tekorten vanaf 2026 passen in het landelijke beeld. Wij sluiten ons aan bij de door de provincie en de VNG uitgezette lijn om het ongunstige financiële toekomstperspectief van gemeenten helder te presenteren.

Als gevolg van de val van het kabinet staan de verkiezingen voor de 2e kamer voor de deur. Door de gemeenten wordt met spanning uitgekeken naar de plannen van een nieuw te vormen kabinet. Indien vanuit het Rijk onvoldoende wordt tegemoet gekomen aan de financiële noden van gemeenten, dan zijn ombuigingen, belastingverhoging en meer fundamentele en pijnlijke keuzes mogelijk aan de orde.

Wij wensen u veel leesplezier.

Simpelveld, 19 september 2023

Het college van burgemeester en wethouders,

De waarnemend secretaris,	De burgemeester,
Mevr. H.F. van Breugel	Mevr. S.C.J. Scheepers

HOOFDSTUK 1

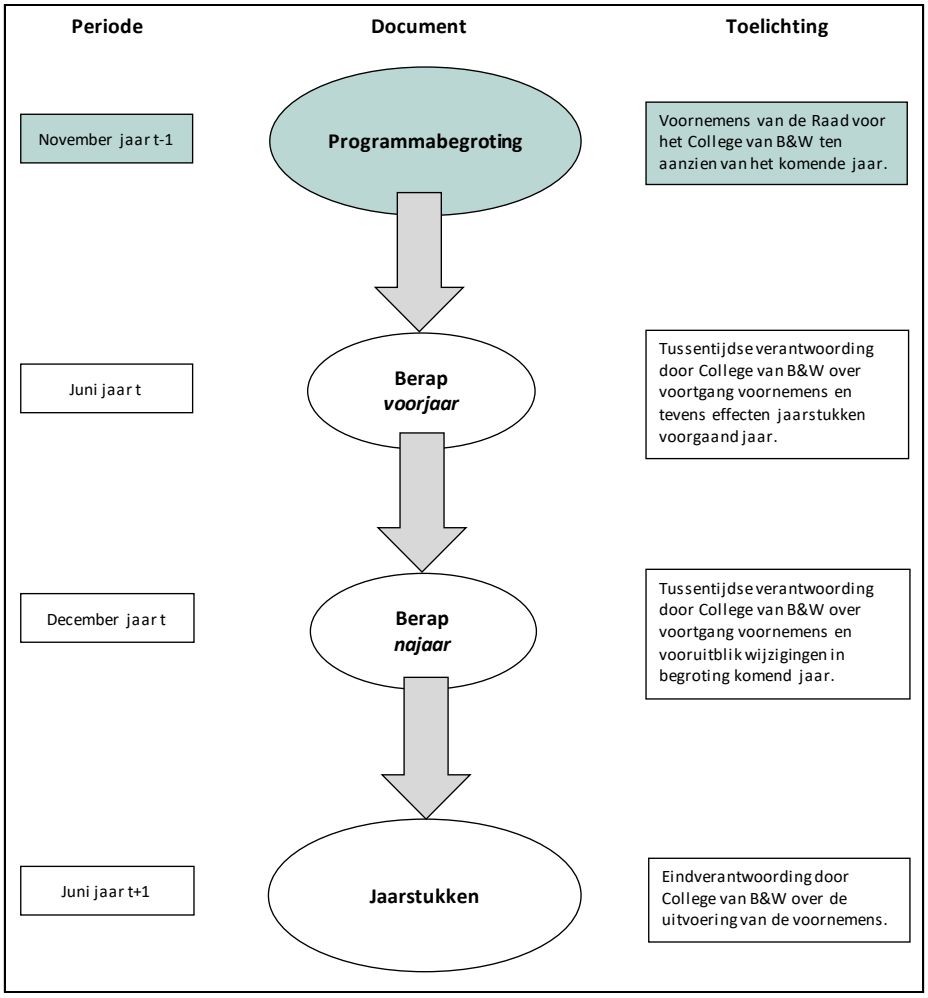

ALGEMEEN

1.1 Planning & Control-cyclus

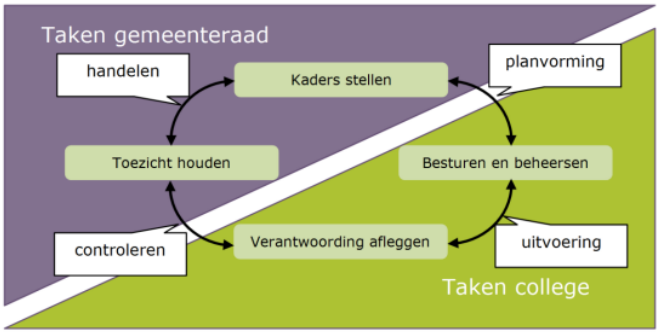
De Planning & Control-cyclus van de gemeente Simpelveld kent de volgende documenten:
- Programmabegroting
- Berap *voorjaar*
- Berap *najaar*
- Jaarstukken

In onderstaand diagram wordt per P&C-document een korte toelichting gegeven. Tevens wordt het bijbehorende tijdpad globaal weergegeven. Door middel van arcering is in onderstaand diagram aangegeven waar we ons op dit moment in de P&C-cyclus bevinden.

1.2 Indeling programmabegroting

De programmabegroting is een belangrijk instrument voor de invulling van de kaderstellende- en controlerende rol van de raad. Middels de programmabegroting wordt de raad in staat gesteld om te sturen op hoofdlijnen en te controleren of de vooraf afgesproken doelstellingen worden gerealiseerd. Dit betekent op haar beurt dat het college verantwoording dient af te leggen over de uitvoering en de eventuele haalbaarheid van de “opdracht”. De jaarstukken, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening, zijn een instrument om deze verantwoording te kunnen afleggen. De indeling van de programmabegroting volgt de wettelijke voorschriften. De indeling van de verschillende hoofdstukken vindt u in de inhoudsopgave.

De beleidsbegroting

Wat staat er in de programma's?
Bij elk programma dienen de drie W-vragen, 'wat willen we bereiken?', 'wat doen we daarvoor?' en 'wat mag het kosten?' beantwoord te worden. De eerste W-vraag betreft 'wat willen we bereiken?'. Hier wordt een doel (= hoofdambitie) gesteld. Het is van groot belang om hier de juiste "onderleggers" voor te hebben. De strategische visie en de college-agenda zijn dergelijke "onderleggers". Daarnaast maken we gebruik van verplichte beleidsindicatoren die de maatschappelijke effecten toelichten die met ieder afzonderlijk programma worden beoogd. Als input dient hiervoor bijvoorbeeld het Burgeronderzoek Parkstad Limburg dat iedere twee jaar plaatsvindt. In 2021 heeft het burgeronderzoek (vragen over veiligheid, wonen, openbare ruimte etc.) plaatsgevonden. Hieraan hebben alle Parkstad-gemeenten deelgenomen (incl. Beekdaelen en Voerendaal die 1x per 4 jaar i.p.v. 1x per 2 jaar deelnemen).

Eind 2023 vindt het Dienstverleningsonderzoek Parkstad plaats, in samenwerking met de gemeenten Heerlen, Brunssum, Voerendaal, Kerkrade, Landgraaf en Beekdaelen. Dit onderzoek vindt normaal iedere twee jaar plaats maar door capaciteitsproblemen en een organisatieverandering bij de gemeente Heerlen is dit onderzoek in 2021 niet uitgevoerd. In 2024 gaan we aan de slag met de aandachtspunten die uit het onderzoek zullen volgen.

Bij de tweede W-vraag, 'wat doen we daarvoor?', zijn in een overzichtelijk schema de prioriteiten en bijbehorende activiteiten aangegeven. De derde W-vraag, 'wat mag het kosten?', geeft de doorrekening weer van de baten en lasten per programma voor de periode 2024-2027. Verder worden per programma de investeringen aangegeven, mogelijke mutaties in reserves en de voornaamste verschillen ten opzichte van de begroting 2023 beknopt toegelicht. De gepresenteerde cijfers 2023 betreffen de gewijzigde cijfers na de berap voorjaar 2023.

Wat staat er in de paragrafen?
De (verplichte) paragrafen in hoofdstuk 3 zijn een dwarsdoorsnede van de programma's vanuit een specifiek perspectief (bijvoorbeeld onderhoud, lokale heffingen, weerstandsvermogen, bedrijfsvoering etc.). Dit zijn onderwerpen die in de basis in elk van de 9 programma's terugkomen. Het gaat om beleidslijnen van het beheerproces, waarbij sprake is van een groot financieel belang, een grote politieke betekenis of een aanzienlijk belang voor de realisatie van de beleidsvoornemens. Het doel van de paragrafen is, dat thema's die verspreid in de programma's zijn opgenomen, worden gebundeld in een kort overzicht. Hierdoor krijgt de raad voldoende inzicht in deze onderwerpen om de kaderstellende- en controlerende taak uit te voeren.

De financiële begroting

Wat staat er in de financiële begroting?
In hoofdstuk 4 is o.a. het overzicht van baten en lasten opgenomen waarin inzichtelijk per programma de baten en lasten worden weergegeven. Tevens is in dit hoofdstuk de vooruitblik reserves en voorzieningen opgenomen. De financiële positie en de toelichting hierop zijn terug te vinden in hoofdstuk 5. Onderdelen zijn o.a. de geprognosticeerde balans en het investeringsprogramma 2024-2027.

1.3 Over de gemeente

Sinds de gemeentelijke herindeling in 1982 vormen de voormalige gemeenten Simpelveld en Bocholtz samen de nieuwe gemeente Simpelveld. Het grondgebied van de gemeente heeft een oppervlakte van ongeveer 1.603 ha. De gemeente telt in totaal 10.392 inwoners (peildatum 1 januari 2023).

POORT VAN HET HEUVELLAND
Het prachtige heuvelachtige landschap is het decor voor de gemeente Simpelveld, gelegen in het beekdal van de Eyserbeek. Een dal met steile hellingen en heuvelplateaus met weidse uitzichten. Wie landelijk wil wonen met alle voorzieningen bij de hand, vindt dat in Simpelveld. Behalve een levendig centrum in de kern Simpelveld, met een gevarieerd winkelaanbod en levensloopbestendige appartementen, en een onlangs geheel vernieuwd centrum in Bocholtz, heeft de gemeente ook goede voorzieningen in het basisonderwijs, (ouderen)zorg, sport en recreatie.

In Simpelveld en Bocholtz vind je nog dat echte dorpsgevoel, waar mensen elkaar kennen en tijd voor elkaar maken. Beide dorpen hebben een bruisend verenigingsleven, van muziekverenigingen en zangkoren tot sportclubs en culturele instellingen.

HART VAN EEN GRENZELOZE REGIO
Zuid-Limburg maakt werk van grenzeloze groei, door te investeren in grensoverschrijdend openbaar vervoer en door krachten te bundelen over de grenzen heen. In het hart van die grenzeloze regio ligt de gemeente Simpelveld. Met aan de ene kant de stedelijke regio Parkstad Limburg, aan de andere kant de charme van het Limburgse heuvelland en op een steenworp afstand de keizerstad Aken, die zich manifesteert als het centrum van de high-tech-industrie. Dat maakt Simpelveld tot een prima uitvalsbasis om te wonen, te werken en te recreëren.

LIMBURG OP ZIJN BEST
Gemeente Simpelveld is ook het ideale startpunt voor wandel- en fietstochten, of dagtrips naar de toeristische attracties in Parkstad Limburg. Genieten van het Bourgondische leven in Limburg? In Simpelveld kan dat. Rust, ruimte, natuur en gastvrij ontvangen worden, dat is Limburg op zijn best. Wij hebben een breed en gevarieerd aanbod aan gezellige restaurants en overnachtingsmogelijkheden van een bungalowpark tot nostalgische Limburgse hoeves.

In Simpelveld is genoeg te beleven. Wij zijn de thuishaven voor de Zuid-Limburgse Stoomtrein Maatschappij. Wanneer u vanaf het nostalgische station met de stoomtrein vertrekt, waant u zich even terug in de tijd. Wat er in onze gemeente te zien of te doen is, vindt u allemaal terug op de website www.toeristischsimpelveld.nl.

GEMEENTEWAPEN & LOGO

Het gemeentewapen is ontleend aan het wapen van de familie Von der Leyen, heren van Simpelveld en Bocholtz van 1640 tot 1773: een zilveren (witte) paal in een azuren (blauw) veld. In de ene blauwe baan zijn afgebeeld een duif - als afbeelding van de H. Geest - en een ampul met olie - attributen van St. Remigius, patroonheilige van Simpelveld. In de andere blauwe baan staan twee schelpen - attributen die behoren bij St. Jacobus de Meerdere, patroonheilige van Bocholtz. Diezelfde symbolen zijn ook terug te vinden in de gemeentevlag.

Het logo van de gemeente geeft weer dat Simpelveld en Bocholtz in een dal liggen, waar de kerktorens net boven de groene heuvels uitsteken. Een centrale ligging, met wegen die over en om elkaar heen lijken te lopen, maakt de gemeente Simpelveld tot een aantrekkelijk woon- en leefgebied.

Met dit beeld voor ogen zijn ronde vormen gebruikt die een beweging uitdrukken en die tegelijkertijd het actieve verenigingsleven karakteriseren.

1.4 Samenstelling gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders

DE SAMENSTELLING VAN DE RAAD

De raad van de gemeente Simpelveld telt 15 zetels, de verdeling over de verscheidene fracties is als volgt:

5 **SAMEN 1**
R.H.A. Honings (fractievoorzitter), W.P.E. Weijers, Mw. D.G.A. Honings, K.W.W Bremen en J.M. Zwanenburg

4 **Burgerbelangen**
P.H. Spirk (fractievoorzitter), H.A.J. Clignet, L.A.H. Schuyer-Dreesens en L.G.M. Deswijzen

3 **Leefbaar Simpelveld**
F.J. Ortmans (fractievoorzitter), L.A.A.M. Schoonen en R.H.M. Kisters

2 **CDA**
Mw. K.L.M. Vanhommerig-Dullens (fractievoorzitter) en J.H.M. van Kerkvoort

1 **Lokaal Actief**
R.H.J. De la Haije (fractievoorzitter)

griffier: Dhr. Bc. F.G. Simons

SAMENSTELLING COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS

burgemeester: S.C.J. Scheepers
Portefeuille: Algemeen bestuur, Openbare orde en Veiligheid, Handhaving, Financiën, Dienstverlening, Intergemeentelijke samenwerking.

wethouder**:** W.J.H. Schleijpen, loco-burgemeester
Portefeuille: Wonen en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu & Duurzaamheid, BOR.

wethouder: M.J.J.M. Gulpen
Portefeuille: Mobiliteit en Infra, Werk en inkomen, Personeel en Organisatie en Sport.

wethouder: Mw. A.A.H. Ernes
Portefeuille: Volksgezondheid, WMO, Jeugd, Cultuur.

wethouder: J.W.H. Hodinius
Portefeuille: Onderwijs, Welzijn, Economie en Toerisme, Evenementen.

Interim algemeen directeur / gemeentesecretaris: *Mw. H.F. van Breugel*

1.5 Begroting in één oogopslag

UITGANGSPUNT BEGROTING
Als uitgangspunt voor het opstellen van de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 hebben de begroting 2023, de structurele effecten uit de Berap voorjaar 2023 en de afspraken uit het coalitieakkoord 2022-2026 'Verbindend duurzaam verder bouwen' gediend. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de begroting 2023 worden bij de diverse programma's toegelicht.

BEGROTINGSSALDI EN ANALYSE
De begroting 2024 en de meerjarenramingen 2025-2027 vertonen de volgende saldi:

Jaar	2024	2025	2026	2027
Saldi begroting	+23.337	+161.041	-913.885	-594.557

Gecorrigeerd voor incidentele inkomsten en uitgaven conform BBV-richtlijnen (zie blz. 151) zijn de saldi als volgt:

Jaar	2024	2025	2026	2027
Saldi begroting	+166.857	+563.211	-836.715	-581.637

De totaal geraamde baten en lasten zijn in 2024 € 32.295.750 respectievelijk € 32.272.413. In de voorliggende begroting zijn de effecten van de meicirculaire 2023 verwerkt. De effecten van de septembercirculaire zullen worden meegenomen bij het opstellen van de berap najaar 2023.

Zoals in de inleiding beschreven is deze begroting opgesteld in een periode van onrust en onzekerheid. De begroting 2024 sluit met een positief saldo van € 23.337. Ook 2025 laat een positief saldo zien. Voor de jaren 2026 en 2027 is echter sprake van aanzienlijke tekorten. De tekorten vanaf 2026 passen in het landelijke beeld. Wij sluiten ons aan bij de door de provincie en de VNG uitgezette lijn om het ongunstige financiële toekomstperspectief van gemeenten helder te presenteren.

Hierna worden de belangrijkste financiële mutaties na de berap voorjaar 2023 toegelicht. Voor een meer gedetailleerde toelichting verwijzen wij naar de diverse programma's, waar de afwijkingen ten opzichte van de primitieve begroting 2023 zijn toegelicht:

Prijsstijgingen
Sinds 2023 is sprake van stijgende prijzen, met name als gevolg van de oorlog in Oekraïne. In de begrotingscijfers is hiermee op de volgende wijze in voorzien;

- Stijging energiekosten € 100.000 (2024), € 100.000 (2025)

  Door de Zuid-Limburgse gemeenten wordt gas en elektriciteit in gezamenlijkheid aanbesteed en ingekocht. T.o.v. van de verwachtingen in de begroting 2023 hebben de prijzen zich minder ongunstig ontwikkeld dan destijds voorzien. En zijn al deels contracten afgesloten. Op basis van de actuele informatie zijn voor de jaren 2024 en 2025 passende budgetten opgenomen voor deze extra energiekosten. Hierbij zijn wij ervan uitgegaan dat op termijn (vanaf 2026) de prijzen voor energie weer op een meer regulier niveau komen en prijsstijgingen passen binnen de hiervoor beschikbare stelposten voor loon en prijsstijgingen.

- *Indexering investeringsprogramma met 20%*

  In de begroting 2023 zijn reeds, gelet op de stijgende kostenontwikkeling, de investeringsbedragen met 20% verhoogd.

- Stelposten loon en prijsstijging / cao

  Voor de jaren 2025 t/m 2027 zijn stelposten voor het opvangen van loon- en prijsstijging van respectievelijk € 300.000, € 450.000 en € 600.000. Daarnaast is rekening gehouden met een mogelijke cao-stijging van 3%.

- De bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen zijn opgenomen conform de meerjarige begrotingscijfers van de betreffende GR-en. Indien de GR-en geen meerjarige indexering hebben toegepast, dan is door ons zelf een meerjarige index op de betreffende GR toegepast van circa 3% jaarlijks.

- Diverse ander budgetten zijn bijgesteld op van ervaringsgegevens en actuele informatie, zoals contracten.

Algemene uitkering
De algemene uitkering is verwerkt op basis van de meicirculaire. Duidelijk is dat de groei van de algemene uitkering, met ingang van 2026 aanzienlijk terugvalt.

Bestaand, nieuw en rijksbeleid
Daarnaast hebben bij de diverse programma's mutaties plaatsgevonden. De wijzigingen kunnen verband houden met bestaand beleid, nieuw beleid of effecten van rijksmaatregelen. De betreffende mutaties groter dan € 30.000 worden hierna opgesomd en toegelicht.

	2024	2025	2026	2027	
programma 0. Bestuur en ondersteuning					
dividend Enexis	-75.000	-28.000	-28.000	-28.000	bestaand
bijdrage samenwerking middengebied	31.500	31.500	31.500	31.500	bestaand
dotatie voorziening groot onderhoud gebouwen	-127.000	-127.000	-127.000	-127.000	bestaand
programma 1. Veiligheid					
bijdrage Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad	-24.000	-28.000	-32.000	-37.000	bestaand
programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat					
verledding openbare verlichting		-75.000	-75.000	-75.000	nieuw
programma 3. Economie					
-					
programma 4. Onderwijs					
peuteropvang	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000	bestaand
programma 5. Sport, cultuur en recreatie					
aanpak overlast roekenkolonie	-50.000	-64.000	-64.000		nieuw
programma 6. Sociaal domein					
deels reserveren toename integratie-uitkering participatie	-35.000	-75.000	-75.000	-75.000	bestaand
wmo huishoudelijke hulp en begeleiding	-159.000	-265.000	-265.000	-265.000	bestaand
verhoging eigen bijdrage wmo			40.000	40.000	rijksbeleid
toegang jeugd & gezin	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	bestaand
jeugdzorg		-100.000	-200.000	-200.000	bestaand
extra middelen jeugdzorg			160.000	120.000	rijksbeleid
rijksmaatregelen instroom jeugdzorg		290.000	290.000	290.000	rijksbeleid
doordecentralisatie beschermd wonen - rijksmiddelen		75.000	265.000	420.000	rijksbeleid
doordecentralisatie beschermd wonen - uitgaven			-23.000	-150.000	rijksbeleid
programma 7. Volksgezondheid en milieu					
soortenmanagementplan		-150.000			nieuw
programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing					
externe ondersteuning accommodatiebeleidsplan		-50.000			nieuw
	-503.500	-630.500	-167.500	-120.500	

Dividend Enexis
Conform de aanbeveling in de begrotingsbrief van de Provincie Limburg is de verwachte dividenduitkering van Enexis naar beneden bijgesteld.

Bijdrage samenwerking
De afgelopen jaren zijn de niet bestede middelen van het budget 'bijdrage samenwerking middengebied' gereserveerd, te weten circa € 54.000. Gezien de beperkte besteding en het beschikbare restbudget uit voorgaande jaren, is er voor gekozen het structurele budget te laten vervallen.

Dotatie voorziening geroot onderhoud gebouwen
Vooruitlopend op de uitkomsten van de actualisatie van het meerjaren onderhoudsplan gebouwen dient de jaarlijks dotatie aan de voorziening groot onderhoud gebouwen te worden bijgesteld. Ten behoeve van de inzichtelijkheid is de bijstelling in 1e instantie geheel bij programma 0 verantwoord.

Bijdrage Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad
Per 1 januari 2024 is het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (ZVHP) een gemeenschappelijke regeling. De begroting is in de raadsvergadering 28 september jl. door uw raad behandeld.

Verledding openbare verlichting
Het nieuwe beleidsplan openbare verlichting is in voorbereiding. In het beleidsplan zal worden voorgesteld om de conventionele armaturen van de openbare verlichting in een keer te vervangen door led armaturen. Op basis van de nu reeds beschikbare informatie is een inschatting gemaakt van het effect op de totaal kosten openbare verlichting.

Peuteropvang
Ten behoeve van de taalstimulering en logopedie voor peuters is een structureel budget opgenomen. Daarnaast is het budget voor de reguliere peuteropvang en de peuteropvang doelgroep-voorrangskinderen bijgesteld.

Aanpak overlast roekenkolonie
In de gemeente Simpelveld is een roekenkolonie aanwezig in het gebied tussen de Brandstraat, Scheelenstraat, Hennebergstraat en Bulkemstraat. De activiteiten van deze kolonie worden door diverse omwonenden al meerdere jaren als overlast ervaren. De gemeenteraad heeft middels de BERAP- voorjaar 2023 ingestemd om voor de advies- en uitvoeringskosten voor het jaar 2023 reeds een bedrag ad. € 20.000 ter beschikking te stellen. De financiële vertaling aangaande de financiële consequenties voor de jaren 2024, 2025 en 2026 zijn in de voorliggende begroting meegenomen.

Reserveren toename integratie-uitkering participatie
Uit de meicirculaire blijkt een stijging van integratie-uitkering participatie. Omdat de rijksbijdrage per wsw-arbeidsjaar stijgt, neemt daardoor mogelijk ook de gemeentelijke bijdrage aan WOZL/WSP Parkstad toe. Derhalve worden voorzichtigheidshalve de middelen deels gereserveerd.

Wmo
Verruimen budgetten WMO huishoudelijke hulp en begeleiding op basis van ervaringsgegevens en prijsstijgingen. Daarnaast is het rijk voornemens om vanaf 2026 het abonnementstarief voor de wmo los te laten en weer een inkomensafhankelijke bijdrage te introduceren. Hiervoor is vanaf 2026 een voordeel voorzien .

Jeugdzorg

- Toegang jeugd & gezin

De kosten voor de inhuur van een gedragswetenschapper zijn gestegen.

- Jeugdzorg

Vanaf 2025 wordt het budget voor de jeugdzorg in stappen verhoogd ten behoeve van de mogelijke toename van de zorgvraag en prijsstijgingen. Daarbij is het van belang om op te merken dat bij de jeugdzorg sprake is van zorgplicht en een open-einde regeling en het derhalve bijzonder lastig om adequate kostenprognoses op te stellen. Mede gezien het grillige verloop van de zorgvraag.

- Extra middelen jeugdzorg eb rijksmaatregelen instroom jeugdzorg

Het ministerie van BZK en het Interprovinciaal Overleg (IPO) hebben overeenstemming bereikt over de richtlijn jeugdzorg. Uitkomst hiervan is dat gemeenten voor de jaren 2026 en 2027 rekening mogen houden met de extra middelen uit de hervormingsagenda jeugdzorg (onderdeel algemene uitkering). Daarnaast mogen gemeenten in hun begroting rekening op een besparing in de uitgaven jeugdzorg voor de jaren 2025 t/m 2027 als gevolg van maatregelen die het Rijk zal uitwerken.

Beschermd wonen
De doordecentralisatie beschermd wonen is diverse malen uitgesteld. De nieuwe streefdatum voor invoering is nu 1 januari 2025. Vanaf 2025 worden rijksmiddelen ontvangen. De rijksmiddelen zijn ruimschoots toereikend om de kosten als gevolg van de doordecentralisatie uit te dekken. Er is sprake van een financieel voordeel.

Soortenmanagementplan
Bij (na)isolatie van (spouw)muur en daken speelt de Wet natuurbescherming (Wnb) een rol. Binnen de Wnb geldt een verbod op het hinderen, verstoren en doden van beschermde dieren. Bij het verduurzamen van woningen moet dus rekening gehouden worden met beschermde dieren. Om te voorkomen dat woningeigenaren zelf dure ecologische onderzoeken moeten laten uitvoeren is het mogelijk om op gemeenteniveau een soortenmanagementplan (SMP) op te laten stellen. Met dat SMP wordt een gebiedsgerichte ontheffing aangevraagd voor vrijwel alle ingrepen gedurende de komende tien jaar.

Externe ondersteuning accommodatiebeleidsplan
Om te komen tot een accommodatiebeleidsplan zal externe ondersteuning noodzakelijk zijn. De opstart is in 2025 voorzien.

ONTWIKKELING ALGEMENE RESERVE
De raad heeft de minimumomvang van de algemene reserve bepaald op € 3.000.000. In 2024 wordt aan deze voorwaarde voldaan. Uit de vooruitblik reserves en voorzieningen blijkt dat deze drempel ook in de periode 2024-2027 niet wordt gepasseerd. Voor een nader overzicht wordt verwezen naar de paragraaf 4.4 Vooruitblik reserves en voorzieningen 2024-2027.

INVESTERINGEN
De voorliggende begroting kent voor de komende vier jaar een investeringsprogramma van in totaal € 12.708.328. Het investeringsprogramma 2024-2027 ziet er als volgt uit:

2024		2025		2026		2027	
Programma 0. Bestuur en ondersteuning							
Applicatie Burgerzaken	25.000	Transporter	55.200			Vervanging MAN-bus	70.000
Vrachtwagen (besluitvorming afgerond)	300.000	Klepelmaaier	19.200			Vervanging MAN-bus	70.000
Elektrische palletwagen	12.000						
Digitale informatieborden	20.000						
Vervanging verkiezingsborden	12.500						
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat							
Herinrichting perron Bocholtz	25.000	Rehabilitatie wegen	600.000			Rehabilitatie wegen	600.000
Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan	24.340	Centrumvisie Simpelveld: onderdeel duurzaamheid	1.000.000				
Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan	15.360	Centrumvisie Simpelveld: onderdeel mobiliteit	500.000				
		Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan	24.340				
		Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan	15.360				
Programma 3. Economie							
Voorbereiding Romeins villa landschap	100.000						
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie							
Vervangen en renovatie sportvelden (besluitvorming afgerond)	1.481.250	Vervangen en renovatie sportvelden (besluitvorming afgerond)	566.250				
Programma 6. Sociaal domein							
Skaeve huse	64.700						
Programma 7. Volksgezondheid en milieu							

2024		2025		2026		2027	
2038-1 Open rwa-buffer Bongerd	324.360	2038-2 Afkoppelen omgeving Bethlehem-/Elisabethstraat	350.600	2038-3 Afkoppelen Vlengendaal/ Pleiweg	673.200	Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2026	300.000
2039-1 Open krw-buffer Broek-Pickart (in bestaand buffer WL)	177.030	2038-5 Afkoppelen omgeving Margriet-/Zonnebloem-straat	313.830	2038-4 Afkoppelen Margriet-/Leiestraat	577.440	Totaal te ontvangen KRW subsidie -nvt-	
2043-1 Gesloten KRW-buffer Puntel-/Pastoor Damiaanstraat	801.920	2038-6 Afkoppelen Heiweg, Wijngracht en omgeving	959.880	Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2025	300.000	Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	
2043-2 Afkoppelen Puntelstraat -west-	96.850	2038-10 Afkoppelen Steenberger-voetpad	42.090	Totaal te ontvangen KRW subsidie project 2038	-465.905		
2047-1 Gesloten krw-buffer Hoogenberg voetpad / Rodeput	1.037.520	2038-11 Afkoppelen omgeving Groeneboord/ Persoon-/Kommerstraat	626.450	Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt			
2048-1 Gesloten krw-leiding Doctor Ottenstraat	151.590	Aanpak knelpunten	200.000	-			
2517-1 Open krw-buffer Weiweg	126.930	Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2024	300.000				
Oude Gaasstraat	400.000	Totaal te ontvangen KRW subsidie -nvt-					
Aanpak knelpunten	200.000	Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-					
Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2023	300.000						
Totaal te ontvangen KRW subsidie projecten 2039, 2043, 2047, 2048 2517	-685.957						
Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-							
TOTAAL	**5.010.393**		**5.573.200**		**1.084.735**		**1.040.000**

Ten opzichte van de meerjarenraming uit de begroting 2023 zijn voor het jaar 2024 de volgende nieuwe investeringen opgenomen:

Applicatie burgerzaken
De huidige applicatie burgerzaken dient te worden vervangen c.q. te worden geüpdatet om te kunnen blijven voldoen aan de gestelde eisen.

Elektrische palletwagen
Voor het verplaatsen van zware pallets etc. dient tot nu toe inhuur bij derden (b.v. verreiker) plaats te vinden. Ter voorkoming van deze inhuur en ter verbetering van de bedrijfsvoering op de gemeentewerf wordt voorgesteld een elektrische palletwagen aan te schaffen.

Digitale informatieborden
Ter vervanging van de drie digitale informatieborden van een commerciële partij, zijn wij voornemens twee digitale borden aan te schaffen. De borden zijn bedoelt om lokale activiteiten (interessant voor een grotere groep, dan het eigen publiek) van verenigingen, instellingen en regionale evenementen die de gemeente subsidieert te steunen, door hun boodschappen onder de aandacht te brengen van inwoners en toeristen. Ook kunnen we met deze informatieborden onze algemene toeristische informatie en onze gemeentelijke boodschappen delen met inwoners.

Vervanging verkiezingsborden
De huidige verkiezingsborden zijn sterk verouderd en aan vervanging toe.

Herinrichting perron Bocholtz
In het verlengde van de aanpak van de stationsomgeving in Simpelveld is op initiatief van Bóches Bei-ee en ZLSM, samen met de gemeente, een ontwerp opgesteld om het perron van de ZLSM in Bocholtz kwalitatief op te waarderen. Om dit perron dezelfde 'look en feel' te geven als de stationsomgeving in Simpelveld is LoLa landscape Architects gevraagd hiervoor het ontwerp op te stellen. Het ontwerp dat LoLa Landscape Architects voor het perron van de ZLSM heeft opgesteld, voldoet aan deze randvoorwaarde en is vervolgens door een vakkundig medewerker van ZLSM uitgewerkt in een Technisch Ontwerp dat voor uitvoering gereed is. Over de kosten die met de kwalitatieve opwaardering van het perron in Bocholtz gemoeid zijn, is de volgende afspraak gemaakt: de gemeente vergoedt de materiaalkosten (begroot op € 25.000), de uitvoeringskosten worden op nihil geraamd, aangezien de uitvoering in eigen werkzaamheden door vakbekwame vrijwilligers van Bóches Bei-ee en ZLSM worden uitgevoerd.

Voorbereiding Romeins villalandschap
Voor het opstellen van een plan van aanpak, een ontwerp voor een 'Euregionaal Romeins Villalandschapspark' in het grensgebied van Bocholtz en Orsbach en het inwinnen van externe expertise is een investeringsbudget van € 100.000 opgenomen. Hierbij zij opgemerkt dat dit bedrag alleen wordt ingezet als de Stadt Aachen eveneens in dit project participeert. Verder zij vermeld dat een dergelijk werkbudget ook nodig is om bij externe partijen aanspraak te kunnen maken op cofinancieringsmiddelen.

Vervangen en renovatie voetbalvelden (besluitvorming afgerond)
In de raadsvergadering van 22 juni jl. heeft reeds besluitvorming over de vervanging van en renovatie van de gemeentelijke voetbalvelden plaatsgevonden.

Skaeve huse
Gemeente Simpelveld heeft, net als gemeente Voerendaal, de opgave om één Skaeve Huse (1 per 10.000 inwoners) te realiseren. Beide gemeenten hebben hierin de samenwerking gezocht en het perceel aan de Kerkstraat 2 te Ubachsberg als meest geschikt bevonden voor het plaatsen van twee Skaeve Huse.

Investeringsprogramma rioleringen
In de raadsvergadering 21 april 2022 heeft de raad ingestemd met het investeringsprogramma riolen 2022-2027. Deze investeringen zijn opgenomen in de voorliggende begroting. De investeringsbedragen zijn in de begroting 2023 met 20% verhoogd i.v.m. de actuele inflatiecijfers. Daarnaast is opnieuw gekeken naar de planning van de projecten, waardoor er verschuivingen in de uitvoeringsjaren heeft plaatsgevonden.
Verder zijn voor de jaren 2024 en 2025 investeringsbudgetten beschikbaar van elk € 200.000 voor de aanpak van knelpunten in de afwatering. Tot slot is een investeringsbudget opgenomen van € 400.000 voor de aanpak van het rioolstelsel in de Oude Gaasstraat.

LOKALE HEFFINGEN
Conform de afgesproken gedragslijn, wordt voorgesteld de OZB, de marktgelden, de leges (grotendeels) en de begraafrechten met 1,5 % te indexeren. Voor de toeristenbelasting is afgesproken om deze om het jaar te indexeren, daardoor stijgt het tarief voor 2024 met 5 eurocent naar € 1,55. Conform afspraak wordt de hondenbelasting in 4 termijnen afgeschaft. In 2024 wordt de 2^{e} verlaging doorgevoerd. Voor de rioolheffing is het voorstel het tarief met € 44,40 te verhogen naar € 322,80. Deze stijging is met name het gevolg van de noodzakelijke bijstelling van de jaarbudgetten voor het beheer van het gemeentelijk rioolstelsel en het stevige investeringsprogramma. Het voorstel is om het vaste tarief afvalstoffenheffing met € 23,28 te verhogen naar € 233,28. De stijging is met name het gevolg van loon- en prijsstijgingen bij Rd4. Ook voor de variabele tarieven afval zijn bijstellingen voorzien. E.e.a. wordt uitgebreid toegelicht in de paragraaf lokale heffingen.

1.6 Financiële status en weerbaarheid

Het is van belang om inzicht te hebben in de financiële positie (hoe financieel gezond is de gemeente) en de financiële weerbaarheid (welke mogelijkheden zijn er in financieel moeilijke tijden). Om beter inzicht te geven in de financiële 'gezondheid' van Simpelveld is een zogenaamde 'stresstest' opgenomen die door middel van indicatoren inzicht geeft in de financiële status en weerbaarheid van de gemeente. Overigens is de samenstelling van de 'stresstest' geen 'exacte wetenschap' maar geeft deze uiteindelijk wel een indicatie van de financiële positie en de financiële weerbaarheid van de gemeente. De uitkomsten van de 'stresstest' staan in de vorm van een dashboard in onderstaande figuur:

RISICOPROFIEL	Zeer gunstig	Gunstig	Neutraal	Ongunstig	Zeer ongunstig
Lokale lasten					
Weerstandsvermogen					
Schuldpositie					
Aanwending externe financiering					
Verhouding vaste activa/reserves					
Reservepositie					
Voorzieningen					
Garantstellingen					
Rentelasten					
Grondexploitaties					
Begroting 2024 - 2027					
EMU-saldo					
OVERALL SCORE					

De conclusie is dat de financiële positie van de gemeente Simpelveld een (stabiel) positief beeld geeft op basis van de huidige stand van zaken. Dit blijkt uit het feit dat de overall score van de 'stresstest' ten opzichte van vorig jaar redelijk constant is gebleven met een gemiddelde score van 3,2 t.o.v. de gemiddelde score van 3,3 in de programmabegroting 2023.

Hierna worden de verschillende indicatoren en scores toegelicht.

- *Lokale lasten*
  De lokale lastendruk is de druk van de lasten van rioolheffing, afvalstoffenheffing en OZB. De gemiddelde lokale lastendruk binnen Nederland over 2023 is € 944 (Limburg: € 963) voor meerpersoonshuishoudens (bron: COELO). De score voor Simpelveld wordt bepaald door de procentuele afwijking ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Simpelveld heeft een lokale lastendruk van € 1.045 en scoort daarmee zeer ongunstig. Hoe hoger de lastendruk, des te 'risicovoller' aangezien er minder mogelijkheid is tot stijging van de tarieven en dus minder ruimte in de begroting gecreëerd kan worden.

- *Weerstandsvermogen*
  Het weerstandvermogen geeft de mate aan, waarin de gemeente in staat is om de nadelige gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid moet worden aangepast. De ratio voor het weerstandsvermogen is voor Simpelveld als zeer gunstig te classificeren. Gesteld kan worden dat de gemeente Simpelveld zeker voldoende ruimte heeft om incidentele risico's te kunnen opvangen. Zaak blijft het om structurele budgettaire risico's te kunnen blijven dekken.

- *Schuldpositie*
  De schuldpositie wordt uitgedrukt in de debt ratio. Deze ratio geeft aan welk aandeel van de bezittingen is belast met schulden. Hoe lager de uitkomst hoe gunstiger dit is. Immers dan wordt meer gefinancierd met eigen vermogen in plaats van vreemd vermogen. De score voor Simpelveld wordt bepaald door de procentuele afwijking ten opzichte van het landelijk gemiddelde (50,1%). Simpelveld heeft een debt ratio van 58% en scoort daarmee ongunstig.

- *Aanwending externe financiering*
  De ratio 'Externe financiering in % materiële vaste activa' biedt inzicht in de financiering van de materiële vaste activa. Het percentage van 36% geeft aan dat de materiële vaste activa grotendeels zijn gefinancierd met eigen middelen, slechts 36% is gefinancierd met vreemd vermogen. Dit is laag ten opzichte van de

50% die landelijk als acceptabel wordt beschouwd. Simpelveld scoort daarmee gunstig.

- *Verhouding vaste activa/reserves*
  Deze indicator wordt als volgt berekend: immateriële vaste activa + materiële vaste activa - eigen vermogen. Een negatieve uitkomst is gunstig; immers bij het in één keer volledig afschrijven van de immateriële en materiële vaste activa, resteert nog steeds eigen vermogen. De ratio voor Simpelveld is 47% waardoor Simpelveld voor deze indicator ongunstig scoort.

- *Reservepositie*
  Om de financiële positie van een gemeente te bepalen, wordt ook wel gekeken naar de solvabiliteitsratio. De solvabiliteit geeft een goed beeld van de mate waarin een gemeente zijn bezittingen financiert met eigen vermogen of vreemd vermogen. De solvabiliteit wordt uitgedrukt als het aandeel van het eigen vermogen in het balanstotaal; hoe lager dit percentage des te hoger de financiële afhankelijkheid (van derden / financiers). Volgens het CBS bedraagt de gemiddelde solvabiliteit over 2022 van alle gemeenten in Nederland 36,40%. Simpelveld heeft een solvabiliteit van 33% en scoort daarmee neutraal.

- *Voorzieningen*
  De voorzieningen geven inzicht in het ‘gereserveerde’ bedrag voor kwantificeerbare toekomstige voorziene risico’s/verliezen en voorziene toekomstige benodigde middelen aan onderhoudsuitgaven voor de kapitaalgoederen. De omvang van de voorzieningen op het balanstotaal is gemiddeld. De voorzieningen zijn toereikend en zijn gebaseerd op onderliggende stukken. Onderhoudsvoorzieningen zijn gebaseerd op onderhoudsplannen. Echter opgemerkt wordt dat de plannen zijn opgesteld op basis van een minimaal niveau van onderhoud. Voor Simpelveld betekent dit derhalve een neutrale score.

- *Garantstellingen*
  Deze indicator heeft betrekking op de garantstellingen en de gewaarborgde leningen. Hoe hoger de omvang hoe hoger het risico van daadwerkelijke garantiestelling. Bij Simpelveld is met name sprake van gewaarborgde geldleningen in de sociale woningbouw en de bevordering van het eigen woningbezit. Deze geldleningen in de sociale sfeer zijn gegarandeerd door het WSW, Waarborgfonds Sociale Woningbouw, waarbij de gemeente als achtervang optreedt. Het risico is hierdoor zeer beperkt en ligt in lijn in vergelijking met referentiegemeenten. Derhalve is de score neutraal.

- *Rentelasten*
  Middels deze indicator wordt inzicht verkregen in welk deel van de exploitatie gebonden is door de netto rentelasten. Hoe meer vreemd vermogen, hoe hoger de rentelasten en des te lager de flexibiliteit van de begroting (meer vaste lasten). Voor Simpelveld betekent dit dat ongeveer 1,19% van de exploitatie bestaan uit de netto rentelasten. De score is gunstig.

- *Grondexploitaties*
  De omvang van de balanspost voorraden (= grondexploitaties) is nul. Derhalve is de score zeer gunstig.

- *Begroting 2024 – 2027*
  Gestreefd wordt naar een structureel financieel evenwicht. De begroting ‘24 en ‘25 sluiten met een positief saldo. Voor de jaren ‘26 en ‘27 is echter sprake van tekorten. De tekorten vanaf 2026 passen in het landelijke beeld. Wij sluiten ons aan bij de door de provincie en de VNG uitgezette lijn om het ongunstige financiële toekomstperspectief van gemeenten helder te presenteren. Aandachtspunt blijft, evenals voorgaande jaren, met name de structurele exploitatieruimte. Gelet op de positieve saldi voor de jaren 2024 en 2025 en het feit dat de jaren 2026 en 2027, conform het landelijke beeld, tekorten laten zien resulteert dit in een neutrale score. Uiteraard blijft de vraag hoe het Rijk met de ingezette lobby van de VNG omgaat ten aanzien van het ravijnjaar 2026 en volgende jaren.

- *EMU-saldo*
  Het investeringsprogramma in 2022 was fors, waardoor het EMU-saldo een tekort liet zien. In 2023 en de daaropvolgende jaren zal het EMU-saldo verder afnemen als gevolg van een groot aantal geplande activiteiten en investeringen die onze gemeente toekomstbestendig moeten houden. Derhalve is de score neutraal.

HOOFDSTUK 2

PROGRAMMA -PLAN

Programma

0. Bestuur en ondersteuning

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Bestuur, burgerzaken, beheer overige gebouwen en gronden, overhead, treasury, OZB woningen, OZB niet-woningen, belastingen overig, algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds, overige baten en lasten, vennootschapsbelasting en mutaties reserves.

Strategische visie

De kernwaarden en speerpunten van onze gemeente zijn vastgelegd in de in 2013 vastgestelde Strategische Visie 2013-2023. In het Coalitieakkoord ’22-’26 en in het daaraan gelieerde Collegeprogramma ’22-’26 hebben we onderkend, dat deze kernwaarden en speerpunten een uitstekende basis kunnen blijven bieden voor onze route in de komende tijd. Mede vanuit deze basis werken we in 2024 aan een Strategische agenda voor de periode 2024-2030.

Onze kernwaarden maken deel uit van de organisatie-identiteit en hebben betrekking op het gewenste gedrag van de gemeente. De kernwaarden die we in onze gemeente centraal stellen zijn:

- ***Klantgericht***
- ***Kwaliteit***
- ***Samenwerken***

De speerpunten duiden aan op welke thema’s (beleidsvelden) de gemeente zich focust. De speerpunten die centraal staan zijn:

- ***Toerisme en recreatie***
- ***Blijven wonen (met de benodigde basisvoorzieningen)***
- ***Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)***
- ***Kleinschalig ondernemerschap***

College-agenda

In de op 27 september 2022 vastgestelde college-agenda zijn de uitgangs- en actiepunten uit het coalitieakkoord ‘Verbindend duurzaam verder bouwen’ op hoofdlijnen verwoord en -vanuit het besef dat niet alle actiepunten tegelijk kunnen worden opgepakt en een fasering derhalve noodzakelijk is- voorzien van een grofmazige meerjarige planning. Daarmee betreft onze meerjarige college-agenda (puur) de planmatige vertaling van het coalitieakkoord 2022-2026, waarbij we benadrukken, dat de dynamische wereld om ons heen om wendbaarheid vraagt: snel en adequaat kunnen inspelen op veranderende en vaak onvoorspelbare omstandigheden. In dat licht spreekt het vanzelf, dat onze agenda zich niet beperkt tot uitvoering van de actiepunten uit het coalitieakkoord, maar dat deze doorlopend verder wordt vormgegeven via de daarvoor geijkte kanalen. Met name de jaarlijkse programmabegroting biedt hiervoor het passende instrumentarium.

Onze collegeagenda ligt voor een groot deel ten grondslag aan voorliggende programmabegroting. Daarmee houden we koers voor wat betreft de doorontwikkeling van bestaande thema’s en opgaven en bouwen we verder op eerder ingezette uitgangspunten, kernwaarden en beleidslijnen. Daarnaast spelen we met voorliggende programmabegroting in op ontwikkelingen, zetten we nieuwe accenten en geven we invulling aan nieuwe c.q. gewijzigde opgaven.

Dit vindt zijn vertaling in de in elk programma onder 'Wat doen we daarvoor?' beschreven prioriteiten en activiteiten.

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Behouden/versterken van voldoende bestuurskracht om met de beschikbare kwaliteiten en middelen (bestuur, personeel, financiën, ruimte) zowel de door rijk en provincie opgelegde opgaven als de eigen gemeentelijke opgaven te realiseren.
2. Een bestuur dat doeltreffend, open en inzichtelijk is.
3. Prudent omgaan met de financiering en algemene dekkingsmiddelen omwille van een structureel gezonde financiële huishouding, zodat de doelstellingen van de programma's uitvoerbaar zijn c.q. worden en derhalve ten gunste komen van alle inwoners.

BELEIDSINDICATOREN
Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2024	
							SPV	NL
Formatie ambtelijke organisatie	Fte per 1.000 inwoners	Gemeente	6,9	6,5	6,97	7,48	8,5	n.b.
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Gemeente	6,9	6,5	6,97	7,48	8,5	n.b.
Apparaats-kosten	Kosten per inwoner	Gemeente	€ 678	€ 723	€ 810	€ 807	€ 986	n.b.
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Gemeente	16%	10,71%	12,14%	10,98%	3%	n.b.
Overhead	% van totale lasten	Gemeente	17%	15,62%	18%	19%	19%	n.b.

Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten, zijn deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-Waarde 2023	Hoogste Parkstad
De gemeente betrekt inwoners voldoende bij haar activiteiten	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	n.b.	33%	30%	n.b.**	33%	33%
Transparantie gemeentelijke besluiten	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	5,3	5,8	5,4	n.b.**	5,9	5,9
Tevredenheid gemeentelijke dienstverlening	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	6,9	7,1	6,7	n.b.**	7,6	7,6

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-Waarde 2023	Hoogste Parkstad
De gemeente werkt snel	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	20%	23%	20%	n.b**	31%	31%
De gemeente komt afspraken na	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	32%	35%	31%	n.b.**	48%	48%

* Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven.
** Eind 2023 vindt het Dienstverleningsonderzoek Parkstad plaats, in samenwerking met de gemeenten Heerlen, Brunssum, Voerendaal, Kerkrade, Landgraaf en Beekdaelen. Dit onderzoek vindt normaal iedere twee jaar plaats maar door capaciteitsproblemen en een organisatieverandering bij de gemeente Heerlen is dit onderzoek in 2021 niet uitgevoerd. In 2024 gaan we aan de slag met de aandachtspunten die uit het onderzoek zullen volgen.

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S
Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Diverse gemeentelijke belasting- en legesverordeningen;
4. De verordeningen '212', '213' en '213a' (2021);
5. De nota Auditcommissie (2007);
6. Het Treasurystatuut (2018);
7. De nota Reserves en voorzieningen (2019);
8. De nota Activeren en afschrijven (2022);
9. De nota Inkoop- en aanbestedingsbeleid (2020);
10. De nota Misbruik en oneigenlijk gebruik (2019);
11. De nota Risicomanagement en weerstandsvermogen (2019);
12. Notitie Burgerparticipatie (2016).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Strategische Agenda 2030	-Opstellen meerjarige Strategische Agenda
Regionale samenwerking	-Samenwerking Parkstad -Samenwerking Zuid-Limburg
Organisatie-/uitvoeringskracht	-Herijking organisatievisie/bedrijfsfilosofie
Burgerparticipatie	-Herijking / doorontwikkeling Notitie Burgerparticipatie Simpelveld 2016 - Instellen jeugdraad
Dienstverlening	-Visie dienstverlening -Dienstverleningsonderzoek -Meldingen openbare ruimte -Digitale dienstverlening -Burgerpanel -Regelgeving vergunningen en evenementen
Vluchtelingencrisis	-Vluchtelingenopvang

Strategische agenda 2030

Opstellen meerjarige Strategische Agenda
Onze collegeagenda stelt voor 2023/ 2024 het opstellen van een meerjarige Strategische agenda voor de periode tot 2030 in het vooruitzicht. Daarbij is onderkend, dat de in onze Strategische visie benoemde

kernwaarden en speerpunten een uitstekende basis kunnen blijven bieden voor onze route in de komende tijd. Medio 2023 is de aanzet hiervoor gegeven met een procesvoorstel, waarin de stappen en het tijdpad waarlangs we de Strategische agenda 2030 willen vormgeven staan beschreven. Aangezien we de betrokkenheid van de raad van groot belang achten hebben we dit procesvoorstel met de raad (afgelopen september) afgestemd. Daarmee beschikken we over een gedragen aanpak welke als leidraad dient voor het opstellen van onze meerjarige strategische agenda.

Regionale samenwerking

Samenwerking Parkstad
Zelfstandig blijven met intensieve samenwerking in de regio biedt in onze optiek de beste mogelijkheid om als gemeentebestuur herkenbaar, nabij en aanspreekbaar te zijn voor de lokale gemeenschap. Juist in onze korte afstand tot inwoners ligt onze kracht waarbij de menselijke maat ons vertrekpunt is.
Voor wat betreft 'intensieve samenwerking' ligt onze focus primair in Parkstad.
De regionale samenwerking Stadsregio Parkstad Limburg krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling van de 7 colleges. Deze bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de thematische Bestuurscommissies (bestaande uit de betreffende portefeuillehouders). Deze constructie is een antwoord op het vraagstuk van de democratische legitimatie van het regiobestuur, aangezien de reguliere verantwoordingslijnen gehandhaafd blijven. De vertegenwoordigers in de bestuurlijke gremia leggen immers verantwoording af aan het eigen college en de eigen raad.

In lijn met de vastgestelde Strategische agenda Parkstad Limburg 2021-2030 werken we in Parkstadverband samen op de thema's Wonen en Herstructurering, Economie en Toerisme, Ruimte en Mobiliteit, Duurzaamheid, Sociaaleconomische structuurversterking en Grensoverschrijdende samenwerking.
Binnen Parkstad hebben we de ambitie om op het gebied van brede welvaart op het niveau van het Nederlands gemiddelde uit te komen. Hiervoor is een langjarige aanpak noodzakelijk, welke langs een drietal sporen verloopt: (1) een gebiedsgerichte aanpak; (2) verbeteren van brede welvaart door economische kansen aan te grijpen en door grensoverschrijdende samenwerking en (3) door versterking van organisatie- en uitvoeringskracht.
Een belangrijke rol in de samenwerking is weggelegd voor de bestuurscommissies, samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten.
Naast de specifieke aandachtsgebieden en opgaven van elke bestuurscommissie zijn de (nieuwe) Regiodeal 2.0, de uitvoering en voortgang van de Regiodeal 1.0; het nieuwe narratief (nieuw positief wervend verhaal, nodig als vervolgstap in de transformatie van Parkstad, om mensen, bedrijven en organisaties te binden aan de regio en 'te verleiden' zich hier te vestigen) voor onze regio, waarbij vanuit een ander perspectief naar de toekomst wordt gekeken (vanuit eigen kracht kansen creëren en benutten); de verdere de versterking van realisatiekracht alsook de doorontwikkeling van het Regiobureau (algemene) opgaven waaraan in de Parkstadsamenwerking prioriteit wordt gegeven.

Samenwerking Zuid-Limburg
In het door Bureau Berenschot i.s.m. de Rijksuniversiteit Groningen uitgevoerde onderzoek naar bestuurlijke samenwerkingsverbanden in de regio Zuid-Limburg is als algemeen beeld aangegeven, dat de regionale Zuid-Limburgse samenwerking (tussen gemeenten, maar zeker ook met maatschappelijke en economische partners) complex én nodig is.
De complexiteit volgt o.a. uit de context van een groot aantal gemeenten (gesprekspartners), de verschillende organisatie van de sub-regio's en de vele samenwerkingsverbanden.
De noodzaak volgt uit de urgente regionale opgaven, waarbij het eindrapport met name wijst naar de lage Zuid-Limburgse score wat betreft 'brede welvaart'. Met het oog op onze beschikbare organisatie- en uitvoeringskracht moeten we onderkennen dat we voor wat betreft onze (bestuurlijke en ambtelijke) inzet en inbreng in samenwerkingsverbanden gehouden zijn tot het maken van keuzes. Daarbij is helder dat onze focus op de eerste plaats in Parkstad ligt. Dit laat onverlet, dat we complementair aan de Parkstadsamenwerking voor specifieke opgaven verbinding houden met Zuid Limburg c.q. met de netwerksamenwerking in het Middengebied, waarbij we een open benadering hanteren en per thema/ project vanuit het principe "coalition of the willing" onze inbreng en deelname steeds opnieuw bezien.
Thans participeren we in onze netwerksamenwerking Middengebied Z.L. in de programmalijnen Landbouw en landschap en Toerisme van de toekomst.

Organisatie-/uitvoeringskracht

Herijking organisatievisie/bedrijfsfilosofie

In lijn met onze College-agenda is het in de raad van 6 oktober 2022 behandelde raadsvoorstel 'Organisatie- en uitvoeringskracht' het belang van een vitale en toekomstbestendige organisatie benadrukt. Daarbij is onderkend, dat de voortdurend in verandering zijnde omgeving en de zich stapelende gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden een steeds toenemende investering in onze organisatie- en uitvoeringskracht vergen. Tegen deze achtergrond én in de context van een gezonde werkdruk die bijdraagt aan 'plezier in het werk' waarmee we betrokken medewerkers weten te boeien en te binden, heeft de raad in zijn vergadering van 6 oktober 2022 (als korte termijn maatregel) structureel financiële middelen beschikbaar gesteld om zowel de personele bezetting (op onderdelen) alsook de personeelsreserve te verruimen.
Gelijktijdig is daarbij geconcludeerd , dat het toewerken naar een toekomstbestendige organisatie méér vraagt dan de ingestoken 'korte termijn maatregelen'.
Het raadsvoorstel van 6 oktober 2022 geeft in dit kader als opdracht mee "te werken aan een meerjarige visie en ontwikkelplan voorafgegaan door een verdiepende analyse".
In eenzelfde lijn benoemt Berenschot in haar cultuuronderzoek als aanbeveling het "zorgdragen voor een nieuw meerjaren koersplan voor de gemeente Simpelveld met daaraan gekoppeld een nieuwe bedrijfsfilosofie en manier van (samen)werken". Het spreekt voor zich dat een nieuwe c.q. herijkte organisatievisie/ bedrijfsfilosofie in nauwe relatie staat tot de hierboven aangegeven strategische agenda. Middels op elkaar afgestemde proces-aanpakken zullen wij zorgdragen voor de noodzakelijke samenhang.
Wellicht ten overvloede wijzen we op de te onderscheiden bestuurlijke rollen in deze: daar waar we bij de strategische agenda een directe betrokkenheid vanuit de raad als vereiste zien, ligt de leidende rol bij de organisatievisie bij ons college.
Een rol die we vanzelfsprekend invullen in nauwe samenspraak met het management en waarbij we inbreng en draagvlak vanuit de organisatie evident achten.

Burgerparticipatie

Herijking / doorontwikkeling Notitie Burgerparticipatie Simpelveld 2016
"In verbinding met onze gemeenschap" is één van de centrale uitgangspunten in het Coalitieakkoord 2022-2026. We willen als gemeentebestuur herkenbaar, nabij en aanspreekbaar voor de lokale gemeenschap zijn, daarbij onderkennend dat onze kracht als zelfstandige gemeente juist ligt in onze korte afstand tot onze inwoners.
In lijn hiermee benoemt onze Collegeagenda voor 2024 'een versterkte impuls geven aan burgerparticipatie' tot actiepunt. Burgerparticipatie is niet nieuw in onze organisatie. De in 2016 vastgestelde Notitie Burgerparticipatie biedt een kader en geeft overzicht van de verschillende manieren waarop we burgers en organisaties bij onze (beleids)processen betrekken. De vigerende nota onderscheidde daarbij o.a. formele adviesorganen; overlegplatforms; bijeenkomsten met burgers, ondernemers, netwerkpartners, stakeholders; informatiebijeenkomsten; inloopspreekuren; persoonlijke benadering van burgers en/of ondernemers; schriftelijke enquêtes. Als 'nieuw instrument' heeft deze nota in 2016 de wijkschouw geïntroduceerd.
De versterkte impuls die we in 2024 aan burgerparticipatie willen geven pakken we op door de vigerende Notitie Burgerparticipatie te actualiseren en waar mogelijk het 'vigerende instrumentarium' verder te verbreden.

Instellen Jeugdraad
In 2024 zal vorm worden gegeven aan jeugdparticipatie. We vinden het belangrijk dat kinderen in de gemeente Simpelveld meepraten, meedoen en meebeslissen voor zaken die belangrijk zijn voor hen. Jongeren worden uitgedaagd om actief te participeren in de buurt. Daarnaast wordt een Jeugdraad aangesteld. Die Jeugdraad heeft tot taak het college van Burgemeester en Wethouders gevraagd en ongevraagd te adviseren over het gemeentelijk beleid inzake jeugd en jongeren, alsmede over ontwikkelingen en voornemens die, in het algemeen, gevolgen kunnen hebben voor de positie van jeugd en jongeren.

Dienstverlening

Visie dienstverlening
In 2017 is de visie op dienstverlening opgesteld voor de periode 2017-2020. In 2021 is de visie herijkt, maar in grote lijnen hetzelfde gebleven (voor de periode 2021-2024). Derhalve zal in 2024 een nieuwe visie dienstverlening opgesteld worden voor de jaren 2025 tot 2028. Het Kwaliteitshandvest dienstverlening en het Protocol post, e-mail, telefonie, balie en internet worden gelijktijdig vernieuwd. Na realisatie van de nieuwe visie en bijbehorende documenten zullen deze worden geborgd in de organisatie. Daarnaast zullen vanaf dan alle nieuwe medewerkers tijdens hun inwerkperiode worden meegenomen in de gemeentelijke visie op dienstverlening met alle bijbehorende afspraken.

Dienstverleningsonderzoek
Eind 2023 vindt het Dienstverleningsonderzoek Parkstad plaats, in samenwerking met de gemeenten Heerlen, Brunssum, Voerendaal, Kerkrade, Landgraaf en Beekdaelen. Dit onderzoek vindt normaliter iedere twee jaar plaats maar door capaciteitsproblemen en een organisatieverandering bij de gemeente Heerlen is dit onderzoek in 2021 niet uitgevoerd. In 2024 gaan we aan de slag met de aandachtspunten die uit het onderzoek zullen volgen.

Meldingen openbare ruimte
Al enige tijd is de behoefte om het proces meldingen openbare ruimte en overlastmeldingen te optimaliseren. Dit is tevens opgenomen in het coalitieakkoord 2022-2026. In de zomer van 2023 is gestart met een project om te komen tot een applicatie waarmee dit proces kan worden beheerd. Het project beoogt een aantal doelen:

- Het verhogen van de klanttevredenheid doordat burgers eenvoudig hun meldingen uit de openbare ruimte kunnen doorgeven en de burger in alle gevallen een terugmelding ontvangt van het resultaat.
- Efficiënter werken, doordat het aantal administratieve handelingen afneemt.
- Inzicht krijgen in de (hoeveelheid en soort) meldingen door middel van management-informatie.

We streven ernaar zoveel mogelijk meldingen digitaal - via de applicatie - te ontvangen, waarmee we het aantal telefoontjes naar het KCC verminderen. Om dit te bereiken wordt bij de uitrol van de applicatie ingezet op communicatie om burgers te overtuigen om van het nieuwe kanaal gebruik te maken. Tevens willen we gedurende het project burgers betrekken bij de keuze en inrichting van de applicatie. Eind 2023 vindt de selectie plaats. In 2024 wordt de applicatie ingericht en in gebruik genomen. Daarbij onderzoeken we of we naast de meldingen openbare ruimte ook andere meldingen in een applicatie kunnen onderbrengen.

Digitale dienstverlening
Na vernieuwing van de website in 2022 is de projectgroep verder gegaan als beheergroep. De beheergroep heeft als doel het door ontwikkelen van de website. De mogelijkheden worden onderzocht om een persoonlijke internetpagina ("MijnSimpelveld") toe te voegen voor burgers.
Daarnaast blijft een aandachtspunt het verder uitbreiden van de webformulieren waarmee burgers en ondernemers zaken digitaal kunnen regelen. We wegen daarbij het aantal keren gebruik van de dienst af tegen de investering van het inrichten en onderhouden van een webformulier. We streven naar een optimale digitale dienstverlening, passend bij de schaalgrootte van de gemeente. Dit ook in het licht van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV) die naar verwachting op 1 juli 2024 in werking zal treden.

Burgerpanel
Ongeveer de helft van de gemeentes in Nederland heeft een burgerpanel. In 2024 gaan we onderzoeken of er draagvlak is vanuit de gemeenschap om een burgerpanel voor de gemeente Simpelveld op te richten. Hiermee willen we burgers meer betrekken en zijn we als gemeente beter en sneller op de hoogte van de wensen van de burgers. Dit alles op een laagdrempelige manier. De intentie is om te starten met een digitaal burgerpanel: een vaste groep inwoners ontvangt periodiek een enquête of peiling over thema's die spelen in de gemeente. Bijvoorbeeld op het gebied van dienstverlening, leefbaarheid of groenonderhoud. Maar ook bij projecten kan op deze manier makkelijk naar de wensen en behoeften van de burgers worden geïnformeerd.
Mogelijk kan het digitale burgerpanel op termijn verder worden uitgebreid. De uitslag van een enquête of peiling kan bijvoorbeeld aanleiding zijn om met een kleinere groep verder in gesprek te gaan.

Regelgeving vergunningen en evenementen
In het coalitieakkoord 2022-2026 is opgenomen om de regelgeving rond vergunningen en evenementen te evalueren met het doel onnodige regelgeving in te trekken. Hier wordt in 2024 een start mee gemaakt.

Vluchtelingencrisis

Vluchtelingenopvang
Sinds april 2022 dragen we zorg voor de opvang van de mensen uit Oekraïne. Als gemeente zijn we de afgelopen periode druk doende alle mensen een opvangplek te bieden.

In 2024 wordt wellicht duidelijk of de zgn. 'Spreidingswet' in werking zal treden; deze maakt het voor de rijksoverheid mogelijk een gemeente te dwingen om asielzoekers op te vangen (dit staat los van de al jaren geldende 'taakstelling statushouders' die gemeenten moeten uitvoeren). Er zijn in mei 2023 verkennende gesprekken geweest met de Provincie Limburg en de gemeente Simpelveld over hoe we denken gehoor te kunnen geven aan een eventuele vraag naar opvang van asielzoekers. In de uitvoering is bureau Berenschot betrokken. Daarnaast heeft het burgemeestersoverleg van Limburg en de Commissaris van de Koning een 'Brandbrief' naar het Rijk gestuurd waarin de zorgen met betrekking tot de uitvoering worden vermeld. Wat een en ander gaat betekenen voor 2024 (en verder) is nu nog niet te voorzien.

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal inwoners (peildatum 1 januari)	BRP Gemeente	10.516	10.557	10.555	10.475	10.338
Bevolkingsdichtheid (inw. per km^2)	CBS	656	658	658	654	650
Aantal huishoudens	CBS	4.874	4.896	4.939	4.909	4.929
Gemiddelde huishoudgrootte	CBS	2,1	2,1	2,1	2,14	2,12
Aantal voltrokken huwelijken in Simpelveld	Register Burgerlijke Stand Gemeente	39	29	15	31	31
Aantal voltrokken partnerregistraties in Simpelveld	Register Burgerlijke Stand Gemeente	16	13	14	13	7

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	3.788.560	3.656.027	3.829.441	4.056.171	4.227.991	4.243.409
Baten	24.420.030	24.030.884	25.539.765	26.216.680	24.933.970	25.029.850
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**20.631.470**	**20.374.857**	**21.710.324**	**22.160.509**	**20.705.979**	**20.786.441**
Lasten kostenverdeelstaat	3.400.929	4.326.270	4.035.207	4.060.207	4.060.207	4.060.207
Kapitaallasten	272.467	240.982	246.560	197.553	183.952	159.665
Saldo van baten en lasten	**16.958.075**	**15.807.605**	**17.428.557**	**17.902.749**	**16.461.820**	**16.566.569**
Toevoegingen	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Onttrekkingen	515.661	924.515	199.515	199.515	199.515	199.515
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**17.273.736**	**16.532.120**	**17.428.072**	**17.902.264**	**16.461.335**	**16.566.084**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo van baten en lasten:						
0.1 bestuur						
gemeenteraad	-258.143	-264.425	-268.360	-268.360	-268.360	-268.360
raadscommissie	-18.348	-33.188	-35.689	-35.689	-35.689	-35.689
college b & w	-478.922	-630.203	-610.745	-610.745	-610.745	-610.745
raadsgriffier	-128.120	-107.096	-127.005	-127.005	-127.005	-127.005
intergemeentelijke samenwerking	-222.938	-269.143	-260.831	-266.831	-271.831	-277.691
bestuurlijke vernieuwing	0	0	0	0	0	0
0.2 burgerzaken						
B.R.P.	-177.058	-188.265	-260.736	-201.736	-201.736	-201.736
naturalisatie	-1.644	-5.578	-8.099	-8.099	-8.099	-8.099
burgerlijke stand	81.340	72.123	166.140	81.140	81.140	81.140
verkiezingen	-65.544	-73.820	-68.110	-56.410	-68.110	-68.110
0.4 overhead						
secretaris & secretariekosten	-181.087	-168.966	-188.079	-188.079	-188.079	-188.079
voorlichting & gemeenteberichten	-120.914	-120.656	-129.892	-129.892	-129.892	-129.892
juridische kwaliteitszorg	-210.157	-169.668	-162.709	-162.709	-162.709	-162.709
representatie, promotie & P.R.	-21.932	-22.627	-22.906	-22.906	-22.906	-22.906
onderscheidingen en eremedailles	0	0	0	0	0	0
accountantskosten	-53.647	-57.765	-58.303	-58.303	-58.303	-58.303
programmabegroting & jaarverslag	-136.992	-151.769	-169.662	-169.662	-169.662	-169.662
rekenkamer	-8.884	-21.469	-22.154	-22.154	-22.154	-22.154
overhead kosten	-4.812.166	-5.683.212	-5.305.456	-5.351.836	-5.353.296	-5.331.897
0.5 Treasury						
treasury	38.303	23.263	5.973	7.181	7.372	7.552
deelnemingen energiebedrijven	215.568	387.289	95.245	142.434	142.464	142.492
bespaarde rente reserves en voorzieningen	150.961	0	0	0	0	0
0.61 OZB woningen						
WOZ	-76.347	-121.680	-114.180	-118.600	-122.190	-123.930
OZB Eigenaren	1.900.082	1.925.370	1.953.650	1.982.360	2.011.500	2.041.500
heffing & invordering gem. bel.	98	0	0	0	0	0
0.62 OZB niet-woningen						
WOZ	0	0	0	0	0	0
OZB Eigenaren	157.535	164.530	167.000	169.500	172.050	174.650
OZB Gebruikers	110.695	127.520	129.440	131.380	133.350	135.350
0.64 Belastingen overig						
hondenbelasting	76.080	58.340	38.890	19.450	0	0
precariobelasting	221	0	0	0	0	0
heffing & invordering gem. bel.	-23.024	-23.678	-25.127	-25.207	-25.287	-25.367
0.7 Algemene uitkering gemeentefonds						
algemene uitkering gemeente-fonds	21.385.560	21.138.524	22.872.285	23.553.695	22.256.775	22.318.055
0.8 overige baten en lasten						
algemene baten & lasten	-257.931	-65.226	-219.103	-437.043	-573.653	-578.711
saldo van kostenplaatsen	0	0	0	0	0	0
algemene baten & lasten	0	0	0	0	0	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)						
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
0.10 Mutaties reserves						
Mutaties reserves	411.090	813.595	56.595	76.390	76.390	76.390
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**17.273.736**	**16.532.120**	**17.428.072**	**17.902.264**	**16.461.335**	**16.566.084**

MUTATIES IN RESERVES

In programma 0 zijn de volgende mutaties in reserves met betrekking tot dit programma geraamd.

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Toevoegingen (lasten)						
reserve personeel	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
reserve Covid-19						
Subtotaal toevoegingen	**200.000**	**200.000**	**200.000**	**200.000**	**200.000**	**200.000**
Onttrekkingen (baten)						
algemene reserve - niet vergoede kosten hoogwater juli 2021	48.228					
algemene reserve - inzet t.b.v. tekort		725.000				
reserve inzet taakstelling	199.515	199.515	199.515	199.515	199.515	199.515
reserve overloop	143.390					
reserve personeel	124.528					
Subtotaal onttrekkingen	**515.661**	**924.515**	**199.515**	**199.515**	**199.515**	**199.515**
Totaal	**-315.661**	**-724.515**	**485**	**485**	**485**	**485**

INVESTERINGEN

2024

- Applicatie burgerzaken 25.000
- Vrachtwagen Openbare Werken (besluitvorming in 2022 afgrond) 300.000
- Electrische palletwagen 12.000
- Digitale informatieborden 20.000
- Vervanging verkiezingsborden 12.500

2025

- Transporter Openbare Werken 55.200
- Klepelmaaier Openbare Werken 19.200

2026

Geen

2027

- Vervanging MAN-bus 70.000
- Vervanging MAN-bus 70.000

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de primitieve begroting 2023 zijn de volgende:

- Uit de Berap *najaar* 2022
  - Algemene uitkering effecten mei-/septembercirculaire 2022 100.000
  - Meeropbrengst als gevolg van areaaluitbreiding 40.000
  - Bijstelling budget presentiegeld commissieleden i.v.m. gewijzigde uitbetalingsregeling -7.500
  - Bijstelling budget accountantskosten i.v.m. toename sisa-regelingen -4.000
- Uit de Berap *voorjaar* 2023
  - Algemene uitkering effecten maartcirculaire 2023 459.000
  - Bijstelling budget loonkosten op basis nieuwe cao -380.000
  - Bijstelling budget accountantskosten i.v.m. verdere toename sisa-regelingen -3.000
  - Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2024 Stadsregio Parkstad Limburg -14.500
  - Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2024 Het Gegevenshuis -3.000
  - Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2024 BsGW -9.000
- Overige
  - Algemene uitkering incl. effecten meicirculaire 2023* en stelposten loon- en prijsstijging 1.733.760
  - Bijstelling dividend Enexis conform advies in de begrotingsbrief van de Provincie -74.700

- In 2024 start de piekperiode voor reisdocumenten (10 jaar geldig). Voorzichtigheidshalve hebben we uitsluitend voor 2024 rekening gehouden met een voordeel	29.000
- De afgelopen jaren zijn de niet bestede middelen van het budget 'bijdrage samenwerking middengebied' gereserveerd, te weten circa € 54.000. Gezien de beperkte besteding en het beschikbare restbudget uit voorgaande jaren, kan het structurele budget vervallen	31.500
- Meerkosten diensten PIT door kostenstijging en toename werkplekken*	-23.000
- Vooruitlopend op de uitkomsten van de actualisatie van het meerjaren onderhoudsplan gebouwen dient de jaarlijks dotatie aan de voorziening groot onderhoud gebouwen te worden bijgesteld. Ten behoeve van de inzichtelijkheid is de bijstelling in 1e instantie geheel bij programma 0 verantwoord	-126.700
- Indexering OZB opbrengst*	32.670
- Stapsgewijs afschaffen hondenbelasting conform afspraken coalitieovereenkomst*	-19.450
Totaal	1.761.080

*zat ook al (deels) in jaarschijf 2024 van de meerjarenraming 2023-2026

Verschillen ten opzichte van de begroting 2023 van overhead, kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- Aanbestedingen (risico kan zich breed voordoen)
- Actuele beheerplannen
  Beheerplannen geven inzicht in de benodigde financiële middelen om kapitaalgoederen te onderhouden op basis van het gewenste kwaliteitsniveau. Het beheerplan voor gebouwen wordt momenteel geactualiseerd. Het risico kan zich voordoen bij alle programma's waarbij er sprake is van gemeentelijke gebouwen
- Verbonden partijen (risico kan zich breed voordoen)
- Gevolgen BsGW door invoering fiscale vereenvoudigingswet
- Oorlog in Oekraïne (risico kan zich breed voordoen)
- Nieuwe wetten en deregulering van regelgeving door het Rijk/Rijksbezuinigingen (risico kan zich breed voordoen)
- Nieuwe organisatie/bedrijfsfilosofie/werkgroepen rapport Berenschot

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

1. Veiligheid

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Crisisbeheersing en brandweer, openbare orde en veiligheid.

Strategische visie

De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Blijven wonen (met de benodigde basisvoorzieningen)
- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)
- *Gemeente neemt de positie in van 'regiegemeente'.*
- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren.*

College-agenda

Zoals aangegeven in programma 0 zijn de prioriteiten en activiteiten per begrotingsprogramma beschreven onder de paragraaf 'Wat doen we daarvoor?'

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambitie:

De gemeente Simpelveld zorgt voor leefbare wijken en kernen waar burgers en bezoekers zich veilig voelen. Tevens zorgt de gemeente Simpelveld samen met de burgers en ondernemers voor verhoging van de fysieke en sociale veiligheid.

De hoofdambitie van het veiligheidsbeleid van de gemeente Simpelveld is het zorgen voor leefbare kernen waarin alle mensen zich veilig voelen door het, mede in regionale samenwerking, door de gemeente gevoerde veiligheidsbeleid, zoals voldoende politiezorg, verantwoorde brandweerzorg en een geactualiseerd rampenplan. Integrale veiligheid in Simpelveld betekent niet alleen samenwerken, maar ook samen werken aan de verbetering van de lokale veiligheid met interne en externe partners. Dit wil de gemeente mede bereiken door het verantwoordelijkheidsgevoel voor veiligheid meer bij burgers en ondernemers te leggen en dat gevoel ook te verhogen. Hierdoor zijn de burgers bereid samen met de gemeente de veiligheid te bevorderen en criminaliteit c.q. overlast te verminderen of te voorkomen. Tevens wordt er meer aandacht geschonken aan sociale veiligheid: burgers bewustmaken van wat ze zelf aan sociale controle kunnen betekenen.

BELEIDSINDICATOREN

Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	
							SPV	NL
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar	Stichting Halt	25,2	21,5	14	13,8	n.b.	10.123
Winkeldiefstallen	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	0,5	0	1,89	0,95	3,84	22,82
Gewelds-misdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,4	2,4	1,4	2,4	2,4	4,6
Diefstallen uit woning	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	26,51	17,12	12,32	7,64	11,51	13,87
Vernielingen	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	12,31	30,43	27,48	24,82	32,61	40,40

Om de realisatie van de hoofdambitie van dit programma te kunnen meten, is deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-Waarde 2023	Laagste Parkstad
Onveiligheids-gevoel in de eigen buurt – aandeel inwoners dat zich weleens onveilig voelt in de eigen buurt	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	20%	21%	13%	17%	13%	13%

* Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd.

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Verordening openbare orde en veiligheid (2021);
4. Het regionale crisisplan (2020);
5. Integraal Veiligheidsplan SVBBL 2023-2026 (2023);
6. Uitvoeringsprogramma integrale veiligheid 2023 (doorkijk 2024 t/m 2026);
7. Nota evenementenbeleid 2015 (2015, evaluatie 2017).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Integraal veiligheidsbeleid	- Opstellen en uitvoeren lokaal uitvoerings-programma - Veiligheid/Leefbaarheid in wijken - Zorg en veiligheid - Beleid mensenhandel - Jeugdveiligheid - Crisisbeheersing - 'Bibob'- beleid

Integraal veiligheidsbeleid
In 2023 is door de gemeenteraden van de SVBBL-gemeenten (Simpelveld, Voerendaal, Brunssum, Beekdaelen en Landgraaf) de kadernota Integraal Veiligheidsplan SVBBL 2023-2026 vastgesteld. De looptijd van deze kadernota bedraagt vier jaar. In het verlengde van het integraal veiligheidsbeleid, is het gebruikelijk dat iedere gemeente een uitvoeringsprogramma integrale veiligheid opstelt, waarin de prioriteiten worden geconcretiseerd en de vertaalslag naar de uitvoering wordt gemaakt. Met de uitvoering van de in het uitvoeringsprogramma 2020-2023 geprioriteerde onderwerpen is in 2020 gestart en gedurende de looptijd van het programma is de uitvoering van deze onderwerpen voortgezet. Voor wat betreft enkele taken in het programma heeft her prioritering plaatsgevonden. Bij het opstellen van het nieuwe uitvoeringsprogramma is rekening gehouden met de huidige uitdagingen en ambities. We zetten in op een reeks aan thema's, zoals veiligheid/leefbaarheid in wijken, zorg en veiligheid, mensenhandel, jeugdveiligheid, crisisbeheersing en 'Bibob'-beleid. Daarbij hanteren we waar mogelijk een preventieve aanpak, hebben we oog voor burgerparticipatie en sturen we op een nauwe (integrale)samenwerking met de vele betrokken beleidsvelden en ketenpartners. Een en ander wordt hieronder nader toegelicht.

Opstellen en uitvoeren lokaal uitvoeringsprogramma
Het Integraal Veiligheidsplan SVBBL 2023-2026 is in 2023 opgesteld en vastgesteld. Het uitvoeringsplan is in de raadsvergadering van 28 september 2023 vastgesteld.

Veiligheid/Leefbaarheid in wijken
We zetten in op het terugdringen van (jeugd)overlast. Dit doen wij door de casuïstiek aan te pakken middels de Integrale Aanpak Wijkgericht Werken (IAWW). De gemeente vervult hierin een regierol en brengt de benodigde partners samen om de casuïstiek te bespreken, werkafspraken daaromtrent te maken en indien nodig een plan van aanpak op te stellen. Casuïstiek wordt gevolgd en indien de aanpak dit vergt opgeschaald naar bijv. het Zorg- en veiligheidshuis. Op dit moment onderzoeken we om het IAWW en meldpunt vanaf 2024 verder te professionaliseren en uit te breiden met een informatieknooppunt dat schakelt tussen informatie en tendensen tussen het sociaal domein, VTH en OOV. Op deze manier wordt de burger beter gehoord en draagt dit bij aan een integraal beeld, waardoor er informatie-gestuurd te werk kan worden gegaan.

Zorg en veiligheid
Ook in 2023 wordt samengewerkt met en procesregie gevoerd door het Zorg en Veiligheidshuis Parkstad bij casuïstiek waarbij raakvlak is tussen zorg en veiligheid. Hierbij kan worden gedacht aan personen met verward gedrag en een veiligheidsrisico, radicalisering en polarisatie, nazorg ex-gedetineerden en geweld in afhankelijkheidsrelaties. Het Zorg- en Veiligheidshuis is ook nauw betrokken binnen het IAWW Simpelveld en de aanpak van jeugdoverlast. Momenteel koerst het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad op het verder ontwikkelen naar een gemeenschappelijke regeling. De gemeente Simpelveld investeert ook zelf in een continue verbetering van de samenwerking tussen zorg en veiligheid. De toegenomen complexiteit van casuïstiek, waarbij vrijwel altijd sprake is van een combinatie van problemen, vergt een gezamenlijke aanpak door zorg en veiligheid op elkaar af te stemmen. De verbetering van de aanpak borgen we zowel bestuurlijk als ambtelijk door periodieke overleggen met portefeuillehouders en betrokken ambtenaren en door het oppakken van de daaruit voortvloeiende afspraken.

Beleid mensenhandel
Gemeenten hebben de taak om algemene- en maatwerkvoorzieningen in te richten en ondersteuning en opvang te regelen voor enkele specifieke groepen, waaronder de slachtoffers van mensenhandel. Daarnaast zijn gemeenten een belangrijke samenwerkingspartner bij de aanpak van mensenhandel. Het (gezamenlijk) beleid wordt in 2024 geactualiseerd.

Jeugdveiligheid
Ieder kwartaal bespreekt de Driehoek SVBBL (Simpelveld, Voerendaal, Brunssum, Beekdaelen en Landgraaf) de belangrijkste leefbaarheids- en veiligheidstrends. In de afgelopen jaren kwamen de thema's jeugdoverlast- en criminaliteit steeds prominent naar voren. Aanvullend daarop is in 2022 een onderzoek gepubliceerd door de Vakgroep Jeugdige Ondermijners, onderdeel van het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum Limburg (RIEC). Uit dit onderzoek is gebleken dat ook ondermijnende jeugdcriminaliteit nadrukkelijk zijn intrede heeft gedaan in Limburg en veel (kwetsbare) jeugdigen hier op allerlei manieren mee in aanraking komen. Zowel in de Driehoek SVBBL als in de Driehoek Parkstad is bestuurlijk en ambtelijk de behoefte naar voren gekomen om structureel te investeren in dit veiligheidsveld. Onze jeugd heeft immers de toekomst! Naast de interne overleggen is daarnaast ook binnen de SVBBL-gemeenten, politie en het OM een ambtelijke werkgroep doende om in regionaal verband samen te werken op het thema jeugdoverlast. In deze werkgroep worden signalen en best practices gedeeld. Waarbij de aanpak binnen de regio wordt afgestemd om een waterbedeffect te voorkomen. Ook is er vanuit Parkstad een gemêleerde werkgroep van professionals actief die geregeld info met elkaar deelt. Het delen van die info is hard nodig om te kunnen sturen. Zo gaan wij ook deelnemen aan het programma Preventie met Gezag en loopt er sinds juli 2023 in Simpelveld een pilot Straatcoaches. In september is bezien of wij de Straatcoaches structureel kunnen blijven inzetten.

Crisisbeheersing
Een deel van de openbare veiligheid betreft de crisisbeheersing bij incidenten en calamiteiten vanuit de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL). De VRZL is een samenwerkingsverband van de brandweer, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), de gemeenten en de politie. De gemeentelijke taak binnen de crisisbeheersing is de Bevolkingszorg (communicatie, publiekszorg en herstelzorg). De piketfunctionarissen, waarvan gemeente Simpelveld er één heeft, voeren deze taak binnen piketpoolen uit. De piketpool Parkstad-Zuid is op dit moment de enige in Zuid-Limburg zonder dienstvoertuig. Daarom wordt momenteel ambtelijk onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor de gezamenlijke aanschaf hiervan. Voor de gemeentelijke taken wordt het plan geactualiseerd en geven we voortzetting aan de opleidingen inzake lokale crisisorganisatie.

Daarnaast ligt er ook de vraag van de Veiligheidsregio om een evacuatieplan Hoogwater op te stellen. Dat plan is begin 2024 gereed.

'Bibob'-beleid
Op dit moment zijn wij bezig met het actualiseren van het BIBOB-beleid. Samen met de SVBBL gemeenten proberen wij dit zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Ook zetten wij specifiek in op de verdere intensivering van de integrale aanpak en controles van de georganiseerde criminaliteit en ondermijning binnen onze politieregio SVBBL. We nemen deel aan de Ondermijningstafel SVBBL, werken mee aan de in de Driehoek-SVBBL geprioriteerde thema's zoals in de Integrale aanpak van Woonwagencentra en het gezamenlijk uitwerken en toepassen van de Integrale Ondermijningsbeelden en het implementeren van (en het uitvoering geven aan) het Digitaal Opkopersregister en -Loket (DOR en DOL). Samen met Parkstad proberen wij steeds vaker een vuist te maken en de samenwerking op te zoeken.

De aanpak van ondermijning is een speerpunt van het kabinet, politie, OM en de gemeenten. Om een vuist te kunnen maken bij de aanpak van ondermijning is een goede regionale samenwerking tussen partners noodzakelijk. De rol van gemeenten en daarmee de bestuurlijke aanpak van ondermijning is het afgelopen decennium groter en belangrijker geworden. De regierol, coördinatie en uitvoering vraagt veel van gemeenten. Niet alleen capaciteit maar ook een impuls in kwaliteit. Dit laatste kunnen we bereiken door onze krachten te bundelen en met name te investeren in onze gemeenschappelijke informatiepositie. Daarnaast is een verdere investering in specialistische expertise noodzakelijk om bijvoorbeeld digitale en financiële vormen van ondermijning te kunnen bestrijden. Een structurele investering in het kennisniveau en bewustzijn van onze medewerkers is essentieel. Hiertoe is in 2021 begonnen met het organiseren van bewustwordingssessies voor

diverse afdelingen binnen de organisatie, is in 2022 het college en MT uitgenodigd op een werkbezoek bij het RIEC. Bewustwording blijft binnen alle lagen structureel aandacht houden.

In 2020 is gestart met een ambtelijke samenwerking t.a.v. het thema ondermijning binnen de regio Parkstad. De ambtelijke samenwerking heeft er ook toe geleid dat onderzocht is of er draagvlak is voor bijvoorbeeld een verdere verbinding in de vorm van een regionaal interventieteam en/of een verbinding op het gebied van een gezamenlijke informatiepositie. Dat draagvlak blijkt er te zijn. Om te onderzoeken welke concrete samenwerkingsafspraken bij de aanpak van ondermijning tussen de deelnemers van de Lokale Driehoek Parkstad plus Belastingdienst mogelijk zijn, is een kwartiermaker aangesteld.
Lokaal dienen we t.a.v. de aanpak van mensenhandel beleid vast te stellen en overeenkomstig uit te voeren. Daartoe wordt in samenwerking met de Zuid-Limburgse gemeenten regionaal beleid opgesteld. Daarnaast zorgen we dat het beleid en de verordeningen (bijv. 'Bibob'-beleid, het Damoclesbeleid en de Verordening Openbare Orde en Veiligheid) geactualiseerd en actueel gehouden worden.

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020	2021	2022
Vernieling	VNG gebiedsscan	26	36	29	23	34
Diefstal a.g.v. inbraak woning	VNG gebiedsscan	28	27	13	9,6	12
Overlast jeugd	VNG gebiedsscan	52*	17	33***	30	37
Aantal branden gebouwen	Brandweer ZL	3	5	2	9	2
Aantal buitenbranden en autobranden	Brandweer ZL	12	8	9	9	20
Zwaar verkeersongeval met gewonden of dodelijke slachtoffers	Brandweer ZL	0	4**	2	1	3
Dienstverlening	Brandweer ZL	5	11	6	1	4
Leefmilieu- water/weer problemen	Brandweer ZL	29	22	21	13	4
Leefmilieu-stank/hinder/lucht/verontreinigde bodem	Brandweer ZL	0	0	6	11	10
Aantal geruimde hennepplantages	RIEC (Hennepmonitor)	1	2	2	3****	3

* Overlastmeldingen jeugd voornamelijk door één en dezelfde persoon in de kern Bocholtz en veel meldingen over de overlastgevende groep in de kern Simpelveld, zie hierboven.
** Betreft beknellingen in voertuigen.
*** Overlastmeldingen jeugd voornamelijk op één locatie, telkens door dezelfde personen. De Covid-19 pandemie heeft hierbij een rol gespeeld.
**** Waarvan eenmaal enkel voorbereidingshandelingen.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	1.175.177	1.356.788	1.307.708	1.337.948	1.372.648	1.406.988
Baten	76.859	5.980	18.240	18.330	18.420	18.510
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**-1.098.318**	**-1.350.808**	**-1.289.468**	**-1.319.618**	**-1.354.228**	**-1.388.478**
Lasten kostenverdeelstaat	159.005	218.540	353.868	353.868	353.868	353.868
Kapitaallasten	23.387	7.120	7.103	6.964	6.923	6.888
Saldo van baten en lasten	**-1.280.710**	**-1.576.468**	**-1.650.439**	**-1.680.450**	**-1.715.019**	**-1.749.234**
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-1.280.710**	**-1.576.468**	**-1.650.439**	**-1.680.450**	**-1.715.019**	**-1.749.234**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo van baten en lasten:						
1.1 crisisbeheersing en brandweer						
plaatselijke brandweerzorg	-2.193	-31.081	-33.838	-33.699	-33.658	-33.623
regionale brandweer	-734.921	-819.480	-841.700	-865.590	-891.420	-916.720
rampenbestrijding	-16.758	-13.818	-14.418	-14.418	-14.418	-14.418
1.2 openbare orde en veiligheid						
toezichthouder/BOA	-161.422	-186.165	-343.318	-341.518	-341.518	-341.518
beleid openbare orde & veiligheid	-171.799	-331.019	-207.230	-210.820	-215.340	-219.840
uitvoering APV & bijzondere wetten	-185.629	-185.905	-200.935	-205.405	-209.665	-214.115
doodsschouw	-4.809	-3.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
nachtregisters	-3.180	-6.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-1.280.710**	**-1.576.468**	**-1.650.439**	**-1.680.450**	**-1.715.019**	**-1.749.234**

MUTATIES IN RESERVES
Geen

INVESTERINGEN
Geen

TOELICHTING
De voornaamste mutaties ten opzichte van de primitieve begroting 2023 zijn de volgende:

- Uit de Berap *najaar* 2022
  - Geen 0
- Uit de Berap *voorjaar* 2023
  - Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2024 Veiligheidsregio -74.000
  - Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2024 Veilig Thuis -7.300
- Overige
  - Geen 0

Totaal -81.300

Verschillen ten opzichte van de begroting 2023 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- n.v.t.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden: Verkeer en vervoer, parkeren en openbaar vervoer.

Strategische visie

De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Toerisme en recreatie
- *De gemeente behoort tot één van de mooiste plekjes in Zuid-Limburg;*
- *Voor de regio Parkstad is de gemeente dé uitvalsbasis (slapen in Simpelveld, dagattracties in Parkstad);*
- *We leggen een verbinding tussen de toeristische elementen en het centrum van beide kernen.*

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)
- *De ruimtelijke omgeving krijgt een sterke kwaliteitsimpuls en behoud het groene karakter;*
- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd;*
- *De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit.*

College-agenda

Zoals aangegeven in programma 0 zijn de prioriteiten en activiteiten per begrotingsprogramma beschreven onder de paragraaf ‘Wat doen we daarvoor?’

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Goede bereikbaarheid van Simpelveld voor inwoners en bezoekers;
2. Binnen Simpelveld kan veilig aan het verkeer worden deelgenomen;
3. Goede parkeermogelijkheden in de kernen en nabij recreatiepunten;
4. Toereikend openbaar vervoer in de kernen.

Het spreekt voor zich dat een goede infrastructuur van cruciaal belang is voor de bereikbaarheid van Simpelveld naar en vanuit de omliggende gemeenten, maar ook voor de verbinding tussen de verschillende locaties binnen de gemeente (van toeristische elementen naar kernen en vice-versa). Maar ook voor de uitstraling van onze (toeristische) gemeente is een in goede staat verkerende infrastructuur van wezenlijk belang.

BELEIDSINDICATOREN
Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten, zijn deze vertaald naar de volgende indicatoren:

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-waarde 2023	Hoogste Parkstad
Tevredenheid onderhoud wegen, straten en pleinen	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	51%	51%	56%	50%	59%	59%
Tevredenheid onderhoud straatverlichting	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	69%	71%	68%	75%	75%	75%
Tevredenheid over parkeergelegenheid	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	58%	59%	65%	57%	69%	69%

* Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven.

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S
Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Wegenbeheerplan 2020-2024 (2020);
4. Mobiliteitsplan 2022-2032 (2022(;
5. Beleidsplan openbare verlichting 2015 – 2024 (2015) (nieuw beleidsplan in voorbereiding);
6. Collegebesluit uitbesteding gladheidsbestrijding (2021).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Wegbeheer	- Uitvoering wegenbeheerplan 2020-2024
Mobiliteit	- Uitvoering MUP

De onderwerpen uit de collegeagenda welke betrekking hebben op verkeer, vervoer en waterstaat maken onderdeel uit van het thans vigerende beleid.

Wegbeheer

Uitvoering wegenbeheerplan 2020-2024
Aan het wegenbeheerplan is een meer jaren uitvoeringsplan (MUP) gekoppeld voor de periode tot en met 2024. In dit MUP zijn een twintigtal wegen genoemd waaraan uitvoering gegeven wordt. Uitvoering variërend van groot onderhoud tot complete reconstructies. Aangezien de wateropgave, mede als gevolg van toenemende extreme buien die lokaal wateroverlast veroorzaken, steeds belangrijker wordt, worden projecten integraal bekeken. Daar waar op diverse wegen vanuit wegbeheer uitsluitend asfaltvervanging hoefde plaats te vinden, is het slim om nu toch een volledig reconstructie uit te voeren waarbij de wateropgave is meegenomen. Deze integrale aanpak zorgt ervoor dat wegen toekomstgericht worden aangelegd. In de meeste gevallen zorgt een integrale aanpak wel voor een langere voorbereidingstijd en uitvoeringsperiode.

Mobiliteit

Uitvoering MUP
Aan het vigerende mobiliteitsplan is een meerjarig uitvoeringsplan 2022-2032 (MUP) gekoppeld en vastgesteld in de raad in april 2022. Als gevolg van onvoldoende bezetting op het team BOR, is er nog vrijwel geen uitvoering gegeven aan dit MUP. Inmiddels heeft capaciteitsuitbreiding plaatsgevonden en kan bredere uitvoering van dit plan vorm krijgen.

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020	2021	2022
Weglengte (in km)	Grontmij/Sweco	100	102	102	100	101
Voertuigtypen						
- personenauto's	CBS	6.146	6.158	6.150	6.225	6.260
- bedrijfsvoertuigen	CBS	477	482	481	484	492
- motorfietsen	CBS	553	552	552	573	525
- voertuigen met bromfiets-kenteken	CBS	682	691	676	667	687
Aantal lichtmasten	Ziut	2.514	2.514	2.514	2.514	2.514
Aantal armaturen	Ziut	2.683	2.683	2.683	2.683	2.683
Stroomverbruik openbare verlichting (in kWh)	Ziut / Rijkswaterstaat	331.444	254.685	317.087	324.940	n.b.*

*Stroomverbruik openbare verlichting is i.v.m. overgaan naar nieuwe energieleverancier niet inzichtelijk. Tot op heden nog geen afrekening 2022 van "oude" energieleverancier mogen ontvangen. Afrekening 2021 pas ontvangen eind september 2022.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	1.023.140	1.034.150	972.420	1.067.420	1.055.315	1.055.315
Baten	22.772	6.920	6.950	6.980	7.020	7.060
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**-1.000.367**	**-1.027.230**	**-965.470**	**-1.060.440**	**-1.048.295**	**-1.048.255**
Lasten kostenverdeelstaat	210.951	231.554	398.671	398.671	388.791	388.791
Kapitaallasten	102.921	200.289	161.364	359.812	354.878	349.661
Saldo van baten en lasten	**-1.314.239**	**-1.459.073**	**-1.525.505**	**-1.818.923**	**-1.791.964**	**-1.786.707**
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	28.229	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-1.286.010**	**-1.459.073**	**-1.525.505**	**-1.818.923**	**-1.791.964**	**-1.786.707**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo van baten en lasten:						
2.1 verkeer en vervoer						
wegen, straten & pleinen	-1.187.514	-1.306.652	-1.328.451	-1.601.899	-1.596.965	-1.591.748
verkeersmaatregelen	-122.667	-148.273	-192.756	-212.756	-190.771	-190.771
2.2 parkeren						
parkeergelegenheden	-2.732	-2.614	-2.674	-2.644	-2.604	-2.564
2.5 openbaar vervoer						
openbaar vervoersbeleid en -beheer	-1.326	-1.534	-1.624	-1.624	-1.624	-1.624
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-1.314.239**	**-1.459.073**	**-1.525.505**	**-1.818.923**	**-1.791.964**	**-1.786.707**

MUTATIES IN RESERVES
Geen

INVESTERINGEN

2024		
	- Herinrichting perron Bocholtz	25.000
	- Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan	24.340
	- Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan	15.360
2025		
	- Rehabilitatie wegen	600.000
	- Centrumvisie Simpelveld: onderdeel duurzaamheid	1.000.000
	- Centrumvisie Simpelveld: onderdeel mobiliteit	500.000
	- Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan	24.340
	- Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan	15.360
2026		
	Geen	
2027		
	Rehabilitatie wegen	600.000

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de primitieve begroting 2023 zijn de volgende:

▪	Uit de Berap *najaar* 2022	
	- Geen	0
▪	Uit de Berap *voorjaar* 2023	
	- Geen	0
▪	Overige	
	- Structureel opnemen budget om ongewenste graffiti in de openbare ruimte te kunnen verwijden	-15.000
	Totaal	-15.000

Verschillen ten opzichte van de begroting 2023 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- Actuele beheerplannen
  Beheerplannen geven inzicht in de benodigde financiële middelen om kapitaalgoederen te onderhouden op basis van het gewenste kwaliteitsniveau. Het beheerplan wegen is eind 2020 door uw raad vastgesteld. Het beheerplan openbare verlichting is nog actueel.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

3. Economie

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Economische ontwikkeling, fysieke bedrijfsinfrastructuur en economische promotie.

Strategische visie

De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Toerisme en recreatie
- *De gemeente behoort tot één van de mooiste plekjes in Zuid-Limburg;*
- *De gemeente ontwikkelt en profileert zich als toeristische gemeente;*
- *Voor de regio Parkstad is de gemeente dé uitvalsbasis (slapen in Simpelveld, dag-attracties in Parkstad);*
- *Voor het Heuvelland zijn we een goede aanvulling en geen concurrent: we werken nauw samen met deze gemeenten en stemmen elkaars aanbod goed af met behoud van eigen identiteit en zelfstandigheid;*
- *We zetten in op het behoud van de ZLSM als uniek toeristisch element;*
- *We leggen een verbinding tussen de toeristische elementen en het centrum van beide kernen;*
- *We zetten in op het creëren van een unieke camping in Bocholtz met een verwijzing naar het Romeins verleden;*
- *Beide kernen hebben ieder een toeristisch thema: Bocholtz = Romeins en Simpelveld = Stoomtrein.*

Kleinschalig en startend ondernemerschap
- *Meedenken met en adviseren van startende ondernemers: maken van een ondernemersloket;*
- *Mensen met een uitkering of geringe kansen op de reguliere arbeidsmarkt motiveren en begeleiden naar een ZZP-omgeving.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)
- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren;*
- *Kracht van de maatschappij benutten.*

College-agenda

Zoals aangegeven in programma 0 zijn de prioriteiten en activiteiten per begrotingsprogramma beschreven onder de paragraaf ‘Wat doen we daarvoor?’

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Het versterken van de lokale economische kracht en het versterken van de economische structuur voor kleinschalige-, startende- en innovatieve ondernemers;
2. Samen werken aan een toeristische- en recreatief aantrekkelijke en een ondernemende gemeente, waarbij de (van oudsher) aanwezige kwaliteiten worden benut.

BELEIDSINDICATOREN

Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	
							SPV	NL
Functie-menging[1]	%	CBS BAG / LISA	29,2	29,3	29,6	30,2	n.b.	n.b.
Vestigingen van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64	LISA	118,4	125,9	126,1	134,2	n.b.	n.b.

1. de functiemengingsindex weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten zijn deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streef-waarde 2023	Hoogste Parkstad
Aantal toeristische overnachtingen	BsGW	44.205	48.668	56.416	47.283	56.416	n.v.t.
Ondernemerschap en economische groei*	Etil, Simpelveld aan het werk	1,68	1,1	1,6	1,71	1,71	n.v.t.

* verhouding aantal opgerichte / gevestigde bedrijven t.o.v. aantal opgeheven / vertrokken bedrijven; indien ratio > 1 dan meer opgerichte / gevestigde bedrijven dan opgeheven / vertrokken bedrijven

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Nota Lokaal Economisch Beleid gemeente Simpelveld (2015);
4. De menukaart van Simpelveld, toeristisch recreatief uitvoeringsprogramma (2015);
5. Uitvoeringsprogramma Toerisme Parkstad Limburg 2010-2014 (2010).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Lokaal ondernemerschap	- Stimuleren lokaal ondernemerschap - Stimuleringsfonds startende ondernemers - Onderzoek heroprichting ondernemersvereniging
Gebiedsontwikkeling / versterken toerisme	- Project vakantie-resort Heuvelland - Project Uitkijkpunt Huls(veld) - Project gebiedsontwikkeling Stationsomgeving - Realisatie Parkstadroute - Land van Kalk
Regiodeal 2.0 propositie kern Simpelveld	- Ontwikkeling centrumvisie Simpelveld

Lokaal ondernemerschap

Stimuleren lokaal ondernemerschap
Om de investeringen die we hebben gedaan om de kern Bocholtz aantrekkelijker te maken en daarmee ook (economisch) te laten renderen, is het zaak om ondernemers aan te trekken die passen bij wie en wat we willen zijn en die samen met ons werk maken van 'lokaal ondernemerschap'. Samen met bureau Via Story uit Maastricht, Stichting 'Streetwise' en ondernemersvereniging 'Bóches Bei-ee' is in het najaar van 2023 op een interactieve wijze een aanzet gegeven voor het ontwikkelen van een marketingstrategie. Tijdens deze sessie zijn in eerste instantie de kansen en sterktes van Bocholtz in beeld gebracht. Aan de hand van deze eerste opzet is exclusief voor Bocholtz een strategie opgesteld. De start van de wervingscampagne is begin 2024 voorzien.

Stimuleringsfonds startende ondernemers
Om er voor te zorgen dat de gemeente Simpelveld een fijne plek voor haar bewoners en bezoekers blijft en daarmee haar verzorgingsfunctie naar de toekomst toe kan behouden, zetten wij de komende jaren nadrukkelijk in op het verduurzamen van de woningvoorraad en de uitbreiding met nieuwbouwwoningen. Dit draagt onder meer bij aan meer economisch draagvlak voor (commerciële) voorzieningen, waardoor Simpelveld ook aantrekkelijker wordt voor nieuwe ondernemers. Het aantrekken van nieuw ondernemerschap wordt daarnaast ook gestimuleerd met het aanbieden van actieve begeleiding van ondernemers, het soepel laten verlopen van diverse procedures en trajecten, die vaak een barrière vormen voor ondernemers om een zaak te openen en met de uitvoering van een gemeentelijke startersregeling. Voor de uitvoering van de eerste twee instrumenten maken wij gebruik van de expertise van Stichting Streetwise en onze eigen bedrijfscontactfunctionaris. De startersregeling is als actiepunt in onze centrumvisie kern Simpelveld opgenomen. De centrumvisie kern Simpelveld maakt als een van de zeven focusgebieden van de regio Parkstad Limburg, onderdeel uit van de Regio Deal 2.0.

Onderzoek heroprichting ondernemersvereniging
Medio 2023 is vanuit het private initiatief het voortouw genomen om de heroprichting van een ondernemersvereniging voor Simpelveld te onderzoeken. Voor de actie van de initiatiefnemers hebben wij niet alleen onze waardering uitgesproken, maar hebben we tevens aangegeven ze daar waar mogelijk en haalbaar te zullen faciliteren.

Gebiedsontwikkeling / versterken toerisme

Project vakantie-resort Heuvelland
Om diverse redenen is dit project nog steeds niet van de grond gekomen. Gebleken is dat de ingediende nieuwe vergunningsaanvraag voor compactere vakantiewoningen niet compleet was en de in het kader hiermee gestelde vragen (ook bij herhaling) niet zijn beantwoord. Derhalve is de aanvraag buiten behandeling gesteld. De gevoerde bestuurlijke- en ambtelijke gesprekken met onze contractpartij / initiatiefnemer hebben tot op heden nog niet tot succes geleid. Vanuit de overtuiging dat het onderhavige plangebied (in welke vorm dan ook) ontwikkelkansen biedt, zal de gemeente de contacten met de contractpartij blijven onderhouden met als doel om tot een ontwikkeling te komen. In dat kader zullen eventuele mogelijkheden om uit deze impasse te komen samen verder worden verkend.

Project uitkijkpunt Hulsveld
Na de afronding van het Technisch Ontwerp van het zuidelijk plandeel (eind 2023) van het Uitkijkpunt Hulsveld, zal in het eerste halfjaar van 2024 de aanbesteding van dit plandeel plaatsvinden. De uitvoering is, afhankelijk van de planning van de aannemer, voorzien in het tweede halfjaar van 2024.

Project gebiedsontwikkeling Stationsomgeving
De gebiedsontwikkeling Stationsomgeving ZLSM is één van de 15 sleutelprojecten binnen IBA Parkstad. De Gemeente, Provincie, IBA, ZLSM en de bewoners werken samen aan de ambitie en het strategisch doel om bestaande (dag)attracties en nieuwe sleutelprojecten in samenhang te laten bijdragen aan de toeristisch-recreatieve en economische potenties op lokaal én regionaal niveau. Doel is om door de aanleg van een spoorpark in samenhang met de kwalitatieve opwaardering van de openbare ruimte van de Stationsstraat een regionale recreatieve hub te ontwikkelen en te realiseren. Het project 'Gebiedsontwikkeling Stationsomgeving

ZLSM' wordt gefaseerd aangepakt waarbij de volgende percelen te onderscheiden zijn: het parkeerterrein gelegen aan de Vroenkuilerweg, de Stationsstraat en het Stationsemplacement incl. het historisch laad- en losterrein. De start van de uitvoeringswerkzaamheden is voorzien in 2024.

Realisatie Parkstadroute
Op 25 juli 2023 hebben wij ingestemd met de ondertekening van de Uitvoeringsovereenkomst 3 onder de Raamovereenkomst Parkstadroute (eerdere benaming: Leisure Lane). Deze laatste uitvoeringsovereenkomst is een voortvloeisel uit de raamovereenkomst en betreft de overeenkomst voor de uitvoering van het werk. Concreet betekent het ondertekenen van de uitvoeringsovereenkomst dat gestart wordt met de aanleg van de Parkstadroute voor het in de overeenkomst opgenomen tracédeel op onder meer het grondgebied van de gemeente Simpelveld. De start van de werkzaamheden in Simpelveld zijn eind 2024 / begin 2025 voorzien. De werkzaamheden kunnen niet worden opgestart alvorens de ruimtelijke procedures voor de aanleg van de Parkstadroute zijn doorlopen. De werkzaamheden voor het uitvoeren van de ruimtelijke procedures zijn in kwartaal 3 van 2023 opgestart. Voor het aanpassen van de bestemming van het stationsemplacement dient een uitgebreide ruimtelijke vergunningsprocedure te worden doorlopen. De uitkomst van deze procedure wordt begin 2024 ter goedkeuring aan uw raad voorgelegd.

Land van Kalk
In 2024 zal verder uitwerking worden gegeven aan het Meerjarenplan Land van Kalk 2020 - 2030. Doel is om het Land van Kalk toeristisch-recreatief door te ontwikkelen, zodat meer mensen van het gebied kunnen genieten, de vitaliteit van het gebied wordt versterkt en inwoners er prettig kunnen wonen, werken/ondernemen en leven in het gebied. Land van Kalk sluit daarmee aan op de kernkwaliteiten uit de Visie Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg 2030 (hoogwaardig landschap, sportief en vitaal, Bourgondische levenshouding, internationaal en veelzijdig en rijke historie en eigen cultuur). Voorts is in het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie Parkstad Limburg 2020-2024 een plek en rol voor het Land van Kalk opgenomen.

Romeins villalandschap
In het kader van Regio Deal 1.0 en 2.0 zoekt de gemeente Simpelveld voor wat betreft het thema Grensoverschrijdende Samenwerking, de samenwerking met de Stadt Aachen op. Onderzocht wordt de mogelijkheid om op de grens van Bocholtz en Orsbach samen een ‘Euregionaal Landschapspark’ te ontwikkelen. Doel is in eerste instantie het op een kwalitatief hoogwaardige manier realiseren van een Romeins Villalandschapspark, waarbij de Romeinse nederzettingen (aan beide kanten van de grens), de historische wegen en de historische gebouwen thematisch met elkaar in relatie en hun betekenis voor de grensregio tot uitdrukking worden gebracht. Om de haalbaarheid van een dergelijk park te kunnen onderzoeken is het de bedoeling dat de Stadt Aachen en de gemeente Simpelveld in gezamenlijkheid een plan van aanpak gaan opstellen. Daarbij zal tevens worden bezien in hoeverre de (uitvoerings)kosten (deels) met cofinancieringsmiddelen van de Provincie Limburg, dan wel met een Europees Interreg subsidie, dan wel met subsidie van de Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS) Euregio Maas Rijn (EMR), kunnen worden gedekt.

Regiodeal 2.0 propositie kern Simpelveld

Ontwikkeling centrumvisie Simpelveld
Om achterstanden in de eigen regio te kunnen aanpakken, is de Stadsregio Parkstad Limburg in 2019 met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties Regio Deal 1.0 overeengekomen. Eind 2022 is in vervolg op de eerdere Regio Deal, Regio Deal 2.0 aangevraagd. In Regio Deal 2.0 staat de term ‘brede welvaart’ centraal. Bij het begrip ‘brede welvaart’ gaat het niet alleen om materiële welvaart of economische groei, maar (vooral) ook om aspecten als gezondheid, educatie, vrijetijdsbesteding en de kwaliteit van de leefomgeving. De centrale opgave is derhalve: de verbetering van de sociaaleconomische structuur (SES), de veiligheid en duurzaamheid. Met als doel: het realiseren van duurzaam economisch groeipotentieel en veilige(re), leefbare en gezonde(re) wijken en kernen. Als focusgebied voor de uitwerking van Regio Deal 2.0 hebben wij een zogenaamd Experience Masterplan voor het centrum van de kern Simpelveld opgesteld. Ter bewerkstelliging van de centrale opgave zijn in dit plan vier ‘programmalijnen’ (Sociaaleconomische Structuurversterking, Wonen & Volkshuisvesting, Retail & Voorzieningen en Vrijetijdseconomie) gedefinieerd. Zij dragen bij aan het realiseren van de ambitie om achterstanden in het gebied aan te pakken door kansen voor ontwikkeling aan te grijpen om de ‘brede welvaart’ te verbeteren. De programmalijnen hangen onderling met elkaar samen, zijn

met elkaar verbonden en worden dus ook samenhangend (integraal) opgepakt. De aspecten veiligheid en duurzaamheid zijn verweven in verschillende programmalijnen. Met betrekking tot de centrumvisie Simpelveld zijn bij programma 2 (i.v.m. de relatie met de openbare ruimte) investeringsbudgetten van respectievelijk € 1 mio voor duurzaamheid en € 0,5 mio voor mobiliteit opgenomen. Dit is een 1e grove inschatting van de in te zetten gemeentelijke middelen. Het betreft het netto gemeentelijk aandeel na cofinanciering vanuit de Impuls landelijke gebied, de Impulsaanpak winkelgebieden en de Regio Deal 2.0.

Afspraken Gemeente-Stadsregio Parkstad-Rijk
In het afgelopen jaar hebben wij met de Stadsregio Parkstad Limburg onder meer gesproken over het aandragen van het focusgebied, over het te doorlopen proces en welke verwachtingen we mogen hebben van de Regio Deal 2.0. Voorts hebben wij (zoals hierboven weergegeven) de opgave, aanpak en interventies (incl. een inschatting van de benodigde financiële middelen) van ons focusgebied uitgewerkt en aan de Stadsregio Parkstad Limburg aangereikt. Op basis van de inventarisatie van de focusgebieden van alle Parkstadgemeenten is vervolgens door de stadsregio een voorstel voor de financiële verdeling van de door het Rijk toegekende € 25 miljoen voorbereid. En tenslotte is de input per focusgebied verder uitgewerkt in een gebiedsprogramma en gebiedsconvenant. Over vorenstaande is uw Raad op 11 september 2023 tijdens een Raadsinformatieavond uitvoerig geïnformeerd. Het Regio Deal 2.0-convenant is medio oktober 2023 met het Rijk getekend.

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal aantal toeristische over-nachtingen	BsGW	43.316	44.205	48.668	56.416	47.283
Werkgelegenheid (aantal werkzame personen)	E,til	2.227	2.199*	2.199	2.233	2.243
waaronder Gezondheids- en welzijnszorg	Idem	516	536*	536	557	533
Detailhandel	Idem	352	351*	351	352	351
Zakelijke dienstverlening	Idem	197	223*	223	247	261
Aantal vestigingen**	E,til	797	810*	810	842	854
waaronder Detailhandel	Idem	67	69*	69	77	79
Zakelijke dienstverlening	Idem	144	152*	152	158	164
Bouwnijverheid	Idem	89	88*	88	93	93

* Bron is jaarlijkse Etil-rapportage 'Simpelveld aan het Werk …; de gemeentelijke economie in beeld'. De meest recente rapportage dateert van december 2021 en heeft betrekking op de situatie op de peildatum 1 januari 2021 en de ontwikkelingen in 2020..
** De gemiddelde groei van het aantal vestigingen in de afgelopen 10 jaar bedraagt: 2,6%.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	166.375	169.570	164.610	168.930	169.620	170.340
Baten	73.785	61.660	63.670	63.720	64.670	64.730
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**-92.590**	**-107.910**	**-100.940**	**-105.210**	**-104.950**	**-105.610**
Lasten kostenverdeelstaat	84.893	87.349	94.786	94.786	94.786	94.786
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**-177.483**	**-195.259**	**-195.726**	**-199.996**	**-199.736**	**-200.396**
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-177.483**	**-195.259**	**-195.726**	**-199.996**	**-199.736**	**-200.396**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo van baten en lasten:						
3.1 economische ontwikkeling						
weekmarkten	-473	-10.131	-11.533	-11.483	-11.443	-11.383
advisering economische ontwikkelingen	-32.741	-38.050	-40.573	-40.743	-40.913	-41.103
3.2 fysieke bedrijfsinfrastructuur						
bedrijfsterreinen	-1.620	-1.620	-1.650	-1.680	-1.720	-1.760
3.4 economische promotie						
toerisme	-103.142	-108.735	-90.529	-94.649	-94.219	-94.709
volksfeesten, kermissen & evenementen	-39.507	-36.723	-51.441	-51.441	-51.441	-51.441
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-177.483**	**-195.259**	**-195.726**	**-199.996**	**-199.736**	**-200.396**

MUTATIES IN RESERVES

Geen

INVESTERINGEN

2024

- Voorbereiding Romeins villalandschap 100.000

2025

Geen

2026

Geen

2027

Geen

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de primitieve begroting 2023 zijn de volgende:

- Uit de Berap *najaar* 2022
  - Geen 0
- Uit de Berap *voorjaar* 2023
  - Geen 0
- Overige
  - Geen 0

Totaal 0

Verschillen ten opzichte van de begroting 2023 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

– N.v.t.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

4. Onderwijs

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingenzaken.

Strategische visie

De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)
- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd;*
- *De kernen zijn aanvullend aan elkaar voor wat betreft de basisvoorzieningen: niet elke voorziening is in elke kern aanwezig;*
- *Basisvoorzieningen zijn beschikbaar, fysiek of op een andere wijze: de gemeente faciliteert dit;*
- *De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)
- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren;*
- *Kracht van de maatschappij benutten;*
- *Vraag en aanbod van burgers met elkaar verbinden;*
- *Trots zijn op wat 'we' doen: laten zien welke kracht onze burgers hebben;*
- *Inzetten op samenredzaamheid en leefbaarheid.*

College-agenda

Zoals aangegeven in programma 0 zijn de prioriteiten en activiteiten per begrotingsprogramma beschreven onder de paragraaf 'Wat doen we daarvoor?'

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Sluitende regionale aanpak ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten en een regionale samenwerking ter zake de uitvoering en handhaving van de Leerplichtwet.
2. Het verbinden van de gemeentelijke toegang tot geïndiceerde jeugdhulp, preventief gemeentelijk beleid en passend onderwijs.

BELEIDSINDICATOREN
Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie Schooljr. '17/'18	Realisatie Schooljr. '18/'19	Realisatie Schooljr. '19/'20	Realisatie Schooljr. '20/'21	Realisatie Schooljr.'21/'22	
							SPV	NL
Absoluut verzuim*	Per 1.000 leerlingen	DUO / Ingrado	0	0	0	0	0	n.b.
Relatief verzuim**	Per 1.000 leerlingen	DUO / Ingrado	20	29	44	93	107	n.b.
Voortijdige school-verlaters totaal (VO+MBO)	%	DUO / Ingrado	1,5	0,9	0,2 VO / 2,5 VMBO	1,96* VO: 0,66 MBO:4,83	1,09 VO: 0 MBO:3,57	n.b.

*Betreft voorlopige cijfers, hier zal nog een correctie op plaatsvinden.

Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten zijn deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-waarde 2023	Hoogste Parkstad
Tevredenheid basisonderwijs	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	76%	88%	90%	89%	90%	90%

* Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven.

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S
Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Beleidskader Jeugdhulp Zuid-Limburg 2023 – 2028 (2023);
4. Beleidsagenda Jeugdhulp Parkstad 2019 – 2022 (2019);
5. Bestuursovereenkomst 2016 inzake regionale samenwerking uitvoering en handhaving leerplichtwet en wet- en regelgeving in het kader van Voortijdig Schoolverlaten (2016).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Onderwijs	- Doorontwikkeling Gezonde basisschool van de Toekomst - Uitvoering Ambitiedocument onderwijs PSL - Ontwikkeling educatieve agenda Parkstad - Leerlingenvervoer (samenwerking G16) - Onderwijsachterstandenbeleid
Onderwijshuisvesting	- Ontwikkelen integraal huisvestingsplan (onderwijs) - Integraal Kind Centrum Bocholtz
Verbinden onderwijs en zorg i.h.k.v. passend onderwijs	- Ondersteunen regionale aanpak voortijdige Schoolverlaters (VSV) - Ondersteunen regionale aanpak laaggeletterdheid

Onderwijs

Doorontwikkeling Gezonde basisschool van de toekomst
De ingezette lijn (Beweegschool, groente en fruit, spelleiders (door kinderen uit groep 7 en 8), vrijwilligers en water- en traktatiebeleid) wordt ook in 2024 doorgezet. Daarnaast wordt er in 2024 bekeken of het aanbieden van de lunch mogelijk doorgezet kan worden en of hier alternatieven voor gezocht moeten worden. Hiermee samenhangend zal dan bekeken worden of de beschikbare middelen voor de lunch heroverwogen moeten worden.

Uitvoering Ambitiedocument onderwijs PSL
De regio Parkstad heeft stevige ambities om achterstanden, die al generaties lang bestaan, in te lopen. Dit heeft geresulteerd in een breed gedragen visie en ambitie op het gebied van onderwijs- en kind-ontwikkeling. Dit ambitiedocument is in 2022 gelanceerd. In het voorjaar heeft het vervolg gekregen middels een conferentie met experts, onderwijs-, kind-partners en overheden De verdiepende sessies hebben tot de conclusie geleid dat de regionale werkagenda Onderwijs - en Kind-ontwikkeling 2023-2026 drie grote opdrachten omvat:
1. Het opstellen van een gezamenlijke Educatieve Agenda Parkstad
2. De ontwikkeling van een Parkstad Monitor Onderwijs & Kind-ontwikkeling
3. Coördinatie en organisatie van de opschaling van de Rijke Schooldagen in Parkstad

Ontwikkeling educatieve agenda Parkstad
De Educatie Agenda Parkstad is een agenda die wordt opgesteld door alle Parkstadgemeenten en is een opdracht die voortkomt uit het ambitiedocument Onderwijs.

Leerlingenvervoer (samenwerking G16)
In 2020 hebben alle gemeenten in Zuid-Limburg het leerlingenvervoer gezamenlijk aanbesteed. De gemeente Simpelveld heeft de lopende vervoersovereenkomst uitgediend tot en met 31 juli 2021 en is per 1 augustus 2021 ingestroomd in het leerlingenvervoer Zuid-Limburg. Het betreft overigens dezelfde vervoerder. In deze nieuwe aanbesteding wordt het vervoer van alle 16 gemeenten in Zuid-Limburg gecombineerd tot zo efficiënt mogelijke routes. De samenwerking hieromtrent loopt via een contractmanager en de Zuid-Limburgse gemeenten. We streven er bij het leerlingenvervoer naar dat kinderen (en jongeren) zo zelfstandig mogelijk naar school gaan, eventueel met behulp van hun ouders. De komende jaren gaan we kinderen en hun ouders hier gericht in ondersteunen en leggen we de focus op het bevorderen van de eigen kracht en ontwikkeling van kind en gezin. Het primaire doel is het vergroten van de zelfredzaamheid, bijkomend voordeel is minder druk op het aangepast vervoer waardoor het leerlingenvervoer uitvoerbaar blijft.

Onderwijsachterstandenbeleid
Het doel is het voorkomen en terugdringen van onderwijsachterstanden, waarbij de primaire focus ligt op voor- en vroegscholen. Simpelveld voert een actief beleid. Samen met kind-experts als de jeugdgezondheidszorg, voorschoolse voorzieningen en basisscholen geeft de gemeente invulling aan een kader voor het tegengaan van onderwijsachterstanden.

Onderwijshuisvesting

Ontwikkelen integraal huisvestingsplan (onderwijs)
Met het wetsvoorstel doelmatige aanpak onderwijshuisvesting worden gemeenten verplicht een Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor schoolgebouwen te maken. Een van de doelen is het geven van meerjarige zekerheid voor schoolbesturen. Gemeenten en schoolbesturen hebben al geruime tijd de ambitie om de verouderde schoolgebouwen aan te pakken en toekomstbestendige, duurzame en gezonde schoolgebouwen te realiseren, die geschikt zijn voor hedendaags en inclusief onderwijs. 2024 zal in het teken staan van het opstellen van een IHP.

Integraal Kind-Centrum Bocholtz (IKC)
Basisschool Bocholtz is samen met kinderdagverblijf ‘Jij en ik’ en buitenschoolse opvang ‘Ziezo (Humankind)’ in de Brede School Bocholtz gehuisvest. Ook de openbare bibliotheek is sinds schooljaar 2016-2017 onderdeel van de brede school. De huidige gebruikers – Onderwijsstichting MOVARE, Stichting Humankind en Bibliotheek Kerkrade e.o. – willen samen met de gemeente Simpelveld hun samenwerking verder ontwikkelen in een

nieuw te vormen Integraal Kind-Centrum (IKC). Er wordt vanuit een gezamenlijke pedagogische visie een integrale kind-voorziening met bijpassende huisvesting gerealiseerd voor de opvang en het onderwijs voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Het is een voorziening voor kinderen waar zij de dag doorbrengen om te ontmoeten, spelen, leren, ontdekken, bewegen, sporten en ontwikkelen.

Verbinden onderwijs en zorg i.h.k.v. passend onderwijs

Ondersteunen regionale aanpak voortijdig schoolverlaters (VSV)
In het kader van passend onderwijs is er meer aandacht voor thuiszitters en voortijdig schoolverlaters. Bureau Voortijdig Schoolverlaten voert voor de Parkstadgemeenten de Leerplichtwet uit en de taken die moeten leiden tot het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Ondersteunen regionale aanpak laaggeletterdheid
Gemeente Simpelveld is aangesloten bij het Bondgenootschap Geletterdheid Parkstad (BGP). Dit samenwerkingsverband loopt van 1-1-2022 tot en met 31-12-2025. In de samenwerkingsovereenkomst is vastgelegd wat de ambities zijn en hoe er wordt samengewerkt. Het BGP wil het bestaan van laaggeletterdheid en beperkte basisvaardigheden in Parkstad agenderen en aanpakken middels netwerken, kennisdeling en samenwerking. Hierbij wordt aangesloten bij het Plan van Aanpak Basisvaardigheden Zuid-Limburg 2020-2024. Ingezet wordt op de volgende pijlers:

- Preventie: voorkomen van taal- en rekenachterstand bij kinderen;
- Inclusie: zorgen dat iedereen kan meedoen door te schrijven in eenvoudige taal;
- Opsporen van inwoners met beperkte basisvaardigheden en doorverwijzen naar een passend aanbod;
- Meer mensen met Nederlands als moedertaal doorverwijzen naar het volwassenenonderwijs;
- Beperkte basisvaardigheden verhelpen met scholing en/of begeleiding.

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020*	2021	2022
Leerlingenvervoer						
- gemiddeld aantal leerlingen	Gemeente	62	70	64	66	69
- gemiddeld aantal vervoers-dagen per maand	Gemeente	17	17	15	17	16
- gemiddeld aantal ritten per maand	Gemeente	483	509	475	582	480
- gemiddeld aantal ritten per dag	Gemeente	29	31	33	34	28

* Omdat in april 2020 geen vervoer mogelijk was hebben de cijfers 2020 betrekking op 11 maanden.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	562.397	775.850	790.000	832.000	843.280	843.280
Baten	152.351	115.000	115.000	115.000	115.000	115.000
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**-410.046**	**-660.850**	**-675.000**	**-717.000**	**-728.280**	**-728.280**
Lasten kostenverdeelstaat	24.130	27.909	51.920	51.920	51.920	51.920
Kapitaallasten	184.338	161.064	162.471	153.356	151.752	150.338
Saldo van baten en lasten	**-618.514**	**-849.823**	**-889.391**	**-922.276**	**-931.952**	**-930.538**
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-618.514**	**-849.823**	**-889.391**	**-922.276**	**-931.952**	**-930.538**

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo van baten en lasten:						
4.2 onderwijshuisvesting						
bijzonder basisonderwijs	-104.200	-256.512	-275.140	-275.140	-275.140	-275.140
huisvesting bijzonder basisonderwijs	-214.874	-196.667	-198.160	-189.045	-187.441	-186.027
4.3 onderwijsbeleid en leerlingzaken						
leerplicht en leerlingen administratie	-54.380	-54.881	-58.094	-58.754	-59.584	-59.584
school-/leerlingenbegeleiding	0	0	0	0	0	0
leerlingenvervoer	-217.182	-277.566	-258.524	-297.824	-306.204	-306.204
voor- en vroegschoolse educatie	-27.879	-64.197	-99.473	-101.513	-103.583	-103.583
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-618.514**	**-849.823**	**-889.391**	**-922.276**	**-931.952**	**-930.538**

MUTATIES IN RESERVES
Geen

INVESTERINGEN
Geen

TOELICHTING
De voornaamste mutaties ten opzichte van de primitieve begroting 2023 zijn de volgende:

- Uit de Berap *najaar* 2022
  - Geen 0
- Uit de Berap *voorjaar* 2023
  - Geen 0
- Overige
  - De kosten schoolvervoer zijn lager dan eerder voorzien. Voorzichtigheidshalve is dit voordeel uitsluitend in 2024 meegenomen 23.910
  - Ten behoeve van de taalstimulering en logopedie voor peuters is een structureel budget opgenomen -15.000
  - Bijstelling budget reguliere peuteropvang / peuteropvang doelgroep-voorrangskinderen -20.000

Totaal -11.090

Verschillen ten opzichte van de begroting 2023 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- beheerplan voor gebouwen: Beheerplannen geven inzicht in de benodigde financiële middelen om kapitaalgoederen te onderhouden op basis van het gewenste kwaliteitsniveau. Het beheerplan voor gebouwen wordt momenteel geactualiseerd.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

5. Sport, cultuur en recreatie

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Sportbeleid en activering, sportaccommodaties, cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie, cultureel erfgoed, media en openbaar groen en (openlucht) recreatie.

Strategische visie

De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)
- *Elke kern behoudt zijn eigen identiteit;*
- *We streven naar behoud van historische panden;*
- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd;*
- *De kernen zijn aanvullend aan elkaar voor wat betreft de basisvoorzieningen: niet elke voorziening is in elke kern aanwezig;*
- *Basisvoorzieningen zijn beschikbaar, fysiek of op een andere wijze: de gemeente faciliteert dit;*
- *De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)
- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren;*
- *Kracht van de maatschappij benutten;*
- *Vraag en aanbod van burgers met elkaar verbinden;*
- *Trots zijn op wat 'we' doen: laten zien welke kracht onze burgers hebben;*
- *Inzetten op samenredzaamheid en leefbaarheid.*

College-agenda

Zoals aangegeven in programma 0 zijn de prioriteiten en activiteiten per begrotingsprogramma beschreven onder de paragraaf 'Wat doen we daarvoor?'

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambitie:

1. Het bevorderen van kunst- en cultuuruitingen met aandacht voor aansluiting op de toeristisch-recreatieve doorontwikkeling van de gemeente.
2. Een zo groot mogelijke deelname van de inwoners aan het lokale sportaanbod, teneinde de gezondheid van de inwoners en de sociale contacten te bevorderen.
3. Het in stand houden en daar waar mogelijk verbeteren van dit lokale sportaanbod.

BELEIDSINDICATOREN

Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2012	Realisatie 2016	Realisatie 2020	
					SPV	NL
Niet sporters	%	Gezondheidsmonitor (GGD, CBS en RIVM)	48,5%	55,5%	56,2%	49,3%

De Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen geeft inzicht in de gezondheid en leefstijl van Nederlanders van 19 jaar en ouder en vindt elke vier jaar plaats.

Om de realisatie van de hoofdambitie van dit programma te kunnen meten, is deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-waarde 2023	Hoogste Parkstad
Heeft op cultuur aanbod weinig te bieden*	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	27%	22%	26%	n.b.***	14%	14%
Tevredenheid sportgelegenheden	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	81%	83%	92%	81%	92%	92%
Tevredenheid onderhoud openbaar groen	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	47%	41%	42%	47%	61%	61%
Tevredenheid over inrichting openbaar groen	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	40%	38%	44%	50%	60%	60%

* Gevraagd is om aan te geven in hoeverre men het hiermee eens is. Met de hoogste score uit Parkstad wordt dus de beste score (eigenlijk dus de laagste score) bedoeld.

** Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven.

*** Eind 2023 vindt het Dienstverleningsonderzoek Parkstad plaats, in samenwerking met de gemeenten Heerlen, Brunssum, Voerendaal, Kerkrade, Landgraaf en Beekdaelen. Dit onderzoek vindt normaal iedere twee jaar plaats maar door capaciteitsproblemen en een organisatieverandering bij de gemeente Heerlen is dit onderzoek in 2021 niet uitgevoerd. In 2024 gaan we aan de slag met de aandachtspunten die uit het onderzoek zullen volgen.

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Subsidieverordening gemeente Simpelveld 2022 (2021);
4. Notitie haalbaarheidsonderzoek Combinatiefunctie(s) gemeente Simpelveld (2016);
5. Haalbaarheidsonderzoek kunstgras Gemeente Simpelveld (2017);
6. Groenstructuurplan (2022).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Basisvoorzieningen	- Opstellen accommodatie beleidsplan (toekomstbestendig accommodatiebeleid / kwalitatief toegankelijke basisvoorzieningen / ondersteunen en faciliteren verenigingsleven) - Vernieuwen / adequaat onderhouden (sport)accommodaties - Gefaseerde realisatie voorzieningen openbare ruimte (o.a. beweegroute) - Opstellen MJOP (Meer jaren onderhoudsplan); - Speelruimtebeleid

Prioriteiten	Activiteiten
Sport en cultuur	- Herijken sportakkoord en de culturele agenda
Cultureel erfgoed	- Afronden nota Cultureel Erfgoed (incl. kerkenvisie)
Bibliotheekwerk	- Visie op bibliotheekwerk / realiseren bibliotheek van de toekomst (IDO) en verruimen openingstijden van beide locaties
Natuur en landschap	- Kwaliteit buitengebied - Casus Roekenkolonie
Groen	- Groenere gemeente

Basisvoorzieningen

Opstellen accommodatie beleidsplan (toekomstbestendig accommodatiebeleid/kwalitatief toegankelijke basisvoorzieningen/ondersteunen en faciliteren verenigingsleven)
Een vitale samenleving met sociale cohesie, sport, kunst en cultuur en participatie passend bij de behoeften van onze inwoners nu én in de toekomst is een belangrijke waarde in ons gemeentelijk beleid. Passende voorzieningen en accommodaties dragen daar aan bij en hebben invloed op de toekomst van onze inwoners en verenigingen.
Vooruitkijkend zien we een aantal (landelijke) ontwikkelingen die ook een lokale weerslag kennen.
De komende decennia vergrijst de bevolking van Nederland en dus ook van Simpelveld. Mensen willen zich minder binden en hun vrije tijd flexibel indelen. Dat heeft invloed op het verenigingsleven. We stellen steeds hogere eisen aan kwaliteit van maatschappelijke accommodaties.
Dit alles heeft natuurlijk invloed op de vraag en behoefte aan accommodaties.
Daarom is het van belang een actueel en toekomstbestendig accommodatiebeleid te ontwikkelen.
Als eerste stap om te komen tot een accommodatiebeleidsplan dient er een uitgebreide inventarisatie van de huidige accommodaties plaats te vinden. De opstart van het beleidsplan is in 2025 voorzien. Hiervoor is een bedrag van € 50.000 geraamd voor externe ondersteuning.

Vernieuwen/adequaat onderhouden (sport)accommodaties
In 2022 is een start gemaakt met het actualiseren van de afspraken rondom onderhoud buitensportaccommodaties, te beginnen met de tennisvereniging Simpelveld. De huurovereenkomst tennispark Simpelveld is afgerond inclusief een demarcatielijst onderhoud. Deze wordt als basis gebruikt voor de overige buitensportparken. Deze worden gefaseerd opgepakt in relatie tot de actualisatie van de huurovereenkomsten voor de sportparken alsmede de verschillende opstalrechten. In het kader van de vervanging van de voetbalvelden worden de afspraken rondom onderhoud van de voetbalaccommodaties geactualiseerd.

Gefaseerde realisatie voorzieningen openbare ruimte (o.a. beweegroute)
De beweegroute in Simpelveld is in 2023 gerealiseerd. Het ontwerpplan is klaar en de financiële middelen zijn aanwezig. Het burgerinitiatief Beweegroute Bocholtz/ Simpelveld gaat na de zomer 2023 samen met de gemeente (en Bureau Negen ter advisering) bekijken hoe de uitvoering gerealiseerd kan worden (plaatsen van bordjes e.d.). In 2024 gaat het Burgerinitiatief verder bekijken hoe ook een beweegroute in de kern Bocholtz gerealiseerd kan worden.

Opstellen MJOP (Meer jaren onderhoudsplan)
Wij willen specifiek voor de buitensportaccommodaties meer-jaren onderhoudsplannen laten opstellen. Omtrent de voetbalcomplexen wordt dit na de vervanging van de voetbalvelden ingeregeld/opgesteld. Voor de tenniscomplexen is het voornemen om de meer-jaren onderhoudsplannen in 2024 te (laten) opstellen.

Speelruimtebeleid
In het 1e kwartaal van 2024 zal een nieuwe nota Speelruimtebeleid gemeente Simpelveld opgesteld worden, samen met betrokken partijen en burgers (burgerparticipatie). Rond de zomer 2024 wordt deze nota aan de raad ter vaststelling voorgelegd.

Sport en cultuur

Herijken sportakkoord en de culturele agenda
De herijking lokaal/regionaal Sportakkoord als onderdeel van de SPUK/GALA is vóór de zomer 2023 afgerond. Aan het bestaande sportakkoord is een extra hoofdstuk toegevoegd waarin op de voorwaarden gesteld vanuit de SPUK/GALA wordt ingespeeld (o.a. de beschikking hebben over een lokale coördinator Sport en Preventie, een kernteam en deelname aan monitor- en evaluatieonderzoeken). Herijking culturele agenda staat voor eind 2023/begin 2024 op de planning.

Cultureel erfgoed

Afronden nota Cultureel Erfgoed (incl. kerkenvisie)
Vóór de zomer 2023 is de aangeboden offerte van een adviesbureau akkoord bevonden voor het opstellen van een nota Cultureel Erfgoed incl. een Kerkenvisie. Na de zomervakantie 2023 wordt gestart met de opstelling van de nota. In het 1e kwartaal 2024 zal deze nota ter vaststelling aan de raad worden aangeboden (zie ook de RIB Nota Cultureel Erfgoed).

Bibliotheekwerk

Visie op bibliotheekwerk/realiseren bibliotheek van de toekomst (IDO) en verruimen openingstijden van beide locaties
In het kader van het realiseren van toekomstgerichte bibliotheekvoorzieningen binnen gemeente Simpelveld is in 2023 een subsidieaanvraag gedaan op basis van de regeling ‘Eenmalige specifieke uitkeringen lokale bibliotheekvoorzieningen 2023-2024 (SPUK Bieb)’. Vanwege de overvraging van de regeling is de aanvraag voor 2023 helaas afgewezen. Voor 2024 zal een nieuwe aanvraag gedaan worden (en komen de gemeenten in aanmerking, die bij de 1e aanvraag zijn afgewezen vanwege te lage urgentie op het gebied van laaggeletterdheid en sociaaleconomische status).

Voor 2024 zullen de openingstijden van beide bibliotheeklocaties verruimd worden met 10 uur per week. De nadruk zal hierbij komen te liggen op samenwerking met de school, de kinderopvang en peuterspeelzalen. Een gedeelte van de nieuwe openingstijden zal juist worden ingezet om andere en nieuwe bezoekers aan te trekken. Het gaat om 2,5 dagdelen van 4 uur.

Natuur en landschap

Kwaliteit buitengebied
De natuur en kwaliteit van water staan onder druk en het klimaat verandert. We staan daarbij aan de vooravond van de transitie van landgebruik en -inrichting om de balans met klimaat en natuurlijk systeem te herstellen.
Een transitie van het landelijk gebied is nodig om te komen tot toekomstbestendige functies. Daarvoor is het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) gestart. Het Rijk bepaalt wat de doelen en kaders zijn die de provincies gebruiken om gebiedsprogramma’s op te stellen. In het concept gebiedsprogramma Landelijk Gebied heeft de provincie Limburg omschreven hoe de provincie de doelen voor natuur, stikstof, water en klimaat gaat halen en welke maatregelen daarvoor nodig zijn. Het project de Eyserbeek is opgenomen als koploperproject binnen dit programma, zie programma 7 voor dit project. De complexiteit en omvang van de benodigde transitie vergt inzet van ons als gemeente.

Casus Roekenkolonie
In de gemeente Simpelveld is een roekenkolonie aanwezig in het gebied tussen de Brandstraat, Scheelenstraat, Hennebergstraat en Bulkemstraat. Een gedeelte van de kolonie situeert zich op het grondgebied van de gemeente en een ander gedeelte van de kolonie situeert zich op het grondgebied van Stichting het Limburgs Landschap. De activiteiten van deze kolonie worden door diverse omwonenden al meerdere jaren als overlast ervaren. Omwonenden hebben hier diverse keren tegen geageerd. In 2022 is een overleggroep met omwonenden, Stichting het Limburgs Landschap en de gemeente geformeerd om de overlast problematiek(en) te bespreken.

In 2023 is een roekenbeschermingsplan opgesteld waarmee kan worden geprobeerd sturing te geven aan de locatie van de kolonie. Voorwaarde daarbij is een ontheffing van de Provincie Limburg. Het aanvraagformulier ontheffing Soorten Wet natuurbescherming (Wnb) inclusief het roekenbeschermingsplan is (medio 2023) bij de Provincie Limburg ingediend. Daarenboven heeft het college in 2023 het uitvoeringsplan voor het verplaatsen van de roeken en het treffen van meerdere ontmoedigingsmaatregelen op de huidige locatie voor de jaren 2023, 2024, 2025 en 2026 vastgesteld onder de voorwaarde dat de Provincie instemt met het Roekenbeschermingsplan. Hierbij dient wel de kanttekening te worden gemaakt dat bij meerdere gemeenten (gemeente Maastricht, gemeente Heerlen en gemeente Sittard-Geleen) navraag is gedaan aangaande het verplaatsen van roeken(kolonies). De betreffende gemeenten hebben aangegeven dat voor het verplaatsen van roeken(kolonies) een lange adem benodigd is en dat er meermaals sprake is (geweest) van onsuccesvolle verplaatsingen.
De gemeenteraad heeft middels de BERAP- voorjaar 2023 ingestemd om voor de advies- en uitvoeringskosten voor het jaar 2023 reeds een bedrag ad. € 20.000 ter beschikking te stellen. De financiële vertaling aangaande de financiële consequenties voor de jaren 2024, 2025 en 2026 zijn in de voorliggende begroting meegenomen.

Groen

Groenere gemeente
In 2024- e.v. wordt net zoals voorgaande jaren gewerkt om meer groen en bloeiende planten in o.a. de kernen te realiseren en de gewenste uitstraling van een ‘groene(re) gemeente’ verder te bewerkstelligen.

Aangaande de motie: ‘actieplan bomenaanplant’ is vastgesteld om:
- In de periode 2022 t/m 2025, met uitloop tot maart 2026 (gezien het plantseizoen) 200 nieuwe bomen op project- en vergroeningslocaties aan te planten. Afgelopen plantseizoen 2022/2023 zijn reeds 55 van de 200 nieuwe bomen aangeplant;
- Het voornemen is om aankomend plantseizoen (2023/2024) naar aanleiding van de motie: ‘Groenstructuurplan gemeente Simpelveld’ 73 nieuwe bomen in het levensbomenbos aan te planten.

Aangaande de motie: ‘onderzoek verhogen budget inrichting en onderhoud openbaar groen’ is o.a. vastgesteld om:
- In de periode 2023 t/m 2024 met uitloop tot maart 2025 (gezien het plantseizoen) (minimaal) 500m2 vaste planten op meerdere grasvelden binnen de gemeente aan te planten. Afgelopen plantseizoen (2022/2023) is reeds 350m2 op drie grasvelden (2x Herver en Julianastraat) in Bocholtz aangeplant. Het voornemen is om in aankomend plantseizoen (2023/2024) minimaal 250m2 vaste planten in Simpelveld aan te planten;
- Het voornemen is om in 2024 (net zoals afgelopen jaren) op meerdere locaties flora- en fauna mengsels in te zaaien, met als doel de entree van de gemeente op te fleuren.

Aangaande de motie: ‘Groenstructuurplan gemeente Simpelveld’ is vastgesteld om:
- In 2024 een levensbomenbos te realiseren (locatie: weiland grenzend aan het Hellingbos). In totaliteit worden in het levensbomenbos 73 bomen aangeplant. Omwille van o.a. biodiversiteit is ervoor gekozen om 10 verschillende soorten aan te planten, te weten: ‘Wintereik’, ‘Tamme kastanje’, ‘Honingboom’, ‘Tulpenboom’, ‘Reuzenkornoelje’, ‘Winterbloeiende kers’, ‘Wierappel’, ‘Varenbladige zwarte els’, ‘Roodbladige judasboom’ en ‘Elsbladige krentenboompje’.

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020	2021*	2022
Bibliotheek						
- aantal leden bibliotheek Bocholtz	Bibl. Kerkrade e.o.	646	578	527	511	528
- aantal leden servicepunt Simpelveld	Bibl. Kerkrade e.o.	645	625	586	524	500
Bibliotheek						
- aantal uitleningen bibliotheek Bocholtz	Bibl. Kerkrade e.o.	16.518	14.635	8.212	6.689	11.968

	Bron	2018	2019	2020	2021*	2022
- aantal uitleningen servicepunt Simpelveld	Bibl. Kerkrade e.o.	14.365	13.677	7.961	4.818	11.676
Bibliotheek						
- omvang collectie bibliotheek Bocholtz	Bibl. Kerkrade e.o.	11.677	12.208	11.365	11.320	11.968
- omvang collectie bibliotheek Simpelveld	Bibl. Kerkrade e.o.	6.712	7.460	7.181	7.407	7.352
Aantal leden	Gemeente	3.010	2.930	2.912	2.913	2.437
- binnensport	Gemeente	1.018	990	1.031	1.016	1.000
- buitensport	Gemeente	1.992	1.940	1.881	1.897	1.437
Aantal jeugdleden (< 13 jaar)	Gemeente	461	434	442	429	707**
- binnensport	Gemeente	203	188	197	183	276**
- buitensport	Gemeente	258	246	245	246	431**
Aantal speellocaties	Gemeente	12	12	11	12	12
Aantal speeltoestellen	Gemeente	42	42	50	54	53

* In 2021 is de bibliotheek van 1 januari tot en met 19 mei gesloten geweest.
** Vanaf 2022 wordt er in de deelsubsidieverordening stimuleringssubsidie Sport 2022 geen onderscheid meer gemaakt tussen jeugdleden <13 en jeugdleden >13 jaar (tot 19 jaar).

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	1.592.309	1.800.736	1.816.416	1.874.186	1.884.746	1.820.496
Baten	194.770	151.670	151.670	151.670	151.670	151.670
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**-1.397.538**	**-1.649.066**	**-1.664.746**	**-1.722.516**	**-1.733.076**	**-1.668.826**
Lasten kostenverdeelstaat	171.534	170.886	308.643	308.643	308.643	308.643
Kapitaallasten	103.086	60.050	60.044	56.484	55.768	55.125
Saldo van baten en lasten	**-1.672.159**	**-1.880.002**	**-2.033.433**	**-2.087.643**	**-2.097.487**	**-2.032.594**
Toevoegingen	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920
Onttrekkingen	39.248	0	50.000	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-1.636.831**	**-1.883.922**	**-1.987.353**	**-2.091.563**	**-2.101.407**	**-2.036.514**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo van baten en lasten:						
5.1 sportbeleid en activering						
sport algemeen	-138.211	-138.098	-131.962	-135.475	-139.145	-139.127
5.2 sportaccommodaties						
binnensport Bocholtz	-231.669	-202.366	-222.642	-221.967	-221.860	-221.759
binnensport Simpelveld	-63.442	-64.421	-65.680	-64.130	-63.827	-63.552
beheer (niet groene) sportterreinen	-12.431	-19.692	-46.293	-35.905	-35.799	-35.709
beheer groene sportvelden	-116.822	-153.573	-119.187	-141.151	-144.653	-144.646
5.3 cultuurpresentatie, cultuur-productie en cultuurparticipatie						
subsidies kunst en cultuur	-73.803	-78.050	-96.332	-97.682	-99.092	-99.092
kunst en cultuur	-21.844	-30.441	-63.016	-53.016	-53.016	-53.016
muziekonderwijs	-90.616	-119.480	-119.480	-119.480	-119.480	-119.480
5.5 cultureel erfgoed						
monumentenbeleid	-345	-422	-454	-454	-454	-454
5.6 media						
bibliotheekwerk	-184.231	-190.373	-164.284	-165.728	-167.580	-167.495
5.7 openbaar groen en (openlucht) recreatie						
natuur- en landschaps-bescherming	-14.115	-43.691	-75.495	-89.145	-89.145	-24.895
openbaar groen	-666.466	-760.389	-836.324	-871.348	-871.307	-871.269
speelterreinen en recreatie-voorzieningen / JOP's	-58.164	-79.006	-92.284	-92.162	-92.129	-92.100
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-1.672.159**	**-1.880.002**	**-2.033.433**	**-2.087.643**	**-2.097.487**	**-2.032.594**

MUTATIES IN RESERVES

In programma 0 zijn de volgende mutaties in reserves met betrekking tot dit programma geraamd.

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Toevoegingen (lasten)						
reserve speelruimte	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920
Subtotaal toevoegingen	**3.920**	**3.920**	**3.920**	**3.920**	**3.920**	**3.920**
Onttrekkingen (baten)						
reserve speelruimte			50.000			
reserve Covid-19	39.248					
Subtotaal onttrekkingen	**39.248**	**0**	**50.000**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**-35.328**	**3.920**	**-46.080**	**3.920**	**3.920**	**3.920**

INVESTERINGEN

2024

- Vervangen en renovatie voetbalvelden (besluitvorming in 2023 afgerond) 1.481.250

2025

- Vervangen en renovatie voetbalvelden (besluitvorming in 2023 afgerond) 566.250

2026

Geen

2027

Geen

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de primitieve begroting 2023 zijn de volgende:

- Uit de Berap *najaar* 2022
  - Geen 0
- Uit de Berap *voorjaar* 2023
  - Bijstelling budget wsw-medewerkers buitendienst i.v.m. cao-stijging en overheadkosten -21.000
- Overige
  - Budget ten behoeve van het opstellen van een meerjaren onderhoudsplan tennisbanen, zoals hiervoor vermeld -10.000

- Budget ten behoeve van het herijken van de culturele agenda, zoals hiervoor vermeld	-10.000
- Opnemen van een structureel ‘werkbudget kunst en cultuur’ om activiteiten te kunnen ondersteunen en stimuleren	-20.000
- Structureel verruimen openingstijden van beide bibliotheeklocaties, zoals hiervoor vermeld	-18.920
- Ten behoeve de aanpak van de overlast van de roekenkolonie is voor de periode 2024 t/m 2026	-50.600
Totaal	-130.520

Verschillen ten opzichte van de begroting 2023 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico’s?

De volgende financiële risico’s kunnen worden benoemd:

- Actuele beheerplannen
  Beheerplannen geven inzicht in de benodigde financiële middelen om kapitaalgoederen te onderhouden op basis van het gewenste kwaliteitsniveau. Het groenstructuurplan is in 2022 door de gemeenteraad vastgesteld.

Voor een nadere toelichting van de risico’s zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

6. Sociaal domein

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Samenkracht en burgerparticipatie, toegang en eerstelijnsvoorzieningen, inkomensregelingen, WSW en beschut werk, arbeidsparticipatie, maatwerkvoorzieningen (WMO), huishoudelijke hulp WMO, begeleiding WMO, overige maatwerkarrangementen WMO, jeugdhulp begeleiding, jeugdhulp behandeling, jeugdhulp zonder verblijf overig, pleegzorg, gezinsgericht, jeugdhulp met verblijf overig, jeugdbehandeling GGZ zonder verblijf, beschermd wonen (WMO), maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO), jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Strategische visie

De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)
- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd.*
- *De kernen zijn aanvullend aan elkaar voor wat betreft de basisvoorzieningen: niet elke voorziening is in elke kern aanwezig.*
- *Basisvoorzieningen zijn beschikbaar, fysiek of op een andere wijze: de gemeente faciliteert dit.*
- *De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)
- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren.*
- *Kracht van de maatschappij benutten.*
- *Vraag en aanbod van burgers met elkaar verbinden.*
- *Trots zijn op wat 'we' doen: laten zien welke kracht onze burgers hebben.*
- *Inzetten op samenredzaamheid en leefbaarheid.*

College-agenda

Zoals aangegeven in programma 0 zijn de prioriteiten en activiteiten per begrotingsprogramma beschreven onder de paragraaf 'Wat doen we daarvoor?'

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

In de kadernotitie 'SAMENLEVEN: Omvorming van het sociale domein' (2014) staat de volgende doelstelling geformuleerd: In 2020 heeft onze gemeente grote sprongen gemaakt in de participatie van burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties op het sociale domein:

a. Burgers participeren maximaal in de maatschappij en ontvangen zo nodig een passend en integraal ondersteuningsaanbod waar mogelijk op basis van eigen kracht;
b. De eigen kracht van de burger en de maatschappij wordt maximaal benut, waarbij:
    - burgers elkaar vinden omdat de gemeente heeft gezorgd voor het matchen van vraag en aanbod;

- burgers zelf met ideeën bij de gemeente komen voor wijkprojecten: de gemeente neemt hierbij een meedenkende houding aan, maar laat de uitvoering bij de burger;
- de kracht van de maatschappij ervoor heeft gezorgd dat D'r Durpswinkel een succes is: de gemeente maakt terugtrekkende bewegingen.

c. de organisaties die actief zijn op het gebied van wonen-welzijn-zorg hebben een systeem ontwikkeld waardoor er goed wordt samengewerkt en casuïstieken integraal worden opgepakt.

<u>Hoofdambitie 1: De klant staat centraal!</u>
- 1gezin-1plan-1regisseur
- Integraal werken: één organisatie / partner is regisseur, moet samenwerken met anderen (brede benadering van de situatie) en verbinden
- We kennen de klant
- Niemand valt buiten de boot: iedereen doet mee!
- Maatwerk in plaats van standaardpakketten

<u>Hoofdambitie 2: Voorzieningenpakket</u>
- Meer collectief, minder individueel
- Meer richten op vroege signalering en preventie: licht waar het kan, zwaar waar het moet
- Laagdrempelige toegang
- Kwaliteit waarborgen met beperkte middelen

<u>Hoofdambitie 3: SAMENleven = eigen kracht</u>
- Cultuuromslag bij burgers:
  - insteken op wat iemand wel nog kan (demedicaliseren, ontzorgen en normaliseren)
  - inschakelen eigen netwerk
  - collectieve voorzieningen zijn voorliggend
- Cultuuromslag bij gemeente:
  - zorgen dat iedereen ergens 'bij' hoort
  - iedereen doet mee
  - insteek is de kwaliteiten van onze burgers (stimuleren van positief zelfbeeld)
- Cultuuromslag bij instellingen:
  - 'gezamenlijke' verantwoordelijkheid geven (niet instellingsbelang maar klantbelang is leidend)
  - samenwerken
  - regie nemen
  - budget is gemaximaliseerd en dus leidend
  - signaalfunctie is verplicht voor iedereen die een rol heeft!
- De rol van omgeving
  - Eigen kracht versterken, ook bij de omgeving
  - Bijzondere aandacht voor mantelzorgers (hoe ver reikt de eigen kracht?)

<u>Hoofdambitie 4: Rol van de gemeente</u>
- Regierol
- Eindverantwoordelijk & budgetverantwoordelijk
- Inzetten op eigen kracht, van burgers én van instellingen: aanspreken op verantwoordelijkheden!
- Verbindingen leggen
- Steviger inzetten op resultaatgerichtheid (control-functie)

BELEIDSINDICATOREN
Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	
							SPV	NL
Kinderen in uitkerings-gezin	% kinderen tot 18 jaar in bijstandsgezin	CBS	4	4	4	4	n.b.	n.b.
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	2	2	2	2	n.b.	n.b.
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	12,7	11,9	12,6	13,3	10,9	10,7
Jongeren met jeugd-bescher-ming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2,3	1,7	2,3	2,1	1,2	1,1
Jongeren met jeugd-reclasse-ring	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0	0	0	n.b.	n.b.	0,3
Banen	Aantal per 1.000 in de leeftijd 15-64	CBS / LISA	268,2	276,3	273,6	353,7	n.b.	n.b.
Netto arbeids-participatie	% van de werkzame beroepsbevol king t.o.v. de beroepsbevol king	CBS	66,1	66,8	66,0	67,6	69,1	72,2
Personen met een bijstands-uitkering	Aantal per 10.000 inwoners van 18 jaar e.o.	CBS	204,0	170,6	180,8	204,2	n.b.	n.b.
Lopende re-integratie-voorziening en	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS	276,8	357,4	420,2	394,8	399	206,3
Cliënten met een maatwerk-arrange-ment WMO	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	n.b.	710	740	740	670	640

Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten, zijn deze vertaald naar de volgende indicatoren:

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-waarde 2023	Hoogste Parkstad
Maatschappelijke participatie *	Burgeronder-zoek Parkstad Limburg	3,8	3,8	3,6	3,6	3,9	3,9
Eenzaamheid	Burgeronder-zoek Parkstad Limburg	13%	9%	8%	15%	8%	8%
Zelfredzaamheid	Burgeronder-zoek Parkstad Limburg	8,4	8,1	8,5	8,5	8,7	8,7

* Score voor maatschappelijke participatie loopt van 0 (=zeer laag) t/m 10 (=zeer hoog).

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Kadernotitie Omvorming van het sociale domein Simpelveld - "Samenleven" (2014);
4. Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (2015);
5. Gemeenschappelijke regeling Werkgeverservicepunt Parkstad (2017);
6. Gemeenschappelijke regeling ISD Kompas (2020);
7. Nota Gemeentelijk Armoedebeleid (2022);
8. Beleidskader Werk, Inkomen en Sociale Zorg 2019/2022 (2018);
9. Beleidsplan 2021-2022 Kompas (2021);
10. Beleidskader Arbeidsmarktbeleid Parkstad Limburg 2016-2020 (2016);
11. Verordening Wet Inburgering (2013);
12. Beleidsplan WMO 2015 (2014);
13. Wmo-verordening 2018 (2018);
14. Besluit nadere regels maatschappelijke ondersteuning gemeente Simpelveld 2018 (2018);
15. Protocol Hulp bij het huishouden gemeente Simpelveld 2018 (2018);
16. Nadere regels Wmo opvang en Beschermd wonen gemeente Simpelveld 2017 (2016);
17. Notitie Vrijwilligerswerk en mantelzorg (2009);
18. Subsidieverordening gemeente Simpelveld 2022 (2021);
19. Visie Opvang & Beschermd wonen Parkstad 2017 (2018);
20. Personen met verward gedrag: Bouwstenen voor een gezamenlijke aanpak in Parkstad Limburg 2017 (2018);
21. Beleidskader Jeugdhulp Zuid-Limburg 2019 – 2022 (2019);
22. Beleidsagenda Jeugdhulp Parkstad 2019 - 2022 (2019);
23. Verordening jeugdhulp gemeente Simpelveld 2020 (2019);
24. Beleidsregels jeugdhulp gemeente Simpelveld 2020 (2019).
25. Kadernota armoedebeleid (2023)

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Minimabeleid	- Uitvoering kadernota Armoedebeleid - Schuldhulpverlening - Implementatie volwassenenfonds - Voortzetting voorzieningenwijzer - Taakstelling statushouders
Maatwerkvoorzieningen WMO	- Contracten kwetsbare burgers - Start aanbesteding hulpmiddelen
Vergroten zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie (WMO)	- Versterken sociale basis en wijkinfrastructuur; - Mantelzorg - Versterken mentaal welbevinden
Beschermd wonen en maatschappelijke opvang	- Uitstel doorcentralisatie beschermd wonen; - Project Skaeve Huse - Project kleinschalige opvang
Jeugdwet	- Continueren centrumregeling werving Jeugdhulp - Sub-regionale samenwerking Brunssum, Kerkrade en Simpelveld - Ontwikkeltraject Ambulante jeugdhulp - Hervormingsagenda - Inzetten op versterken sociale pedagogische basis

Prioriteiten	Activiteiten
	- Landelijke tarieven gecertificeerde instellingen
Jeugd- en jongerenwerk	- Jeugd- en jongerenwerk doorlopende aanbodlijn in opvang en begeleiding - Jongerenontmoetingsplek

Minimabeleid

Uitvoering kadernota Armoedebeleid

In maart 2023 is de herijkte nota Armoedebeleid (voor de drie Kompas-gemeenten) door de raad vastgesteld. Daarnaast is in 2023 samen met de gemeenten Beekdaelen, Voerendaal en ISD Kompas een communicatieplan opgesteld voor de uitvoering van het armoedebeleid. Voor 2024 e.v. zal uitvoering van de herijkte nota armoedebeleid conform de speerpunten uit de nota en het gezamenlijke communicatieplan uitgevoerd worden.

Schuldhulpverlening

Samen met de overige 2 Kompasgemeenten (Beekdaelen en Voerendaal) en ISD Kompas wordt bekeken hoe we preventief meer mensen uit de schuldhulpverlening kunnen houden, bijv. door continuering van de inzet van de voorzieningenwijzer en aansluiting bij een organisatie als Schuldhulpmaatje. Voor 2024 zal nog meer de nadruk komen te liggen op de vroegsignalering en hoe we kunnen voorkomen dat inwoners verder in de schulden geraken.

Implementatie volwassenenfonds

N.a.v. de herijkte nota Armoedebeleid is ISD Kompas (als uitvoerende instantie van het minimabeleid) in juli 2023 gestart met het Volwassenenfonds sport en Cultuur Limburg. Deze regeling is bestemd voor inwoners uit de drie Kompas-gemeenten, vanaf 18 jaar, met weinig of geen eigen vermogen en met een inkomen dat lager is dan 120% van de bijstandsnorm. Voor 2024 e.v. zijn structureel middelen begroot voor uitvoering van het Volwassenenfonds.

Voortzetting voorzieningenwijzer

In het najaar van 2023 zal een evaluatie plaats vinden wat betreft de ervaringen met de inzet van de Voorzieningenwijzer in de Parkstad gemeenten. N.a.v. deze evaluatie zal bekeken worden of dit instrument ook voor 2024 e.v. zal worden ingezet en op welke manier het bereik vergroot kan worden.

Taakstelling statushouders

Door de val van het kabinet staat de Wet 'Gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvang' (Spreidingswet), die moet zorgen voor een betere verdeling van opvangplekken over Nederland, op losse schroeven. De verwachting is dat dit wetsvoorstel pas verder behandeld gaat worden als er een nieuw kabinet is gevormd. Invoering per 1-1-2024 zal derhalve nog niet van toepassing zijn. Dit neemt niet weg dat de taakstelling voor 2023 (vestigen van 23 statushouders in gemeente Simpelveld) ook voor 2024 voortgezet zal worden.

Maatwerkvoorzieningen WMO

Contracten kwetsbare burgers

In 2023 zijn de maatwerkvoorzieningen persoonlijke begeleiding, dagbesteding, logeer- en respijtzorg en kortdurend verblijf en regulier en rolstoelafhankelijk vervoer aanbesteed. Gemeente Simpelveld is daartoe opnieuw een inkoopsamenwerking aangegaan met gemeente Voerendaal. De contracten starten met ingang van 1 januari 2024 en hebben een initiële looptijd van 3 jaar.

Start aanbesteding hulpmiddelen

Het contract met Medipoint voor de levering en het onderhoud van Wmo-hulpmiddelen eindigt op 31 december 2024. In 2024 wordt deze maatwerkvoorziening opnieuw aanbesteed. De voorbereidingen daarvoor zijn reeds in 2023 gestart.

Vergroten zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie (WMO)

Versterken sociale basis en wijkinfrastructuur
Op 3 februari 2023 is het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondertekend door VNG, VWS, ZN en GGD GHOR Nederland. Het akkoord omvat afspraken over het bereiken van een gezonde generatie in 2040: weerbare, gezonde mensen die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis. Gemeenten kunnen voor de eigen inzet op de doelen in het GALA een beroep doen op rijksfinanciering vanuit de brede specifieke uitkering. Om de sociale basis te versterken zetten we in de gemeente Simpelveld in op het zicht- en vindbaar maken van de voorliggende voorzieningen. Dit doen we o.a. door middel van een digitale sociale kaart in te richten via WijkConnect. Een platform waar inwoners laagdrempelig gebruik van kunnen maken, om hiermee o.a. zelfredzaamheid te versterken. Het aanbod van wijkvoorzieningen vanuit de locaties 'De Rode Beuk' en 'Op de Boor' wordt hiermee eveneens verstevigd. We investeren in een collectief, breed en toegankelijk aanbod voor jong én oud (zonder indicatie). Hiermee willen we de vitaliteit van inwoners versterken. Door het organiseren van ontmoeting tussen verschillende doelgroepen weten we eenzaamheid te verminderen en wordt de saamhorigheid en verbondenheid tussen inwoners versterkt. Er worden themagerichte 'buurttafels' georganiseerd om proactief de samenwerking en ketenaanpak tussen zorgverleners en het voorliggend veld te optimaliseren ('korte- lijntjes').

Mantelzorg
In 2022 heeft het college besloten te starten met een mantelzorgwaardering in de vorm van een lokale tegoedbon (uniek in onze regio) van €50. De komende jaren zal deze vorm van waardering worden gecontinueerd.

In samenwerking met de gemeenten Brunssum, Kerkrade, Heerlen, Landgraaf en Voerendaal wordt het huidige gesubsidieerde aanbod van het Steunpunt Mantelzorg Parkstad geëvalueerd en mogelijk herijkt. De door het Steunpunt geleverde ondersteuning staat onder forse druk. Het aantal nieuwe vrijwilligers dat zich bindt aan een organisatie neemt af en de hulpvragen worden steeds complexer.

Versterken mentaal welbevinden
Welzijn op Recept heeft tot doel het verhogen van het welbevinden van mensen met psychosociale problematiek die hier voor bij de huisartsenpraktijk komen en hier voor geen medische of psychologische behandeling nodig hebben. De huisarts verwijst hen door naar een welzijnscoach, die met de persoon in gesprek gaat over waar deze behoefte aan heeft. In Simpelveld zijn er reeds vele verbindingen gemaakt tussen het medische en sociale domein. Met Welzijn op Recept borduren we hierop voort door in beide kernen begin 2024 te starten met dit aanbod (in samenwerking met zorgaanbieder Meander).

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Uitstel doorcentralisatie beschermd wonen
Beschermd wonen wordt een taak van niet alleen centrumgemeenten, maar van alle gemeenten. Daarover bereikten de VNG en de ministeries van VWS en BZK reeds in 2019 een akkoord. Daaraan gekoppeld komt er een nieuwe financiële verdeling over gemeenten en een woonplaatsbeginsel. Het woonplaatsbeginsel bepaalt welke gemeente verantwoordelijk is voor het bieden van beschermd wonen aan een cliënt. Zowel de financiële herverdeling als de invoering van het woonplaatsbeginsel zijn meermaals uitgesteld. De nieuwe streefdatum voor de invoering is nu 1 januari 2025.

In Parkstad is in de afgelopen jaren op alle vlakken (beleid en uitvoering) al voorgesorteerd op de doordecentralisatie van beschermd wonen:

1. Er is door alle gemeenten een gezamenlijke regionale visie beschermd wonen en opvang vastgesteld.
2. Er is een regionale uitvoeringsagenda beschermd wonen en opvang.
3. Er heeft een herijking van het aanbod en een nieuwe inkoop plaatsgevonden. Sinds 1 januari 2023 wordt een samenwerkingsverband van aanbieders via een lumpsum gesubsidieerd.
4. De werkwijze rondom het regionale loket opvang en beschermd wonen is in alle gemeenten geïmplementeerd.
5. Alle gemeenten dragen hun steentje bij als het gaat om spreiding van beschermd wonen en opvang

over de hele regio: kleinschalige opvang in de wijk, de Skaeve Huse, Housing, doorstroomwoningen, etc.

6. We zijn met alle Parkstadgemeenten een kostenverdeelsleutel overeengekomen die vanaf het decentralisatiejaar ingaat.

Project Skaeve Huse

Gemeente Simpelveld heeft, net als gemeente Voerendaal, de opgave om één Skaeve Huse (1 per 10.000 inwoners) te realiseren. Beide gemeenten hebben hierin de samenwerking gezocht en het perceel aan de Kerkstraat 2 te Ubachsberg als meest geschikt bevonden voor het plaatsen van twee Skaeve Huse. Voor alle partijen is het gunstiger om beide huisjes te clusteren. Op deze manier kunnen de bouw- en aanlegkosten per huisje teruggebracht worden en kan de zorg efficiënter georganiseerd worden door de zorgaanbieder. Gemeente Voerendaal treedt op als aanbestedende dienst voor de gezamenlijke uitvoering van de Skaeve Huse waarbij een kostenverdeling (volgens een 50/50 verdeelsleutel) tussen beide gemeenten is afgesproken. De totale kosten zijn vooralsnog geraamd op € 293.400 incl. BTW, waarvan € 129.400 uit eigen middelen door beide gemeenten dient te worden gedekt. Het aandeel voor Simpelveld is derhalve € 64.700. De begeleiding van de bewoners van de Skaeve Huse zal worden gefinancierd door centrumgemeente Heerlen.
Het voornemen is om in 2024 te starten met de bouw en aanleg van de twee Skaeve Huse.

Project kleinschalige opvang

In Parkstad is afgesproken om de opvang van daklozen kleinschalig te maken. Ook LEVANTOgroep, eigenaar van crisisopvang Heugderlicht, wil de re-integratie van daklozen in de maatschappij bevorderen door middel van kleinschalig wonen in een reguliere woning. In gemeente Simpelveld wordt hiervoor een woning beschikbaar gesteld door Krijtland Wonen. LEVANTOgroep zal deze woning huren van Krijtland Wonen en maximaal twee bewoners, afkomstig van crisisopvang Heugderlicht, hierin plaatsen. Deze bewoners dienen voldoende stabiel te zijn om herintreden naar zelfstandig wonen mogelijk te maken. Hierbij zijn deze bewoners onder voortdurende begeleiding van het bestaande team van Heugderlicht.

Jeugdwet

Continueren centrumregeling werving Jeugdhulp

Sinds 2015 zijn gemeenten bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet en daarmee voor alle vormen van jeugdhulp, kinderbescherming en jeugdreclassering. De gemeenten in Zuid-Limburg werken op dit terrein samen. Voor Simpelveld geldt dat de gemeente Maastricht fungeert als centrumgemeente en zorg draagt voor alle zaken omtrent inkoop, contractering, facturatie en monitoring. Het toegangsproces en de preventieve en voorliggende jeugdhulp worden lokaal uitgevoerd.

Sub-regionale samenwerking Brunssum, Kerkrade en Simpelveld

In de regio Parkstad wordt de ambulante jeugdhulp door de gemeenten Heerlen, Voerendaal en Landgraaf in een eigen aanbesteding uitgevoerd, met uitzondering van de ambulante begeleiding bij verblijf. De gemeenten Brunssum, Kerkrade en Simpelveld voeren het ambulante ontwikkeltraject samen met de gemeenten in Zuid-Limburg uit. Mede door de vanuit de inhoud gestuurde gemeenschappelijkheden tussen de drie gemeenten is besloten om gezamenlijk het Project ontwikkeltraject ambulant vorm te gaan geven. Doel is de ontwikkelingen die noodzakelijk zijn om de transformatie in de Jeugdhulp vorm te geven, gezamenlijk aan te pakken en waar mogelijk op elkaar af te stemmen. Hierbij is een gezamenlijke aansturing van groot belang.

Ontwikkeltraject Ambulante jeugdhulp

Nadat gemeenten op 1 januari 2015 verantwoordelijk werden voor de jeugdhulp is er veel ontwikkeld, veranderd en verbeterd. Desondanks is geconstateerd dat de, met decentralisatie van de jeugdhulp, beoogde transformatie nog onvoldoende heeft plaatsgevonden. En de kosten van de jeugdhulp nemen nog steeds toe terwijl de hulp voor de meest kwetsbare jeugdigen onder druk staat. Sinds medio 2021 wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de inkoop jeugdzorg. 2022 heeft in het teken gestaan van verdere uitwerking van de transformatie door het uitwerken en implementeren van een nieuwe inkoopsystematiek. Dit uiteraard na opdrachtverstrekking door en samen met de andere gemeenten in Zuid-Limburg. In 2023 is ook de ambulante jeugdhulp (inclusief ontwikkeltraject) gegund d.m.v. dialoogsessies. In 2024 zal er samen met de gegunde zorgaanbieders een ontwikkelagenda vormgegeven worden. Deze ontwikkelagenda zal de basis vormen voor het jeugdhulplandschap. De ontwikkelagenda bestaat uit de volgende thema's:

- Ontwikkeling integraal aanbod aan ambulante dienstverlening (alternatief voor huidige arrangementensystematiek);
- Samenwerking voorliggend veld en onderwijs;
- Normaliseren (afbakening inzet en perspectief centraal stellen);
- Regie (welke vormen en waar beleggen?);
- Financieel kader;
- Monitoring.

Hervormingsagenda
Het huidige jeugdstelsel is niet houdbaar, vandaar dat het ministerie van VWS, zorgaanbieders, cliënten(vertegenwoordigers), professionals en de VNG de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 hebben opgesteld om de hulpverlening te verbeteren en het jeugdstelsel beheersbaar te maken. De definitieve vaststelling van de Hervormingsagenda Jeugd betekent dat alle partijen in volle vaart aan de slag gaan met de grootste hervorming van de jeugdzorg sinds 2015. De Hervormingsagenda is een beleidsagenda die een maatschappelijke beweging wil stimuleren, zodat voor jeugdigen die dat nodig hebben blijvend hulp beschikbaar is. De vraag naar jeugdhulp kan niet los worden gezien van (de situatie van) het gezin waarin een jeugdige opgroeit: armoede, schulden, huisvestingsproblematiek, onderwijs, de druk van de prestatiemaatschappij en problematiek van ouders en is domein overstijgend. De uitvoering van de hervormingsagenda staat de komende jaren centraal. Een regionaal implementatieplan zal worden opgesteld. De hervormingsagenda zal ook landen in de Wet verbetering zorg voor jeugdigen.

Inzetten op versterken sociale pedagogische basis
Een van de opdrachten van de transformatie jeugd is het versterken van de sociale (pedagogische) basis. Een stevige pedagogische basis stimuleert de ontwikkeling van kinderen en ondersteunt ouders bij het opvoeden. Een stevige basis draagt bij aan het gezond, veilig en kansrijk opgroeien en helpt bij het omgaan met alledaagse problemen. Een stevige sociale basis is een belangrijk onderdeel van preventiebeleid voor de jeugd. Het is van belang dat jeugdigen en gezinnen zoveel mogelijk toegerust zijn om (hulp)vragen gezamenlijk en in hun sociale context op te pakken en als dat niet lukt, antwoorden laagdrempelig weten te vinden. We leggen aan ouders beter uit waar ze terecht kunnen met hun vragen. Daarbij is lokaal een stevige pedagogische basis nodig, waarbij aandacht is voor ouderschap, de context van het gezin en het brede sociale domein. De pedagogische basis bestaat uit basisvoorzieningen voor jeugdigen en gezinnen zoals opvang, onderwijs, welzijn, jongerenwerk, sport en jeugdgezondheidszorg en lokale teams met laagdrempelige informatie voor ouders over opvoeden en opgroeien (ook online). We willen meer duidelijkheid geven aan de in de Jeugdwet aan gemeenten gegeven opdracht om het opvoedkundige klimaat in gezinnen, wijken, buurten, scholen en kinderopvang te versterken

Landelijke tarieven gecertificeerde instellingen
De werkdruk in de jeugdbescherming is en blijft hoog, professionals hebben het zwaar en kinderen en gezinnen kunnen onvoldoende rekenen op tijdige jeugdbescherming en jeugdhulp. Momenteel wordt er een subsidie verstrekt aan de gecertificeerde instellingen. Deze is in 2023 verhoogd. Gemeenten en Rijk zijn het echter eens dat extra stappen moeten worden gezet om alle kinderen en gezinnen tijdig en goed te kunnen begeleiden. Rijk, gemeenten en GI's werken de komende tijd de mogelijkheden en consequenties van een mogelijk landelijk tarief uit voor alle producten van de GI's.

Jeugd- en jongerenwerk

Jeugd- en jongerenwerk doorlopende aanbodlijn in opvang en begeleiding
Het jeugd- en jongerenwerk is een belangrijke voorziening voor de jeugdigen (zowel recreatief als preventief). Daarnaast is jeugd- en jongerenwerk een belangrijke partner in de verbinding met jeugdhulp en met veiligheid. In 2022 en 2023 heeft de focus gelegen op het jongere kind (basisschoolleeftijd), in 2024 wordt de doelgroep uitgebreid naar de doelgroep 14-18 jaar.
Door een doorlopende lijn van aanbod te organiseren in de opvang en begeleiding van kinderen en jeugdigen, ontstaat er grip op de doelgroep. Doel hiervan is ook het opbouwen van een basis voor het voorliggend veld van jeugd.

Jongerenontmoetingsplek

Jongeren hebben de behoefte aan plekken om elkaar te ontmoeten en te verblijven in de openbare ruimte. Ze hebben een plek nodig waar ze zichzelf kunnen zijn. Dit is ook belangrijk voor de identiteitsontwikkeling van jongeren. In de openbare ruimte behoort voldoende ruimte te zijn voor jong en oud. In 2023 is gestart met een flexibele ontmoetingsplaats in Bocholtz. 2024 zal in het teken staan van een vaste structurele plek voor de jeugd

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020	2021	2022***
Uitkeringsgerechtigden per trede participatieladder*	Kompas	134	141	145	130	109
- Trede 1: Geïsoleerd	Kompas	1,1%	0,7%	2,8%	0%	n.b.
- Trede 2: Sociale contacten buiten de deur	Kompas	31,4%	34,8%	37,2%	35,4%	n.b.
- Trede 3: Deelname georganiseerde activiteiten	Kompas	25,8%	26,2%	21,4%	21,5%	n.b.
- Trede 4: Onbetaald werk	Kompas	29,4%	24,1%	20%	18,5%	n.b.
- Trede 5: Betaald werk met ondersteuning	Kompas	10,4%	5,0%	8,3%	7,7%	n.b.
Niet ingedeeld**	Kompas	n.v.t.	n.v.t.	10,3%	16,9%	n.b.
Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw)						
- Taakstelling / gerealiseerde arbeidsplaatsen	WOZL	100,52	97,29	85,82	80,83	n.b.
Hulpvragen Wmo						
- binnengekomen bij de gemeente	ZorgNed / Gemeente	402	486	543	580	547
- binnengekomen bij d'r Durpswinkel	Impuls	416	593	356	233	526
Maatschappelijk Werk						
- uren maatschappelijk werk	Impuls	1.937	2.017	2.217	3.278	3.806
Ouderenwerk						
- uren ouderenwerk	Impuls	916	771	920	633	379

* Tredes participatieladder:
- Trede 1 Geïsoleerd: Heeft niet of nauwelijks contact met anderen dan huisgenoten.
- Trede 2 Sociale contacten buiten de deur: Heeft minimaal één keer per week fysiek contact met mensen die geen huisgenoten zijn.
- Trede 3 Deelname aan georganiseerde activiteiten: Neemt deel aan activiteiten in georganiseerd verband zoals verenigingen of opleiding.
- Trede 4 Onbetaald werk: Doet onbetaald werk.
- Trede 5 Betaald werk met ondersteuning: Heeft een arbeidscontract met een werkgever of is zzp'er en ontvangt daarbij ondersteuning.

** Uitkeringsgerechtigden waarvan nog niet is bepaald in welke trede hij/zij wordt opgenomen.

*** ISD Kompas werkt sinds 2022 niet meer met de participatieladder, derhalve worden deze kengetallen dan ook niet meer geregistreerd. Vanaf 2023 wordt een indeling gemaakt naar arbeidsfitheid. Deze kengetallen zullen bij de jaarstukken 2023 worden toegevoegd i.p.v. de kengetallen uit de participatieladder.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	12.350.194	11.885.940	11.927.910	11.742.810	11.745.004	11.720.564
Baten	3.265.707	2.299.210	2.367.350	2.461.980	2.699.610	2.856.450
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**-9.084.488**	**-9.586.730**	**-9.560.560**	**-9.280.830**	**-9.045.394**	**-8.864.114**
Lasten kostenverdeelstaat	572.803	689.435	738.604	738.604	738.604	738.604
Kapitaallasten	37.997	41.512	35.349	73.568	80.706	64.613
Saldo van baten en lasten	**-9.695.287**	**-10.317.677**	**-10.334.513**	**-10.093.002**	**-9.864.704**	**-9.667.331**
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-9.695.287**	**-10.317.677**	**-10.334.513**	**-10.093.002**	**-9.864.704**	**-9.667.331**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo van baten en lasten:						
6.1 samenkracht en burgerparticipatie						
jeugdzorg / algemene voorzieningen	-135.474	-160.682	-171.572	-172.332	-173.112	-173.912
WMO / algemene voorzieningen	-573.149	-721.479	-752.093	-780.443	-784.943	-784.943
kinderopvang	64.174	-8.658	-13.028	-10.911	-9.588	-8.275
jeugd- & jongerenwerk	0	0	0	0	0	0
subsidies jeugd	-16.295	-17.180	-18.660	-18.660	-18.660	-18.660
vluchtelingen	630.673	-23.558	-18.862	-18.862	-18.862	-18.862
mfc Op de Boor	-22.581	-27.039	-24.423	-45.677	-47.023	-31.117
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen						
eerstelijnsloket -toegang tot zorg-	-415.346	-399.562	-424.699	-424.699	-424.699	-424.699
Jeugdhulp / toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	-3.050	-3.052	-3.032	-3.002	-3.002
6.3 inkomensregelingen						
inkomen	-136.866	-414.490	-343.370	-352.670	-362.400	-372.630
sociale zorg	-1.316.440	-612.295	-805.011	-814.311	-824.041	-834.271
6.4 WSW en beschut werk						
beschut werk	-2.387.854	-2.303.901	-2.135.005	-1.919.345	-1.586.495	-1.239.635
6.5 arbeidsparticipatie						
arbeidsparticipatie	-297.713	-461.350	-355.170	-364.470	-374.200	-384.430
6.6 maatwerkvoorzieningen (WMO)						
WMO / maatwerkvoorzieningen materieel en	-174.189	-102.318	-102.636	-102.636	-62.636	-62.636
WMO / maatwerkvoorzieningen vervoersdiensten	-154.674	-210.563	-213.933	-226.953	-239.483	-247.683
6.71a huishoudelijke hulp WMO						
WMO / Huishoudelijke hulp	-1.006.415	-941.733	-1.067.001	-1.167.001	-1.167.001	-1.167.001
WMO / Huishoudelijke hulp (PGB)	-117.688	-127.912	-127.865	-127.865	-127.865	-127.865
6.71b Begeleiding WMO						
WMO / Begeleiding	-412.579	-470.252	-484.901	-484.901	-484.901	-484.901
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)						
WMO / Overige maatwerkarrangementen	-103.071	-4.401	-4.125	-4.097	-4.092	-4.088
6.72a Jeugdhulp begeleiding						
Jeugdhulp / PGB	-47.576	-65.901	-67.008	-67.008	-67.008	-67.008
Jeugdhulp / Begeleiding	-3.060.313	-781.916	-779.948	-773.458	-766.978	-766.978
6.72b Jeugdhulp behandeling						
Jeugdhulp / Behandeling ambulant	0	-919.528	-917.243	-719.613	-811.983	-811.983
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig						
Jeugdhulp / Maatwerkarrangementen overig	0	-178.405	-178.250	-178.250	-178.250	-178.250
6.73a Pleegzorg						
Jeugdhulp / Pleegzorg met verblijf	0	-241.926	-241.389	-239.379	-237.379	-237.379
6.73b Gezinsgericht						
Jeugdhulp / Gezinsgericht	0	-40.750	-40.647	-40.307	-39.967	-39.967
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig						
Jeugdhulp met verblijf overig	0	-812.075	-810.006	-803.276	-796.536	-796.536
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf						
Jeugd / Behandeling GGZ zonder verblijf	0	-33.081	-33.034	-32.764	-32.494	-32.494
6.81a Beschermd wonen (WMO)						
WMO / Beschermd wonen	-11.912	-41.450	-9.824	-9.824	-32.354	-159.374
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)						
WMO / Maatschappelijke- en vrouwenopvang	0	-11.010	-11.010	-11.010	-11.010	-11.010
6.82a Jeugdbescherming						
Jeugdbescherming	0	-170.282	-169.838	-168.428	-167.018	-167.018
6.82b Jeugdreclassering						
Jeugdreclassering	0	-10.930	-10.910	-10.820	-10.724	-10.724
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-9.695.287**	**-10.317.677**	**-10.334.513**	**-10.093.002**	**-9.864.704**	**-9.667.331**

MUTATIES IN RESERVES
Geen.

INVESTERINGEN

2024		
	- Skaeve huse	64.700
2025		
	Geen	
2026		
	Geen	
2027		
	Geen	

TOELICHTING
De voornaamste mutaties ten opzichte van de primitieve begroting 2023 zijn de volgende:

▪ Uit de Berap *najaar* 2022	
- Meerkosten jeugdzorg op basis van de actuele prognose	-200.000
▪ Uit de Berap *voorjaar* 2023	
- Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2024 Kompas	-96.200
- Aanvullen budget inzake armoedebeleid	-37.400
- Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2024 WOZL/WSP Parkstad	-18.500
- Aanpassing gemeentelijk bijdrage o.b.v. begroting 2024 Omnibuzz	-7.000
▪ Overige	
- De kosten voor de inhuur van een gedragswetenschapper zijn gestegen	-30.000
- Eenmalig aframen van het budget 'innovatieprojecten' sociaal domein	24.000
- Deels reserveren van de toename van de integratie-uitkering participatie in de meicirculaire ten behoeve van een mogelijk hogere bijdrage aan WOZL/WSP Parkstad	-35.000
- Verruimen budgetten WMO huishoudelijke hulp en begeleiding op basis van ervaringsgegevens en prijsstijgingen	-158.850
- In verband met de aanstaande doordecentralisatie van beschermd wonen, kan het huidige budget 'opvang en beschermd wonen' structureel vervallen	29.000
Totaal	-529.950

Verschillen ten opzichte van de begroting 2023 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:
- Sociaal domein: zorgplicht en open einde regelingen
- Lagere rijksbijdrage gebundelde uitkering door daling aantal cliënten (Kompas)
- Ontwikkeling wsw-populatie (WOZL/WSP Parkstad)

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

7. Volksgezondheid en milieu

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Volksgezondheid, riolering, afval, milieubeheer en begraafplaatsen.

Strategische visie

De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)
- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd;*
- *De kernen zijn aanvullend aan elkaar voor wat betreft de basisvoorzieningen: niet elke voorziening is in elke kern aanwezig;*
- *Basisvoorzieningen zijn beschikbaar, fysiek of op een andere wijze: de gemeente faciliteert dit;*
- *De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit;*
- *De ruimtelijke omgeving krijgt een sterke kwaliteitsimpuls en behoudt het groene karakter.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)
- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren;*
- *Kracht van de maatschappij benutten;*
- *Vraag en aanbod van burgers met elkaar verbinden;*
- *Trots zijn op wat 'we' doen: laten zien welke kracht onze burgers hebben;*
- *Inzetten op samenredzaamheid en leefbaarheid.*

College-agenda

Zoals aangegeven in programma 0 zijn de prioriteiten en activiteiten per begrotingsprogramma beschreven onder de paragraaf 'Wat doen we daarvoor?'

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van het genoemde speerpunt naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Het blijven garanderen van de milieukwaliteit voor onderdelen als bodem, geluid, gezondheid en veiligheid; het voldoen aan de (wettelijke) milieukwaliteiten en dat voor de toekomst zo houden; het behalen van de wettelijke eisen op het gebied van lucht, geluid, water, bodem, afval, veiligheid en risico's.
2. Aansluitend op de basismilieukwaliteit voortdurend zoeken naar kansen om de leefkwaliteit, en op de langere termijn de duurzaamheid, te verbeteren: het verhogen van de milieukwaliteit draagt bij aan een aantrekkelijke woon-, werk- en recreatieve omgeving; per gebied wordt gestreefd naar verschillende milieu- en leefkwaliteitskenmerken, passend bij de kenmerken en mogelijkheden van de gebieden.
3. Bewust maken van de eigen verantwoordelijkheid van burgers door in te zetten op preventie (inclusief communicatie) over o.a. gezondheid, veilig wonen en ouder worden.

BELEIDSINDICATOREN

Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	
							SPV	NL
Omvang huishoude-lijk restafval	Kg. per inwoner	CBS	112,1	114,7	121,7*	121,5	113,4	n.b.**
Her-nieuwbare elektriciteit	%	RWS	11,9	13,8	19,6	n.b.	19,1***	26,8***

* De omvang van het huishoudelijk restafval is in 2020 hoger vanwege het thuiswerken en sluiting van de horeca i.v.m. de Covid-19 pandemie.
**De Nederlandse cijfers over 2022 zijn nog niet bekend omdat het CBS deze nog moet binnenkrijgen van de gemeenten.
***Meest recente data beschikbaar: 2020. Percentage Provincie Limburg zit op 10,1%.

Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten, zijn deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-waarde 2023	Beste van Parkstad
Milieuoverlast *	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	1,5	2,7	2,6	n.b.	1,7	1,7
Energiebesparing woningen:							
- gas	Klimaatmonitor RWS ***	n.b.	n.b.	14,3%	n.b.	n.v.t.	n.v.t.
- elektriciteit	Klimaatmonitor RWS ***	n.b.	n.b.	19,1%	n.b.	n.v.t.	n.v.t.
Energieopwekking (hernieuwbare energie)	RWS ****	n.b.	n.b.	6,9%	n.b.	n.v.t.	n.v.t.
Negatieve gezondheidsbeleving **	Burgeronderzoek Parkstad Limburg	17%	20%	14%	n.b.	14%	14%

* De score wordt weergegeven op een schaal van 0 (= komt niet voor) tot 10 (= komt heel vaak voor).
** Percentage dat de eigen gezondheidsbeleving als matig of slecht waardeert.
*** Over de periode 2010-2018
**** Realisatie 2018

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S

Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is in de basis onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Gemeentelijk Watertakenplan 2020-2024 (2019);
4. Basisrioleringsplan Zuiveringskring Wijlré (2018);
5. Grondstoffenplan 2022-2026 (2022);
6. Uitvoerings- en Handhavingsbeleid en uitvoeringsprogramma voor de VTH-taken in de fysieke omgeving (2019);
7. Regionaal gezondheidsbeleid "Zuid blinkt uit" (2019);
8. Beleidsnotitie "Samen Actief Sport- en beweegbeleid 2018-2021 Gemeente Simpelveld" (2018).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Gezondheid	- Uitvoering regionaal gezondheidsbeleid 'Zuid Limburg springt eruit' (Trendbreuk) - Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA)
Klimaat / wateropgaven	- Uitvoering Rijksprogramma DHZ - Uitvoering Rijksprogramma DPRA - Thematiek wateroverlast / hotspots - Pilot Eyserbeek i.h.k.v. Limburgs Programma Landelijk Gebied (LPLG)
Duurzaamheid	- Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET) - Regionale Energie Strategie (RES)

Gezondheid

Uitvoering regionaal gezondheidsbeleid 'Zuid Limburg springt eruit' (Trendbreuk) / Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA)

Het Rijk heeft eind 2022 landelijk beleid vastgesteld ten aanzien van algehele gezondheidsbevordering voor iedereen in ons land (met een focus op de meer kwetsbaren en vanuit een sterke focus op Preventie). Vanzelfsprekend is dit ook gestuurd vanuit de wens (c.q. de noodzaak) om de totale zorgkosten te verminderen. Hiervoor zijn 2 belangrijke akkoorden gesloten te weten het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De looptijd bedraagt 4 jaar (2023 t/m 2026) en wordt daarna waarschijnlijk verlengd omdat dit processen zijn die langjarige ingezet moeten worden om succesvol te kunnen zijn. Als gemeente hebben we vooral van doen met het GALA; dit doen we niet alleen lokaal maar vooral ook regionaal binnen de 16 GGD- ZL gemeenten. Het GALA is een landelijke overeenkomst tussen het Rijk, gemeenten, zorgverzekeraars en heel veel partijen in het land. Het IZA is een overeenkomst tussen het Rijk, ziekenhuizen, zorgverzekeraars, huisartsen en vele andere (hoofdzakelijk) gezondheidspartijen. Er wordt de komende jaren verbinding tussen deze twee gelegd, vooral ingegeven door de gezamenlijke inzet op Preventie en Zorgkostenreductie. Het doel van het GALA is om onderstaande zaken (nog meer) aan te jagen en op deze manier het algeheel welbevinden en de gezondheid te bevorderen:
- Sport- en beweegstimulering;
- Het bevorderen van cultuurparticipatie;
- Gezondheidsbevordering;
- Het versterken van de sociale basis.

Daarnaast loopt het regionale beleid gewoon door. Een belangrijk onderdeel van de activiteiten die worden uitgevoerd vanuit het regionale gezondheidsbeleid is het programma Kansrijke Start. Binnen Kansrijke Start (de eerste fase van de trendbreukcyclus) werken in Zuid-Limburg diverse partners uit het sociale- en medische domein al goed samen in de zorg en ondersteuning voor (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie. De samenwerking op regionaal niveau vindt plaats binnen/ vanuit de regionale coalitie Kansrijke Start en lokaal binnen/ vanuit de lokale coalities Kansrijke Start. In 2024 wordt ingezet op het verder implementeren en borgen van de basisstructuur Kansrijke Start.

Klimaat / wateropgaven

Uitvoering Rijksprogramma DHZ
Deltaprogramma Hoge Zandgronden (DHZ) besteedt aandacht aan de specifieke opgaven van de hoge zandgronden, met name aan de kwaliteit van zoetwater. Voor dit gebied is een voorkeursstrategie opgesteld. De kern van de voorkeursstrategie is actief grondwaterbeheer, met als doel het aanwezige water in het gebied beter vast te houden. Via dit Programma heeft gemeente Simpelveld in 2016 subsidie aangevraagd en zijn met behulp van deze subsidie een aantal projecten zoals Dorpshart Bocholts (IDOP), afkoppelen Pastoriestraat/Panneslagerstraat, afkoppelen Hennebergerstraat en afkoppelen omgeving Hulsveld uitgevoerd.

De buffers in de Bongerd zijn nog niet gerealiseerd. De realisatie van de regenwaterbuffer bij Bongerd blijft een hoge prioriteit behouden voor ons watersysteem. Die realisatie is nu voorzien in 2024, omdat het verwerven van de benodigde gronden een proces is dat meer tijd vraagt dan vooraf ingeschat. Wij hebben de Provincie middels een wijzigingsverzoek ingelicht over de vertraging en wachten nog op een reactie van het provinciebestuur.

Uitvoering Rijksprogramma DPRA
Het DeltaPlan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) is een programma van Nederlandse overheden om wateroverlast, hittestress, droogte en de gevolgen van overstromingen te beperken. Er zijn in Nederland 45 werkregio's waarin gemeenten, waterschappen en andere partijen samenwerken aan klimaatadaptatie. De samenwerking moet eraan bijdragen dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht.

De gemeente Simpelveld is onderdeel van de werkregio: waterketen regio Parkstad. Middels deze werkregio wordt vormgegeven aan de 7 ambities van het programma:
- Kwetsbaarheid in beeld brengen
- Risicodialoog voeren en strategie opstellen
- Uitvoeringsagenda opstellen
- Meekoppelkansen benutten
- Stimuleren en faciliteren
- Reguleren en borgen
- Handelen bij calamiteiten

Middels het programma en de werkregio kan men subsidie aanvragen. De gemeente Simpelveld heeft in 2023 voor het realiseren van een buffer bij Hoogenbergvoetpad / Rode Put subsidie aangevraagd.
Bij validatie van deze subsidieaanvraag zal de buffer eind 2025 gerealiseerd moeten zijn.

Thematiek wateroverlast / hotspots
Samen met het Waterschap hebben wij dit jaar een intentieovereenkomst getekend over aanpak wateroverlast in Bocholtz en Simpelveld. Het Waterschap heeft middels het programma: Water in Balans, het afgelopen jaar inwonersavonden georganiseerd om bij bewoners informatie op te halen over wateroverlast. Daarnaast zijn er werkoverleggen geweest met belanghebbenden (agrariërs, natuurverenigingen, Provincie, Rijk, etc). Met behulp van deze informatie worden op dit moment voor Bocholtz en Simpelveld kaarten gemaakt waarop de knelpunten en oorzaken van deze knelpunten worden aangeduid. De kaarten zijn in 2023 gepresenteerd aan bewoners en belanghebbenden om aansluitend te zoeken naar de juiste maatregelen en de juiste prioritering van deze knelpunten.

Pilot Eyserbeek i.k.v. Limburgs Programma Landelijk Gebied (LPLG)
De Provincie Limburg heeft in het concept programma Landelijk Gebied omschreven hoe de Provincie de doelen voor natuur, stikstof, water en klimaat gaat halen en welke maatregelen daarvoor nodig zijn. Om de provinciale propositie op gebiedsniveau te onderbouwen zijn vanuit Parkstad drie pilotgebieden aangedragen, waaronder de Eyserbeek. De Eyserbeek is in het programma als koploperproject opgenomen. De koppeling met het project "centrumplan Simpelveld" wordt nadrukkelijk gelegd om in dit gebied mogelijk de eerste stappen te kunnen zetten.

Duurzaamheid

Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET)
De zeven Parkstad-gemeenten hebben de ambitie vastgesteld om in 2040 energieneutraal te zijn. Om uitvoering te geven aan deze ambitie trekken we gezamenlijk in de regio op om regionaal capaciteit te organiseren voor deze energie-transitie. Gezamenlijk kunnen we schaalvoordeel realiseren. De focuspunten van regionale samenwerking zijn duurzame opwek, energiebesparing en netgebruik. Voor regionale uitvoeringskracht worden Rijksgelden ingezet. PALET is daarmee budgettair neutraal.

Regionale Energie Strategie (RES)
Doel is om te komen tot energieprojecten die bijdragen aan het RES-bod van gemeente Simpelveld. Hiervoor gebruiken we onderstaande activiteiten.

- Transitievisie Warmte 2.0

Met de transitievisie warmte 2.0 wordt, op basis van verdiepend onderzoek op technische oplossingen, gesprekken met betrokkenen en resultaten van een enquête, voorgesteld om middels een tweesporenbeleid een reductie van 20% aardgasverbruik in 2030 te realiseren. Om dit te bewerkstelligen wordt de komende periode ingezet op de uitvoering van gemeentebrede activiteiten, zoals de duurzaamheidslening en het isolatie- en verduurzamingsprogramma.
Daarnaast wordt vanuit de doelgroepenaanpak een start gemaakt met het opstellen van uitvoeringsplannen voor een viertal clusters (gemeentelijk vastgoed, samenwerking wooncorporatie, mensen met energiearmoede, pioniers).

- Isolatie- en verduurzamingsprogramma (IVP)

Dit regionale programma is gericht op het verbeteren van het isolatieniveau en verduurzamen van woningen en gebouwen. Het programma is er ook op gericht dat woning- en gebouweigenaren worden ondersteund bij het realiseren van de besparingsopgave en de transitie naar een aardgasvrije gemeente. De focus van de eerste fase van het IVP is het isoleren van slecht geïsoleerde koopwoningen met een lage WOZ-waarde. De eerste fase wordt gedekt met Rijksmiddelen en is daarmee budgettair neutraal.

Bij (na)isolatie van (spouw)muur en daken speelt de Wet natuurbescherming (Wnb) een rol. Binnen de Wnb geldt een verbod op het hinderen, verstoren en doden van beschermde dieren. Bij het verduurzamen van woningen moet dus rekening gehouden worden met beschermde dieren. Om te voorkomen dat woningeigenaren zelf dure ecologische onderzoeken moeten laten uitvoeren is het mogelijk om op gemeenteniveau een soortenmanagementplan (SMP) op te laten stellen. Met dat SMP wordt een gebiedsgerichte ontheffing aangevraagd voor vrijwel alle ingrepen gedurende de komende tien jaar. Een gemeentelijk SMP is het meest wenselijke instrument om de verduurzamingsplannen doorgang te laten vinden zonder de wet te overtreden en de soorten te beschermen. Om met het IVP ook (spouw)muur en dakisolatie te kunnen aanbieden is het noodzakelijk om zo snel mogelijk een SMP te laten opstellen. De kosten voor een gemeentelijk SMP zijn circa €150.000 (grove inschatting, geraamd in 2025). Hierbij wordt er uitgegaan van een SPUK-regeling, waarbij 50% van de kosten met Rijksmiddelen betaald worden (totale kosten SMP €300.000). Daarnaast wordt de samenwerking met wooncorporaties gezocht voor een win-win situatie, waarbij zowel gemeentelijke kosten alsook de kosten van wooncorporaties voor ecologische onderzoeken zal dalen.

- Energiearmoede

Om energiearmoede te bestrijden, ondersteunen we inwoners met het verduurzamen van hun woningen. Rijksgelden worden ingezet om energiebesparende maatregelen te faciliteren, zoals bijvoorbeeld het (na)isoleren van woningen, gebruik van energiezuinige apparatuur en het vervangen van bestaande verlichting door LED-verlichting.

- Grootschalige energie opwekking

Samen met regionale partners realiseren we grootschalige opwekking van duurzame energie, waarbij we inzetten op een evenredige verdeling van ‘lusten en lasten’ en waarbij de lusten voor het merendeel toekomen aan de directe omgeving.
Onderdeel hiervan is het oprichten van een gemeenschappelijk energiebedrijf in Parkstad. Hiermee willen de gemeenten en energiecoöperaties binnen Parkstad de opwekking van duurzame energie mogelijk maken en beschikbaar stellen aan de inwoners.
Daarnaast ondersteunen en financieren we de oprichting van een energiecoöperatie binnen de gemeente, waarbij burgers actief kunnen participeren in de energietransitie. Dit traject wordt in samenwerking met REScoop Limburg opgestart. De gemeente faciliteert het proces en ondersteunt de energiecoöperatie gedurende 3 jaar. Daarna is het de bedoeling dat de energiecoöperatie volledig zelfstandig opereert.

- Circulariteit

We geven in samenwerking met de regio invulling aan de circulaire transitie van de regio. Dit trachten we te doen door het kennisniveau over circulariteit van beleidsmedewerkers te verhogen met behulp van het “Kennisprogramma Parkstad Circulair”. Het “Uitvoeringsprogramma Parkstad Circulair” wordt opgesteld en richt zich op de thema’s “Circulaire bouw”, “Circulair landelijk gebied” en “Circulaire koppelkansen”. Ten slotte wordt middels de Urban Mining Scan de huidige marktsituatie met betrekking tot vraag en aanbod van bouwmateriaal uit sloop en renovatie in kaart gebracht.

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020	2021	2022
Lengte vrijvervalriool (in km.)	vGRP / Watertakenplan	65,8	65,8	65,8	68,7	70,5
Lengte persriolen (in km.)	vGRP / Watertakenplan	5,6	5,6	5,6	6,2	6,3
Aantal straatkolken; - Machinale kolken - Handmatige kolken - Zandvangers - Lijngoten	Rd4	± 2.400	± 2.400	2.693 2.319 220 98 56	2.926 2.533 236 100 57	2.926 2.533 236 100 57
Afval (in tonnen)						
- totaal grof en huishoudelijk restafval:	Rd4	1.277	1.305	1.367	1.373	1.273
- huishoudelijk restafval halen aan huis	Rd4	1.115	1.062	1.095	1.070	998
- huishoudelijk restafval milieupark	Rd4	69	144	190	204	184
- grof huishoudelijk restafval halen aan huis	Rd4	18	18	13	8	11
- grof huishoudelijk restafval milieupark	Rd4	168	92	78	91	80
- gft	Rd4	1.485	1.703	1.772	1.733	1.564
- oud papier en karton halen aan huis	Rd4	640	580	553	598	527
- verpakkingsglas via ondergrondse	Rd4	254	262	290	280	255
- PMD halen aan huis (ongesorteerd)	Rd4	318	331	357	352	315
- plastic gesorteerd	Rd4	199	176	246	190	
- metaal	Rd4	32	1) 30	30	36	2)
- drankenkartons	Rd4	29	21	31	23	

[1]Vanwege een brand in de sorteerinstallatie in Duitsland is nog niet alle in 2019 ingezamelde PMD gesorteerd.

[2] Sinds begin 2022 maken de Limburgse gemeenten gebruik van het bronscheidingsmodel; de gemeenten ontvangen een vast bedrag voor het aangeleverde PMD; de diverse fracties worden niet meer gespecificeerd.

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	2.324.882	2.519.620	2.853.450	3.072.620	2.969.630	2.846.260
Baten	2.611.895	3.023.980	3.696.290	4.020.110	4.152.250	4.036.920
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**287.014**	**504.360**	**842.840**	**947.490**	**1.182.620**	**1.190.660**
Lasten kostenverdeelstaat	235.091	271.106	440.321	440.321	440.321	440.321
Kapitaallasten	531.133	518.473	576.726	815.570	936.331	964.043
Saldo van baten en lasten	**-479.211**	**-285.219**	**-174.207**	**-308.401**	**-194.032**	**-213.704**
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	18.772	0	0	0	0	0
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-460.439**	**-285.219**	**-174.207**	**-308.401**	**-194.032**	**-213.704**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo van baten en lasten:						
7.1 volksgezondheid						
GGD-gezondheidsbeleid	-123.042	-162.309	-205.524	-200.894	-237.844	-245.424
mantelzorg & vrijwilligerswerk	-5.115	-5.857	-1.089	-1.089	-1.089	-1.089
jeugdgezondheidszorg	-326.893	-325.435	-361.119	-380.449	-399.939	-414.079
7.2 riolering						
riolering & waterbeheer	-1.200.168	-1.183.499	-1.268.681	-1.533.016	-1.634.633	-1.665.582
rioolheffing	1.223.322	1.443.360	1.688.970	1.982.940	2.078.840	2.108.040
7.3 afval						
afvalbeleid & inzameling	-1.002.008	-1.000.166	-1.121.121	-1.210.329	-1.287.197	-1.309.775
inzameling zwerfvuil	-4.145	-12.142	-13.384	-13.384	-13.384	-13.384
afvalstoffenheffing	1.252.768	1.281.320	1.427.040	1.534.990	1.616.070	1.643.080
7.4 milieubeheer						
milieubeheer	-266.526	-281.804	-257.767	-402.932	-255.618	-256.253
ongediertebestrijding	-10.122	-11.882	-17.834	-17.834	-17.834	-17.834
hondenpoepbeleid	-4.072	-6.619	-6.739	-6.739	-6.739	-6.739
7.5 begraafplaatsen en crematoria						
begraafplaats	34.157	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
onderhoud begraafplaats	-43.728	-45.686	-62.459	-85.165	-60.165	-60.165
delven graven begraafplaats	-3.640	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-479.211**	**-285.219**	**-174.207**	**-308.401**	**-194.032**	**-213.704**

MUTATIES IN RESERVES

Geen.

INVESTERINGEN

2024

- 2038-01 Open rwa-buffer Bongerd	324.360
- 2039-01 Open krw-buffer Broek-Prickart (in bestaande buffer WL)	177.030
- 2043-01 Gesloten KRW-buffer Puntelstraat/Pastoor Damiaanstraat	801.920
- 2043-02 Afkoppelen Puntelstraat -west-	96.850
- 2047-01 Gesloten krw-buffer Hoogenberg voetpad / Rodeput	1.037.520
- 2048-01 Gesloten krw-leiding Doctor Ottenstraat	151.590
- 2517-01 Open krw-buffer Weiweg	126.930
- Oude Gaasstraat	400.000
- Aanpak knelpunten	200.000
- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2023	300.000
- Totaal te ontvangen KRW subsidie projecten 2039, 2043, 2047, 2048 en 2517	-685.957
- Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	0

2025

- 2038-02 Afkoppelen omgeving Bethlehem-/Elisabethstraat	350.600
- 2038-05 Afkoppelen omgeving Margriet-/Zonnebloemstraat	313.830
- 2038-06 Afkoppelen Heiweg, Wijngracht en omgeving	959.880
- 2038-10 Afkoppelen Steenbergervoetpad	42.090
- 2038-11 Afkoppelen omgeving Groeneboord/Persoon-/Kommerstraat	626.450
- Aanpak knelpunten	200.000
- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2024	300.000
- Totaal te ontvangen KRW subsidie -nvt-	0
- Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	0

2026

- 2038-03 Afkoppelen Vlengendaal/Pleiweg	673.200

- 2038-04 Afkoppelen Margriet-/Leliestraat	577.440
- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2025	300.000
- Totaal te ontvangen KRW subsidie project 2038	-465.905
- Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	0

2027

- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2026	300.000
- Totaal te ontvangen KRW subsidie -nvt-	0
- Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	0

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de primitieve begroting 2023 zijn de volgende:

▪ Uit de Berap *najaar 2022*	
- Geen	0
▪ Uit de Berap *voorjaar 2023*	
- Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2024 GGD incl. jeugdgezondheidszorg	-81.800
- Aanpassing gemeentelijke bijdrage o.b.v. begroting 2023 RUD	-6.000
▪ Overige	
- In de periode 2023 t/m 2026 worden de rijksmiddelen voor Gezond en Actief Leven (GALA) ontvangen. In de voorliggende begroting is e.e.a. budgettair neutraal verwerkt door tegenover de rijksmiddelen, gemeentelijke uitgaven van eenzelfde omvang te ramen	0
- Bijstellen budgetten riolering en waterbeheer op basis van ervaringsgegevens. E.e.a. is budgettair neutraal omdat de rioolheffing 100% kostendekkend is	-67.660
- Hogere opbrengst rioolheffing op basis van actuele ramingen*	245.610
- Hogere opbrengst afvalstoffenheffing op basis recente ervaringscijfers m.b.t. aanbiedgedrag en kosten RD4 en actuele ramingen*	145.720
- Hoger bijdrage op basis van begroting 2024 van Rd4	-136.270
Totaal	99.600

(*zat ook al (deels) in jaarschijf 2024 van de meerjarenraming 2023-2026)

Verschillen ten opzichte van de begroting 2023 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:

- Majeure projecten GGD
- Actuele beheerplannen
  Beheerplannen geven inzicht in de benodigde financiële middelen om kapitaalgoederen te onderhouden op basis van het gewenste kwaliteitsniveau. Het beheerplan voor rioleringen is actueel.

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Programma

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV)

Onder dit programma vallen de volgende taakvelden:
Ruimtelijke ordening, grondexploitatie en wonen en bouwen.

Strategische visie

De beleidsvelden in dit programma hebben met name een relatie met de volgende speerpunten:

Toerisme en recreatie
- *De gemeente behoort tot één van de mooiste plekjes in Zuid-Limburg;*
- *De gemeente ontwikkelt en profileert zich als toeristische gemeente;*
- *Voor de regio Parkstad is de gemeente dé uitvalsbasis (slapen in Simpelveld, dagattracties in Parkstad);*
- *We zetten in op het behoud van de ZLSM als uniek toeristisch element;*
- *We leggen een verbinding tussen de toeristische elementen en het centrum van beide kernen;*
- *We zetten in op het creëren van een unieke camping in Bocholtz met een verwijzing naar het Romeins verleden.*

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)
- *Elke kern behoudt zijn eigen identiteit;*
- *Leefbaarheid en veiligheid worden gewaarborgd;*
- *We streven naar behoud van historische panden;*
- *De ruimtelijke omgeving krijgt een sterke kwaliteitsimpuls en behoud het groene karakter;*
- *De kernen zijn aanvullend aan elkaar voor wat betreft de basisvoorzieningen: niet elke voorziening is in elke kern aanwezig;*
- *Basisvoorzieningen zijn beschikbaar, fysiek of op een andere wijze: de gemeente faciliteert dit;*
- *De basisvoorzieningen zijn van een goede kwaliteit.*

Participatie (burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties)
- *Inzetten op samenwerking met maatschappelijke actoren;*
- *Kracht van de maatschappij benutten;*
- *Vraag en aanbod van burgers met elkaar verbinden;*
- *Trots zijn op wat 'we' doen: laten zien welke kracht onze burgers hebben.*

Kleinschalig en startend ondernemerschap
- *Meedenken met en adviseren van startende ondernemers: maken van een ondernemersloket.*

College-agenda

Zoals aangegeven in programma 0 zijn de prioriteiten en activiteiten per begrotingsprogramma beschreven onder de paragraaf 'Wat doen we daarvoor?'

Wat willen we bereiken?

HOOFDAMBITIE
De verdere vertaling van de genoemde speerpunten naar dit programma wordt tot uitdrukking gebracht in de volgende hoofdambities:

1. Een woningmarkt die is afgestemd op de demografische en maatschappelijke ontwikkelingen zoals krimp en vergrijzing en beperkte opvangfunctie voor nieuwkomers;
2. Voldoende en kwalitatief goede, toekomstbestendige woningen voor de inwoners van de gemeente, waarbij met name aandacht wordt geschonken aan jonge(re) gezinnen en senioren, mede om de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen;
3. Behoud en versterking van de kwaliteit van de kernen, zoals een prettig woonklimaat en groene uitstraling, de kwalitatieve waarden van het buitengebied en van de openbare ruimten. Fysieke clustering van wonen, zorg, voorzieningen en werkgelegenheid binnen de logische bebouwingscontouren.

BELEIDSINDICATOREN

Aan de hand van de volgende verplichte beleidsindicatoren worden de maatschappelijke effecten toegelicht die met dit programma worden beoogd:

Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	
							SPV	NL
Gemidd. WOZ-waarde	Duizend euro	CBS	171	176	194	204	212	317
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	ABF	14	0	0,8	6,4	0,2	9,3
Demografische druk	%	CBS	77,5	78,5	79,6	80,1	81,4	70,3
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuis-houden	In euro's	COELO	779	805	848	842	946	823
Gemeentelijke woonlasten meerpersoons-huishouden	In euro's	COELO	825	845	884	880	986	905

Om de realisatie van de hoofdambities van dit programma te kunnen meten, zijn deze vertaald naar de volgende indicator:

Indicator	Bron	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021	Streef-waarde 2023	Hoogste Parkstad
Tevredenheid over gemeente als woon- en leefgemeente	Burgeronder-zoek Parkstad Limburg	7,4	7,6	7,4	n.b.**	7,9	7,9
Tevredenheid buurtvoorzieningen	Burgeronder-zoek Parkstad Limburg	64%	66%	67%	59%	71%	71%
Tevredenheid over voorzieningen voor jongeren	Burgeronder-zoek Parkstad Limburg	20%	29%	23%	24%	37%	37%
Woningwaardering	Burgeronder-zoek Parkstad Limburg	7,9	7,9	7,8	7,5	8,1	8,1

* Burgeronderzoek Parkstad Limburg wordt tweejaarlijks uitgevoerd, derhalve wordt bovenstaand niet de realisatie van elk jaar weergegeven.

** Eind 2023 vindt het Dienstverleningsonderzoek Parkstad plaats, in samenwerking met de gemeenten Heerlen, Brunssum, Voerendaal, Kerkrade, Landgraaf en Beekdaelen. Dit onderzoek vindt normaal iedere twee jaar plaats maar door capaciteitsproblemen en een organisatieverandering bij de gemeente Heerlen is dit onderzoek in 2021 niet uitgevoerd. In 2024 gaan we aan de slag met de aandachtspunten die uit het onderzoek zullen volgen.

KADERSTELLENDE BELEIDSNOTA'S
Het beleid in Simpelveld met betrekking tot dit programma is in de basis vastgelegd in de volgende documenten:

1. Strategische visie 2013-2023 gemeente Simpelveld (2013);
2. College-agenda 2022-2026 (2022);
3. Geactualiseerde envelop, herstructureringsvisie Parkstad Limburg 2012-2020 (2012);
4. Gemeentelijk woningbouwprogramma 2013 e.v. (2013);
5. Kwalitatief afwegingskader voor woningbouwplannen vanuit een markttechnisch perspectief (2013);
6. Intrekkingsbeleid omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen van één of meer woningen/appartementen (2013);
7. Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 (2014);
8. Omgevingsverordening Limburg (2014);
9. Provinciaal Verkeers- en vervoersprogramma (2014);
10. Vigerende bestemmingsplannen (diverse jaren);
11. Bestuursovereenkomst "Regionale afspraken Zuid-Limburg" (2016);
12. Diverse andere regionale documenten met betrekking tot herstructurering, wonen en krimp;
13. Structuurvisie wonen Zuid-Limburg (2016);
14. Regionale Woningmarktprogrammering Parkstad Limburg 2019-2022 (2019);
15. Verordening Startersleningen gemeente Simpelveld (2019);
16. Beleidsregel tijdelijke versoepeling van de compensatiesystematiek van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2019);
17. Beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021' als onderdeel van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2021);
18. Woonbehoefteonderzoek Parkstad Limburg 2022-2032 (2022);
19. Regionale Woonvisie Parkstad Limburg, lokaal gemeente Simpelveld 2023-2028 (2023);
20. Woondeal Limburg (ondertekend maart 2023).

Wat doen we daarvoor?

Prioriteiten	Activiteiten
Wonen	- Regionale- en lokale woonvisie - Woonzorgvisie - Woondeal / woningopgave - (Actievere) grondpolitiek
Kernplannen	- Integraal Dorpsontwikkelingsplan (Idop) Bocholtz - Centrumplan Simpelveld (zie programma 3) - Project De Baan - Project Schilterstraat
Omgevingswet	- Omgevingsvisie - Omgevingsplan / bestemmingsplan

Wonen

Regionale- en lokale woonvisie
Met de vaststelling van de regionale en lokale Woonvisie 2023-2028 is een andere koers bepaald voor wat betreft het 'wonen in Parkstad' en daarmee ook het wonen in onze gemeente. Natuurlijk zal het aantal ouderen de komende jaren toenemen, maar dat wil niet zeggen dat alleen voor deze doelgroep geschikte woningen moeten worden gebouwd. Gezocht moet worden naar een gezonde balans binnen de regio en daarmee binnen de wijken en buurten van de gemeenten waar niet alleen kansen worden geboden aan diezelfde ouderen, maar ook voor starters, jonge gezinnen, inwoners van buiten de regio, arbeidsmigranten, statushouders etc. Vandaar ook de pakkende en inspirerende titel: 'Kansrijk wonen voor iedereen, nu en in de toekomst'. Overigens blijft ook deze nieuwe Woonvisie zich inzetten om bestaand (particulier) incourant vastgoed verder terug te dringen en bijvoorbeeld te transformeren naar toekomstbestendige woonproducten.

Verder paste het 'krimpscenario' uit de vorige woonvisie niet geheel meer binnen de toekomstige ontwikkelingen en ook niet binnen de opgave volgend uit de Woondeal Limburg en de ambitie van alle Parkstadgemeenten om de komende jaren (t/m 2031) 7.500 nieuwbouwwoningen te realiseren. En dat doen we als regio en als gemeente samen met marktpartijen, corporaties en andere stakeholders die bij de totstandkoming van de nieuwe woonvisie nauw zijn betrokken. Deze nieuwe woonvisie moet dan tevens worden gezien als een uitnodiging om gezamenlijk invulling te geven aan dit nieuwe verhaal van Parkstad. De eerste gezamenlijke regionale overleggen (i.c. Woonberaad) mogen dan ook bestempeld worden als een succes waarop verder kan worden gebouwd. Ook in onze gemeente hebben de eerste verkennende gesprekken met marktpartijen plaatsgevonden, waarbij mogelijk kansrijke locaties – binnen en buiten de woonkernen – worden bekeken en besproken. Om meer als gelijkwaardige partner aan die overlegtafel plaats te nemen is een meer actief grondbeleid noodzakelijk om de gewenste gebiedsontwikkeling op gang te brengen en daarmee invulling te geven aan de kans om ook binnen onze gemeente op een prettige, betaalbare en duurzame wijze te wonen binnen een veilige en gezonde leefomgeving (zie (actiever) grondbeleid).

Woningcorporatie Krijtland Wonen neemt binnen onze gemeente het belangrijkste gedeelte van de woningmarkt voor haar rekening voor wat betreft de sociale verhuur (ca. 24%). Dit gegeven maakt dat Krijtland Wonen een belangrijke partner is om de gestelde doelen te kunnen realiseren. Met de Woonvisie 2023-2028 als basis worden meerjarige concrete prestatieafspraken opgesteld, gericht op de volkshuisvestelijke belangen van onze gemeente en in het bijzonder op de huurders van Krijtland Wonen. Eén van de gezamenlijke acties die in 2024 wordt onderzocht en mogelijk als pilotproject wordt opgestart is de verhuisregeling voor senioren. Denk aan extra begeleiding en ondersteuning (bijvoorbeeld verhuiscoach) die er toe kan bijdragen dat belemmeringen om te verhuizen voor senioren worden verlaagd en misschien zelfs worden opgeheven. De daadwerkelijke verhuizing van senioren (doorstroming) binnen de gemeente brengt een langere verhuisketen op gang; senioren laten een eengezinswoning achter die vervolgens weer gevuld kan worden met gezinnen die op hun beurt ruimte vrijmaken voor starters.

Samen met de stadsregio Parkstad – die een sterke en belangrijke (lobby)lijn richting het Rijk heeft gelegd - zullen we als gemeente ook in 2024 waar mogelijk gebruik maken van diverse regelingen zoals de Woningbouwimpuls, het Volkshuisvestingsfonds, de Startbouwimpuls en de RegioDeal. Mocht een gebiedsontwikkeling daadwerkelijk in aanmerking komen voor een subsidieregeling en aan alle voorwaarden voldoen, maar op voorhand niet is aan te geven om welke financiële bijdrage het gaat, zal de benodigde gemeentelijke cofinanciering in eerste instantie worden gezocht binnen de bestaande begrotingsposten.

Woonzorgvisie

Met de Nationale Woon – en Bouwagenda heeft onze (thans demissionair) Minister een aantal programma's gelanceerd waarmee de Rijksoverheid meer grip en regie op de woningmarkt wil bewerkstelligen. De programma's 'Een thuis voor iedereen' en 'Wonen en zorg voor ouderen' vragen elk om een visie. Omdat binnen onze regio niet alleen een toename zal zijn van het aantal ouderen, maar ook een bovengemiddeld aandeel aandachtsgroepen in onze regio aanwezig is en zal zijn, is met de 7 gemeenten afgesproken om dit gezamenlijk en daarmee regionaal op te pakken en in te vullen met als resultaat een integrale woonzorgvisie, waarbij lokale inkleuring welhaast vanzelfsprekend is. Bij dit integrale traject zijn uiteraard ook de zorgpartijen en de woningcorporaties aangehaakt evenals huurdersorganisaties. Net als bij de woonvisie zal ook hierbij worden ingezet op leefbaarheid en veerkracht van onze buurten, wijken en kernen. In een eerste contourenschets zijn een aantal uitgangspunten geformuleerd zoals het gegeven dat bij wonen én zorg de menselijke maat altijd centraal staat en dat iedere inwoner van Parkstad het verdient om kansrijk te wonen in een zorgzame en vitale buurt of wijk.

Juridische verankering van zowel de Woonvisie als de Woonzorgvisie wordt gerealiseerd met de nieuwe Wet Versterken Regie Volkshuisvesting. Deze nieuwe Wet geeft aan dat beide visies moeten gaan landen in een volkshuisvestingsprogramma. Hoe dit volkshuisvestingsprogramma concreet moet gaan uitzien is nog niet duidelijk. Vandaar dat de Woonvisie en de Woonzorgvisie moeten worden gezien als bouwstenen voor dit uiteindelijke volkshuisvestingsprogramma. De verwachting is dat vanaf 1 januari 2026 dit volkshuisvestingsprogramma moet zijn opgesteld en vastgesteld.
Voor wat betreft de Woonzorgvisie wordt het tijdpad gevolgd dat naar verwachting in de tweede helft van 2024 het integrale document kan worden opgeleverd.

Woondeal / woningopgave
Zoals eerder vermeld beoogt Minister de Jonge om met behulp van een aantal programma's vallend onder de Nationale Woon- en Bouwagenda meer grip en regie (terug) te krijgen op de overspannen en (te) krappe woningmarkt. Naast de bij de Woonzorgvisie genoemde programma's bestaat ook het programma Woningbouw dat toeziet op de bouw van voldoende aantallen woningen; de welbekende 900.000 woningen, schaal Nederland, tot en met 2030, waarvan 2/3 vallend binnen het segment van betaalbare huur- en koopwoningen. Die opgave is vertaald en vastgelegd in zogenaamde Woondeals. Met de ondertekening door gemeenten en corporaties van de Woondeal Limburg is afgesproken dat op de schaal van Limburg het aantal van 26.550 woningen zullen worden gerealiseerd als zijnde de bijdrage aan de landelijke opgave. Hierbij zal het aandeel nieuw te bouwen woningen van de regio Parkstad 6775 woningen bedragen. Ons gemeentelijk aandeel is 225 nieuwbouwwoningen tot en met 2030. Uiteraard horen hierbij een aantal randvoorwaarden, die als kritische succesfactoren in de Woondeal Limburg zijn omschreven, zoals het mogelijk maken om aan de randen van de kernen te mogen uitbreiden (niet alleen inbreiding), grip krijgen op de stijgende kosten en de beschikbaarheid van mensen en materialen, voldoende slagkracht bij gemeenten, corporaties en ontwikkelende partijen en het voorkomen/beperken/opheffen van vertragende regelgeving (o.a. stikstofruimte). Onder regie van de provincie wordt door middel van zogenaamde versnellingstafels gekeken waar knelpunten kunnen worden weggenomen of verminderd of aangepast zodat de koersen de voortgang richting het genoemde aantal kan worden behouden. Samen met de regio Parkstad nemen ook wij de komende jaren deel aan die versnellingstafels.

Binnen het programma Betaalbaar Wonen wordt gekeken naar de redelijke verhouding tussen woonlasten en inkomen, waardoor meer mensen een passende en betaalbare woning kunnen krijgen. Eén van de instrumenten binnen dit programma is de Wet goed verhuurderschap die afgelopen juli in werking is getreden. Deze wet heeft een landelijke (basis)norm voor goed verhuurderschap geïntroduceerd. Door deze basisnorm (uiteraard met bijbehorende regels) is het voor 'malafide' verhuurders en verhuurbemiddelaars moeilijk geworden om misbruik te maken van de vaak kwetsbare sociaaleconomische positie van huurders. Een verplicht onderdeel van deze wet is het inrichten van een meldpunt. In iedere gemeente zou per 1-1-2024 een dergelijk meldpunt moeten zijn ingericht en operationeel moeten zijn. Afgesproken is om de mogelijkheden te verkennen om regionaal aan te sluiten bij het reeds actief zijnde Huurteam Zuid-Limburg. Zij beschikken namelijk reeds over kennis en kunde ten aanzien van bijvoorbeeld huurcontracten en mogelijk niet-toegestane voorwaarden. De kosten voor deelname en aansluiting bij dit bestaande meldpunt worden naar verwachting naar rato van het inwoneraantal verdeeld en worden structureel geraamd op € 7.500.
Daarnaast biedt de wet nog andere handvaten die niet verplicht zijn maar optioneel kunnen worden ingezet om goed verhuurderschap te stimuleren/handhaven. Zo bestaat bijvoorbeeld de mogelijkheid om een vergunningplicht in te voeren. Dit gebeurt door vaststelling van de verhuurverordening. In deze verhuurverordening wordt bepaald voor welke categorieën van woon- of verblijfsruimte de vergunningplicht geldt. Binnen de regio Parkstad zullen – ter voorkoming van een waterbedeffect – verkenningen plaatsvinden inzake de wenselijkheid en noodzakelijkheid van een dergelijke vergunningplicht. Vooralsnog zijn wij als gemeente hierin terughoudend gezien het feit dat de afgelopen jaren excessen of malafide toestanden in de verhuursector niet/nauwelijks zijn opgetreden.

(Actievere) grondpolitiek
Om aan de hiervoor genoemde overlegtafel meer dan voorheen de regierol te kunnen pakken, wordt op dit moment gewerkt aan de actualisatie van ons gemeentelijke grondbeleid. Hiertoe zijn ook bestuurlijke sessies georganiseerd. Afhankelijk van de situatie kunnen wij als gemeente één van de mogelijke instrumenten inzetten om samen met de marktpartijen en/of corporatie de gebiedsontwikkeling op te starten met als doel om meer betaalbare en duurzamere woningen binnen een veilige en gezonde leefomgeving te kunnen aanbieden. Dat betekent dat het (strategisch) aankopen van gronden en percelen, maar ook van bestaand vastgoed de komende jaren binnen gezonde financiële kaders meer noodzakelijk zal worden. Het is vooraf te complex om een inschatting te maken van de hiervoor benodigde financiële middelen. Dat moet blijken uit de actualisatie en de bestuurlijke sessies. De verwachting is dat vooral andere financiële middelen moeten worden aangetrokken, omdat de algemene reserve maar vrij beperkt inzetbaar is.

Kernplannen

Integraal Dorpsontwikkelingsplan (Idop) Bocholtz
Voor wat betreft het IDOP wordt in 2024 verder gewerkt aan de programmalijn 'Dorps Wonen'. Samen met woningcorporatie Krijtland Wonen worden de gedateerde corporatiewoningen (type duplex) aan de Julianastraat vervangen door nieuwbouwwoningen. Door de oogharen bekeken is dit project vergelijkbaar met het project aan de Schilterstraat in Simpelveld, maar dan op een kleinere schaal. Ook bij het project aan de Julianastraat worden bijvoorbeeld de relatief diepe en 'versteende' voortuinen vervangen en deze in de nieuwe situatie toe te voegen aan de openbare ruimte waarbij net als bij de Schilterstraat een significant aandeel levend groen wordt aangebracht. Hierbij zal aansluiting worden gezocht met de gerealiseerde en opgeleverde groenstroken uit de vorige fase van het IDOP. Naast het project aan de Julianastraat valt ook het project De Baan onder de programmalijn 'Dorps Wonen' van het IDOP (zie Project De Baan) .
Verder worden momenteel de plannen voor de upgrading van accommodatie op de Boor in bouwteam-verband uitgewerkt.

Centrumplan Simpelveld (zie programma 3)

Project De Baan
Tijdens de verdere uitwerking van het project De Baan is gebleken dat het project in een bredere context mag worden opgepakt en uitgevoerd. Naast de energetische renovatie van het particuliere bezit – waarbij een beperkt aantal woningen konden worden onderzocht en uitgevoerd – kan tevens ook de esthetische factor worden meegenomen. Hiertoe wordt met behulp van een externe deskundige en in samenwerking met Krijtland Wonen een visiedocument opgesteld dat in de eerste maanden van 2024 vorm en inhoud zal krijgen. Uiteraard is bij de totstandkoming van die visievorming een prominente rol weggelegd voor communicatie en participatie met buurtbewoners. Nadat het visiedocument – mede gedragen door de buurtbewoners – vorm heeft gekregen kan een verder plan van aanpak worden opgesteld om tot daadwerkelijk uitvoering over te gaan. Mogelijke onderdelen zoals mobiliteit, toerisme en historie worden dan in het plan van aanpak verder toegelicht. De externe deskundige ondersteuning is geraamd op € 50.000 en is als budget opgenomen in de begroting van 2024. Daarbij is de verwachting dat hiervoor subsidieregelingen kunnen worden aangesproken.

Project Schilterstraat
Na een periode van zorgvuldige voorbereiding is in 2023 een daadwerkelijke start gemaakt met het project Schilterstraat. De gedateerde woningen van Krijtland Wonen zijn gesloopt en de aannemer verantwoordelijk voor de werkzaamheden in de openbare ruimte, is inmiddels gestart met het bouwrijp maken van het terrein binnen het plangebied. Na deze fase kan de aannemer die verantwoordelijk is voor de bouw van de levensloopbestendige en nultreden woningen aan de slag (verwachting is Q1/Q2 van 2024). Nadat de woningen zijn gerealiseerd kan in 2025 de woonrijpfase worden opgestart waarna naar verwachting in de eerste maanden van 2026 het daadwerkelijke project kan worden afgerond. Daarmee is de metamorfose en transformatie van de Schilterstraat een feit.
Voor de afhandeling van de wederzijdse verplichtingen met Krijtland Wonen, zoals omschreven in de Samenwerkingsovereenkomst wordt in de begroting 2024 een bedrag gereserveerd van € 20.000 voor de bestemmingsplanprocedure. Dekking vindt plaats uit de reserve bestemmingsplannen.

Omgevingswet
De inwerkingtreding van de Omgevingswet vindt - na meermaals te zijn uitgesteld - definitief plaats per 1 januari 2024. De afgelopen jaren is planmatig gewerkt aan de technische en juridische implementatie van de Omgevingswet. De gemeenteraad is steeds geïnformeerd over de voortgang en heeft ook de noodzakelijke besluiten genomen om de dienstverlening met betrekking tot vergunningverlening, toezicht en handhaving efficiënt en rechtmatig voort te zetten.

Omgevingsvisie
De Omgevingswet verplicht gemeenten tot het opstellen van een Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie beslaat het gehele grondgebied van de gemeente en bevat het integrale gemeentelijk beleid voor de fysieke leefomgeving. Gemeenten krijgen een overgangstermijn voor het vaststellen van de omgevingsvisie. De verplichting voor gemeenten om een Omgevingsvisie te hebben en het tijdstip daarvoor is bij koninklijk besluit bepaald op 1 januari 2027. In 2024 zal een plan van aanpak met procesvoorstel worden opgesteld om te komen tot de gemeentelijke Omgevingsvisie.

Omgevingsplan / bestemmingsplan

De Omgevingswet verplicht gemeenten ook tot het opstellen van een Omgevingsplan, als opvolger van de gemeentelijke bestemmingsplannen. Gemeenten krijgen volgens koninklijk besluit tot 1 januari 2032 de tijd om het tijdelijke deel van het omgevingsplan en andere regels over de fysieke leefomgeving om te zetten naar een nieuw omgevingsplan. Totdat het definitief omgevingsplan is vastgesteld, beschikt de gemeente van rechtswege over een tijdelijk omgevingsplan, dat bestaat uit de huidige bestemmingsplannen, de van toepassing zijn de verordeningen en het wettelijk overgangsrecht ("de Bruidsschat"). Gezien de ruime overgangstermijn die de wetgever heeft gesteld, de wens eerst over een omgevingsvisie te beschikken en de tijd die nodig is om ervaring op te doen met de Omgevingswet, zullen in 2024 nog geen concrete stappen worden gezet om het gemeentelijk Omgevingsplan op te stellen.

KENGETALLEN

	Bron	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal belastingobjecten						
- type 'woningen'	BsGW	5.142	5.141	5.165	5.202	5.206
- type 'niet-woningen'	BsGW	384	386	384	362	352
Leegstandspercentage	BsGW	4,8%	4,5%	4,5%	5,21%	5,05%
Waarde woning						
- gemiddelde waarde woning	BsGW	172.883	173.819	199.306	199.339	212.980
Oppervlakte openbaar groen						
- binnen bebouwde kom	Gemeente	19,8 ha.	19,8 ha.	20,7 ha.	20,7 ha.	20,7 ha.
- buiten bebouwde kom	Gemeente	37 ha.	37 ha.	37 ha.	37 ha.	37 ha.
- sportvelden	Gemeente	8 ha.	8 ha.	8 ha.	8 ha.	8 ha.
Herstructureringsopgave Simpelveld (aantal woningen) (excl. nieuwbouw)	Vigerende regionale envelop	150	150	150	150	150

Wat mag het kosten?

BATEN EN LASTEN

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten excl. kvst. & kapitaallst.	197.413	114.810	198.810	178.810	128.810	128.810
Baten	212.194	100.800	137.300	87.300	87.300	87.300
Saldo excl. kvst. & kap. lst.	**14.781**	**-14.010**	**-61.510**	**-91.510**	**-41.510**	**-41.510**
Lasten kostenverdeelstaat	418.644	520.595	525.704	525.704	525.704	525.704
Kapitaallasten	78	14.109	14.307	13.318	13.112	12.923
Saldo van baten en lasten	**-403.942**	**-548.714**	**-601.521**	**-630.532**	**-580.326**	**-580.137**
Toevoegingen	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Onttrekkingen	22.100	0	20.000	89.795	89.795	89.795
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-390.842**	**-557.714**	**-590.521**	**-549.737**	**-499.531**	**-499.342**

In onderstaande tabel is het saldo van baten en lasten op productniveau weergegeven:

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Saldo van baten en lasten:						
8.1 ruimtelijke ordening						
ruimtelijke ordening	-82.862	-121.038	-147.873	-177.857	-127.855	-127.852
8.2 grondexploitatie						
eigendommen	-55.786	-39.908	-95.953	-94.980	-94.776	-94.590
8.3 wonen en bouwen						
woningbouw	-33.900	-57.052	-9.500	-9.500	-9.500	-9.500
bouw- & woningtoezicht	-312.239	-249.720	-262.537	-262.537	-262.537	-262.537
overige volkshuisvesting	-92.093	-115.996	-120.658	-120.658	-120.658	-120.658
omgevingsvergunningen	172.938	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
Gerealiseerd / geraamd resultaat	**-403.942**	**-548.714**	**-601.521**	**-630.532**	**-580.326**	**-580.137**

MUTATIES IN RESERVES

In programma 0 zijn de volgende mutaties in reserves met betrekking tot dit programma geraamd.

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Toevoegingen (lasten)						
reserve bestemmingsplannen	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Subtotaal toevoegingen	**9.000**	**9.000**	**9.000**	**9.000**	**9.000**	**9.000**
Onttrekkingen (baten)						
reserve implementatie Omgevingswet	12.440					
reserve bestemmingsplannen			20.000			
reserve fysieke leefomgeving;						
- reserve investeringen fysieke leefomgeving Op de Boor				10.150	10.150	10.150
- reserve investeringen fysieke leefomgeving stationsgebied	9.660			43.810	43.810	43.810
- reserve investeringen fysieke leefomgeving uitkijkpunt Huls(veld)				21.510	21.510	21.510
- reserve investeringen fysieke leefomgeving Leisure Lane				14.325	14.325	14.325
Subtotaal onttrekkingen	**22.100**	**0**	**20.000**	**89.795**	**89.795**	**89.795**
Totaal	**-13.100**	**9.000**	**-11.000**	**-80.795**	**-80.795**	**-80.795**

INVESTERINGEN

Geen

TOELICHTING

De voornaamste mutaties ten opzichte van de primitieve begroting 2023 zijn de volgende:

- Uit de Berap *najaar 2022*
  - Geen 0
- Uit de Berap *voorjaar 2023*
  - Geen 0
- Overige
  - Geen 0

Totaal 0

Verschillen ten opzichte van de begroting 2023 van kapitaallasten en de loonkostenverdeelstaat worden hier niet verder toegelicht. Deze verschillen zijn met name het gevolg van wijzigingen in de renteomslag en de afdelingsplannen (grondslag loonkostenverdeling).

Wat zijn de risico's?

De volgende financiële risico's kunnen worden benoemd:
- Nieuwe omgevingswet
- Planschades

Voor een nadere toelichting van de risico's zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

HOOFDSTUK 3

PARAGRAFEN

Paragraaf
Bedrijfsvoering

INLEIDING
De gemeente Simpelveld wil zich doorontwikkelen tot een goede, professionele dienstverlener. De klant(vraag) staat in ons handelen centraal. De doelstelling van de organisatie en de visie met betrekking tot vraaggerichte dienstverlening zijn van grote invloed op de bedrijfsvoering en dus de inrichting van de organisatie. Dit alles willen we op een zo effectief en efficiënt mogelijke manier realiseren. De organisatieontwikkeling heeft de laatste jaren het accent gelegd op het verbeteren van die dienstverlening aan de Simpelveldse burger. In deze paragraaf wordt een onderscheid gemaakt in de volgende beleidsvelden:
- Personeel & Organisatie
- Financiën & Control
- Informatiemanagement
- Communicatie
- Dienstverlening

PERSONEEL & ORGANISATIE
De tweede helft van het jaar 2022 en de eerste helft van 2023 hebben zich voor het team P&O gekenmerkt door de vele aandacht die is gegaan naar het cultuuronderzoek gemeente Simpelveld, uitgevoerd door Berenschot. Daarnaast is onevenredig veel aandacht gegaan naar werving en selectie van openstaande vacatures. Dit heeft ertoe geleid dat een aantal projecten in 2023 deels zijn gerealiseerd, waardoor de afronding plaats gaat vinden in 2024. Denk hierbij aan de openstelling van de digitale personeelsdossiers voor onze leidinggevenden en medewerkers, het grootschalige onderhoud van ons functieboek en de daarbij behorende functiewaardering, ook mede in het licht van de implementatie van de organisatievisie.
Daarnaast zal P&O in 2024 zich vooral focussen op de (verdere) ontwikkeling en implementatie van de organisatievisie/bedrijfsfilosofie

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuim is een onderwerp dat jaarlijks aandacht vraagt. Eenmaal per kwartaal bespreekt het management de verzuimcijfers met de Arbodienst.

Jaar	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ziekteverzuimpercentage*	6,28%	5,04%	5,81%	4,31%	6,16%	7,63%
Verzuimfrequentie*	1,41	1,26	1,44	0,96	0,98	1,15

* excl. zwangerschapsverlof

Salariskosten
De salariskosten zijn als volgt verdeeld:

Omschrijving	Rekening 2022		Begroting 2023		Begroting 2024	
	Fte	Gerealiseerde loonkosten	Fte	Geraamde loonkosten	Fte	Geraamde loonkosten
burgemeester	1,00	134.196	1,00	131.492	1,00	144.636
wethouders	2,90	223.583	3,00	252.422	3,00	279.485
subtotaal bestuur	***3,90***	***357.779***	***4,00***	***383.914***	***4,00***	***424.121***
secretaris	1,00	123.208	1,00	120.966	1,00	130.079
griffie	1,11	126.293	1,11	104.921	1,11	114.718
secretariepersoneel	66,08	4.995.853	74,90	5.959.240	77,15	6.592.677
openbare werken	10,65	566.559	9,65	531.514	9,98	597.274
burgerlijke stand	0,00	555	0,00	3.000	0,00	3.000
subtotaal personeel	***78,84***	***5.812.467***	***86,66***	***6.719.641***	***89,24***	***7.437.748***
Cao 2023 / berap voorjaar 2023				***380.000***		
TOTAAL	***82,74***	***6.170.246***	***90,66***	***7.483.554***	***93,24***	***7.861.869***

Kostenverdeelstaat
In de Notitie Overhead van de Commissie BBV is opgenomen dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taakvelden. De resterende overheadkosten worden centraal verantwoord via taakveld 0.4 'overhead'. Ten aanzien van de kosten van het ambtelijk apparaat (secretariepersoneel en openbare werken) is bepaald of deze al dan niet directe kosten zijn ten aanzien van een bepaald taakveld; toerekening heeft dan plaatsgevonden via de kostenverdeelstaat op basis van de globale urenraming. Indien het indirecte kosten betreft, dan is er sprake van overhead (verantwoord op taakveld 0.4). Voor een overzicht van de totale overhead wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten (paragraaf 4.5).

FINANCIËN & CONTROL
Ons handelen blijft erop gericht om onze financiële huishouding gezond te houden. Juist in tijden waarin het financieel economisch onzeker is, is het belangrijk de basis op orde te hebben. De volgende speerpunten zijn en blijven van belang: doorontwikkeling P&C-documenten en actualiseren financiële- en bedrijfsvoeringnota's.

Doorontwikkeling P&C-documenten
Ten aanzien van de huidige P&C-documenten (begroting, berap's en jaarstukken) is door zowel college als raad meermaals aangegeven dat deze van voldoende kwaliteit zijn. Dit laat onverlet dat er steeds oog moet zijn voor mogelijke verbeteringen. Intern wordt gestreefd naar het continue verbeteren van de verslaggeving en prestatie-verantwoording middels de PDCA-cyclus.

Actualiseren financiële- en bedrijfsvoeringnota's
Het is van belang om nota's en verordeningen actueel te houden. Normaliter dient actualisatie één keer in de vier jaar plaats te vinden.
De planning is om in 2023/2024 de volgende nota's voor te bereiden en af te ronden:
- 212, 213 en 213a-verordening;
- Nota inkoop en aanbesteding;
- Nota reserves en voorzieningen;
- Nota risicomanagement en weerstandsvermogen;
- Treasurystatuut.

Onderstaand is aangegeven wanneer de financiële- en bedrijfsvoeringnota's van de gemeente Simpelveld uiterlijk geactualiseerd dienen te worden:

Document	Vastgesteld door College / Raad	Actualisatie uiterlijk in
212, 213 en 213a-verordening	2021	2024
Nota activeren en afschrijven	2022	2026
Nota inkoop en aanbesteding	2020	2024
Nota reserves en voorzieningen	2019	2023/2024
Nota risicomanagement en weerstandsvermogen	2019	2023/2024
Treasurystatuut	2018	2023/2024

Rechtmatigheidsverantwoording
Met de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf begrotingsjaar 2023 legt het college aan de gemeenteraad expliciet verantwoording af over de financiële rechtmatigheid van alle transacties. De controleverklaring van de controlerend accountant beperkt zich ook in begrotingsjaar 2024 tot de getrouwheid van de jaarrekening, inclusief de expliciete rechtmatigheidsverantwoording van het college. Deze rechtmatigheidsverantwoording en de toelichting over afwijkingen en te treffen maatregelen dragen bij aan het gesprek tussen het college en de gemeenteraad over de rechtmatigheid en de kwaliteit van het systeem van sturing en beheersing.

Kosten bedrijfsvoering
Onderstaand wordt een meerjarig inzicht weergegeven in diverse kosten die samenhangen met de bedrijfsvoering.

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Automatisering	799.506	927.412	973.613	1.018.403	1.025.973	1.023.549
Kantoorkosten	526.483	557.220	570.967	540.820	539.606	538.531
HRM (excl. salariskosten)	370.562	296.480	299.100	299.100	299.100	299.100
Communicatie	38.223	37.965	47.201	47.201	47.201	47.201
Totaal	***1.734.774***	***1.819.077***	***1.890.881***	***1.905.524***	***1.911.880***	***1.908.381***

INFORMATIEMANAGEMENT
In 2024 wordt aandacht besteed aan de volgende projecten en ontwikkelingen;

Parkstad IT
De gemeente Simpelveld is in oktober 2021 definitief gemigreerd naar Parkstad IT. In november 2021 is het rapport ''Toekomst Parkstad IT'' van onderzoeksbureau Berenschot aan de deelnemers gestuurd. In dit rapport wordt geadviseerd om Parkstad IT om te vormen van een lichte GR naar een volwaardige GR met als vorm de bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO), te groeien naar de rol van regievoerder in plaats van uitvoerder (gevolg is taken uitbesteden) en om in te zetten op informatiemanagementtaken in plaats van automatiseringstaken.

Middels een raadsinformatiebrief is de raad geïnformeerd over het voorgenomen proces om te komen tot verzelfstandiging. De vermelde datum waarop een zienswijze aan de raad werd gevraagd is evenwel niet behaald, vanwege een nog niet uitgekristalliseerde discussie over de vorm van de GR (Openbaar lichaam of BVO). De verwachting is dat in het 4e kwartaal 2023 een voorlopige zienswijze aan de gemeenteraad wordt gevraagd t.a.v. toetreding tot de GR PIT en dat in 2024 de definitieve toetreding tot de nieuwe GR wordt voorgelegd. Er zal dan meer duidelijkheid moeten zijn rondom de financiële gevolgen van toetreding tot de GR en over de inhoudelijke dienstverlening van de GR PIT. Momenteel is een bedrijfsplan PIT in concept gereed.

Verbeterplan Informatiebeheer 2022 – 2025
In 2022/23 is een rapportage horizontale verantwoording Archiefwet 1995 opgesteld door de archiefinspecteur. Ter verbetering van het informatiebeheer is het meerjarig verbeterplan informatiebeheer geactualiseerd.

In 2024 zal de focus liggen op:
- Actualiseren archiefverordening en besluitinformatiebeheer i.r.t. de nieuwe archiefwet;
- Controle op de uitvoering van het archiefbeheer bij de gemeenschappelijke regelingen;
- Vervroegde overdracht archiefblok 2010 – 2019 naar de archiefbewaarplaats;
- Oriëntatie op e-depot oplossing, eventueel in combinatie met toetreding tot GR HCL;
- Verdere uitbouw van het kwaliteitssysteem informatiebeheer waaronder het uitvoeren van een kwaliteitscontrole ten aanzien van de kwaliteit van het informatiebeheer;
- Overleg tussen team informatiemanagement en de verschillende afdelingen inzake het beheer van informatie;
- Opstellen van een metagegevensschema en beheerprocedure;
- Beheer van alle archiefbescheiden, ook op de netwerkomgeving en in de vakapplicaties;
- Handboek vervanging en een vervangingsbesluit;
- Het verdiepen/ verbeteren van de rol functioneel beheer in onze organisatie.

Toetreding tot de gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg
Het Historisch Centrum Limburg (HCL) verricht, op basis van een dienstverleningsovereenkomst (DVO), een drietal diensten voor de gemeente in het kader van de Archiefwet 1995. Het HCL is per 1 januari 2020 ontstaan uit de samenvoeging van het Regionaal Historisch Centrum Limburg in Maastricht en Rijckheyt in Heerlen. Meerdere gemeenten uit Zuid-Limburg nemen deze diensten af van het HCL. De gemeente heeft in 2004 besloten de diensten af te nemen bij Rijckheyt op basis van een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Het HCL biedt de gemeente de mogelijkheid om per 1 januari 2025 toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling HCL, dit is een jaar later dan oorspronkelijk voorzien. Oorzaak hiervan is de beoogde ingangsdatum van de nieuwe archiefwet. Een andere optie is om een (nieuwe) dienstverleningsovereenkomst (DVO) met het HCL af

te sluiten. Samen met andere gemeenten uit Zuid-Limburg onderzoeken wij de voor- en nadelen van beide opties. In 2024 zal het college een (voorgenomen) besluit nemen over toetreden tot GR HCL of afsluiten van een nieuwe DVO. Als het voornemen bestaat tot toetreding tot de GR HCL zal de raad het college hiervoor toestemming moeten verlenen.

Informatiebeleidsplan
In 2023 wordt een nieuw informatiebeleidsplan opgesteld. Zowel de interne- als externe ontwikkelingen worden hierin uitgewerkt en er wordt vormgegeven aan de nieuwe wet – en regelgeving op het gebied van informatiebeheer die in de komende periode op de gemeente Simpelveld afkomt. Hierin wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de actuele dienstverleningsvisie en organisatievisie. Daarnaast wordt aandacht gegeven aan het eigen team en hoe het team in de organisatie staat en wat informatiemanagement kan betekenen voor de organisatie. Uit dit informatie-beleidsplan volgt een dynamische (project)planning die uitvoering geeft aan het geschetste beleid.

Informatiebeveiliging en Privacy
In 2023 is het nieuwe strategische informatiebeveiligingsbeleid (op basis van de BIO) gefinaliseerd en vastgesteld. Er wordt momenteel gewerkt aan het informatiebeveiligingsplan waarin de nog te implementeren maatregelen uit de BIO worden uitgewerkt, waar dan in 2024 verdere opvolging aan wordt gegeven. Ook zal in 2024 meer duidelijkheid zijn rondom de Europese NIS2 richtlijn die aanvullende strengere maatregelen op het gebied van informatiebeveiliging stelt aan o.a. Nederlandse gemeenten. Op privacy gebied wordt in 2024 de bestaande documentatie (waaronder het privacy-beleid) van een update voorzien en opnieuw vastgesteld.

COMMUNICATIE
In 2023 starten we met het maken van een communicatieplan voor de komende jaren, afgestemd met de strategische agenda van Simpelveld, waarin communicatie de ambities van de organisatie ondersteunt.
In 2024 willen we meer inwoners betrekken bij het maken van plannen door de gemeente. Hiervoor zullen we het belang van externe communicatie over beleid en (uitvoerings)plannen onder de aandacht brengen van collega's, om hen te ondersteunen bij participatietrajecten. Ook de interne communicatie zal, in het kader van de ingezette organisatieontwikkeling een belangrijk aandachtspunt zijn. Vooral ook in het licht van de vele nieuwe collega's die er in 2023 bij onze organisatie zijn komen werken. Verder willen we in 2024 ook onze (digitale) huisstijl onder de loep nemen. We willen onderzoeken of onze huisstijl nog past bij het imago en identiteit van onze organisatie. Waar nodig wordt de huisstijl aangepast. Op de planning staan ook acties om voor inwoners belangrijke organisaties zoals bijvoorbeeld Kompas en Impuls, communicatief te ondersteunen, zodat onze inwoners hun aanbod beter kunnen vinden.

DIENSTVERLENING
Om de ambities op het gebied van dienstverlening te kunnen waarmaken, is halverwege 2023 een Kwaliteitsmedewerker dienstverlening aangetrokken. De Kwaliteitsmedewerker dienstverlening valt onder de afdeling Dienstverlening, maar werkt afdeling overstijgend. Dit zorgt ervoor dat we meer en gerichter aandacht kunnen geven aan de ontwikkeling van de dienstverlening richting de burgers door de gehele organisatie. De ambities m.b.t. de dienstverlening zijn bij programma 0 uitgebreid beschreven en bevat de volgende onderdelen:

- Visie dienstverlening
- Dienstverleningsonderzoek
- Meldingen openbare ruimte
- Digitale dienstverlening
- Burgerpanel
- Regelgeving vergunningen en evenementen.

DOELMATIGHEIDS- EN DOELTREFFENDHEIDSONDERZOEKEN
Op grond van de Verordening artikel 213a onderzoekt het college minimaal een keer per vier jaar (uiterlijk eind 2024) de doelmatigheid en doeltreffendheid van een door haar gevoerd beleidsonderdeel en deelt de resultaten hiervan met de raad. De uitkomsten van een onderzoek worden vastgelegd in een rapportage. Elke rapportage bevat tenminste een analyse van de onderzoeksresultaten en, indien nodig, aanbevelingen voor verbeteringen c.q. een verbeterplan. De rapportage en het verbeterplan worden naar de raad gestuurd. Op basis van het verbeterplan zal het college maatregelen nemen.

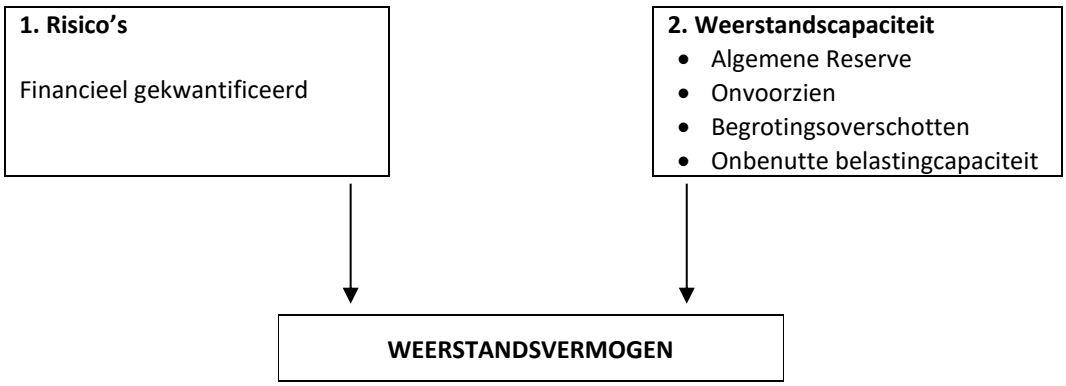
Paragraaf
Weerstandsvermogen en risicobeheersing

VASTGESTELD BELEID
Het weerstandsvermogen is een maatstaf voor de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (hoeveel middelen zijn nodig om alle risico's op te kunnen vangen). Beide komen in het vervolg van deze paragraaf aan de orde en op basis daarvan wordt het weerstandsvermogen bepaald. Het kwantificeren van risico's is geen 'exacte wetenschap'. Er is sprake van inschattingen. Uiteraard is het mogelijk dat er andere afwegingen worden gemaakt die resulteren in een andere kwantificering. Van belang is echter vooral dat risico's worden onderkend en dat, indien mogelijk, maatregelen worden genomen om de kans dat risico's zich daadwerkelijk voordoen worden voorkomen c.q. de effecten worden beperkt.

In de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2019, zoals door de raad vastgesteld in de vergadering van 13 december 2018, is het beleid vastgesteld. Dit beleid ten aanzien van het weerstandsvermogen dient enerzijds om inzicht te verschaffen in de omvang en de opbouw van de weerstandscapaciteit, en anderzijds om aan te geven wat de relevante risico's en de eventuele financiële gevolgen van deze risico's zijn. Om daadwerkelijk beleid te voeren dient eerst bepaald te worden hoe het risicoprofiel van de gemeente is opgesteld, wat tot de weerstandscapaciteit gerekend wordt en hoe het weerstandsvermogen berekend wordt. Vervolgens zal op basis van deze kennis een keuze gemaakt moeten worden welk niveau van het weerstands-vermogen wordt nagestreefd.

Bij de behandeling van de begroting 2021 zijn door de raad vraagtekens geplaatst bij de kwantificering van risico's. Naar aanleiding hiervan is e.e.a. aan de orde geweest in de Auditcommissie. Dit heeft geresulteerd in een aanpassing van de kwantificering van risico's en de toelichting hierop. Er is gekozen voor een andere methodiek met kansen (van klein naar groot) en financiële effecten (minimaal € 25.000 tot maximaal € 750.000).

WEERSTANDSVERMOGEN
Om het weerstandsvermogen te kunnen bepalen, zal allereerst de beschikbare weerstandscapaciteit bepaald worden. Vervolgens zullen de belangrijkste risico's inzichtelijk gemaakt worden en, daar waar mogelijk, gewaardeerd worden.

BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT
De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel middelen beschikbaar zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen. Als componenten weerstandscapaciteit worden onderstaande onderdelen genoemd:

Incidentele weerstandscapaciteit
a. **algemene reserve**
Van de reserves vormt de algemene reserve normaal gesproken het direct vrij besteedbare deel dat kan

worden aangewend ter financiering van opgetreden risico's. De algemene reserve bedraagt (raming) per 31-12-2024 € 4.521.199.

b. **post onvoorzien**
De post onvoorzien bedraagt voor 2024 (en verder) € 1.000.

Structurele weerstandscapaciteit

c. **begrotingsoverschotten**
Indien in de begroting te ruime budgetten of onbenutte budgetten staan, dan kunnen deze structureel worden ingezet ter dekking van risico's. Indien hiervan sprake is, zal dit in de toelichting bij de jaarstukken en tevens in de Berap's worden gemeld. Een begrotingsoverschot kan ook inhouden dat de gemeente ruimte heeft voor nieuw beleid. Deze ruimte zou dan tevens kunnen worden ingezet ter verhoging van de weerstandscapaciteit.

d. **onbenutte belastingcapaciteit**
De omvang van de resterende belastingcapaciteit is de ruimte tussen de feitelijke opbrengst uit het totaal van de onroerende-zaakbelastingen, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing enerzijds en anderzijds de opbrengst die de gemeente moet realiseren indien een beroep is gedaan op een aanvullende bijdrage op grond van artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet (Fvw). Er is derhalve sprake van te benutten belastingcapaciteit indien het tarief voor de OZB lager is dan het tarief volgens de artikel 12-norm. Voor wat betreft rioolheffing en afvalstoffenheffing hanteert de gemeente Simpelveld het standpunt dat er sprake moet zijn van een 100% kostendekkend tarief. Voor deze heffingen is dus geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

Onroerende-zaakbelastingen
Op basis van de meicirculaire 2023 zijn volgens de artikel 12-norm voor 2023 de ozb-inkomsten op peil als het gemiddelde percentage van de WOZ-waarde tenminste 0,1614 bedraagt. Voor het jaar 2024 is het voorstel om het OZB percentage met 1,5% te indexeren. Omdat op dit moment de meeste actuele WOZ-waarden nog niet beschikbaar zijn, kan het tarief nog niet worden bepaald. De verwachting is echter dat er sprake zal zijn van een beperkte onbenutte belastingcapaciteit.

Resumerend overzicht

Omschrijving	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Incidentele weerstandscapaciteit				
a. algemene reserves	4.521.159	4.361.521	4.522.562	3.608.677
b. post onvoorzien	1.000	1.000	1.000	1.000
Structurele weerstandscapaciteit				
c. begrotingsoverschotten	0	0	0	0
d. onbenutte belastingcapaciteit	30.000	30.000	30.000	30.000
Totale weerstandscapaciteit	**4.552.159**	**4.392.521**	**4.553.562**	**3.639.677**

RISICO'S

Het BBV geeft aan dat alleen risico's van materiële betekenis in relatie tot de financiële positie hoeven te worden meegenomen. Feitelijk wordt hier bedoeld dat de kleinere risico's natuurlijk wel in ogenschouw moeten worden genomen, maar dat ze qua risicofinanciering uit de lopende exploitatie worden gefinancierd. Onderstaand worden de relevante risico's voor de financiële positie benoemd en gekwantificeerd. De kwantificering is conform afspraak met de auditcommissie als volgt aangepast:

Eerst wordt bepaald hoe groot de kans is dat een risico zich voordoet:

Kans	
Klein	25%
Middel	50%
Groot	75%

Vervolgens wordt het effect als het risico zich voordoet ingeschat. Daarbij zijn vier klassen mogelijk, tenzij er een betere waardering van het effect mogelijk is.

Effect		
Klasse 1	< € 50.000	€ 25.000
Klasse 2	€ 50.000 - € 200.000	€ 125.000
Klasse 3	€ 200.000 - € 500.000	€ 350.000
Klasse 4	> € 500.000	€ 750.000

Aansprakelijkheid/juridische risico's

1.Aanbestedingen
De regels voor (Europese) aanbestedingen zijn zeer strikt. Hoe groter het bedrag voor de aanbesteding en hoe complexer het onderwerp, hoe groter het mogelijke risico. Bij complexe aanbestedingen wordt indien noodzakelijk een beroep gedaan op externe expertise. Van belang is om telkens goed de selectie- en gunningscriteria te definiëren en uit te voeren. De partij die de aanbesteding niet gegund krijgt, dient helder en duidelijk te vernemen waarom de opdracht aan een andere partij is gegund. Worden regels, ondanks alle zorgvuldigheid, niet goed toegepast dan loopt de gemeente een risico. Hoe hoog dit risico is, is afhankelijk van het aan te besteden bedrag en bijvoorbeeld ook de investeringen die de gemeente op de rol heeft staan. Dit risico kan zich breed voordoen en is derhalve niet aan bepaalde programma's toe te rekenen.

kwantificering
Voor 2024 is een aanzienlijk investeringsprogramma voorzien, daarnaast lopen een aantal investeringen uit voorgaande begrotingsjaren c.q. eerdere raadsbesluiten. O.a. voor deze investeringen dienen aanbestedingsprocedures doorlopen te worden. Rekening houdend met het feit dat voor aanbestedingen intern strikte procedures worden gevolgd en dat voor complexe aanbestedingen indien nodig een beroep gedaan wordt op externe expertise c.q. een juridische toets wordt uitgevoerd, waarderen we het risico als volgt:
Kans – middel 50%
Effect – klasse 3 € 750.000
Financieel risico – 50% van € 750.000 is € 375.000

Financiële risico's

2.Sociaal domein
Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de nieuwe taken in het kader van de drie grote decentralisaties, te weten Wmo-nieuwe taken, jeugdzorg en participatie. Gedurende het jaar wordt het sociaal domein intensief gemonitord. In de praktijk blijkt het niet makkelijk om een compleet en sluitend beeld te krijgen. M.b.t. de jeugdzorg is m.i.v. van 2022 het woonplaatsbeginsel ingevoerd.

Situatie Xonar
Xonar is een van de grootste zorgaanbieders in de regio Zuid-Limburg die actief is op het gebied Jeugd & Opvoedhulp (J&OH) en Vrouwenopvang & Hulpverlening (VO&H). Xonar heeft al een langere tijd te kampen met financiële tegenvallers en liquiditeitsproblemen met als gevolg een terugloop van de solvabiliteit. In samenspraak met de Jeugdautoriteit heeft Xonar een herstelplan opgesteld dat moet leiden tot een duurzaam herstel van de situatie.

kwantificering
Rekening houdend met het feit dat de budgetten voor de jeugdzorg en wmo structureel zijn verruimd en dat tevens mee- en tegenvallers binnen het gehele sociaal domein elkaar (deels) kunnen compenseren, waarderen we het risico als volgt:
Kans – middel 50%
Effect – klasse 3 € 350.000
Financieel risico – 50% van € 350.000 is € 175.000

3.Verbonden partijen
Verbonden partijen voeren in de regel gemeentelijke taken uit. De belangrijkste groep verbonden partijen zijn de Gemeenschappelijke Regelingen. Te denken valt hierbij aan de Veiligheidsregio, de GGD Zuid-Limburg, de

RUD Zuid-Limburg, de BsGW, Stadsregio Parkstad Limburg en Rd4. Samenwerking levert in de regel financiële voordelen op, maar kan ook leiden tot financiële risico's. In de paragraaf verbonden partijen wordt in de toelichting op de individuele verbonden partijen nader ingegaan op de eventueel aanwezige risico's.

GGD
De GGD is bezig met een aantal majeure projecten. Vanaf 1 januari 2020 zijn drie jeugdzorginstellingen opgegaan in de GGD waarmee één organisatie ontstaat die zorg draagt voor de zorg van 0 tot 18-jarigen. Hetzelfde geldt voor het ingezette traject onder de naam 'Trendbreuk'. Hiermee wordt beoogd de gezondheidsachterstand die geconstateerd wordt in Zuid-Limburg in relatie tot de rest van het land (op langere termijn) in te lopen. Het is op voorhand onmogelijk te duiden wat het aan investeringen gaat vergen om de trend te breken.

Kwantificering
Er rekening mee houdend dat wij de ontwikkelingen nadrukkelijk volgen, zodat we tijdig kunnen anticiperen op mogelijk nadelige financiële consequenties, taxeren we het risico laag. We waarderen het risico als volgt:
Kans – klein 25%
Effect – klasse 1 € 25.000
Financieel risico – 25% van € 25.000 is € 6.250

Isd Kompas
De uitvoering van de Wet Werk en Bijstand geschiedt door Kompas. Ook nieuwe gevallen in het kader van de participatiewet behoren tot het takenpakket van Kompas. Overschrijdingen komen ten laste van Kompas, lees: deelnemende gemeenten. Het is niet te voorspellen welke impact de voortdurende oorlog in Oekraïne zal hebben op bijvoorbeeld de aantallen cliënten en de armoedebestrijding door Kompas.

Kwantificering
Rekening houdend met het feit dat mee- en tegenvallers binnen het gehele sociaal domein elkaar (deels) kunnen compenseren, waarderen we het risico als volgt:
Kans – middel 50%
Effect – klasse 3 € 350.000
Financieel risico – 50% van € 350.000 is € 175.000

Wet sociale werkvoorziening
Door het rijk wordt gekort op de integratie-uitkering sociaal domein – participatie. De korting is gebaseerd op aannames over de afname van de wsw-populatie. In de praktijk kan de afname van de populatie minder snel gaan dan door het rijk wordt voorzien. Hierdoor bestaat het risico dat er extra tekorten ontstaan bij de wsw-bedrijven en extra bijdragen van gemeenten noodzakelijk zijn. Welk effect de voortdurende oorlog in Oekraïne heeft op bijvoorbeeld de omzet van WOZL/WSP Parkstad is op dit moment nog niet te voorzien.

Kwantificering
Rekening houdend met het feit dat mee- en tegenvallers binnen het gehele sociaal domein elkaar (deels) kunnen compenseren en dat de stijging van de integratie-uitkering in de meicirculaire deels is gereserveerd, waarderen we het risico als volgt:
Kans – klein 25%
Effect – klasse 2 € 125.000
Financieel risico – 25% van € 125.000 is € 31.250

BsGW
De overheid wilde aanvankelijk per 1 januari 2019 de zogenaamde fiscale vereenvoudigingswet doorvoeren. Daarmee wil de overheid het voor de burger eenvoudiger maken om bezwaar en beroep aan te tekenen door op alle (belasting)wetten dezelfde regels van toepassing te verklaren rond bezwaar en beroep. Indien deze wet ook van toepassing wordt op de BsGW zouden de proceskostenvergoedingen nog hoger uit kunnen vallen, aangezien er dan meer momenten voor de belastingplichtige ontstaan om vergoeding te eisen. Meest actuele stand van zaken is dat de fiscale vereenvoudigingswet waarschijnlijk (grotendeels) wordt uitgesteld tot 2025 of later. Er dient rekening te worden gehouden met mogelijk extra kosten in verband met bezwaarschriften van met name no cure no paybureau's. Vanuit de BsGW wordt bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid en bij de Vereniging Nederlandse Gemeenten aandacht gevraagd voor de scheve verhouding tussen

proceskostenvergoedingen die betaald moeten worden t.o.v. het (financiële) belang van een belastingplichtige. Hoewel de demissionaire staatssecretaris heeft aangekondigd met maatregelen te komen die de proceskostenvergoedingen zouden moeten beperken, blijft dit toch een risico bij de BsGW.

Kwantificering
Rekening houdend met het feit dat bij de BsGW veel aandacht is voor de kwaliteit van de aanslagoplegging etc, wordt het risico als volgt gewaardeerd:
Kans – Middel 50%
Effect – klasse 2 € 125.000
Financieel risico – 50% van € 125.000 is € 62.500

4.Planschades
De risico's van schadeclaims op het gebied van planschade worden zoveel mogelijk afgewenteld op de ontwikkelende partij. Indien de gemeente samen ontwikkelt met een ontwikkelaar zal in een overeenkomst het planschaderisico bij de ontwikkelaar worden gelegd. De gemeente blijft echter risico's lopen bij het vervaardigen van nieuwe bestemmingsplannen. Bij wijziging van een bestemming kan een partij planschade claimen. Een risico-inventarisatie bij het opstellen van een bestemmingsplan(wijziging) kan hier vroegtijdig inzicht in verschaffen.

Kwantificering
Gezien de hiervoor genoemde maatregelen en de ervaringen uit het verleden, waarderen we het risico als volgt:
Kans – klein 25%
Effect – klasse 3 € 350.000
Financieel risico – 25% van € 350.000 is € 87.500.

5.Beheerplannen
Het is zaak om ten behoeve van het onderhoud van de kapitaalgoederen actuele beheerplannen te hebben. Op deze wijze ontstaat inzicht in de benodigde financiële middelen om de kapitaalgoederen te onderhouden op basis van de gewenste kwaliteitsniveaus. Op dit moment zijn alle beheerplannen actueel c.q. is de actualisatie vergevorderd. Op basis van de conceptcijfers op basis van de actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan gebouwen is de dotatie aan de voorziening groot onderhoud gebouwen in de voorliggende begroting aanzienlijk verruimd. De diverse beheerplannen hebben met name betrekking op de programma's 2. Verkeer, vervoer en waterstaat, 4. Onderwijs, 5. Sport, cultuur en recreatie en 7. Volksgezondheid en milieu. Daarnaast speelt het beheerplan onderhoud gebouwen bij meerdere programma's.

Kwantificering
Rekening houdend met het feit dat de beheerplannen actueel zijn en het budget voor onderhoud gebouwen is verruimd, taxeren we het risico laag. We waarderen het risico als volgt:
Kans – klein 25%
Effect – klasse 1 € 25.000
Financieel risico – 25% van € 25.000 is € 6.250

6.Oorlog Oekraïne
Naast het menselijke leed heeft de voortdurende oorlog in Oekraïne ook economische gevolgen, zoals bijvoorbeeld de prijsstijgingen van o.a. energie met als gevolg grote financiële tegenslag voor burgers, bedrijven, instellingen en onze gemeente zelf. Op dit moment is niet duidelijk hoe groot de impact op de wat langere termijn op de gemeentelijke financiën zal zijn. Ook is niet duidelijk op welke wijze het Rijk, lees het nieuwe kabinet, de gemeenten hierin financieel zal tegemoetkomen.

Kwantificering
Er is rekening gehouden met extra kosten voor nieuwe energiecontracten. Verder zijn diverse budgetten bijgesteld. Tevens zijn in de begroting 2023 de investeringsbedragen in het meerjarige investeringsprogramma met 20% verhoogd. Daarom waarderen wij het risico als volgt:
Kans – middel 50%
Effect – klasse 4 € 350.000
Financieel risico – 50% van € 350.000 is € 175.000

7.Nieuwe wetten en deregulering van regelgeving door het Rijk en Rijksbezuinigingen
Nieuwe regelgeving zorgt vaak voor een extra belasting (en kosten) voor de gemeente, zeker in de voorbereidingsfase. Denk bijvoorbeeld aan de nieuwe Omgevingswet. Verder gaat nieuwe regelgeving en deregulering vaak gepaard met minder middelen voor de gemeenten, dat wil zeggen er komt een lager budget voor de gemeente beschikbaar dan vóór de deregulering. Daarnaast speelt op dit moment de onzekere situatie rondom het landsbestuur en de gevolgen hiervan voor het financiële perspectief van gemeenten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het zogenaamde 'ravijnjaar' 2026 voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Indien vanuit het Rijk onvoldoende wordt tegemoet gekomen aan de financiële noden van gemeenten, dan zijn ombuigingen, belastingverhoging en meer fundamentele en pijnlijke keuzes mogelijk aan de orde.

Kwantificering
Gezien de onzekerheid rondom het landsbestuur en tevens ook de noodzaak voor financiële ingrepen bij het Rijk, taxeren we het risico op dit moment als hoog. We waarderen het risico als volgt:
Kans – groot 75%
Effect – klasse 4 € 750.000
Financieel risico – 75% van € 750.000 is € 562.500

8. Nieuwe organisatievisie/bedrijfsfilosofie/werkgroepen rapport Berenschot
Het jaar 2024 zal organisatorisch onder andere in het teken staan van de ontwikkeling en implementatie van een nieuwe organisatievisie en bedrijfsfilosofie. Tevens is, ook in het licht van de nieuwe visie, actualisatie van het functiegebouw en functieboek aan de orde. Daarnaast zijn werkgroepen aan de slag met de aanbevelingen vanuit het rapport Berenschot (onder andere werkprocessen, accommodatie(s), werkbeleving en organisatievisie/bedrijfsfilosofie). Daar waar resultaten voortvloeiende uit bovengenoemde financiële consequenties met zich brengen, zijn deze nog niet financieel vertaald in deze voorliggende programma-begroting 2024 en verdere jaren.

Kwantificering
Gezien het voorgaande taxeren we het risico op dit moment als middel. We waarderen het risico als volgt:
Kans – middel 50%
Effect – klasse 3 € 350.000
Financieel risico – 50% van € 350.000 is € 175.000

<u>Resumerend overzicht risico's</u>

Prog.	Risico	Kans	Effect	Financieel risico
Aansprakelijkheid/juridische risico's				
alle	Aanbestedingen	Middel (50%)	Klasse 4 € 750.000	€ 375.000
Financiële risico's				
6	Sociaal domein	Middel (50%)	Klasse 3 € 350.000	€ 175.000
	Verbonden partijen:			
7	- GGD	Klein (25%)	Klasse 1 € 25.000	€ 6.250
6	- Kompas	Middel (50%)	Klasse 3 € 350.000	€ 175.000
6	- Wet sociale werkvoorziening	Klein (25%)	Klasse 2 € 125.000	€ 31.250
0	- BsGW	Middel (50%)	Klasse 2 € 125.000	€ 62.500
8	Planschades	Klein (25%)	Klasse 3 € 350.000	€ 87.500
2/4/5/7	Beheerplannen	Klein (25%)	Klasse 1 € 25.000	€ 6.250
alle	Oorlog Oekraïne	Middel (50%)	Klasse 3 € 350.000	€ 175.000
alle	Nieuwe wetten / deregulering Rijk cq. Rijksbezuinigingen	Groot (75%)	Klasse 4 € 750.000	€ 562.500
0	Nieuwe organisatievisie/bedrijfsfilosofie /werkgroepen rapport Berenschot	Middel (50%)	Klasse 3 € 350.000	€ 175.000
	Totaal			€ 1.831.250

De totale opsomming van de gekwantificeerde risico's beloopt een bedrag van € 1.831.250; dit is dus de benodigde weerstandscapaciteit.

BEOORDELING WEERSTANDSVERMOGEN

Het is van belang te weten of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Als het risicoprofiel bekend is, kan een relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit het risicoprofiel voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, dient te worden vastgesteld welke ratio de gemeente Simpelveld nastreeft. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel:

Waarderingscijfer	*Ratio weerstandsvermogen*	*Betekenis*
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

De gemeente streeft ernaar om zo min mogelijk risico te lopen en, mits financieel verantwoord, zoveel mogelijk risico's af te dekken. Dit betekent dat de gemeente een weerstandsvermogen nastreeft dat tenminste 'ruim voldoende' is. Dat betekent een ratio weerstandsvermogen tussen de 1,4 en 2,0 met als waarderingscijfer B. Uitgaande van de beschikbare weerstandscapaciteit per 31-12-2024 van € 4.552.159 en de benodigde weerstandscapaciteit van € 1.831.250 bedraagt het waarderingscijfer A (> 2,0) met de ratio 'uitstekend'. Gesteld kan worden dat de gemeente Simpelveld zeker voldoende ruimte heeft om incidentele risico's te kunnen opvangen. Evenals voorgaande jaren laat ook voor de komende jaren de ontwikkeling van de ratio een stabiel gunstig beeld zien. Zaak blijft het om structurele budgettaire risico's te kunnen blijven dekken. Overigens is er vooralsnog geen landelijke norm voor de weerstandscapaciteit.

Resumerend overzicht weerstandsvermogen

Omschrijving	Realisatie 2022	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Totale weerstandscapaciteit	5.010.043	4.552.159	4.392.521	4.553.562	3.639.677
Totale omvang risico's	1.243.750	1.831.250	1.831.250	1.831.250	1.831.250
Ratio weerstandsvermogen	**> 2,0 (A)**	**> 2,0 (A)**	**> 2,0 (A)**	**> 2,0 (A)**	**1,4-2,0 (B)**

KENGETALLEN FINANCIELE POSITIE

Ingevolge artikel 11 is het verplicht financiële kengetallen op te nemen voor: de netto schuld quote, de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, de solvabiliteitsratio, de structurele exploitatieruimte, de grondexploitatie en de belastingcapaciteit. Deze kengetallen maken het de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Netto schuldquote	34%	104%	105%	115%	121%	122%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	28%	95%	104%	110%	116%	117%
Solvabiliteitsratio	31%	23%	20%	18%	16%	15%
Structurele exploitatieruimte	2%	-1%	1%	2%	-3%	-2%
Grondexploitatie	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	111%	103%	107%	107%	107%	107%

Hieronder wordt per kengetal kort beschreven wat met het kengetal wordt weergegeven en hoe ze worden vastgesteld:

1. *Netto schuldquote*
   De netto schuldquote geeft het risico voor de gemeente weer als derden niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen.
2. *Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen*
   De netto schuldquote geeft aan of de gemeente in staat is de schulden terug te betalen waarvoor zij volledig zelf aan de lat staat.
3. *Solvabiliteitsratio*
   De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.
4. *Structurele exploitatieruimte*
   Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.
5. *Grondexploitatie*
   Dit kengetal geeft weer hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.
6. *Belastingcapaciteit*
   De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde waarde in die gemeente.

Door het Ministerie van BZK, en ook gehanteerd door de provincie Limburg, is een normenkader opgesteld waaraan de financiële kengetallen getoetst kunnen worden. Hierbij kan gesteld worden dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest risicovol.

	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	<90%	90%-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	<90%	90%-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20%-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	=0%	<0%
Grondexploitatie	<20%	20%-35%	>35%
Belastingcapaciteit	<95%	95%-105%	>105%

De uitkomsten op basis van de begroting 2024 vallen één keer in de categorie A, vier keer in de categorie B en één keer in de categorie C. De conclusie is dat de financiële positie van de gemeente Simpelveld een stabiel beeld geeft op basis van de huidige stand van zaken.

Paragraaf

Financiering

TREASURYBELEID

De uitvoering van het treasurybeleid vindt zijn weerslag in het treasurystatuut. Op 8 maart 2018 is het treasurystatuut door de raad vastgesteld. Daarnaast is de belangrijkste wettelijke grondslag voor treasury vastgelegd in de Wet Financiering decentrale overheden (Fido) plus de hiermee samenhangende wetgeving. De Wet Fido stelt dat gemeenten uitsluitend voor de uitoefening van de publieke taak leningen kunnen aangaan, middelen kunnen uitzetten (met in acht neming van de bepalingen omtrent het schatkist-bankieren) en leningen en garanties kunnen verlenen. Tevens dienen de uitzettingen en derivaten een prudent karakter te hebben, wat inhoudt dat er sprake is van voldoende kredietwaardigheid van de tegenpartij en een beperkt marktrisico.

RISICOBEHEER

Risicobeheer geeft een samenvatting van de risico's die door de gemeente met financiering gelopen worden en hoe met deze risico's wordt omgegaan. Bij financieringsactiviteiten kunnen de volgende risico's zich voordoen:

Renterisico

Het beheersen van dit risico komt tot uitdrukking via het gebruik van de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm. Beide instrumenten hebben tot doel het renterisico te begrenzen dat verbonden is aan de financiering door middel van korte en lange schuld.

Kasgeldlimiet

De begrenzing van de renterisico´s op de gemeentelijke kortlopende middelen, zowel opgenomen als uitgezet, vindt plaats door het vaststellen van een kasgeldlimiet. Dit geschiedt in de vorm van een percentage van het begrotingstotaal dat gedurende enig jaar met kortlopende middelen mag worden gefinancierd. Het percentage is door de minister van Financiën vastgesteld op 8,5%. Het ministerie heeft via een circulaire aangegeven dat in de financieringsparagraaf van de begroting en jaarrekening informatie moet worden opgenomen. In de begroting gaat het om de gemiddelde netto vlottende schuld afgezet tegen de kasgeldlimiet voor de kwartalen 3 en 4 van het jaar t-2 en de kwartalen 1 en 2 van het jaar t-1. Dit is in de volgende tabel weergegeven.

Kasgeldlimiet				
x € 1.000	3e kwartaal 2022	4e kwartaal 2022	1e kwartaal 2023	2e kwartaal 2023
1. Vlottende schuld	**-1**	**672**	**-78**	**0**
- opgenomen gelden < 1 jaar	0	750	0	0
- schuld in rekening courant	-1	-78	-78	0
- gestorte gelden door derden < 1 jr				
- overige geldleningen (niet vast)				
2. Vlottende middelen	**3.239**	**-488**	**2.196**	**4.314**
- contante gelden in kas	0	0	1	0
- tegoeden in rekening-courant	3.239	-489	2.196	4.314
- overige uitstaande gelden < 1 jaar				
3. Toets kasgeldlimiet				
3a. totaal netto vlottende schuld (1-2)	-3.240	1.160	-2.274	-4.315
3b. toegestane kasgeldlimiet (4)	2.284	2.284	2.506	2.506
Ruimte (+) / Overschrijding (-) (3b-3a)	**5.524**	**1.124**	**4.780**	**6.821**
Bepaling kasgeldlimiet				
4a. Percentage	8,5	8,5	8,5	8,5
4b. Begrotingstotaal (voor wijziging)	26.871	26.871	29.486	29.486
4. Kasgeldlimiet (4a x 4b/100)	**2.284**	**2.284**	**2.506**	**2.506**

Renterisiconorm en renterisico vaste schuld

De begrenzing van de renterisico's op de gemeentelijke langlopende geldleningenportefeuille (zowel opgenomen als uitgezet) vindt plaats door het vaststellen van een renterisiconorm. Dit is geconcretiseerd in de

vorm van een maximum percentage van deze portefeuille, waarvan in enig jaar de rente door herfinanciering of renteherziening mag worden gewijzigd. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. Stijgt of daalt de marktrente sterk in enig jaar dan werkt dat door in de leningenportefeuille. In de volgende tabel worden de renterisico's in beeld gebracht voor de vaste schuld in relatie tot de rente-risiconorm volgens de Wet Fido. De gegevens zijn gebaseerd op de ontwikkeling van de huidige leningenportefeuille. Uit de tabel blijkt dat de norm niet wordt overschreden.

Renterisico vaste schuld				
x € 1.000				
	2024	**2025**	**2026**	**2027**
1. Renteherzieningen	0	0	0	0
2. Aflossingen	1.320	1.139	1.139	1.139
3. Renterisico (1+2)	1.320	1.139	1.139	1.139
4. Renterisiconorm	5.983	6.260	5.965	5.979
5a. Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	4.663	5.121	4.826	4.840
5b. Overschrijding renterisiconorm (3>4)				
Bepaling renterisiconorm				
4a. Percentage	20	20	20	20
4b. Begrotingstotaal (voor wijziging)	29.914	31.301	29.825	29.894
4. Renteresiconorm (4a x 4b/100)	**5.983**	**6.260**	**5.965**	**5.979**

Liquiditeitenrisico

Dit betreft het risico van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen. De liquiditeitenplanning dient inzicht te geven in de liquiditeitspositie en –behoefte. Op basis van een zo nauwkeurig mogelijke voorspelling van de in- en uitgaande geldstromen kan tijdig actie ondernomen worden om tekorten aan te vullen en eventuele overschotten uit te zetten. De liquiditeitenplanning wordt periodiek geactualiseerd zodat tijdig op de te verwachten financieringsbehoefte kan worden geanticipeerd. De renteontwikkeling speelt hier ook een belangrijke rol. Voor de periode 2024 tot en met 2027 wordt op dit moment de volgende ontwikkeling van de liquiditeit voorzien:

	2024	**2025**	**2026**	**2027**
Liquiditeit begin jaar	7.165.000	-11.072.000	-16.270.000	-19.368.000
Saldi begroting 2023 - 20265 (afgerond)	23.000	161.000	-914.000	-595.000
Correcties op saldi				
bij: dotaties reserves	213.000	213.000	213.000	213.000
af: beschikking reserves	-270.000	-289.000	-289.000	-289.000
bij: dotaties voorzieningen	808.000	808.000	808.000	808.000
af: uitnamen voorzieningen	-2.892.000	-1.106.000	-684.000	-953.000
bij: afschrijvingen	1.110.000	1.766.000	2.025.000	2.030.000
af: aflossingen	-1.320.000	-1.139.000	-1.139.000	-1.139.000
af: investeringsprogramma gefaseerd	-15.909.000	-5.612.000	-3.118.000	-852.000
Liquiditeit einde jaar	-11.072.000	-16.270.000	-19.368.000	-20.145.000

Op basis van deze globale liquiditeitenplanning wordt voorzien dat vanaf eind 2024 een aanvullende liquiditeitsbehoefte ontstaat van afgerond € 11 miljoen oplopend tot € 20 miljoen eind 2027. Uiteraard is dit slechts een grofmazige prognose die in de praktijk sterk kan fluctueren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de impact van het tempo van de daadwerkelijke uitvoering van het investeringsprogramma. Voor de mogelijke extra rentelasten zijn in deze begroting middelen beschikbaar in de vorm van de geraamde rentelasten van het investeringsprogramma 2024-2027.

Debiteurenrisico
Dit betreft het risico dat vorderingen op debiteuren niet kunnen worden geïnd en dus moeten worden afgeboekt. Ter afdekking van mogelijke oninbare vorderingen is een voorziening gecreëerd. Jaarlijks worden de debiteuren opnieuw beoordeeld en wordt de voorziening indien nodig aangepast. In de (meerjaren)begroting is een structurele storting van € 20.000 in de voorziening oninbare vorderingen opgenomen, die naar verwachting toereikend is om de jaarlijkse noodzakelijke afboekingen te kunnen dekken.

Kredietrisico
Dit betreft de risico's op een waardedaling van verstrekte kredieten ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij. In het navolgende overzicht zijn de verstrekte geldleningen weergegeven.

	Boekwaarde 31-12-2022	Verstrekking 2023	Aflossing 2023	Boekwaarde 31-12-2023	Jaar van laatste aflossing
Kredietontvanger	32.554	0	2.400	30.154	2038
Enexis Holding N.V	460.000	0	0	460.000	2080
Woonwijzerwinkel Zuid-Limburg B.V.	37.771	7.780	0	45.551	2035

Koersrisico
Dit betreft het risico dat de financiële activa van de gemeente in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. De financiële activa bestaan enerzijds uit aandelenbezit en deelnames in gemeenschappelijke regelingen en anderzijds uit aan derden verstrekte leningen. Voor een overzicht van het aandelenbezit en deelnames in gemeenschappelijke regelingen wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden Partijen. De aandelen zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs. Omdat er geen sprake is van op de beurs verhandelbare aandelen is het koersrisico beperkt tot een eventuele noodzakelijke afwaardering van de boekwaarde.

LENINGENPORTEFEUILLE
Het navolgende overzicht geeft inzicht in de samenstelling, de grootte en de rentegevoeligheid van de opgenomen geldleningen. In het overzicht wordt geen rekening gehouden met vervroegde aflossing van geldleningen, omdat de gemeente geen leningen heeft die voor renteaanpassing in aanmerking komen. Dus vervroegd aflossen is niet mogelijk.

Mutaties in de leningenportefeuille	
Stand per 31 december 2023	18.469.514
Nieuwe leningen cf. liquiditeitenplanning	11.072.000
Reguliere aflossingen	1.320.178
Vervroegde aflossingen	0
Rente-aanpassing	0
Stand per 31 december 2024	28.221.337

Dit overzicht is inclusief eventueel nieuw aan te trekken leningen conform de liquiditeitenplanning.

De huidige leningenportefeuille is als volgt samengesteld:

NUMMER	OORSPR.BEDRAG VAN DE LENING/ VOORSCHOT	RENTE-PERCENTAGE	**BOEKWAARDE PER 31-12-2023**	OPGENOMEN IN HET DIENSTJAAR	RENTE-BEDRAG	AFLOSSINGEN	**BOEKWAARDE PER 31-12-2024**
40.0088692	2.268.901,08	4,980%	90.756		4.520	90.756	0
40.0089334	2.268.901,08	4,480%	90.756		4.066	90.756	0
40.0093508	1.800.000,00	5,130%	288.000		14.774	72.000	216.000
40.107250	2.000.000,00	3,400%	533.336		18.133	133.333	400.003
1-29670	5.000.000,00	1,410%	4.000.000		56.400	200.000	3.800.000
40.113705	10.000.000,00	0,180%	8.800.000		15.840	400.000	8.400.000
40.115824	5.000.000,00	2,335%	4.666.667		108.967	333.333	4.333.333
TOTAAL			**18.469.514**	**0**	**222.700**	**1.320.178**	**17.149.336**

LIQUIDE MIDDELEN
Indien er sprake is van een overschot aan liquide middelen, dan worden deze middelen conform de regelgeving met betrekking tot het schatkistbankieren verplicht 'gestald' bij het Rijk.

GARANTSTELLING
Per 31-12-2022 heeft de gemeente Simpelveld vaste geldleningen met een totale boekwaarde van circa € 34 miljoen als achtervang gegarandeerd. Deze € 34 miljoen heeft betrekking op geldleningen in de sociale woningbouw en de bevordering van het eigen woningbezit. Deze geldleningen in de sociale sfeer zijn gegarandeerd door het WSW, Waarborgfonds Sociale Woningbouw, waarbij de gemeente als achtervang optreedt.

Omschrijving	Aantal leningen	Hoofdsom (x € 1.000)	Saldo 31-12-2021 (x € 1.000)	Saldo 31-12-2022 (x € 1.000)
Sociale woningbouw	27	58.191	37.003	34.478

Daarnaast heeft de gemeenteraad op 17 februari 2022 besloten garant te staan voor maximaal 50%, met een maximum van € 125.000, voor de aanleg van padelbanen door de tennisvereniging Simpelveld. De daadwerkelijke benodigde lening bedroeg uiteindelijk € 180.000, waardoor de garantstelling € 90.000 bedraagt voor 15 jaar, jaarlijks aflopend met € 6.000.

RENTE
In de notitie Rente 2017 van de commissie BBV wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en -baten in de begroting en jaarstukken. Doelstelling van deze notitie is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting cq. de jaarstukken en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie).

Bespaarde rente reserves en voorzieningen
In het BBV blijft vooralsnog de mogelijkheid bestaan om een rentevergoeding over het eigen vermogen en de voorzieningen te berekenen en deze door te belasten aan de taakvelden. De commissie BBV adviseert echter vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie, deze systematiek niet (meer) toe te passen. Met ingang van het jaar 2023 is daarom de toerekening van de interne rente beëindigd.

Omslagrente
De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente wordt vervolgens op consistente en eenduidige wijze toegerekend aan de individuele activa. Het toerekenen van rente aan de taakvelden vindt plaats via het taakveld 0.5 Treasury. In feite fungeert het taakveld 0.5 Treasury als een kostenplaats. De externe rentelasten over de korte- en lange financiering worden op het taakveld 0.5 Treasury als last verantwoord. De externe rentebaten worden op het taakveld 0.5 Treasury als baat verantwoord. Vervolgens wordt de werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) als negatieve last op het taakveld 0.5 Treasury verantwoord. Door deze wijze van verantwoorden resteert met betrekking tot de rente op het taakveld 0.5 Treasury het renteresultaat.

Middels onderstaand renteschema wordt inzicht gegeven in de rentelasten van externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Renteschema				
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering				204.083
b. De externe rentebaten over de korte en lange financiering			-/-	15.000
Saldo rentelasten en rentebaten				189.083
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	0		
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegekend	-/-	0		
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= project-financiering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		0		
				0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente				189.083
d1. Rente over eigen vermogen				0
d2. Rente over voorzieningen				0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				189.083
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			-/-	189.083
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury				0

Paragraaf

Lokale heffingen

VASTGESTELD BELEID

Onder lokale heffingen vallen de belastingen, rechten en leges die de gemeente heft. De verschillende heffingen en belastingen kunnen geheven worden op basis van de Gemeentewet en zijn vastgelegd in aparte gemeentelijke verordeningen. De inkomsten dienen enerzijds als algemeen dekkingsmiddel (niet-bestedingsgebonden) en anderzijds als specifieke kostendekking (bestedingsgebonden). Een groot deel van de uitvoering met betrekking tot de lokale heffingen is overgedragen aan de BsGW, te weten: de onroerende zaakbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting en kwijtschelding. De legesverordening, begraafrechten en marktgelden wordt door de gemeente zelf uitgevoerd. Ten aanzien van de legesverordening voert de BsGW de behandeling van bezwaarschriften namens de gemeente uit. De zeggenschap over de bepaling van de tarieven etc. (beleid) rust bij de gemeente(raad). De hondenbelasting zal in vier termijnen worden afgebouwd om uiteindelijk afgeschaft te worden. Begrotingsjaar 2024 is in dit kader het tweede jaar waarin het tarief wordt afgebouwd.

BELASTINGWIJZIGINGEN 2024

In lijn met voorgaande jaren is bij de tariefbepaling van de diverse heffingen rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

- Ten aanzien van de afvalstoffenheffing en rioolheffing worden de tarieven zodanig vastgesteld dat sprake is van (maximaal) 100%-kostendekkendheid.
- Voor de afvalstoffenheffing wordt rekening gehouden met de afspraken/adviezen in Rd4-verband.
- Voor het belastingjaar 2024 wordt met de vaststelling van de tarieven OZB rekening gehouden met:
    a. de groei van het areaal in 2023;
    b. waardeontwikkelingen sinds de vorige waardepeildatum.
    Omdat de meest actuele woz-waarden bij het schrijven van deze begroting nog niet beschikbaar zijn, zijn nog geen nieuwe percentages voor de onroerende zaakbelasting opgenomen.
- De voorgestelde tarieven van de overige belastingen en retributies zijn met 1,5% geïndexeerd. E.e.a. conform de afgesproken beleidslijn. Het tarief toeristenbelasting wordt in 2024 weer geïndexeerd. Dit tarief wordt om de twee jaar geïndexeerd.
- In de bepaling van de voorgestelde tarieven is zo veel mogelijk rekening gehouden met ‘werkbare’ tarieven. Zo is het voor de BsGW efficiënter werken als de tarieven deelbaar zijn door 12.
- De vaststelling door de raad van de tarieven van onderstaande heffingen en belastingen gebeurt via een aparte raadsvoorstellen.

BESTEDINGSGEBONDEN INKOMSTEN

AFVALSTOFFENHEFFING (programma 7. Volksgezondheid en milieu)

Door de Raad is in het verleden besloten dat de afvalstoffenheffing geheel kostendekkend dient te zijn. Doel van deze heffing is om de kosten van afvalinzameling te bekostigen. De heffing geschiedt enerzijds op basis van een vast bedrag per perceel en een variabel deel op basis van het aantal keren dat een afvalinzamelmiddel ter lediging wordt aangeboden.
Gestreefd wordt om de variabele tarieven zo veel mogelijk in afstemming met de overige Rd4-gemeenten vast te stellen. Dat is sinds 2023 helaas niet meer helemaal het geval. Voorgesteld wordt om de variabele tarieven iets te verhogen. Voor het vaste tarief is het voorstel dit te verhogen met € 23,28 In de voorliggende begroting is er voor gekozen om de voorziening afval in 2024 voor 50% in te zetten en de resterende 50% in 2025 in te zetten. Dat komt neer op twee keer een bedrag van € 55.820.

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten taakveld 7.3						
- Diensten Rd4	857.680	981.230	1.117.500	1.205.660	1.225.720	1.247.290
- Diensten BsGW	39.856	37.360	38.420	39.480	40.470	41.480
- Kapitaallasten	60	30	33	21	19	17
- Doorberekening kostenverdeelstaat	18.610	18.976	20.988	20.988	20.988	20.988
- Kwijtschelding	*34.775*	*46.000*	*46.000*	*46.000*	*46.000*	*46.000*
Baten taakveld 7.3						
- Beschikking voorziening afval	-85.802	37.430	55.820	55.820	0	0
Netto kosten taakveld	**1.036.783**	**1.046.166**	**1.167.121**	**1.256.329**	**1.333.197**	**1.355.775**
Toe te rekenen kosten:						
- Overhead	31.854	29.096	25.244	25.472	25.472	25.374
- Compensabele BTW (+)	184.131	206.058	234.675	253.189	257.401	261.931
Totale kosten	1.252.768	1.281.320	1.427.040	1.534.990	1.616.070	1.643.080
Opbrengst afvalstoffenheffing	1.252.768	1.281.320	1.427.040	1.534.990	1.616.070	1.643.080
Dekkingspercentage	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tarief

	Tarief 2024	Tarief 2023
Vast deel	233,28	210,00
Variabel deel		
gft-afval		
- 240 liter container	Gratis	Gratis
- 140 liter container	Gratis	Gratis
restafval		
- 240 liter container	10,00 per aanbieding	8,75 per aanbieding
- 140 liter container	7,00 per aanbieding	6,45 per aanbieding
- vuilniszakken	2,00 per aanbieding	1,60 per aanbieding
Geraamde opbrengst	**1.427.040**	**1.281.320**

Inclusief de inzet van de voorziening afval voor een bedrag van € 55.820 is de afvalstoffenheffing volledig kostendekkend.

RIOOLHEFFING (programma 7. Volksgezondheid en milieu)

Net als bij de afvalstoffenheffing is in het verleden door de raad besloten dat het tarief voor de rioolheffing geheel kostendekkend dient te zijn. De heffing wordt geheven op basis van een vast bedrag per perceel en dient ter dekking van de kosten die gemoeid zijn met de aanleg en het onderhoud van de riolering.

Voorgesteld wordt het tarief voor 2024 met € 44,40 te verhogen.

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten taakveld 7.2						
- Straatreiniging	15.192	25.000	27.000	27.000	27.000	27.000
- Onderhoud en overige kosten	490.945	438.740	504.399	524.590	504.780	505.230
- Diensten BsGW	41.606	41.880	43.330	44.780	46.120	47.500
- Kapitaallasten	511.350	503.762	565.983	808.677	928.764	957.883
- Doorberekening kostenverdeelstaat	53.723	77.117	132.969	132.969	132.969	132.969
- Kwijtschelding	*52.162*	*69.000*	*69.000*	*69.000*	*69.000*	*69.000*
Baten taakveld 7.2						
- Werken voor derden	0	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
- Schadevergoeding	0	0	0	0	0	0
- Beschikking voorziening rioleringen	0	0	0	0	0	0
Netto kosten taakveld	**1.164.979**	**1.150.499**	**1.337.681**	**1.602.016**	**1.703.633**	**1.734.582**
Toe te rekenen kosten:						
- Overhead	96.369	117.835	173.793	175.315	175.363	174.662
- Compensabele BTW (+)	173.693	175.026	177.496	205.609	199.844	198.796
Totale kosten	1.435.041	1.443.360	1.688.970	1.982.940	2.078.840	2.108.040
Opbrengst rioolheffing	1.223.322	1.443.360	1.688.970	1.982.940	2.078.840	2.108.040
Dekkingspercentage	85%	100%	100%	100%	100%	100%

Tarief

	Tarief 2024	Tarief 2023
Per perceel	322,80	278,40
Geraamde opbrengst	**1.688.970**	**1.443.360**

BEGRAAFRECHTEN (programma 7. Volksgezondheid en milieu)
De begraafrechten dienen ter dekking van het onderhoud van de gemeentelijke begraafplaats. De begraafrechten zijn niet kostendekkend en worden geheven op basis van de diensten die verleend worden.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2024 tot en met 2027 bedragen:

	raming 2023	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027
Begraafrechten	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000

Met betrekking tot de tarieven wordt voorgesteld deze met 1,5% te indexeren.

LEGES (diverse programma's)
De leges worden geheven voor diensten welke door de gemeente worden verricht. De individuele tarieven worden zo veel mogelijk bepaald op basis van een (uur)tarief dat berekend wordt op grond van begrote loonkosten. Sommige tarieven, zoals die voor rijbewijzen en reisdocumenten, worden landelijk voorgeschreven. Streven is om de tarieven zo veel als mogelijk kostendekkend te laten zijn.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2024 tot en met 2027 bedragen:

	raming 2023	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027
Secretarieleges burgerzaken	95.000	180.000*	95.000	95.000	95.000
Secretarieleges APV & bijzondere wetten	5.980	6.060	6.150	6.240	6.330
Secretarieleges verkeer & vervoer	2.420	2.450	2.480	2.520	2.560
Secretarieleges bouwvergunningen	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
Totaal	**138.400**	**223.510**	**138.630**	**138.760**	**138.900**

* hogere opbrengst geraamd i.v.m. piekjaar. Tegenover de extra leges staan ook extra lasten.

Met betrekking tot het vaststellen van de legestarieven zal een separaat advies aan de Raad worden voorgelegd waarbij het uitgangspunt blijft dat alle legestarieven (maximaal) 100% kostendekkend zijn, tenzij dit om moverende redenen niet wenselijk is. Bij het opstellen van de begroting 2023 was reeds rekening gehouden met de negatieve invloed daarvan op de opbrengsten bouwvergunningen. Nu de Omgevingswet per 1 januari 2024 definitief in werking zal treden is structureel rekening gehouden met deze lagere opbrengsten. Verwacht wordt dat deze opbrengsten zullen halveren. Dit zal een nadelige invloed hebben op de kostendekkendheid van de leges in zijn geheel.

KOSTENDEKKENHEID TARIEVENTABEL 2024				
Hoofdstuk		Lasten	Baten	Percentage
	TITEL I - Algemene dienstverlening			
1	Kostendekkendheid titel 1	265.195	180.000	68%
	TITEL II - Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning			
2	Kostendekkendheid titel 2	264.161	35.000	13%
	TITEL III - Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn			
3	Kostendekkendheid titel 3	67.305	6.060	9%

NIET BESTEDINGSGEBONDEN INKOMSTEN

OZB (programma 0. Bestuur en ondersteuning)
De onroerende zaakbelasting is een belasting die geheven wordt naar de waarde van een onroerende zaak. Dat kan een gebouw, maar ook een perceel grond (geen landbouwgrond en natuurterrein) zijn. De gemeente

Simpelveld maakt in haar tariefstelling geen onderscheid naar woningen en bedrijfsgebouwen of gebouwen met een maatschappelijke functie.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2023 tot en met 2027 bedragen:

	raming 2023	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027
OZB gebruikers *niet woningen*	127.520	129.440	131.380	133.350	135.350
OZB eigenaren *woningen*	1.925.370	1.953.650	1.982.360	2.011.500	2.041.500
OZB eigenaren *niet woningen*	164.530	167.000	169.500	172.050	174.650
Totaal	**2.217.420**	**2.250.090**	**2.283.240**	**2.316.900**	**2.351.500**

Voor 2024 wordt bij het schrijven van deze begroting vooralsnog geen voorstel gedaan over het percentage onroerende zaakbelasting. Dat zal pas geschieden na aanlevering van de meest actuele woz-waarden door de BsGW (medio oktober ’23).

	percentage 2023	percentage 2024
gebruikers niet-woningen	0,1565	n.n.b.
eigenaars niet-woningen	0,1565	n.n.b.
eigenaars woningen	0,1565	n.n.b.

TOERISTENBELASTING (programma 3. Economie)
Met de heffing van de toeristenbelasting wordt beoogd een belasting te heffen voor het houden van verblijf met overnachting tegen een vergoeding, in welke vorm dan ook, door personen die geen ingezetene van de gemeente zijn.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2023 tot en met 2027 bedragen:

	raming 2023	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027
Toeristenbelasting	58.760	60.720	60.720	61.630	61.630

Indexering van het tarief toeristenbelasting geschiedt tweejaarlijks. Derhalve wordt voorgesteld het tarief voor 2024 te verhogen van € 1,50 naar € 1,55 per persoon per overnachting.

HONDENBELASTING (programma 0. Bestuur en ondersteuning)
De hondenbelasting wordt geheven naar het aantal honden dat door een ingezetene wordt gehouden. Hulphonden en honden die in een dierenasiel verblijven alsmede politiehonden zijn vrijgesteld voor de heffing. Voorgesteld wordt om de tarieven hondenbelasting vanaf 2023 jaarlijks te verlagen met 25%. Conform het coalitieakkoord wordt de hondenbelasting in vier jaar afgebouwd om daarna definitief afgeschaft te worden. Het jaar 2024 is het tweede jaar waarin de hondenbelasting met 25% wordt verlaagd.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2022 tot en met 2026 bedragen:

	raming 2023	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027
Hondenbelasting	58.340	38.890	19.450	0	0

De tarieven voor de hondenbelasting worden derhalve als volgt:

	Tarief 2024	Tarief 2023	Tarief 2022
1e hond	€ 33,96	€ 51,00	€ 67,80
2e en volgende hond	€ 41,40	€ 62,64	€ 82,80
kennel	€ 136,44	€ 204,72	€ 273,00

MARKTGELDEN (programma 3. Economie)
Met de verordening marktgelden worden rechten geheven voor het ter beschikking stellen van een standplaats voor de uitvoering van de markthandel. De tarieven zijn tarieven voor een vierkante meter plaatsruimte.

De geraamde opbrengsten voor de jaren 2023 tot en met 2027 bedragen:

	raming 2023	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027
Marktgelden	2.900	2.950	3.000	3.040	3.100

Ook voor de marktgelden is een indexering met 1,5% voorzien.

KWIJTSCHELDING (programma 6. Sociaal domein)
Voor burgers met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van gehele of gedeeltelijk kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. Dit is mogelijk indien aan de wettelijke voorschriften voor kwijtschelding is voldaan. Deze voorschriften voor het beoordelen of een burger al dan niet in aanmerking komt voor kwijtschelding zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Het is voor gemeenten niet mogelijk van deze centrale regeling af te wijken. De enige mogelijkheid die gemeenten hebben om meer burgers in aanmerking te laten komen voor kwijtschelding zijn de normen voor de kosten maximaal te verruimen. Onder het normbedrag verstaan we het bedrag dat nodig is voor de noodzakelijke kosten van bestaan. In afwijking van de landelijke richtlijnen geldt dat de gemeente Simpelveld een kwijtscheldingsnorm hanteert van 100% (landelijke norm is 90%) van de bijstandsnorm, waardoor méér burgers van de gemeente voor kwijtschelding in aanmerking komen. Door de gemeente is bepaald dat kwijtschelding alleen verleend wordt voor het vaste deel van de afvalstoffenheffing (€ 233,28) en de rioolheffing (€ 322,80). Daarnaast wordt nog een extra kwijtschelding verleend voor een bedrag van € 55,- voor het aanbieden van restafval. Voor het jaar 2024 is een bedrag van € 115.000 (2023: € 115.000) geraamd voor kwijtschelding.

BELASTINGDRUK
De navolgende tabel geeft een overzicht van de belastingdruk 2023 van de gemeentelijke belastingen in Simpelveld in vergelijking met gemeenten uit de regio Parkstad Limburg, e.e.a. op basis van de gemiddelde economische waarde in de betreffende gemeenten (informatie overgenomen uit Belastingoverzicht 2023 van de Provincie Limburg).

gemeente	gemiddelde WOZ-waarde woningen	% tarief eigenaar	OZB-last eigenaar	rioolheffing	afvalstof-fenheffing	totaal gem. belastingdruk
Beekdaelen	304.287	0,1188	361,49	300,00	291,74	953,23
Brunssum	221.345	0,1414	312,98	243,60	281,72	838,30
Heerlen	203.445	0,1545	314,32	189,78	336,53	840,63
Kerkrade	200.059	0,1698	339,70	229,00	288,00	856,70
Landgraaf	249.304	0,1325	330,33	267,20	302,86	900,39
Voerendaal	331.475	0,1308	433,57	345,00	279,00	1.057,57
Simpelveld	**247.674**	**0,1565**	**387,61**	**278,40**	**271,25**	**937,26**

Voor een nadere vergelijking is hierna eenzelfde tabel opgenomen, nu echter voor een woning met een WOZ-waarde van € 200.000 in elke gemeente.

gemeente	WOZ-waarde woningen	% tarief eigenaar	OZB-last eigenaar	rioolheffing	afvalstof-fenheffing	totaal gem. belastingdruk
Beekdaelen	200.000	0,1188	237,60	300,00	291,74	829,34
Brunssum	200.000	0,1414	282,80	243,60	281,72	808,12
Heerlen	200.000	0,1545	309,00	189,78	336,53	835,31
Kerkrade	200.000	0,1698	339,60	229,00	288,00	856,60
Landgraaf	200.000	0,1325	265,00	267,20	302,86	835,06
Voerendaal	200.000	0,1308	261,60	345,00	279,00	885,60
Simpelveld	**200.000**	**0,1565**	**313,00**	**278,40**	**271,25**	**862,65**

De belastingdruk in de gemeente Simpelveld, op basis van de voorgestelde (voorlopige) tarieven 2024, ziet er als volgt uit:

grondslag	rioolrecht	afvalstoffenheffing			OZB eigenaar	totale belastingdruk
		vastrecht	7 ledigingen gft 140 ltr container	7 ledigingen restafval 240 ltr container		
WOZ-waarde € 100.000	322,80	233,28	0,00	70,00	158,85	784,93
WOZ-waarde € 150.000	322,80	233,28	0,00	70,00	238,27	864,35
WOZ-waarde € 200.000	322,80	233,28	0,00	70,00	317,70	943,78
WOZ-waarde € 247.674	322,80	233,28	0,00	70,00	393,42	1.019,50
WOZ-waarde € 250.000	322,80	233,28	0,00	70,00	397,12	1.023,20

Vergelijking van de laatste tabel met de twee voorgaande toont aan dat de belastingdruk 2024 ten opzichte van 2023 met circa € 81 stijgt. Daarbij moet worden aangetekend dat de ozb voor 2024 is berekend op basis van het percentage van 2023 inclusief indexering, omdat bij het schrijven van deze paragraaf nog onvoldoende parameters beschikbaar waren om een voorstel omtrent de onroerende zaakbelasting te doen.

HISTORIE DIVERSE TARIEVEN

In het navolgende overzicht zijn van een aantal heffingen de belangrijkste tarieven vermeld.

Jaar / Heffing	2020	2021	2022	2023	2024
Onroerende zaakbelastingen:					
- gebruikers niet-woningen	0,1950	0,1880	0,1760	0,1565	n.n.b.
- eigenaren woningen	0,1950	0,1880	0,1760	0,1565	n.n.b.
- eigenaren niet-woningen	0,1950	0,1880	0,1760	0,1565	n.n.b.
Hondenbelasting:					
- 1e hond	66,96	67,80	67,80	51,00	33,96
- 2e en volgende hond	81,60	82,80	82,80	62,64	41,40
- kennel	269,40	273,00	273,00	204,72	136,44
Rioolrecht:					
- gebruikersheffing	247,20	233,40	234,60	278,40	322,80
Afvalstoffenheffing:					
Vast deel	188,40	188,40	204,00	210,00	233,28
Variabel deel restafval					
240 liter container	8,75 per aanbieding	8,75 per aanbieding	8,75 per aanbieding	8,75 per aanbieding	10,00 per aanbieding
140 liter container	6,45 per aanbieding	6,45 per aanbieding	6,45 per aanbieding	6,45 per aanbieding	7,00 per aanbieding
afvalzakken	1,60 per aanbieding	1,60 per aanbieding	1,60 per aanbieding	1,60 per aanbieding	2,00 per aanbieding
Variabel deel gft afval					
240 liter container	gratis per aanbieding	gratis per aanbieding	gratis per aanbieding	gratis per aanbieding	gratis per aanbieding
140 liter container	gratis per aanbieding	gratis per aanbieding	gratis per aanbieding	gratis per aanbieding	gratis per aanbieding
Toeristenbelasting:					
per overnachting	1,45	1,45	1,50	1,50	1,55
Marktgelden (per dag per mtr. front)**:**					
- kraam 4 meter diep	1,60	1,62	1,64	1,67	1,69
Begraafrechten:					
begraafrecht	418,00	424,00	430,00	436,50	443,00
huurrecht (20 jaren)	816,00	828,00	840,00	852,00	865,00
Diverse leges:					
Rijbewijs	40,65	41,00	41,60	48,15	48,15*
Paspoort	73,20	74,75	75,80	77,75	83,85*
Identiteitskaart	58,30	64,00	68,50	70,30	75,80*

** Tarief was op het moment van de samenstelling van de begroting nog niet bekend. Voor een rijbewijs is voorlopig het tarief van 2023 aangehouden en de tarieven paspoort en identiteitskaart zijn overgenomen uit het 'Ontwerpbesluit wijziging Besluit paspoortgelden voor 2024'.*

Paragraaf

Onderhoud kapitaalgoederen

INLEIDING

De gemeente Simpelveld heeft een oppervlakte van circa 1.603 ha. In dit gebied vinden een groot aantal activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Om deze activiteiten mogelijk te maken zijn kapitaalgoederen nodig. De kapitaalgoederen die onze gemeente beheert zijn rioleringen, kunstwerken, wegen, straatverlichting, groen en gebouwen. De kwaliteit van deze kapitaalgoederen en de staat van onderhoud hiervan is mede bepalend voor het voorzieningenniveau in onze gemeente. De kwaliteit en de staat van onderhoud van de kapitaalgoederen bepaalt de hoogte van de hieraan verbonden lasten, waaronder de kapitaallasten (afschrijving en rente). Het beleid van de gemeente Simpelveld voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is onder meer vastgelegd in de volgende documenten:

Document	Vastgesteld door Raad	Actualisatie uiterlijk in
Gemeentelijk Watertakenplan 2020-2024	2019	2024
Basisrioleringsplan (actualisatie is gestart)	2018	2023
Wegenbeheerplan 2020-2024	2020	2024
Mobiliteitsplan 2022-2032	2022	2025
Beleidsplan openbare verlichting 2015 - 2024	2015	2024
Groenstructuur- en beheerplan	2022	2026
Beheerplan onderhoud gebouwen (actualisatie is gestart)	2015	2023

In de strategische visie 2013 – 2023 staat m.b.t. de openbare ruimte het volgende speerpunt benoemd:

Blijven wonen (met benodigde basisvoorzieningen)
- *De ruimtelijke omgeving krijgt een sterke kwaliteitsimpuls en behoud het groene karakter.*

In de meerjarige collegeagenda zijn o.a. de uitgangs- en actiepunten met betrekking tot kapitaalgoederen uit het coalitieakkoord op hoofdlijnen verwoord en voorzien van een meerjarige planning.

RIOLERING & WATERBEHEER

In 2018 is, in samenwerking met de Parkstad-gemeenten en Waterschap Limburg, een overkoepelend regionaal Integraal Waterplan Parkstad opgesteld en in 2019 (per afzonderlijke gemeente) een “Watertakenplan”. Het meerjarige investeringsprogramma rioleringen is in april 2022 door de gemeenteraad vastgesteld. Voor de periode 2024 t/m 2027 worden de volgende investeringen voorzien:

INVESTERINGEN

2024

- 2038-01 Open rwa-buffer Bongerd	324.360
- 2039-01 Open krw-buffer Broek-Prickart (in bestaande buffer WL)	177.030
- 2043-01 Gesloten KRW-buffer Puntelstraat/Pastoor Damiaanstraat	801.920
- 2043-02 Afkoppelen Puntelstraat -west-	96.850
- 2047-01 Gesloten krw-buffer Hoogenberg voetpad / Rodeput	1.037.520
- 2048-01 Gesloten krw-leiding Doctor Ottenstraat	151.590
- 2517-01 Open krw-buffer Weiweg	126.930
- Oude Gaasstraat	400.000
- Aanpak knelpunten	200.000
- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2023	300.000
- Totaal te ontvangen KRW* subsidie projecten 2039, 2043, 2047, 2048 en 2517	-685.957

- Totaal te ontvangen DHZ**subsidie -nvt-	0
2025	
- 2038-02 Afkoppelen omgeving Bethlehem-/Elisabethstraat	350.600
- 2038-05 Afkoppelen omgeving Margriet-/Zonnebloemstraat	313.830
- 2038-06 Afkoppelen Heiweg, Wijngracht en omgeving	959.880
- 2038-10 Afkoppelen Steenbergervoetpad	42.090
- 2038-11 Afkoppelen omgeving Groeneboord/Persoon-/Kommerstraat	626.450
- Aanpak knelpunten	200.000
- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2024	300.000
- Totaal te ontvangen KRW subsidie -nvt-	0
- Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	0
2026	
- 2038-03 Afkoppelen Vlengendaal/Pleiweg	673.200
- 2038-04 Afkoppelen Margriet-/Leliestraat	577.440
- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2025	300.000
- Totaal te ontvangen KRW subsidie project 2038	-465.905
- Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	0
2027	
- Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2026	300.000
- Totaal te ontvangen KRW subsidie -nvt-	0
- Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	0

*subsidie waterschap Limburg inzake Kader Richtlijn Water
**subsidie Provincie Limburg inzake Deltaplan Hoge Zandgronden

Voor een meerjarig inzicht in de kosten van de riolering en waterbeheer en de tariefontwikkeling verwijzen wij naar de informatie ter zake in de paragraaf ‘lokale heffingen’.

BASISRIOLERINGSPLAN 2023-2027
Vanuit de werkgroep MMR (Parkstad) wordt in 2024 een nieuw basisrioleringsplan opgesteld voor gemeente Simpelveld. Hiervoor zijn de noodzakelijke riooldata inmiddels grotendeels verzameld. Vervolgens kan de werkgroep aansluitend starten met de berekeningen en het opstellen van een basisrioleringsplan.
De kosten hiervoor worden verrekend volgens de regeling met Parkstad.

WEGEN
In 2020 is een wegenbeheersplan opgesteld op basis van de in 2019 uitgevoerde weg inspecties. In het kader van de actualisatie van het wegenbeheerplan is reeds tijdens de voorbereiding gebleken dat, om het wegenareaal van de gemeente op een minimaal gewenst niveau te houden, o.a. een inhaalslag noodzakelijk is. Hiervoor zijn in de jaren 2020 en 2021 investeringsbudgetten van € 1.040.000 per jaar beschikbaar gesteld. Tevens is vanaf 2021 om het jaar een investeringsbedrag van € 500.000 beschikbaar voor de structurele rehabilitatie van het wegenareaal. Deze investeringsbudgetten voor rehabilitaties zijn i.v.m. prijsstijgingen in de begroting 2023 bijgesteld naar € 600.000. Tevens is de jaarlijkse dotatie aan de voorziening wegen in stappen verhoogd naar € 503.000. Via het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUP) zal verdere uitvoering worden gegeven aan het wegenbeheerplan. Jaarlijks zal bekeken worden welke wegen zullen worden aangepakt, e.e.a. afhankelijk van factoren zoals de NUTS, rioleringsprojecten of andere projecten die in samenhang kunnen worden opgepakt.

In april 2015 is het beleidsplan openbare verlichting 2015-2020 vastgesteld. Tevens heeft toen ook besluit-vorming plaatsgevonden over ‘Light as a Service’ (LaaS). In LaaS is beschreven en overeengekomen op welke wijze met het beschikbare jaarlijkse vervangingsbudget onderhoud aan de openbare verlichting wordt verricht. Een nieuwe beleidsplan openbare verlichting wordt momenteel opgesteld. Daarbij is het uitgangpunt dat alle conventionele armaturen in een keer worden vervangen door led-armaturen.

Het onderhoud wegen en openbare verlichting is in de begroting terug te vinden onder het taakveld 'verkeer en vervoer' in programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat; de baten en lasten voor deze producten zijn als volgt geraamd:

	rekening 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Wegen, straten en pleinen						
Vervanging openbare verlichting	42.201	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Stroomverbruik/onderhoud openbare verlichting	161.230	160.000	160.000	235.000	235.000	235.000
Overige kosten	192.763	181.570	183.000	183.000	183.000	183.000
Dotatie voorziening wegen	503.000	503.000	503.000	503.000	503.000	503.000
Kapitaallasten	102.921	200.289	161.364	359.812	354.878	349.661
Doorberekening kostenverdeelstaat	206.285	226.293	285.587	285.587	285.587	285.587
Overige opbrengsten	-20.886	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500
subtotaal	1.187.514	1.306.652	1.328.451	1.601.899	1.596.965	1.591.748
Verkeersmaatregelen						
Overige kosten	120.653	146.080	82.920	102.920	90.815	90.815
Doorberekening kostenverdeelstaat	2.014	2.193	109.836	109.836	99.956	99.956
subtotaal	122.667	148.273	192.756	212.756	190.771	190.771
Totaal	1.310.181	1.454.925	1.521.207	1.814.655	1.787.736	1.782.519

De voornaamste post is de jaarlijkse storting in de voorziening wegen ad. € 503.000. Een groot onderhoudsvoorstel wordt jaarlijks separaat aan de raad voorgelegd.

MOBILITEITSPLAN

De raad heeft in april 2022 het Mobiliteitsplan 2022 t/m 2032 vastgesteld. Het mobiliteitsplan is in eerste instantie voor 4 jaar vastgesteld tot en met 2025, maar voorziet tevens in een financiële doorkijk tot 2032, aangezien de doorlooptijd van dit plan 10 jaar bedraagt. In dit Mobiliteitsplan (waarin onder andere een visie voor de toekomst op mobiliteit wordt ontwikkeld) zijn ook zaken als duurzaamheid opgenomen en wordt er aangehaakt op de "visie op mobiliteit" die momenteel in Stadsregio Parkstad Limburg wordt opgesteld en op de ontwikkelingen van de Mobiliteitsvisie Zuid-Limburg. Aan dit Mobiliteitsplan is tevens een Meerjaren Uitvoeringsplan gekoppeld dat eveneens is vastgesteld. In 2022 e.v. zal uitvoering worden gegeven aan dit Meerjaren Uitvoeringsplan. Voor de periode 2024 t/m 2026 staan de volgende investeringen gepland:

INVESTERINGEN

2024

- Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan 24.340
- Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan 15.360

2025

- Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan 24.340
- Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan 15.360

2026

Geen

2027

Geen

OPENBAAR GROEN

Beheer van het openbaar groen gebeurt op basis van het groenstructuurplan en het groenbeheerplan. Het niveau van onderhoud is als volgt:

Centrumgebied	B
Woonwijk	B+C
Hoofdinfra	D
Buitengebieden	D

Waarbij: B = gemiddeld kwaliteitsniveau
C = laag onderhoudsniveau
D = laagste onderhoudsniveau

Het groenonderhoud is in de begroting terug te vinden onder het taakveld ‘openbaar groen en (open lucht) recreatie’ in programma 5. Sport, cultuur en recreatie; de baten en lasten voor deze producten zijn als volgt geraamd:

	rekening 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Natuur- en landschapsbescherming						
Overige kosten	10.664	37.500	68.100	81.750	81.750	17.500
Doorberekening kostenverdeelstaat	3.452	6.191	7.395	7.395	7.395	7.395
subtotaal	14.115	43.691	75.495	89.145	89.145	24.895
Openbaar groen						
Onderhoud openbaar groen	356.524	457.375	477.500	496.750	496.750	496.750
Onderhoud groen door verenigingen	0	14.500	14.500	14.500	14.500	14.500
Overige kosten	187.690	168.250	157.000	173.000	173.000	173.000
Kapitaallasten	682	3.095	2.582	2.356	2.315	2.277
Doorberekening kostenverdeelstaat	121.571	117.169	184.742	184.742	184.742	184.742
subtotaal	666.466	760.389	836.324	871.348	871.307	871.269
Totaal	680.582	804.080	911.819	960.493	960.452	896.164

In de raadsvergadering van 21 april 2022 heeft de raad ingestemd met groenstructuurplan. In het betreffende raadsvoorstel zijn tevens een tweetal moties, te weten de moties ‘actieplan bomenaanplant’ en ‘onderzoek verhogen budget inrichting en onderhoud openbaar groen’ verwerkt en financieel vertaald.

Vooruitlopend op het verplaatsen van de roekenkolonie (ervan uitgaande dat vanuit de Provincie Limburg ontheffing wordt verleend) zijn in de jaarschijven 2024 tot en met 2026 de geraamde gelden verwerkt en financieel vertaald. E.e.a. is integraal verwerkt in de voorliggende begroting.

GEBOUWEN

Het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen gebeurt aan de hand van het Meerjaren Onderhoudsplan Gebouwen (MJOP) 2014-2023 (vastgesteld in de raadsvergadering van mei 2015). Daarbij is gekozen voor conditieniveau “matig”.

In 2023 is de actualisatie van de MJOP van alle gemeentelijke gebouwen afgerond en zijn conceptcijfers beschikbaar. Er is daarmee een actueel inzicht in het uit te voeren onderhoud voor de komende 10 jaar. Uit de concept rapporten blijkt dat de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud gebouwen dient te worden verhoogd met € 126.700 naar € 242.000 . Hiermee is in voorliggende begroting reeds rekening gehouden

Paragraaf

Grondbeleid

INLEIDING
Grondbeleid heeft te maken met het proces waarbij grond wordt aangekocht, bouwrijp gemaakt en rioleringen en wegen worden aangelegd om vervolgens de grond te verkopen voor de bouw van woningen of bedrijven. Daarnaast kan grondbeleid ook worden gevoerd om strategische redenen zoals het aankopen van gronden c.q. panden ter voorkoming van ongewenste ontwikkelingen.

Er bestaat een verschil tussen een actief en een passief (faciliterend) grondbeleid. Bij een actief grondbeleid verwerft de gemeente zelf de grond om bouwrijp te maken en uit te geven met de door de gemeente gewenste bestemming. Bij een passief grondbeleid stelt de gemeente voorwaarden aan de ontwikkeling van grond in eigendom van een particulier. Mengvormen hiervan zijn ook mogelijk. Veelal gaat het dan om Publiek-Private-Samenwerkingsconstructies (PPS-constructies) waarbij de gemeente met een private partij een ontwikkeling van een gebied realiseert.

BELEID
Het grondbeleid van de gemeente Simpelveld is vastgelegd in de ‘Nota Grondbeleid Algemeen 2011’ die in de raadsvergadering van maart 2011 door de raad is vastgesteld. Inmiddels is opdracht gegeven voor het opstellen van een nieuwe nota. Doelstelling is een actuele en praktische nota voor het hele grondgebied van onze gemeente. De planning voorziet in de vaststelling in het 1e kwartaal 2024.

RISICO’S
Omdat de gemeente geen grondbedrijf exploiteert, beschikt de gemeente niet over een bestemmingsreserve ter dekking van risico’s in het kader van het gemeentelijk grondbeleid. Dekking geschiedt in de diverse projecten waarbij het uitgangspunt is dat in principe alle (of zoveel als mogelijk/haalbaar) risico’s, inclusief mogelijke planschade, bij de ontwikkelende partij worden gelegd.

PROJECTEN
Op dit moment zijn er geen (bouw-)projecten waarbij de gemeente Simpelveld een directe en actieve bemoeienis heeft, anders dan haar wettelijke taken zoals bijvoorbeeld vergunningverlening.

Paragraaf

Verbonden partijen

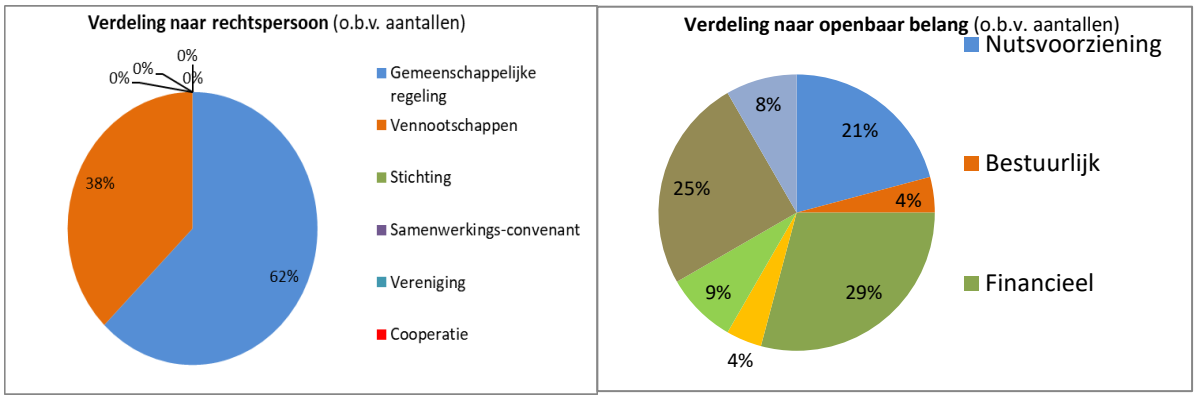
ALGEMEEN

De gemeente Simpelveld heeft bestuurlijke en financiële belangen in een aantal organisaties, waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen, de zogenaamde verbonden partijen. Het BBV geeft als definitie: ‘een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie, waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht.’

Het is vanuit bestuurlijk, beleidsmatig en financieel oogpunt van belang dat in de begroting aandacht wordt besteed aan verbonden partijen:

1. Verbonden partijen voeren vaak beleid uit dat de gemeente ook zelf kan (blijven) doen. De gemeente kiest er om bepaalde redenen voor om de uitvoering van dat beleid over te laten aan de verbonden partij, maar blijft uiteindelijk wel verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen.
2. De gemeente moet inzicht hebben in de kosten en de financiële risico's die de gemeente met de verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.
3. De gemeente kan ook bestuurlijk risico's lopen als zich problemen voordoen bij de verbonden partij of bij de realisatie van de doelstellingen.

In onderstaande figuur is de verhouding tussen verschillende rechtspersonen van de verbonden partijen van de gemeente Simpelveld weergegeven. Van het totaal aantal verbonden partijen van de gemeente Simpelveld betreft 62% een publiekrechtelijke organisatie (GR of samenwerkingsconvenant) en 38% een privaatrechtelijke organisatie (stichting, vereniging, coöperatie of vennootschap). Een beoordeling van de verbonden partijen naar openbaar belang toont dat ruim 20% van de verbonden partijen een nutsvoorziening betreft. Hieronder kan onder andere worden verstaan: afvalinzameling en verwerking, drinkwatervoorzieningen, gas- en elektriciteitsvoorzieningen en de WoonWijzerWinkel. Bijna 30% van de verbonden partijen dient een financieel belang: onder andere BNG en de diverse vennootschappen in verband met de verkoop van Essent. Dit aandeel is gedaald t.o.v. voorgaande jaren in verband met de liquidatie van een drietal vennootschappen.

BELEID

In de strategische visie is samenwerken als kernwaarde benoemd. Deelname in verbonden partijen is een vorm van samenwerking. De besluitvorming over de deelname aan verbonden partijen heeft tot op heden per geval plaatsgevonden. Toetreding wordt getoetst op het beoogde doel, de uit te voeren taken, de doelmatigheid en eventuele verplichting tot de betreffende samenwerking. Samenwerken betekent echter tevens dat aan invloed en zeggenschap over de desbetreffende taak wordt ingeboet. In een door de Rekenkamercommissie opgesteld rapport ‘Verbonden partijen: grip op samenwerking’ wordt o.a. geconcludeerd dat een nota op verbonden partijen vooralsnog niet noodzakelijk wordt geacht. Op jaarbasis bedraagt het aandeel van de verbonden partijen in het totaal van de gemeentelijke begroting zo’n 35-40%.

BESTUUR
Het bestuur van verbonden partijen wordt in de meeste gevallen uitgeoefend door het dagelijks en algemeen bestuur. In het bestuur wordt de gemeente vertegenwoordigd door een collegelid. Op ambtelijk niveau vindt ondersteuning plaats via de deelname in financiële en/of beleidscommissies.

Daarnaast wordt van de verbonden partijen gevraagd om de vastgestelde jaarrekening/jaarverslag en de begroting aan te bieden aan de gemeente. Deze stukken worden eerst ambtelijk getoetst en vervolgens aan het college resp. de gemeenteraad aangeboden. Ten aanzien van de begroting kan de raad een zienswijze kenbaar maken aan het dagelijks bestuur. De jaarrekening ontvangt de raad ter kennisname. De bestuurlijk vertegenwoordiger is voor de raad het eerste aanspreekpunt voor aangelegenheden die bij de betreffende verbonden partij spelen.

WIJZIGING WET GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN
De Wet gemeenschappelijke regelingen is per 1 juli 2022 gewijzigd. De wijziging beoogt de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende- en controlerende rol van de raden te versterken. De wetswijziging is deels per 1 juli 2022 van kracht geworden; een ander deel gaat per 1 juli 2024 in. De wijziging ziet o.a. op de volgende onderdelen:

1. Versterken positie raden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen;
2. De introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden;
3. Het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling.

In Limburg zijn een groot aantal gemeenschappelijke regelingen onder leiding van een tweetal advieskantoren een gezamenlijk traject gestart om de wetswijzigingen in hun regeling te verankeren. Deelnemers aan dit traject waarin de gemeente Simpelveld deelneemt zijn: Veiligheidsregio Zuid-Limburg, BsGW, Rd4, Omnibuzz, RUD Zuid-Limburg, Het Gegevenshuis, GGD Zuid-Limburg. Doel is om een grote gemeenschappelijke deler te vinden in de aanpassingen zodat een en ander overzichtelijk en eenduidig blijft. Waarbij eventueel maatwerk niet uit het oog verloren wordt. De Veiligheidsregio is een verplichte regeling en is vanwege zijn beleidsintensieve karakter afwijkend van de overige regelingen. Eind januari/begin februari hebben informatiebijeenkomsten voor raadsleden plaats gevonden. Daarnaast hebben nog bijeenkomsten plaats gevonden voor gemeentejuristen, secretarissen en griffiers. In september was de fase waarin de raad een zienswijze kon afgeven. Als alles volgens planning blijft verlopen zullen alle betrokken raden begin 2024 de vraag voorgelegd krijgen om hun colleges toestemming te verlenen in te stemmen met de voorgestelde wijzigingen. Daarna dienen de colleges dienaangaande een besluit te nemen. Na besluitvorming door de colleges kunnen de vertegenwoordigende collegeleden in de vergadering van de algemeen besturen de regelingen definitief vaststellen.

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN
De gemeente Simpelveld participeert in de volgende verbonden partijen, gesplitst naar gemeenschappelijke regelingen, stichtingen/verenigingen en coöperaties/vennootschappen:

1. *Gemeenschappelijke regelingen*
   - Veiligheidsregio Zuid-Limburg
   - GGD Zuid-Limburg
   - Zorg- en veiligheidshuis Parkstad
   - Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen Wmo 2024
   - Intergemeentelijke Sociale Dienst Kompas
   - Reinigingsdiensten Rd4 (GR)
   - Stadsregio Parkstad Limburg
   - Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)
   - WSP Parkstad
   - Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
   - Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD)
   - Het Gegevenshuis
   - Omnibuzz
   - GR Subsidiëring ADV-Limburg
   - Centrumregeling Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg

2. *Stichtingen/verenigingen*
   n.v.t.
3. *Coöperaties/vennootschappen*
   - Nazorg Limburg B.V.
   - Bank Nederlandse Gemeenten N.V.
   - Reinigingsdiensten Rd4 N.V.
   - Internationale Bau Ausstellung (IBA) B.V.
   - Waterleiding Maatschappij Limburg N.V.
   - WoonWijzerWinkel Zuid-Limburg B.V.
   - Enexis Holding N.V.
   - CSV Amsterdam B.V.
   - Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

Hierna is nadere informatie van deze verbonden partijen opgenomen.

<table>
<tr><td>Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Maastricht</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Juridische rechtsvorm</td><td colspan="4">Gemeenschappelijke regeling</td></tr>
<tr><td>Openbaar belang</td><td colspan="4">De Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) is een samenwerkingsverband dat werkt voor de 16 deelnemende gemeenten in Zuid-Limburg. Het openbaar belang bestaat uit het bijdragen aan openbare veiligheid voor burgers en bedrijven. Voorkomen, bestrijden en/of beperken van branden en incidenten, rampen en crises, hulpverlening aan burgers en bedrijven. De Veiligheidsregio is opgericht in 2010.</td></tr>
<tr><td>Programma</td><td colspan="4">1. Veiligheid</td></tr>
<tr><td>Deelnemende partijen</td><td colspan="4">De 16 gemeenten in Zuid-Limburg.</td></tr>
<tr><td>Bestuurlijk belang</td><td colspan="4">In het Algemeen Bestuur zijn alle 16 deelnemende gemeenten vertegenwoordigd met een zetel. Simpelveld wordt vertegenwoordigd door burgemeester Scheepers als AB-lid. Besluitvorming vindt plaats via gewogen stemmen, gerelateerd aan het inwoneraantal.</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Financieel belang</td><td colspan="4">De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De geraamde bijdrage 2024 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 853.812.</td></tr>
<tr><td></td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td></tr>
<tr><td>Exploitatieresultaat</td><td>-401.920</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Eigen Vermogen</td><td>4.789.000</td><td>2.602.000</td><td>2.224.000</td></tr>
<tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>58.435.000</td><td>57.598.000</td><td>57.976.000</td></tr>
<tr><td>Gemeentelijke bijdrage</td><td>775.778</td><td>760.669</td><td>853.812</td></tr>
<tr><td>Ontwikkelingen</td><td colspan="4">De oorlog in de Oekraïne, vluchtelingen c.q. asielzoekerscrisis en de aanhouden stijgende prijsontwikkelingen zijn relevante items voor de VRZL.</td></tr>
<tr><td>Risico’s</td><td colspan="4">Belangrijke risico’s uit de jaarrekening van de Veiligheidsregio 2024 zijn:
• Cao-ontwikkelingen;
• Energiekosten;
• Vrijwilligheid;
• Technologische ontwikkelingen;
• Verduurzaming/milieu eisen;
• Datalekken;
• Krapte arbeidsmarkt;
• Omgevingswet;
• Wet open overheid;
• Oekraïne en
Asielzoekers uithuisplaatsing statushouders.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>GGD Zuid Limburg
Maastricht</td><td></td></tr>
<tr><td>Juridische rechtsvorm</td><td>Gemeenschappelijke regeling</td></tr>
<tr><td>Openbaar belang</td><td>De belangen van de deelnemende gemeenten behartigen op het terrein van de volksgezondheid en de openbare gezondheidszorg ten behoeve van de bevolking van Zuid-Limburg. De GGD zet zich in voor de gezondheid van de inwoners van Zuid-Limburg. Concreet betekent dit o.a. zorgdragen voor de publieke gezondheid, toezicht op de kwaliteit WMO, Jeugdgezondheidszorg, Veilig Thuis, ambulancezorg, vangnetfunctie en crisiszorg verslaafden, dak- en thuislozen.</td></tr>
<tr><td>Programma</td><td>1. Veiligheid en 7. Volksgezondheid en milieu</td></tr>
<tr><td>Deelnemende partijen</td><td>De 16 gemeenten in Zuid-Limburg.</td></tr>
<tr><td>Bestuurlijk belang</td><td>In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd door een collegelid. Besluitvorming vindt plaats via gewogen stemmen, gerelateerd aan het inwoneraantal.</td></tr>
<tr><td>Financieel belang</td><td>Naast de taken die wettelijk verplicht moeten worden uitgevoerd, biedt de GGD ook een keuzepakket voor gemeenten aan. De bijdrage per gemeente is derhalve afhankelijk van de verplichte- én aanvullende producten die afgenomen worden. De geraamde bijdrage 2024 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 652.101 (GGD € 144.321, MJB € 36.415, JGZ € 353.389 en Veilig Thuis € 117.976).
<table>
<tr><th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr>
<tr><td>Exploitatieresultaat</td><td>-1.697.412</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Eigen Vermogen</td><td>1.739.708</td><td>1.739.708</td><td>1.739.708</td></tr>
<tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>36.190.680</td><td>36.190.680</td><td>36.190.680</td></tr>
<tr><td>Gemeentelijke bijdrage</td><td>546.513</td><td>575.064</td><td>652.101</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Ontwikkelingen</td><td>In het regionaal gezondheidsbeleid is vastgelegd dat het onze ambitie is om de achterstand ten opzichte van de rest van het land binnen tien jaar met 25 procent in te lopen en zo daadwerkelijk een trendbreuk te realiseren. Om de trend daadwerkelijk te kunnen breken, is een aantal fundamentele keuzes gemaakt die tot een nieuwe aanpak moeten leiden, zoals: commitment om meerjarig werk te maken van de trendbreuk, het smeden van allianties op zowel provinciaal- als rijksoverheidsniveau en focus en massa maken. De focus wordt gelegd op de periode vanaf de kinderwens en zwangerschap tot en met de periode waarin mensen jong volwassen zijn (van kinderwens tot kinderwens). De trendbreuk is breder dan de focus op deze cyclus, want op andere beleidsterreinen liggen eveneens kansen om de gezondheidsachterstand in te lopen. De GGD is een belangrijke partner in de realisatie van het gezondheidsbeleid.</td></tr>
<tr><td>Risico’s</td><td>De financieel kwetsbare positie van de GGD is tweeledig. Enerzijds is in de exploitatie onvoldoende ruimte om tegenvallers op te vangen, anderzijds is ook de vermogenspositie onvoldoende om onvoorziene financiële tegenvallers te dekken. Ingeval van een onverhoopte calamiteit kan het zijn dat de GGD direct een beroep op de gemeenten moet doen om de bestrijding daarvan te financieren. Door de deelnemende gemeenten is gekozen om geen weerstandsvermogen op te bouwen bij de GGD. Mogelijke verliesbijdragen worden naar rato van het inwoneraantal door de gemeenten gedragen.</td></tr>
</table>

Zorg- en veiligheidshuis Parkstad Heerlen	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Openbaar belang	Het doel van het Zorg- en veiligheidshuis Parkstad is het bevorderen van de samenwerking tussen gemeenten en partners in het justitiële, bestuurlijke – en zorgdomein om te komen tot een integrale aanpak van (potentieel) criminele of ernstige overlast veroorzakende personen of systemen, mits daarbij sprake is van complexe casuïstiek. Daarbij is het streven de sociale veiligheid en de leefbaarheid te vergroten in de samenleving.
Programma	1. Veiligheid
Deelnemende partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door de burgemeester en één wethouder per gemeente.
Financieel belang	De verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdragen is het aantal inwoners. De geraamde bijdrage voor 2024 bedraagt voor de gemeente Simpelveld € 58.283.

	2022	2023	2024
Exploitatieresultaat	nvt	nvt	0
Eigen Vermogen	nvt	nvt	0
Vreemd Vermogen	nvt	nvt	0
Gemeentelijke bijdrage	nvt	nvt	58.283

Ontwikkelingen	De gemeenschappelijke regeling Zorg- en veiligheidshuis Parkstad is een per 1 januari 2024 op te richten gemeenschappelijke regeling. Door een toename in aantallen en complexiteit van de casussen worden nu reeds een formatietekort en capaciteitsproblemen voorzien.
Risico's	De regeling is in de opstartfase. Daardoor spelen nog een aantal onzekerheden die van invloed kunnen zijn op de toekomstige bijdrage van de gemeente.

Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen Wmo 2024 Heerlen	
Juridische rechtsvorm	(Zgn. lichte) gemeenschappelijke regeling met Heerlen als centrumgemeente.
Openbaar belang	Adequate uitvoering van taken en bevoegdheden op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning, in het bijzonder in het voorzien in de behoefte aan beschermd wonen en opvang.
Programma	6.Sociaal Domein
Deelnemende partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging door een collegelid in het bestuurlijk overleg van de stuurgroep WMO Parkstad.
Financieel belang	De verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdragen bestaat uit een combinatie van hoogte van rijksbijdragen en woonplaatsbeginsel. De geraamde bijdrage voor 2024 bedraagt voor de gemeente Simpelveld €0.

	2022	2023	2024
Exploitatieresultaat	nvt	nvt	0
Eigen Vermogen	nvt	nvt	0
Vreemd Vermogen	nvt	nvt	0
Gemeentelijke bijdrage	nvt	nvt	0

Ontwikkelingen	De gemeenschappelijke regeling Zorg- en veiligheidshuis Parkstad is een per 1 januari 2024 op te richten (gemeenschappelijke) centrumregeling.
Risico's	Doordecentralisatie is vooralsnog van 2024 opgeschoven naar 2025. Mogelijk wijzigt daarmee ook nog de wijze van financiering.

Intergemeentelijke Sociale Dienst Kompas Nuth				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling			
Openbaar belang	De kerntaak is de uitvoering van de sociale wetgeving, onder te verdelen naar de drie beleidsproducten Werk, Inkomen en Zorg.			
Programma	6. Sociaal Domein			
Deelnemende partijen	De gemeenten Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal.			
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid en twee gemeenteraadsleden. In het Dagelijks Bestuur zijn de deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid.			
Financieel belang	De bijdrage per gemeente is mede afhankelijk van de afname van producten en het aantal cliënten. De geraamde bijdrage 2024 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 1.566.749 (excl. btw).			
		2022	2023	2024
	Exploitatieresultaat	489.844	0	0.
	Eigen Vermogen	200.000	n.b.	n.b.
	Vreemd Vermogen	1.707.600	n.b.	n.b.
	Gemeentelijke bijdrage	1.245.487	1.205.912	1.566.749
Ontwikkelingen	Per 1 januari 2022 maakt ook het grondgebied van de voormalige gemeente Onderbanken deel uit van Kompas. Daarmee is de gehele gemeente Beekdaelen aangesloten. Verder heeft ISD Kompas namens de gemeente een aantal inkomensregelingen uitgevoerd voor ondernemers die geraakt werden door de coronamaatregelen. Ook de uitvoering van de energietoeslag wordt door ISD Kompas uitgevoerd, evenals de leefgelden voor Oekraïense vluchtelingen. Al deze extra regelingen leggen een behoorlijke druk op de organisatie.			
Risico's	De economische effecten van de oorlog in Oekraïne vragen nadrukkelijk aandacht.			

Reinigingsdiensten Rd4 Heerlen	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Openbaar belang	Het uitvoeren van alle activiteiten die te maken hebben met de verwijdering van huishoudelijke afvalstromen (basispakket) en het uitvoeren van alle overige dienstverlening zoals bijvoorbeeld straatreiniging, gladheidbestrijding etc. (pluspakket).
Programma	7. Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid.
Financieel belang	De bijdrage aan Rd4 valt uiteen in een bijdrage voor het basispakket en pluspakket. Het pluspakket wordt afgerekend op basis van afname. De bijdrage per gemeente voor het basispakket is afhankelijk van de aangeboden hoeveelheden afval en de afgenomen producten. De geraamde bijdrage 2024 voor het basispakket bedraagt voor de gemeente Simpelveld € 1.117.447.

		2022	2023	2024
	Exploitatieresultaat	1.687.000	0	0
	Eigen Vermogen	2.495.000	2.807.000	3.236.000
	Vreemd Vermogen	40.448.000	41.868.000	47.033.000
	Gemeentelijke bijdrage	937.401	981.223	1.117.447
Ontwikkelingen	Rd4 is een gemeenschappelijke regeling die diensten verleent voor en aan gemeenten door met name de inzameling van afval. Aan de andere kant zorgt Rd4 voor de afvoer van deze afvalstromen en wordt daarmee geconfronteerd met de grillen van een wereldmarkt. De invloed van de oorlog in Oekraïne is daar sterk voelbaar. Rd4 zet sterker in op communicatie met de inwoners. Dit om via vergroting van bewustwording tot betere afvalscheiding en minder afvaldumping te komen. In het kader van verduurzaming wordt deelgenomen in een waterstofproject om te onderzoeken of de inzamelvoertuigen in de toekomst hierop kunnen rijden en functioneren.			
Risico's	Ontwikkelingen met betrekking tot grondstoffen- en brandstoffenprijzen zijn van invloed op de kosten van verwerking en recycling van afval. Dit kan leiden tot hogere kosten voor Rd4 in de komende jaren.			

Stadsregio Parkstad Limburg Heerlen				
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling			
Openbaar belang	Op basis van de regionale agenda een structuurversterkende bijdrage leveren aan de evenwichtige ontwikkeling van het samenwerkings-gebied.			
Programma	0. Bestuur en ondersteuning			
Deelnemende partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal.			
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de Stadsregio Parkstad Limburg bestaat uit een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur, beide gevormd door de burgemeesters van de samenwerkende gemeenten. Binnen de GR zijn bestuurscommissies gevormd door de leden van de Colleges van B&W van de deelnemende gemeenten.			
Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De geraamde bijdrage 2024 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 146.000 (incl. AG Charlemagne).			
		2022	2023	2024
	Exploitatieresultaat	343.000	0	0
	Eigen Vermogen	6.355.000	5.933.000	5.953.000
	Vreemd Vermogen	56.710.000	4.465.000	4.188.000
	Gemeentelijke bijdrage	163.251	170.837	146.000
Ontwikkelingen	Binnen de stadsregio wordt op dit moment gewerkt aan het nieuwe narratief (nieuw positief wervend verhaal, nodig als vervolgstap in de transformatie van Parkstad, om mensen, bedrijven en organisaties te binden aan de regio en 'te verleiden' zich hier te vestigen) voor onze regio, waarbij vanuit een ander perspectief naar de toekomst wordt gekeken (vanuit eigen kracht kansen creëren en benutten).			
Risico's	Ten aanzien van de Stadsregio Parkstad Limburg zijn op dit moment geen concrete risico's te benoemen.			

Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL) Heerlen	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling

Openbaar belang	De deelnemende gemeenten hebben op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen al hun taken en bevoegdheden met betrekking tot de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) overgedragen aan het WOZL. Doel van het WOZL is voorzien in werkgelegenheid en arbeidsrevalidatie voor moeilijk in het normale arbeidsproces plaatsbare inwoners van de deelnemende gemeenten.
Programma	6. Sociaal Domein
Deelnemende partijen	De gemeenten Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Beekdaelen, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal.
Bestuurlijk belang	Per gemeente is een collegelid zowel lid van het Dagelijks Bestuur als het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De geraamde bijdrage 2024 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 1.979.849.

	2022	2023	2024
Exploitatieresultaat	570.000	-30.000	-30.000
Eigen Vermogen	646.000	n.b.	n.b.
Vreemd Vermogen	10.935.000	n.b.	n.b.
Gemeentelijke bijdrage	2.177.889	2.085.711	1.979.849

Ontwikkelingen	Het WOZL bestaat uit twee organisaties, namelijk het WOZL zelf en Beschut 2.0 B.V. Deze B.V. biedt passend werk voor ruim 300 meest kwetsbare medewerkers van de Sociale Werkvoorziening.
Risico's	Een risicofactor vormt de realisatie van het aantal arbeidsjaren. Overrealisatie van het aantal arbeidsjaren resulteert in een hogere bijdrage. De oorlog in Oekraïne kan ook (negatieve) gevolgen hebben voor het WOZL. Denk hierbij met name aan de economische gevolgen.

Werkgevers servicepunt Parkstad (WSP) Heerlen	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Openbaar belang	Het samenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt voor burgers met een loonwaarde tussen 30-100% die behoren tot de doel-groep van de Wsw en Participatiewet. Het WSP is verantwoordelijk voor de zogenaamde uitstroom binnen het instroom-doorstroom-uitstroom-proces (IDU-proces) dat wordt uitgevoerd in een samenwerking tussen WSP Parkstad en de zeven Parkstadgemeenten. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de instroom- en doorstroomfase en het WSP Parkstad is, samen met de lokale banenmakelaars, verantwoordelijk voor de uitstroomfase.
Programma	6. Sociaal Domein
Deelnemende partijen	De gemeenten Brunssum, Kerkrade, Landgraaf, Beekdaelen, Voerendaal, Simpelveld en Heerlen.
Bestuurlijk belang	Per gemeente is een collegelid zowel lid van het Dagelijks Bestuur als het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De bijdrage 2023 bedraagt € 141.930.

	2022	2023	2024
Exploitatieresultaat	787.000	0	0
Eigen Vermogen	787.000	n.b.	n.b.
Vreemd Vermogen	3.366.000	n.b.	n.b.
Gemeentelijke bijdrage	226.760	172.115	141.930

Ontwikkelingen	Het WSP bestaat uit drie organisaties, het WSP zelf, WSP Parkstad Detacheringen B.V. en Beschut OZL B.V. De resultaten van de uitstroom blijven vooralsnog achter ten opzichte van de prognoses.

Risico's	De economische gevolgen van de oorlog in Oekraïne kan een grote impact hebben bij een verslechtering van de arbeidsmarkt.

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) Roermond	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Openbaar belang	De BsGW is een samenwerkingsverband voor heffing en inning van gemeentelijke belastingen en waterschapsbelastingen en voor uitvoering van de wet WOZ. BsGW staat, net als alle andere belastingorganen, voor wat betreft de uitvoering van de WOZ onder toezicht van de (landelijke) Waarderingskamer.
Programma	0. Bestuur en ondersteuning, 6. Sociaal Domein, 7. Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg, Venlo, Voerendaal, Weert en het Waterschap Limburg.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid en de waterschappen door een DB-lid.
Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een verdeelsleutel welke bestaat uit een combinatie van aantal aanslagregels, aantal aanslagbiljetten, aantal klantcontacten en een tarief per woz-object. De geraamde bijdrage 2024 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 194.847.

	2022	2023	2024
Exploitatieresultaat	0	0	0
Eigen Vermogen	1.982.000	1.203.000	1.203.000
Vreemd Vermogen	8.198.000	7.259.000	6.973.000
Gemeentelijke bijdrage	162.999	205.269	194.847

Ontwikkelingen	Door de stijging in woz-waarden heeft de BsGW in het aanslagjaar 2023 een recordaantal bezwaren ontvangen. Dit zal naar verwachting leiden tot extra kosten voor extra personele inzet en tot extra hoge proceskosten. BsGW blijft, samen met andere belastingsamenwerkingen zoeken naar mogelijkheden om deze zo veel mogelijk te beperken. Een relatief nieuwe ontwikkeling op dit gebied is de constatering dat ncnp-bureau's hun bezwaren steeds meer richten op formele dan op inhoudelijke aspecten. Te denken valt hierbij aan termijnen, juiste vaststelling verordeningen, juiste benadering kostendekkendheid van heffingen e.d. De Staatssecretaris van Fiscaliteit en Belastingdienst heeft aangekondigd op Prinsjesdag met voorstellen te komen om de proceskosten te temperen. Zonder de autonomie van de raden te willen beperken onderzoekt de BsGW de mogelijkheden om te komen tot een zekere mate van harmonisatie van belastingheffing. Daarmee zou een volgende efficiencystap kunnen worden gezet. Daarnaast onderzoekt een werkgroep of de toegepaste kostenverdeelmethodiek nog actueel is. De BsGW heeft een groot deel van haar ict nieuw aanbesteed. Momenteel wordt deze uitgerold. Gezien de (tijds)druk kan men nog niet garanderen of alle uitzonderingen in verordeningen tijdig geïmplementeerd zullen zijn.
Risico's	Verdere toename van aantallen woz-bezwaren kan leiden tot verdere kostenstijgingen. Zowel in de vorm van proceskostenvergoedingen als extra inzet van (extern) personeel. De BsGW stelt alles in het werk om

	deze stijging te beperken maar zonder wijziging van landelijke wet- en regelgeving blijft dat zeer lastig.

Regionale Uitvoerings-dienst Zuid-Limburg (RUD) Maastricht	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Openbaar belang	De RUD is de (verplichte) uitvoeringsorganisatie op het gebied van milieu wet- en regelgeving en milieuhandhaving. Door samenwerking wordt niet alleen in financiële zin beoogd een efficiencyvoordeel (op termijn) te halen, maar ook kennis en kunde te bundelen.
Deelnemende partijen	De 16 gemeenten in Zuid-Limburg en de Provincie Limburg.
Programma	7. Volksgezondheid en milieu
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid en de provincie door een gedeputeerde.
Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De geraamde bijdrage 2024 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 68.178.

	2022	2023	2024
Exploitatieresultaat	-18.219	0	0
Eigen Vermogen	1.128.281	619.000	609.000
Vreemd Vermogen	2.329.200	2.025.000	2.025.000
Gemeentelijke bijdrage	47.692	65.556	68.178

Ontwikkelingen	De inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet is 1 januari 2024. In 2024 zijn er een aantal onderwerpen die inzet vereisen; - De omzetting van het inrichtingenbestand naar milieubelastende activiteiten. Hiermee is in 2023 al gestart en heeft een doorlooptijd van 3 jaar; - Ondersteuning van de deelnemers bij het ontwikkelen van de omgevingsvisies en omgevingsplannen; - Actualisatie van de berekeningen van de milieuleges. Voor het eerste jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn inmiddels kant en klare cijfers gereed, die door de deelnemers direct opgenomen kunnen worden in hun legesverordeningen. Voor het jaar na inwerkingtreding moet een nieuwe calculatie worden gemaakt, gebaseerd op actuele cijfers; Daarnaast zal voor de discipline bodem het meest gaan veranderen met de komst van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Alle gemeenten worden onder het regiem van de omgevingswet bevoegd gezag bodem. Gemeenten zijn dan primair beheerder van de bodemkwaliteit voor hun grondgebied. Door deze bevoegdheidswijziging komen alle taken voor de bodem(sanering) bij gemeenten te liggen. Reeds beschikte en lopende saneringen blijven onder de bevoegdheid van de Provincie en de 'bevoegd gezag gemeenten Wbb'.
Risico's	Ten aanzien van de RUD zijn op dit moment geen concrete risico's te benoemen.

Het Gegevenshuis Landgraaf	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Openbaar belang	Het Gegevenshuis is opgericht met als doel de (wettelijk verplichte) uitvoering van de BAG-Geo (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) en de BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie).
Programma	0. Bestuur en ondersteuning, 7. Volksgezondheid en milieu

Deelnemende partijen	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Sittard-Geleen, Vaals, Voerendaal en het Waterschap Limburg.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid. Simpelveld wordt vertegenwoordigd door de burgemeester.
Financieel belang	De bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De geraamde, bijgestelde bijdrage voor de gemeente Simpelveld voor 2024 bedraagt € 161.916.

	2022	2023	2024
Exploitatieresultaat	298.872	0	0
Eigen Vermogen	315.631	175.771	165.784
Vreemd Vermogen	1.060.973	1.060.973	1.060.973
Gemeentelijke bijdrage	161.301	141.911	161.916

Ontwikkelingen	Het Gegevenshuis fungeert als shared service center. Er wordt (landelijk) gestreefd naar één integrale objectenregistratie waar de WOZ, BAG en BGT (en op termijn BOR) onderdeel van zullen uitmaken.
Risico's	Ten aanzien van Het Gegevenshuis zijn op dit moment geen concrete risico's te benoemen.

Omnibuzz Sittard	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Openbaar belang	Omnibuzz verzorgt voor 29 Limburgse gemeenten het doelgroepen-vervoer.
Programma	6. Sociaal domein
Deelnemende partijen	Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.
Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd door een collegelid.
Financieel belang	In 2016 heeft de gemeente Simpelveld eenmalig een storting ad. € 10.954 gedaan ten behoeve van de opbouw van het weerstands-vermogen van Omnibuzz. De geraamde bijdrage voor Simpelveld voor 2024 bedraagt € 224.626. De hieronder genoemde bijdrage voor 2022 is voor verrekening van de minderkosten als gevolg van covid-19.

	2022	2023	2024
Exploitatieresultaat	3.382.235	0	0
Eigen Vermogen	4.421.663	1.017.498	1.011.373
Vreemd Vermogen	1.977.411	5.406.774	4.689.815
Gemeentelijke bijdrage	211.319	214.893	224.626

Ontwikkelingen	Inmiddels laat de vraag naar vervoer weer een stijgende lijn zien nadat deze in de 'coronajaren' flink afgenomen was. Dit, en de stijgende kosten voor personeel en brandstof, leiden tot een verwachte toename van de gemeentelijke bijdrage de komende jaren. Het vinden van voldoende personeel voor taxibedrijven blijft een zorgpunt. Omnibuzz ondersteunt daarbij actief in de werving van nieuw personeel.
Risico's	De hoge brandstofkosten en het tekort aan medewerkers vormen een aanzienlijk risico voor de vervoerders en Omnibuzz. Desalniettemin scoort Omnibuzz goed in de klantentevredenheidsonderzoeken.

Regeling Subsidiëring ADV-Limburg Maastricht	
Juridische rechtsvorm	Centrumregeling waarbij de gemeente Maastricht optreedt als centrumgemeente.
Openbaar belang	Het bieden van toegang tot een anti-discriminatievoorziening voor de inwoners van de deelnemende gemeenten.
Programma	1. Veiligheid
Deelnemende partijen	Alle Limburgse gemeenten waarbij de gemeente Maastricht fungeert als centrumgemeente voor de Zuid-Limburgse gemeenten en Roermond voor de Noord- en Midden Limburgse gemeenten.
Bestuurlijk belang	De centrumgemeenten dragen zorg voor (tussentijdse) rapportages en doen jaarlijks verslag van de in het vorige jaar geregistreerde klachten.
Financieel belang	Simpelveld betaalt een jaarlijkse bijdrage (afhankelijk van het inwoneraantal). De bijdrage over 2024 bedraagt: ± € 4.700.

	2022	2023	2024
Exploitatieresultaat	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Eigen Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gemeentelijke bijdrage	0	± 4.700	± 4.700

Ontwikkelingen	Er zijn geen noemenswaardige ontwikkelingen bekend.
Risico's	Gemeente Simpelveld loopt geen risico's bij deze samenwerkingsvorm.

Centrumregeling Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg Maastricht	
Juridische rechtsvorm	Centrumregeling waarbij de gemeente Maastricht optreedt als centrumgemeente.
Openbaar belang	Naar aanleiding van de drie decentralisaties verzorgt de gemeente Maastricht voor de 16 Zuid-Limburgse gemeenten de inkoop van de gespecialiseerde jeugdzorg. Tevens neemt Maastricht het contractbeheer en de monitoring van de contractafspraken voor haar rekening. De deelnemende gemeenten behouden hun eigen bestuurlijke structuur, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, gericht op een goede dienstverlening aan de eigen bevolking en ruimte voor het behoud van eigen identiteit in de uitvoering van de jeugdzorgtaken.
Programma	6. Sociaal Domein
Deelnemende partijen	Alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten.
Bestuurlijk belang	Jaarlijks vindt er een bestuurlijk overleg plaats.
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage in de uitvoeringskosten van de gemeente Maastricht is voor 2024 nog niet bekend.

	2022	2023	2024
Exploitatieresultaat	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Eigen Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd Vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gemeentelijke bijdrage	91.056	91.056	n.n.b.

Ontwikkelingen	De gemeente Maastricht is, in samenspraak met de deelnemende gemeenten, permanent bezig om de kwaliteit van de dienstverlening aan de gemeenten te verbeteren.
Risico's	Op dit moment zijn geen concrete risico's te benoemen.

Nazorg Limburg BV Maastricht Airport	
Juridische rechtsvorm	Besloten vennootschap
Openbaar belang	'Eeuwigdurende' nazorg van voormalige stortplaatsen in Limburg (waaronder de voormalige stortplaats Bocholtz). Nazorg is het

	onderhouden, inrichten en zo nodig herstellen van de (milieu-beschermende) voorzieningen op stortplaatsen en bodemsaneringen. Doel is het voorkomen van negatieve effecten van de locatie naar de omgeving (bodem, lucht en water).
Programma	7. Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen	Alle gemeenten in Limburg.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging tijdens de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	De gemeente is houder van 300 aandelen van € 0,45 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2022 € 0. Winsten worden toegevoegd aan de algemene reserve. Met ingang van 1 januari 2022 is de bijdrage van € 0,25 per inwoner komen te vervallen.

	2022	2023	2024
Exploitatieresultaat	-2.363.724	n.n.b.	n.b.
Eigen Vermogen	6.380.593	n.n.b.	n.b.
Vreemd Vermogen	28.791.821	n.n.b.	n.b.
Gemeentelijke bijdrage	0	0	0

Ontwikkelingen	Nazorg Limburg zoekt actief naar mogelijkheden om gesloten stort-plaatsen een maatschappelijk verantwoorde functie te geven. Uitgangs-punt daarbij is dat nieuwe activiteiten het beleid van de overheid moeten ondersteunen. Het zonnepanelenpark op de locatie in Bocholtz is inmiddels in gebruik genomen. Monitoringsrapportages wijzen uit dat de kwaliteit van het grondwater op deze plek slechts in zeer beperkte mate is beïnvloed. De effecten van covid en de oorlog in Oekraïne hebben hun weerslag gehad op de waarde van de effectenportefeuille (-2,9 mio). Om administratief-fiscale redenen is in 2021 de Zonneparken Nazorg Limburg B.V. opgericht.
Risico's	Alle locaties zijn eigendom van Nazorg Limburg. Op dit moment zijn geen risico's ten aanzien van Nazorg Limburg bekend.

NV Bank Nederlandse Gemeenten Den Haag	
Juridische rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Openbaar belang	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen.
Programma	0. Bestuur en ondersteuning
Deelnemende partijen	Aandeelhouders van de BNG zijn uitsluitend overheden. De staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	De gemeente is houder van 6.630 aandelen van € 2,50 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2022 € 15.043. Het geraamde dividend 2024 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 15.000.

	2022	2023	2024
Exploitatieresultaat	300 mln	n.b.	n.b.
Eigen Vermogen	4.615 mln	n.b.	n.b.
Vreemd Vermogen	107.459 mln	n.b.	n.b.
Ontvangen dividend	15.116	16.575	n.b.

Ontwikkelingen	Het resultaat over 2022 is met name tot stand gekomen door een hoger resultaat op rente en financiële transacties. Met de strategie 'Ons kompas naar impact' probeert de bank actief bij te dragen aan het realiseren van doelen van klanten en te sturen op het vergroten van haar maatschappelijke impact. Sinds medio 2022 stelt de BNG verduurzaming als eis bij financiering van maatschappelijk vastgoed.

Risico's	Tegenvallende exploitatieresultaten van de BNG hebben een negatief effect op de dividenduitkering zoals deze jaarlijks wordt ontvangen door de gemeente.

NV Reinigingsdiensten Rd4 Heerlen				
Juridische rechtsvorm	Naamloze vennootschap			
Openbaar belang	Binnen deze vennootschap zijn alle bedrijfsmatige activiteiten van Rd4 ondergebracht. Doelstellingen van de vennootschap zijn: het tot stand brengen van doelmatige, milieu-hygiënisch verantwoorde en marktconforme inzameling en verwerking van afvalstoffen, alsmede het adviseren op het gebied van ontwikkeling en implementatie van milieu-beleid.			
Programma	7. Volksgezondheid en milieu			
Deelnemende partijen	De aandelen worden gehouden door de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Voerendaal.			
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen door een collegelid.			
Financieel belang	De gemeente is houder van 1.071 aandelen van € 4,54 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2022 € 4.860. Het geraamde dividend 2024 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 0. Dividend-uitkeringen worden toegevoegd aan de reserve afval.			
		2022	2023	2024
	Exploitatieresultaat	510.489	n.b.	n.b.
	Eigen Vermogen	1.363.835	n.b.	n.b.
	Vreemd Vermogen	14.316.255	n.b.	n.b.
	Ontvangen dividend	12.988	n.b.	n.b.
Ontwikkelingen	Rd4 blijft investeren in een duurzame bedrijfsvoering. Deze intensivering van de vergroening van de bedrijfsvoering wordt actief uitgedragen bij de acquisitie en klantbenadering.			
Risico's	Tegenvallende exploitatieresultaten van Rd4 hebben een negatief effect op de dividenduitkering.			

IBA Parkstad B.V. (Internationale Bau Ausstellung) Heerlen				
Juridische rechtsvorm	Besloten vennootschap			
Openbaar belang	Publiek-private samenwerking om de transformatiekracht van de regio Parkstad in te zetten om de economische structuur te versterken.			
Programma	0. Bestuur en ondersteuning			
Deelnemende partijen	Gemeente Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal, de Provincie Limburg.			
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergadering.			
Financieel belang	De bijdrage per deelnemer wordt bepaald op basis van een overeengekomen verdeelsleutel. De laatste bijdrage is in 2022 gedaan.			
		2022	2023	2024
	Exploitatieresultaat	-1.430.604	N.v.t.	N.v.t..
	Eigen Vermogen	687.709	N.v.t.	N.v.t.
	Vreemd Vermogen	9.426.795	N.v.t.	N.v.t.
	Gemeentelijke bijdrage	9.646	N.v.t.	N.v.t.
Ontwikkelingen	Met het expo-jaar 2022 is IBA officieel geëindigd. De komende jaren zal IBA Parkstad werken aan de afwikkeling van de lopende projecten en de verdere bevordering van de regionale samenwerking.			

Risico's	Op dit moment zijn geen concrete risico's te benoemen.

Waterleiding Maatschappij Limburg Maastricht	
Juridische rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Openbaar belang	De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater van topkwaliteit aan inwoners, bedrijven en (overheids)instellingen in Limburg tegen een aanvaardbaar en stabiel drinkwatertarief.
Programma	7. Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen	De aandelen worden gehouden door de Provincie Limburg en de Limburgse gemeenten.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	De gemeente is houder van 4 aandelen van € 4.538 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2022 € 27.227. Er wordt geen dividend uitgekeerd. In artikel 40 van het statuut van WML is geregeld dat winst "bij voorkeur wordt aangewend tot versterking van het bedrijf en verwezenlijking van het doel van de vennootschap."

	2022	2023	2024
Exploitatieresultaat	6,3 mln	n.b.	n.b.
Eigen Vermogen	201 mln	n.b.	n.b.
Vreemd Vermogen	mln	n.b.	n.b.

Ontwikkelingen	Met het oog op klimaatverandering en de recente warme en droge zomers werkt WML verder aan een betrouwbare levering van drinkwater. WML levert water aan meer dan 560.000 aansluitingen. Er worden diverse initiatieven ondernomen om het watergebruik te verduurzamen en de waterlevering op langere termijn veilig te stellen. Met het programma 'Zuinig op water' wil WML klanten stimuleren minder drinkwater te ge- en verbruiken. Daartoe is in 2023 de campagne 'Rustig aan met de kraan' gestart.
Risico's	Ten aanzien van de NV Waterleiding Maatschappij Limburg zijn op dit moment geen concrete risico's te benoemen.

WoonWijzerWinkel Zuid-Limburg Kerkrade	
Juridische rechtsvorm	Besloten vennootschap
Openbaar belang	De kerntaak van WoonWijzerWinkel is het versnellen van de verduurzaming van het woningaanbod en overig vastgoed.
Programma	7. Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen	Gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	De gemeente bezit 839 aandelen van € 1 per aandeel, op een totaal van € 20.000 aan aandelen.

	2022	2023	2024
Exploitatieresultaat	-67.618	n.b.	n.b.
Eigen Vermogen	-289.397	n.b.	n.b.
Vreemd Vermogen	1.048.270	n.b.	n.b.
Ontvangen dividend	0	0	0

Ontwikkelingen	De besloten vennootschap is in 2020 opgericht en de gemeente heeft in dat boekjaar derhalve ook de aandelen verworven. De WoonWijzerWinkel is gevestigd aan de Rodaboulevard te Kerkrade.
Risico's	Er zijn geen concrete risico's te benoemen.

<table>
<tr><td>Enexis Holding
Rosmalen</td><td></td></tr>
<tr><td>Juridische rechtsvorm</td><td>Naamloze vennootschap</td></tr>
<tr><td>Openbaar belang</td><td>Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt en beoogt altijd en overal energie, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven, te kunnen leveren.</td></tr>
<tr><td>Programma</td><td>0. Bestuur en ondersteuning</td></tr>
<tr><td>Deelnemende partijen</td><td>Gemeenten en provincies.</td></tr>
<tr><td>Bestuurlijk belang</td><td>Vertegenwoordiging op de aandeelhoudersvergaderingen.</td></tr>
<tr><td>Financieel belang</td><td>De gemeente is houder van 275.400 aandelen van € 1 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2022 € 37.028. Het geraamde dividend 2024 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 63.000. In 2020 hebben de meeste aandeelhouders Enexis een lening verstrekt om de energietransitie te kunnen versnellen. Simpelveld heeft een lening verstrekt ad € 460.000.
<table>
<tr><th></th><th>2022</th><th>Per 30-06-2023</th><th>2024</th></tr>
<tr><td>Exploitatieresultaat</td><td>1.300 mln</td><td>15 mln</td><td>n.b.</td></tr>
<tr><td>Eigen Vermogen</td><td>5.441 mln</td><td>5.263 mln</td><td>n.b.</td></tr>
<tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>4.907 mln</td><td>5.517 mln</td><td>n.b.</td></tr>
<tr><td>Ontvangen dividend</td><td>182.900</td><td>355.558</td><td>137.700</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Ontwikkelingen</td><td>De dividenduitkering in 2023 is hoger doordat Enexis een deel van de winst op de verkoop van Fudura B.V. heeft uitgekeerd aan de aandeelhouders. In 2022 is door de aandeelhouders van Enexis een nieuw strategisch plan vastgesteld. Daarin zijn drie hoofddoelen geformuleerd, te weten:
1. Sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes;
2. Altijd toegang bieden tot energie;
3. Klanten weten wat ze aan Enexis hebben.
De energietransitie leidt voor Enexis tot een grote investeringsopgave en kapitaalbehoefte, die op lange termijn waarschijnlijk niet door de huidige aandeelhouders kan worden ingevuld. Enexis en haar aandeelhouders zijn in gesprek over de ontwikkelingen en mogelijke maatregelen om te zorgen dat Enexis een financieel solide basis behoudt. Met het Rijk zijn afspraken gemaakt over participatie door het Rijk wanneer de kapitaalbehoefte de mogelijkheden van het bedrijf overstijgt. Enexis blijft vooralsnog bij een onveranderd dividendbeleid waarbij jaarlijks 50% van de netto winst wordt uitgekeerd zolang het bedrijf daarmee niet haar A-rating bij financiers verliest.</td></tr>
<tr><td>Risico’s</td><td>Tegenvallende exploitatieresultaten van Enexis hebben een negatief effect op de dividenduitkering zoals jaarlijks wordt ontvangen door de gemeente. Het risico is echter beperkt, omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>CSV Amsterdam
Publiek Belang Elektriciteits-productie
‘s Hertogenbosch</td><td></td></tr>
<tr><td>Juridische rechtsvorm</td><td>Allen Besloten vennootschap</td></tr>
<tr><td>Openbaar belang</td><td>Deze deelnemingen zijn enerzijds verkregen bij de verkooptransactie van de aandelen Essent aan RWE en anderzijds bij de verkoop van de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf Attero aan private equity organisatie Waterland (Recycleco B.V.). Ze hebben een tijdelijk karakter</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td>en dienen in eerste instantie om financiële belangen van de aandeelhouders te waarborgen. Het betreft de volgende vennootschappen:
- Vordering Enexis B.V. (opgeheven)
- Cross Border Leases (CBL) Vennootschap B.V. (opgeheven)
- Verkoop Vennootschap B.V. (opgeheven)
- CSV Amsterdam B.V.
- Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.</td></tr>
<tr><td>Programma</td><td>0. Bestuur en ondersteuning</td></tr>
<tr><td>Deelnemende partijen</td><td>Gemeenten en provincies</td></tr>
<tr><td>Bestuurlijk belang</td><td>Vertegenwoordiging bij de aandeelhoudersvergaderingen.</td></tr>
<tr><td>Financieel belang</td><td>De gemeente is houder van 3.680 aandelen van € 0,01 per aandeel. De boekwaarde van de aandelen is per 31-12-2022 € 0. Het geraamde dividend 2024 voor de gemeente Simpelveld bedraagt € 0.

<table>
<tr><th>CSV Amsterdam</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr>
<tr><td>Exploitatieresultaat</td><td>-102.300</td><td>-100.000</td><td>-100.000</td></tr>
<tr><td>Eigen Vermogen</td><td>210.079</td><td>110.000</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>13.351</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Ontvangen dividend</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Publiek Belang Elektriciteitsproductie</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr>
<tr><td>Exploitatieresultaat</td><td>-52.060</td><td>-75.000</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Eigen Vermogen</td><td>1.480.014</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Vreemd Vermogen</td><td>9.914</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Ontvangen dividend</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Ontwikkelingen</td><td>CSV Amsterdam B.V.
De doelstellingen van deze vennootschap zijn met name het (namens de aandeelhouders) voeren van een eventuele schadeclaim tegen de Staat en het voeren van garantieclaimprocedures met Recycleco B.V. (de koper van de aandelen Attero). Garantieclaims konden door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) worden ingediend. Eind juni 2016 is een compromis gesloten met Attero/Waterland over een door Attero/ Waterland ingediende claim van 9,5 mln voor een bedrag van 5,5 mln. Een derde doelstelling van deze vennootschap is het geven van instructies aan de beheerder van de in escrow gehouden gelden. Deze escrowgelden staan niet ter beschikking van de vennootschap maar worden aangehouden bij de notaris.
Momenteel is de vennootschap nog bezig met de afwikkeling van ingediende garantieclaims van de kant van Waterland en een dispuut met deze partij over een teruggaaf afvalstoffenheffing. Zodra beide zaken zijn afgewikkeld zal ook deze vennootschap worden ontbonden.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
De vennootschap dient zorg te dragen voor de afhandeling van een aantal verplichtingen in verband met het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borsele uit 2009. Het bestuur is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan of deze contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens, naar verwachting nog in 2023, zal worden ontbonden.</td></tr>
<tr><td>Risico’s</td><td>Hoewel diverse van deze vennootschappen nog betrokken zijn in procedures en besprekingen voeren over eventuele schadeclaims blijven de risico’s voor de gemeente beperkt.</td></tr>
</table>

Paragraaf

Wet Open Overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) gedeeltelijk in werking getreden. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De wet heeft als doel dat overheidsinformatie beter vindbaar en toegankelijk wordt. Binnen de gemeente is een projectgroep actief die de (meerjarige) implementatie van de Woo in de organisatie begeleid en ondersteund. In 2023 zijn de verplichte categorieën van actieve openbaarmaking in beeld gebracht bij raad en college en is aangesloten bij de Woo-index. In 2024 zal de focus liggen om de informatiehuishouding verder op orde te brengen waaronder de implementatie van het digitaal anonimiseren van documenten. Daarnaast zal in het najaar van 2024 worden bezien of een verdere stap naar (pro) actieve openbaarmaking mogelijk is. In 2027 moet de Woo geïmplementeerd zijn, met nog drie jaar extra voor het op orde krijgen van het informatiebeheer.

HOOFDSTUK 4

Sloop Schilterstraat

Overzicht van baten en lasten

4.1 Overzicht van baten en lasten op programmaniveau

	Rekening 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Programma's																		
0. Bestuur en ondersteuning	412.469	1.903.256	-1.490.787	186.240	1.814.227	-1.627.987	169.780	2.039.127	-1.869.347	1.381.740	2.195.470	-813.730	83.870	2.352.229	-2.268.359	83.870	2.364.759	-2.280.889
1. Veiligheid	76.859	1.357.569	-1.280.710	5.980	1.582.448	-1.576.468	18.240	1.668.679	-1.650.439	18.330	1.698.780	-1.680.450	18.420	1.733.439	-1.715.019	18.510	1.767.744	-1.749.234
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	22.772	1.337.012	-1.314.239	6.920	1.465.993	-1.459.073	6.950	1.532.455	-1.525.505	6.980	1.825.903	-1.818.923	7.020	1.798.984	-1.791.964	7.060	1.793.767	-1.786.707
3. Economie	73.785	251.268	-177.483	61.660	256.919	-195.259	63.670	259.396	-195.726	63.720	263.716	-199.996	64.670	264.406	-199.736	64.730	265.126	-200.396
4. Onderwijs	152.351	770.865	-618.514	115.000	964.823	-849.823	115.000	1.004.391	-889.391	115.000	1.037.276	-922.276	115.000	1.046.952	-931.952	115.000	1.045.538	-930.538
5. Sport, cultuur en recreatie	194.770	1.866.929	-1.672.159	151.670	2.031.672	-1.880.002	151.670	2.185.103	-2.033.433	151.670	2.239.313	-2.087.643	151.670	2.249.157	-2.097.487	151.670	2.184.264	-2.032.594
6. Sociaal domein	3.265.707	12.960.994	-9.695.287	2.299.210	12.616.887	-10.317.677	2.367.350	12.701.863	-10.334.513	2.461.980	12.554.982	-10.093.002	2.699.610	12.564.314	-9.864.704	2.856.450	12.523.781	-9.667.331
7. Volksgezondheid en milieu	2.611.895	3.091.106	-479.211	3.023.980	3.309.199	-285.219	3.696.290	3.870.497	-174.207	4.020.110	4.328.511	-308.401	4.152.250	4.346.282	-194.032	4.036.920	4.250.624	-213.704
8. VHROSV	212.194	616.136	-403.942	100.800	649.514	-548.714	137.300	738.821	-601.521	87.300	717.832	-630.532	87.300	667.626	-580.326	87.300	667.437	-580.137
Totaal programma's	7.022.803	24.155.135	-17.132.332	5.951.460	24.691.682	-18.740.222	6.726.250	26.000.332	-19.274.082	8.306.830	26.861.783	-18.554.953	7.379.810	27.023.389	-19.643.579	7.421.510	26.863.040	-19.441.530
Algemene dekkingsmiddelen																		
Lokale heffingen	2.315.635		2.315.635	2.334.520		2.334.520	2.349.700		2.349.700	2.363.410		2.363.410	2.378.530		2.378.530	2.413.130		2.413.130
Algemene uitkeringen	21.385.560		21.385.560	21.138.524		21.138.524	22.872.285		22.872.285	22.256.735		22.256.735	22.256.775		22.256.775	22.318.055		22.318.055
Dividend	198.017		198.017	371.600		371.600	78.000		78.000	125.000		125.000	125.000		125.000	125.000		125.000
Overige algemene dekkingsmid.	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	23.899.212	0	23.899.212	23.844.644	0	23.844.644	25.299.985	0	25.299.985	24.745.145	0	24.745.145	24.760.305	0	24.760.305	24.856.185	0	24.856.185
Overhead	0	5.545.779	-5.545.779	0	6.396.132	-6.396.132	0	6.059.161	-6.059.161	0	6.105.541	-6.105.541	0	6.107.001	-6.107.001	0	6.085.602	-6.085.602
Heffing vpb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	30.922.015	29.700.914	1.221.101	29.796.104	31.087.814	-1.291.710	32.026.235	32.059.493	-33.258	33.051.975	32.967.324	84.651	32.140.115	33.130.390	-990.275	32.277.695	32.948.642	-670.947
Toevoeging/onttrekking reserves																		
0. Bestuur en ondersteuning	515.661	200.000	315.661	924.515	200.000	724.515	199.515	200.000	-485	199.515	200.000	-485	199.515	200.000	-485	199.515	200.000	-485
1. Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	28.229	0	28.229	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Economie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Sport, cultuur en recreatie	39.248	3.920	35.328	0	3.920	-3.920	50.000	3.920	46.080	0	3.920	-3.920	0	3.920	-3.920	0	3.920	-3.920
6. Sociaal domein	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Volksgezondheid en milieu	18.772	0	18.772	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. VHROSV	22.100	9.000	13.100	0	9.000	-9.000	20.000	9.000	11.000	89.795	9.000	80.795	89.795	9.000	80.795	89.795	9.000	80.795
Totaal mutaties reserves	624.010	212.920	411.090	924.515	212.920	711.595	269.515	212.920	56.595	289.310	212.920	76.390	289.310	212.920	76.390	289.310	212.920	76.390
Geraamd / gerealiseerd resultaat	31.546.025	29.913.834	1.632.191	30.720.619	31.300.734	-580.115	32.295.750	32.272.413	23.337	33.341.285	33.180.244	161.041	32.429.425	33.343.310	-913.885	32.567.005	33.161.562	-594.557

4.2 Toelichting baten en lasten - incidenteel en structureel

INLEIDING

Het is van belang om te vermelden dat het overzicht van baten en lasten afwijkt van hetgeen in het programmaplan staat vermeld. Dit vanwege het feit dat het overzicht van baten en lasten is opgesteld volgens de voorschriften van het BBV, waardoor de Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Heffing vpb, Onvoorzien en de Mutaties in de reserves uit de programma's zijn gehaald en apart zichtbaar zijn gemaakt. In het programmaplan (hoofdstuk 2) wordt per programma een toelichting gegeven op de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023. Derhalve is onderstaande toelichting slechts beknopt.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen:

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lokale heffingen	2.315.537	2.334.520	2.349.700	2.363.410	2.378.530	2.413.130
Algemene uitkeringen (incl. integratie- en decentralisatie-uitkeringen)	21.385.560	21.658.524	22.972.285	23.953.695	22.706.775	22.918.055
Dividend	198.017	371.600	78.000	125.000	125.000	125.000
Interne rentebaten	0	0	0	0	0	0
Totaal	***23.899.114***	***24.364.644***	***25.399.985***	***26.442.105***	***25.210.305***	***25.456.185***

Lokale heffingen

De begrote lokale heffingen zijn als volgt gespecificeerd:

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
OZB eigenaar	2.057.617	2.089.900	2.120.650	2.151.860	2.183.550	2.216.150
OZB gebruiker	110.695	127.520	129.440	131.380	133.350	135.350
Toeristenbelasting	70.925	58.760	60.720	60.720	61.630	61.630
Hondenbelasting	76.080	58.340	38.890	19.450	0	0
Precariobelasting	221	0	0	0	0	0
Totaal	***2.315.537***	***2.334.520***	***2.349.700***	***2.363.410***	***2.378.530***	***2.413.130***

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Lokale Heffingen.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is verwerkt op basis van de gegevens van de meicirculaire.

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
algemene uitkering	18.156.409	19.277.695	20.725.790	21.810.310	20.484.220	20.945.310
onderuitputting BCF gemeentefonds	0	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
compensatie aanpassing raadswedde	114.265	0	0	0	0	0
integratieuitkering voogdij/18+	168.066	0	0	0	0	0
integratieuitkering participatie sociaal domein	2.374.649	2.217.353	2.118.470	2.017.360	1.936.590	1.734.590
compensatieregeling voogdij/18+	0	0	0	0	0	0
extra middelen jeugdzorg	0	0	0	0	160.000	120.000
decentralisatieuitkering voorschoolse voorziening peuters	15.901	15.796	14.555	14.555	14.555	14.555
decentralisatieuitkering armoede-bestrijding kinderen	32.116	36.165	39.690	39.690	39.690	39.690
decentralisatieuitkering maatschappelijke begeleiding	16.590	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering gezond in de stad	13.459	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering handhaving quarantaine	180	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering einde lening inburgeringsplicht	2.589	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering gemeenteraadsverkiezingen	23.183	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering uitvoeringskosten klimaatakkoord	142.237	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering invoeringskosten Omgevingswet	137.472	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering wet kwaliteitsborging bouw	22.546	0	7.870	7.870	7.810	0
decentralisatieuitkering leerlingenvervoer Oekraine	10.455	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering inkomstenderving gemeenten 2021	1.000	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering meerkosten Oekraïne social domein	15.567	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering versterken sociale basis	8.892	0	0	0	0	0
decentralisatieuitkering extra capaciteit BOA's	30.291	30.291	30.290	30.290	30.290	30.290
integratieuitkering inburgering	38.469	0	0	0	0	0
integratieuitkering omgevingsveiligheidsdiensten	2.000	2.000	2.000	0	0	0
integratieuitkering vth-taken	13.620	13.620	13.620	13.620	13.620	13.620
integratieuitkering combinatiefuncties	45.604	45.604	0	0	0	0
Totaal	***21.385.560***	***21.658.524***	***22.972.285***	***23.953.695***	***22.706.775***	***22.918.055***

Dividend

In de begroting is rekening gehouden met de volgende dividenden:

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BNG	15.116	16.600	15.000	15.000	15.000	15.000
Enexis	182.900	355.000	63.000	110.000	110.000	110.000
Totaal	***198.017***	***371.600***	***78.000***	***125.000***	***125.000***	***125.000***

Interne rentebaten

Zoals reeds aangegeven in de paragraaf Treasury rekent de gemeente rentelasten aan de diverse programma's toe. Daarbij werd tot en met 2022 ook rente gecalculeerd over de reserves en voorzieningen van de gemeente.

Aangezien de rente over het eigen vermogen niet daadwerkelijk betaald hoeft te worden, vloeit deze terug in de gemeentelijke baten. De rente over het eigen vermogen wordt daarbij als algemeen dekkingsmiddel verantwoord. M.i.v. het jaar 2023 is de toerekening van de interne rente beëindigd. E.e.a. conform het advies van de commissie BBV.

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Interne rentebaten	150.961	0	0	0	0	0
Totaal	***150.961***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***

OVERHEAD

In de begroting is rekening gehouden met de volgende overhead:

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Overhead	5.545.779	6.396.132	6.059.161	6.105.541	6.107.001	6.085.602
Totaal	***5.545.779***	***6.396.132***	***6.059.161***	***6.105.541***	***6.107.001***	***6.085.602***

HEFFING VPB

In de begroting is rekening gehouden met de volgende heffing vennootschapsbelasting:

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Heffing VPB	0	0	0	0	0	0
Totaal	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***

ONVOORZIEN

In de begroting 2024 is voor onvoorziene uitgaven, de stelpost onvoorzien, een bedrag van € 1.000 opgenomen.

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Onvoorzien	0	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal	***0***	***1.000***	***1.000***	***1.000***	***1.000***	***1.000***

MUTATIES RESERVES

In de begroting 2024 zijn de volgende toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geraamd.

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Toevoeging (lasten):						
- reserve speelruimte	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920	3.920
- reserve personeel	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
- reserve bestemmingsplannen	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Totaal	***212.920***	***212.920***	***212.920***	***212.920***	***212.920***	***212.920***
Onttrekking (baten):						
- reserve overloop	143.390	0	0	0	0	0
- algemene reserve (niet vergoede kosten hoogwater juli 2021)	48.228	0	0	0	0	0
- algemene reserve (inzet t.b.v. tekort)		725.000	0	0	0	0
- reserve covid-19	39.248	0	0	0	0	0
- reserve personeel	124.528	102.000	0	0	0	0
- reserve inzet taakstelling	199.515	199.515	199.515	199.515	199.515	199.515
- reserve speelruimte		0	50.000	0	0	0
- reserve bestemmingsplannen		0	20.000	0	0	0
- reserve fysieke leefomgeving	9.660	0	0	0	0	0
- reserve investeringen fysieke leefomgeving Op de Boor	0	0	0	10.150	10.150	10.150
- reserve investeringen fysieke leefomgeving Stationsgebied ZLSM	0	0	0	43.810	43.810	43.810
- reserve investeringen fysieke leefomgeving Uitkijkpunt (Huls)veld	0	0	0	21.510	21.510	21.510
- reserve investeringen fysieke leefomgeving Leisure Lane	0	0	0	14.325	14.325	14.325
- reserve openbare ruimte centrumplan Simpelveld	28.229	0	0	0	0	0
- reserve implementatie Omgevingswet	12.440	0	0	0	0	0
- reserve duurzaamheid	18.772	0	0	0	0	0
Totaal	***624.010***	***1.026.515***	***269.515***	***289.310***	***289.310***	***289.310***

RECAPITULATIE BEGROTINGSEVENWICHT / OVERZICHT INCIDENTEEL – STRUCTUREEL 2024-2027

Als structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht. Hiervoor is het van belang dat uit de begroting blijkt welke geraamde baten en lasten structureel van aard zijn en welke incidenteel. Het structureel begrotingssaldo kan alleen bepaald worden door het begrotingssaldo te zuiveren van incidentele baten en lasten. In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de incidentele lasten & baten uit de begroting 2024 tot en met 2027. Vervolgens wordt er een totaaloverzicht weergegeven van het structureel- en reëel evenwicht.

	2024	2025	2026	2027
Incidentele baten				
Mutaties reserves;				
Onttrekking reserve speelruimte	€ 50.000	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking reserve bestemmingsplannen	€ 20.000	€ 0	€ 0	€ 0
Algemene dekkingsmiddelen;				
SPUK GALA-IZA gelden	€ 216.380	€ 216.380	€ 171.540	€ 0
SPUK Aanpak isolatie	€ 80.300	€ 0	€ 0	€ 0
Subsidie visiedocument De Baan	€ 50.000	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal incidentele baten	**€ 416.680**	**€ 216.380**	**€ 171.540**	**€ 0**

	2024	2025	2026	2027
Incidentele lasten				
Mutaties reserves;				
Storting reserve speelruimte	€ 3.920	€ 3.920	€ 3.920	€ 3.920
Storting reserve bestemmingsplannen	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
Algemene dekkingsmiddelen;				
Stijging energiekosten a.g.v. oorlog in Oekraïne	€ 100.000	€ 100.000	€ 0	€ 0
Aanschaf MOR-app	€ 10.000	€ 0	€ 0	€ 0
Aanpak roekenkolonie	€ 50.600	€ 64.250	€ 64.250	€ 0
Opstellen MJOP Tennisvelden	€ 10.000	€ 0	€ 0	€ 0
Herijken culturele agenda	€ 10.000	€ 0	€ 0	€ 0
Besteding SPUK GALA-IZA gelden	€ 216.380	€ 216.380	€ 171.540	€ 0
Besteding SPUK Aanpak Isolatie	€ 80.300	€ 0	€ 0	€ 0
Opstellen soorten managementplan	€ 0	€ 150.000	€ 0	€ 0
Opstellen ontwerp begraafplaats	€ 0	€ 25.000	€ 0	€ 0
Opstellen visiedocument De Baan	€ 50.000	€ 0	€ 0	€ 0
Opstellen inventarisatie accommodaties	€ 0	€ 50.000	€ 0	€ 0
Bijdrage bestemmingsplan procedure project Schilterstraat	€ 20.000	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal incidentele lasten	**€ 560.200**	**€ 618.550**	**€ 248.710**	**€ 12.920**

De onttrekkingen aan de ‘reserve inzet taakstelling’ en de ‘reserve investeringen fysieke leefomgeving’ (vanaf 2025) worden conform de regelgeving niet aangemerkt als incidenteel, omdat het bestemmingsreserves betreffen voor de dekking van kapitaallasten. Tevens is de dotatie aan de reserve personeel buiten beschouwing gelaten, omdat deze normaliter besteed wordt aan de inhuur van personeel etc., zodat deze als een structurele last is aan te merken.

	Rekening 2022			Begroting 2023 na berap voorjaar			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan		Totaal	Waarvan	
		incidenteel	structureel		incidenteel	structureel		incidenteel	structureel		incidenteel	structureel		incidenteel	structureel		incidenteel	structureel
Lasten programma 0. Bestuur en ondersteuning	1.903.256		1.604.704	1.814.227		1.377.227	2.039.127		1.929.127	2.195.470		2.095.470	2.352.229		2.352.229	2.364.759		2.364.759
- bijdragen middengebied		1.788																
- onderzoek sociale veilgheid		36.764																
- dotatie voorziening risico personeelskosten		260.000																
- afscheid en welkom burgemeester					25.000													
- benoemingsprocedure nieuwe burgemeester					15.000													
- inhuur personeel					102.000													
- stijging energielasten a.g.v. Oekraine					270.000			100.000			100.000							
- opstellen organisatievisie					25.000													
- aanschaf MOR-app								10.000										
Lasten programma 1. Veiligheid	1.357.569		1.347.154	1.582.448		1.452.448	1.668.679		1.668.679	1.698.780		1.698.780	1.733.439		1.733.439	1.767.744		1.767.744
- donatie giro 555 Oekraine		10.415																
- drugsdumping					130.000													
Lasten programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	1.337.012		1.240.301	1.465.993		1.465.993	1.532.455		1.532.455	1.825.903		1.825.903	1.798.984		1.798.984	1.793.767		1.793.767
- reconstructie viaduct Bocholtzerweg-Kievit		35.448																
- kosten wateroverlast		87.933																
- baten en lasten aanleg glasvezelnetwerk		-26.670																
Lasten programma 3. Economie	251.268		251.268	256.919		256.919	259.396		259.396	263.716		263.716	264.406		264.406	265.126		265.126
Lasten programma 4. Onderwijs	770.865		770.865	964.823		964.823	1.004.391		1.004.391	1.037.276		1.037.276	1.046.952		1.046.952	1.045.538		1.045.538
Lasten programma 5. Sport, cultuur en recreatie	1.866.929		1.794.010	2.031.672		1.922.672	2.185.103		2.114.503	2.239.313		2.175.063	2.249.157		2.184.907	2.184.264		2.184.264
- onderzoek voetbalvelden		23.606			67.000													
- aanvullende corona-subsidie bibliotheek		39.248																
- kosten wateroverlast		6.265																
- 0-beurt bomenonderhoud		3.800																
- aanpak roekenkolonie					20.000			50.600			64.250			64.250				
- jongerenontmoetingsplek					22.000													
- opstellen mjop tennisvelden								10.000										
- herijken culturele agenda								10.000										
Lasten programma 6. Sociaal domein	12.960.994		12.491.996	12.616.887		12.606.387	12.701.863		12.701.863	12.554.982		12.554.982	12.564.314		12.564.314	12.523.781		12.523.781
- opvang Oekraiense vluchtelingen		468.998																
'- donatie giro 555 aardbeving Turkije en Syrie					10.500													
Lasten programma 7. Volksgezondheid en milieu	3.091.106		2.939.892	3.309.199		3.292.499	3.870.497		3.573.817	4.328.511		3.937.131	4.346.282		4.174.742	4.250.624		4.250.624
- kosten wateroverlast		87.352																
- kosten energiearmoede		63.862																
- tekort windenergie Parkstad-Zuid fase 2					16.700													
- besteding spuk GALA-IZA gelden								216.380			216.380			171.540				
- besteding spuk aanpak isolatie								80.300										
- opstellen soortenmanagementplan											150.000							
- opstellen ontwerp begraafplaats											25.000							
Lasten programma 8. VHROSV	616.136		616.136	649.514		637.014	738.821		668.821	717.832		667.832	667.626		667.626	667.437		667.437
- actualisatie grondbeleid					12.500													
- opstellen visiedocument De Baan								50.000										
- opstellen inventarisatie accommodaties											50.000							
- bijdrage bestemmingsplanprocedure project Schilterstraat								20.000										
Totaal lasten programma's	24.155.135	1.098.809	23.056.326	24.691.682	715.700	23.975.982	26.000.332	547.280	25.453.052	26.861.783	605.630	26.256.153	27.023.389	235.790	26.787.599	26.863.040	0	26.863.040
Baten programma 0. Bestuur en ondersteuning	412.469		272.630	186.240		186.240	169.780		169.780	1.381.740		1.381.740	83.870		83.870	83.870		83.870
- vergoeding wateroverlast		139.839																
Baten programma 1. Veiligheid	76.859		76.859	5.980		5.980	18.240		18.240	18.330		18.330	18.420		18.420	18.510		18.510
Baten programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	22.772		22.772	6.920		6.920	6.950		6.950	6.980		6.980	7.020		7.020	7.060		7.060
Baten programma 3. Economie	73.785		73.785	61.660		61.660	63.670		63.670	63.720		63.720	64.670		64.670	64.730		64.730
Baten programma 4. Onderwijs	152.351		152.351	115.000		115.000	115.000		115.000	115.000		115.000	115.000		115.000	115.000		115.000
Baten programma 5. Sport, cultuur en recreatie	194.770		194.770	151.670		151.670	151.670		151.670	151.670		151.670	151.670		151.670	151.670		151.670
Baten programma 6. Sociaal domein	3.265.707		2.151.279	2.299.210		2.299.210	2.367.350		2.367.350	2.461.980		2.461.980	2.699.610		2.699.610	2.856.450		2.856.450
- vergoeding opvang Oekraiense vluchtelingen		1.114.428																
Baten programma 7. Volksgezondheid en milieu	2.611.895		2.548.033	3.023.980		3.023.980	3.696.290		3.399.610	4.020.110		3.803.730	4.152.250		3.980.710	4.036.920		4.036.920
- spuk energiearmoede		63.862																
- spuk GALA-IZA gelden								216.380			216.380			171.540				
- spuk aanpak isolatie								80.300										
Baten programma 8. VHROSV	212.194		212.194	100.800		85.300	137.300		87.300	87.300		87.300	87.300		87.300	87.300		87.300
- verkoop gronden					15.500													
- subsidie visiedocument De Baan								50.000										
Totaal baten programma's	7.022.803	1.318.129	5.704.674	5.951.460	15.500	5.935.960	6.726.250	346.680	6.379.570	8.306.830	216.380	8.090.450	7.379.810	171.540	7.208.270	7.421.510	0	7.421.510
Saldo van baten en lasten programma's	**-17.132.332**	**219.320**	**-17.351.652**	**-18.740.222**	**-700.200**	**-18.040.022**	**-19.274.082**	**-200.600**	**-19.073.482**	**-18.554.953**	**-389.250**	**-18.165.703**	**-19.643.579**	**-64.250**	**-19.579.329**	**-19.441.530**	**0**	**-19.441.530**
Lasten algemeen dekkingsmiddel	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
Lasten Overhead	5.545.779		5.545.779	6.396.132		6.396.132	6.059.161		6.059.161	6.105.541		6.105.541	6.107.001		6.107.001	6.085.602		6.085.602
Lasten Heffing vpb	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
Lasten Onvoorzien	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
Totaal lasten diverse	5.545.779	0	5.545.779	6.396.132	0	6.396.132	6.059.161	0	6.059.161	6.105.541	0	6.105.541	6.107.001	0	6.107.001	6.085.602	0	6.085.602
Baten algemeen dekkingsmiddel	23.899.212		23.899.212	23.844.644		23.844.644	25.299.985		25.299.985	24.745.145		24.745.145	24.760.305		24.760.305	24.856.185		24.856.185
Baten Overhead	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
Baten Heffing vpb	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
Baten Onvoorzien	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0	0		0
Totaal baten diverse	23.899.212	0	23.899.212	23.844.644	0	23.844.644	25.299.985	0	25.299.985	24.745.145	0	24.745.145	24.760.305	0	24.760.305	24.856.185	0	24.856.185
Saldo van diverse	**18.353.433**	**0**	**18.353.433**	**17.448.512**	**0**	**17.448.512**	**19.240.824**	**0**	**19.240.824**	**18.639.604**	**0**	**18.639.604**	**18.653.304**	**0**	**18.653.304**	**18.770.583**	**0**	**18.770.583**
Totaal saldo baten en lasten van programma's en diverse	**1.221.101**	**219.320**	**1.001.781**	**-1.291.710**	**-700.200**	**-591.510**	**-33.258**	**-200.600**	**167.342**	**84.651**	**-389.250**	**473.901**	**-990.275**	**-64.250**	**-926.025**	**-670.947**	**0**	**-670.947**
Stortingen in reserves	212.920		0	212.920		200.000	212.920		200.000	212.920		200.000	212.920		200.000	212.920		200.000
- reserve personeel		200.000																
- reserve speelruimte		3.920			3.920			3.920			3.920			3.920			3.920	
- reserve bestemmingsplannen		9.000			9.000			9.000			9.000			9.000			9.000	
Onttrekkingen aan reserves	624.010		199.515	924.515		97.515	269.515		199.515	289.310		289.310	289.310		289.310	289.310		289.310
- algemene reserve		48.228			725.000													
- reserve personeel		124.528			102.000													
- reserve openbare ruimte Centrumplan		28.229																
- reserve overloop		143.390																
- reserve fysieke leefomgeving		9.660																
- reserve duurzaamheid		18.772																
- reserve implementatie Omgevingswet		12.440																
- reserve covid-19		39.248																
- reserve speelruimte								50.000										
- reserve bestemmingsplannen								20.000										
Geraamd / gerealiseerd resultaat	**1.632.191**	**430.895**	**1.201.296**	**-580.115**	**113.880**	**-693.995**	**23.337**	**-143.520**	**166.857**	**161.041**	**-402.170**	**563.211**	**-913.885**	**-77.170**	**-836.715**	**-594.557**	**-12.920**	**-581.637**
Totaal structurele lasten			28.602.105			30.572.114			31.712.213			32.561.694			33.094.600			33.148.642
Totaal structurele baten			29.803.401			29.878.119			31.879.070			33.124.905			32.257.885			32.567.005
Structurele baten - structurele lasten			**1.201.296**			**-693.995**			**166.857**			**563.211**			**-836.715**			**-581.637**

4.3 Overzicht van baten en lasten op taakveldniveau

Nr.	Omschrijving taakveld	Progr.	Rekening 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
			Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.	**Bestuur en ondersteuning**																			
0.1	bestuur	0	-1.106.470	0	-1.106.470	-1.304.055	0	-1.304.055	-1.302.630	0	-1.302.630	-1.308.630	0	-1.308.630	-1.313.630	0	-1.313.630	-1.319.490	0	-1.319.490
0.2	burgerzaken	0	-274.347	111.441	-162.906	-290.540	95.000	-195.540	-353.305	182.500	-170.805	-282.605	97.500	-185.105	-294.305	97.500	-196.805	-294.305	97.500	-196.805
0.4	overhead	0	-5.545.779	0	-5.545.779	-6.396.132	0	-6.396.132	-6.059.161	0	-6.059.161	-6.105.541	0	-6.105.541	-6.107.001	0	-6.107.001	-6.085.602	0	-6.085.602
0.5	Treasury	0	-4.103	408.935	404.832	-9.048	419.600	410.552	-24.782	126.000	101.218	-23.385	173.000	149.615	-23.164	173.000	149.836	-22.956	173.000	150.044
0.61	OZB woningen	0	-76.347	1.900.180	1.823.833	-121.680	1.925.370	1.803.690	-114.180	1.953.650	1.839.470	-118.600	1.982.360	1.863.760	-122.190	2.011.500	1.889.310	-123.930	2.041.500	1.917.570
0.62	OZB niet-woningen	0	0	268.230	268.230	0	292.050	292.050	0	296.440	296.440	0	300.880	300.880	0	305.400	305.400	0	310.000	310.000
0.64	belastingen overig	0	-23.024	76.301	53.277	-23.678	58.340	34.662	-25.127	38.890	13.763	-25.207	19.450	-5.757	-25.287	0	-25.287	-25.367	0	-25.367
0.7	algemene uitkering gemeentefonds	0	0	21.385.560	21.385.560	0	21.138.524	21.138.524	0	22.872.285	22.872.285	0	23.553.695	23.553.695	0	22.256.775	22.256.775	0	22.318.055	22.318.055
0.8	overige baten en lasten	0	-418.966	161.035	-257.931	-65.226	0	-65.226	-219.103	0	-219.103	-437.043	0	-437.043	-573.653	0	-573.653	-578.711	0	-578.711
0.9	vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.10	mutaties reserves	0	-212.920	624.010	411.090	-212.920	1.026.515	813.595	-212.920	269.515	56.595	-212.920	289.310	76.390	-212.920	289.310	76.390	-212.920	289.310	76.390
1.	**Veiligheid**																			
1.1	crisisbeheersing en brandweer	1	-817.222	63.350	-753.872	-864.379	0	-864.379	-902.136	12.180	-889.956	-925.887	12.180	-913.707	-951.676	12.180	-939.496	-976.941	12.180	-964.761
1.2	openbare orde en veiligheid	1	-540.347	13.509	-526.838	-718.069	5.980	-712.089	-766.543	6.060	-760.483	-772.893	6.150	-766.743	-781.763	6.240	-775.523	-790.803	6.330	-784.473
2.	**Verkeer, vervoer en waterstaat**							0			0			0						
2.1	verkeer en vervoer	2	-1.331.067	20.886	-1.310.181	-1.459.425	4.500	-1.454.925	-1.525.707	4.500	-1.521.207	-1.819.155	4.500	-1.814.655	-1.792.236	4.500	-1.787.736	-1.787.019	4.500	-1.782.519
2.2	parkeren	2	-4.619	1.886	-2.732	-5.034	2.420	-2.614	-5.124	2.450	-2.674	-5.124	2.480	-2.644	-5.124	2.520	-2.604	-5.124	2.560	-2.564
2.5	openbaar vervoer	2	-1.326	0	-1.326	-1.534	0	-1.534	-1.624	0	-1.624	-1.624	0	-1.624	-1.624	0	-1.624	-1.624	0	-1.624
3.	**Economie**										0			0						
3.1	economische ontwikkeling	3	-36.074	2.860	-33.214	-51.081	2.900	-48.181	-55.056	2.950	-52.106	-55.226	3.000	-52.226	-55.396	3.040	-52.356	-55.586	3.100	-52.486
3.2	fysieke bedrijfsinfrastructuur	3	-1.620	0	-1.620	-1.620	0	-1.620	-1.650	0	-1.650	-1.680	0	-1.680	-1.720	0	-1.720	-1.760	0	-1.760
3.4	economische promotie	3	-213.573	70.925	-142.649	-204.218	58.760	-145.458	-202.690	60.720	-141.970	-206.810	60.720	-146.090	-207.290	61.630	-145.660	-207.780	61.630	-146.150
4.	**Onderwijs**				0			0												
4.2	onderwijshuisvesting	4	-319.074	0	-319.074	-453.179	0	-453.179	-473.300	0	-473.300	-464.185	0	-464.185	-462.581	0	-462.581	-461.167	0	-461.167
4.3	onderwijsbeleid en leerlingzaken	4	-451.792	152.351	-299.440	-511.644	115.000	-396.644	-531.091	115.000	-416.091	-573.091	115.000	-458.091	-584.371	115.000	-469.371	-584.371	115.000	-469.371
5.	**Sport, cultuur en recreatie**				0			0			0			0						
5.1	sportbeleid en activering	5	-204.921	28.188	-176.733	-168.098	0	-168.098	-161.962	0	-161.962	-165.475	0	-165.475	-169.145	0	-169.145	-169.127	0	-169.127
5.2	sportaccommodaties	5	-552.425	166.582	-385.842	-561.722	151.670	-410.052	-575.472	151.670	-423.802	-584.823	151.670	-433.153	-587.809	151.670	-436.139	-587.336	151.670	-435.666
5.3	cultuurpres., cultuurprod. en cultuurpart.	5	-186.262	0	-186.262	-227.971	0	-227.971	-278.828	0	-278.828	-270.178	0	-270.178	-271.588	0	-271.588	-271.588	0	-271.588
5.5	cultureel erfgoed	5	-345	0	-345	-422	0	-422	-454	0	-454	-454	0	-454	-454	0	-454	-454	0	-454
5.6	media	5	-184.231	0	-184.231	-190.373	0	-190.373	-164.284	0	-164.284	-165.728	0	-165.728	-167.580	0	-167.580	-167.495	0	-167.495
5.7	openbaar groen en (openlucht) recreatie	5	-738.746	0	-738.746	-883.086	0	-883.086	-1.004.103	0	-1.004.103	-1.052.655	0	-1.052.655	-1.052.581	0	-1.052.581	-988.264	0	-988.264
6.	**Sociaal domein**				0			0												
6.1	samenkracht en burgerparticipatie	6	-1.317.705	1.265.054	-52.651	-1.114.796	156.200	-958.596	-1.155.908	157.270	-998.638	-1.223.265	176.380	-1.046.885	-1.235.688	183.500	-1.052.188	-1.220.399	184.630	-1.035.769
6.2	toegang en eerstelijnsvoorzieningen	6	-415.346	0	-415.346	-402.612	0	-402.612	-427.751	0	-427.751	-427.731	0	-427.731	-427.701	0	-427.701	-427.701	0	-427.701
6.3	inkomensregelingen	6	-3.355.027	1.901.721	-1.453.306	-3.042.785	2.016.000	-1.026.785	-3.230.881	2.082.500	-1.148.381	-3.249.481	2.082.500	-1.166.981	-3.268.941	2.082.500	-1.186.441	-3.289.401	2.082.500	-1.206.901
6.4	WSW en beschut werk	6	-2.387.854	0	-2.387.854	-2.303.901	0	-2.303.901	-2.135.005	0	-2.135.005	-1.994.275	74.930	-1.919.345	-1.851.345	264.850	-1.586.495	-1.660.195	420.560	-1.239.635
6.5	arbeidsparticipatie	6	-297.713	0	-297.713	-461.350	0	-461.350	-355.170	0	-355.170	-364.470	0	-364.470	-374.200	0	-374.200	-384.430	0	-384.430
6.6	maatwerkvoorzieningen WMO	6	-427.795	98.932	-328.863	-439.891	127.010	-312.881	-444.149	127.580	-316.569	-457.759	128.170	-329.589	-470.879	168.760	-302.119	-479.079	168.760	-310.319
6.71a	huishoudelijke hulp WMO	6	-1.124.103	0	-1.124.103	-1.069.645	0	-1.069.645	-1.194.866	0	-1.194.866	-1.294.866	0	-1.294.866	-1.294.866	0	-1.294.866	-1.294.866	0	-1.294.866
6.71b	begeleiding WMO	6	-412.579	0	-412.579	-470.252	0	-470.252	-484.901	0	-484.901	-484.901	0	-484.901	-484.901	0	-484.901	-484.901	0	-484.901
6.71d	overige maatwerkarrangementen WMO	6	-103.071	0	-103.071	-4.401	0	-4.401	-4.125	0	-4.125	-4.097	0	-4.097	-4.092	0	-4.092	-4.088	0	-4.088
6.72a	jeugdhulp begeleiding	6	-3.107.889	0	-3.107.889	-847.817	0	-847.817	-846.956	0	-846.956	-840.466	0	-840.466	-833.986	0	-833.986	-833.986	0	-833.986
6.72b	jeugdhulp behandeling	6	0	0	0	-919.528	0	-919.528	-917.243	0	-917.243	-719.613	0	-719.613	-811.983	0	-811.983	-811.983	0	-811.983
6.72d	jeugdhulp zonder verblijf overig	6	0	0	0	-178.405	0	-178.405	-178.250	0	-178.250	-178.250	0	-178.250	-178.250	0	-178.250	-178.250	0	-178.250
6.73a	Pleegzorg	6	0	0	0	-241.926	0	-241.926	-241.389	0	-241.389	-239.379	0	-239.379	-237.379	0	-237.379	-237.379	0	-237.379
6.73b	Gezinsgericht	6	0	0	0	-40.750	0	-40.750	-40.647	0	-40.647	-40.307	0	-40.307	-39.967	0	-39.967	-39.967	0	-39.967
6.73c	jeugdhulp met verblijf overig	6	0	0	0	-812.075	0	-812.075	-810.006	0	-810.006	-803.276	0	-803.276	-796.536	0	-796.536	-796.536	0	-796.536
6.74a	jeugdbehandeling GGZ zonder verblijf	6	0	0	0	-33.081	0	-33.081	-33.034	0	-33.034	-32.764	0	-32.764	-32.494	0	-32.494	-32.494	0	-32.494
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	6	-11.912	0	-11.912	-41.450	0	-41.450	-9.824	0	-9.824	-9.824	0	-9.824	-32.354	0	-32.354	-159.374	0	-159.374
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang	6	0	0	0	-11.010	0	-11.010	-11.010	0	-11.010	-11.010	0	-11.010	-11.010	0	-11.010	-11.010	0	-11.010
6.82a	Jeugdbescherming	6	0	0	0	-170.282	0	-170.282	-169.838	0	-169.838	-168.428	0	-168.428	-167.018	0	-167.018	-167.018	0	-167.018
6.82b	Jeugdreclassering	6	0	0	0	-10.930	0	-10.930	-10.910	0	-10.910	-10.820	0	-10.820	-10.724	0	-10.724	-10.724	0	-10.724
7.	**Volksgezondheid en milieu**																			
7.1	volksgezondheid	7	-466.273	11.224	-455.050	-493.601	0	-493.601	-784.112	216.380	-567.732	-798.812	216.380	-582.432	-810.412	171.540	-638.872	-660.592	0	-660.592
7.2	riolering	7	-1.200.168	1.223.322	23.153	-1.188.499	1.448.360	259.861	-1.273.681	1.693.970	420.289	-1.538.016	1.987.940	449.924	-1.639.633	2.083.840	444.207	-1.670.582	2.113.040	442.458
7.3	afval	7	-1.032.505	1.279.120	246.616	-1.012.308	1.281.320	269.012	-1.134.505	1.427.040	292.535	-1.223.713	1.534.990	311.277	-1.300.581	1.616.070	315.489	-1.323.159	1.643.080	319.921
7.4	milieubeheer	7	-344.792	64.073	-280.719	-564.605	264.300	-300.305	-611.240	328.900	-282.340	-678.305	250.800	-427.505	-530.991	250.800	-280.191	-531.626	250.800	-280.826
7.5	begraafplaatsen en crematoria	7	-47.368	34.157	-13.211	-50.186	30.000	-20.186	-66.959	30.000	-36.959	-89.665	30.000	-59.665	-64.665	30.000	-34.665	-64.665	30.000	-34.665
8.	**VHROSV**										0									
8.1	ruimtelijke ordening	8	-82.862	0	-82.862	-121.038	0	-121.038	-197.873	50.000	-147.873	-177.857	0	-177.857	-127.855	0	-127.855	-127.852	0	-127.852
8.2	grondexploitatie	8	-90.696	34.910	-55.786	-102.208	62.300	-39.908	-144.753	48.800	-95.953	-143.780	48.800	-94.980	-143.576	48.800	-94.776	-143.390	48.800	-94.590
8.3	wonen en bouwen	8	-442.578	177.284	-265.294	-426.268	38.500	-387.768	-396.195	38.500	-357.695	-396.195	38.500	-357.695	-396.195	38.500	-357.695	-396.195	38.500	-357.695
Totalen baten en lasten per taakveld			**-29.913.834**	**31.546.025**	**1.632.191**	**-31.300.734**	**30.720.619**	**-580.115**	**-32.272.413**	**32.295.750**	**23.337**	**-33.180.244**	**33.341.285**	**161.041**	**-33.343.310**	**32.429.425**	**-913.885**	**-33.161.562**	**32.567.005**	**-594.557**

4.4 Vooruitblik reserves en voorzieningen 2024-2027

		dienstjaar 2024			dienstjaar 2025			dienstjaar 2026			dienstjaar 2027		
	Saldo 1-1-2024	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	**Saldo 1-1-2025**	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	**Saldo 1-1-2026**	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	**Saldo 1-1-2027**	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	**Saldo 31-12-2027**
A. Algemene reserves													
Algemene reserve	5.826.314		1.305.155	4.521.159	23.337	182.975	4.361.521	161.041		4.522.562		913.885	3.608.677
	5.826.314	0	1.305.155	**4.521.159**	23.337	182.975	**4.361.521**	161.041	0	**4.522.562**	0	913.885	**3.608.677**
B. Bestemmingsreserves													
Overige													
Reserve inzet taakstelling	1.948.150		199.515	1.748.635		199.515	1.549.120		199.515	1.349.605		199.515	1.150.090
Reserve personeel	0	200.000	200.000	0	200.000	200.000	0	200.000	200.000	0	200.000	200.000	0
Reserve speelruimte	49.780	3.920	50.000	3.700	3.920		7.620	3.920		11.540	3.920		15.460
Reserve bouwleges sociale huurwoningen	42.350			42.350			42.350			42.350			42.350
Reserve bestemmingsplannen	96.000	9.000	20.000	85.000	9.000		94.000	9.000		103.000	9.000		112.000
Reserve sociaal domein	67.180			67.180			67.180			67.180			67.180
Reserve mijn(water)schade	13.720			13.720			13.720			13.720			13.720
Reserve fysieke leefomgeving	3.551.140			3.551.140		89.795	3.461.345		89.795	3.371.550		89.795	3.281.755
Reserve Covid-19	176.000			176.000			176.000			176.000			176.000
	5.944.320	212.920	469.515	**5.687.725**	212.920	489.310	**5.411.335**	212.920	489.310	**5.134.945**	212.920	489.310	**4.858.555**
C. Voorzieningen													
Voor verplichtingen, verliezen en risico's													
Voorziening APPA wethouders	909.290	42.500	21.000	930.790	42.500	21.000	952.290	42.500	21.000	973.790	42.500	21.000	995.290
Voorziening oninbare vorderingen	44.120	20.000	30.000	34.120	20.000	30.000	24.120	20.000	30.000	14.120	20.000	30.000	4.120
Voorziening verlofsparen	120.000			120.000			120.000			120.000			120.000
Voorziening risico personeelskosten	260.000			260.000		260.000	0			0			0
Voor onderhoudsegalisatie													
Voorziening groot onderhoud gebouwen	1.259.270	242.000	1.131.060	370.210	242.000	237.330	374.880	242.000	130.380	486.500	242.000	399.380	329.120
Voorziening wegen	1.151.710	503.000	1.654.710	0	503.000	503.000	0	503.000	503.000	0	503.000	503.000	0
Middelen derden													
Voorziening afval	111.640		55.820	55.820		55.820	0			0			0
Voorziening rioleringen	0			0			0			0			0
	3.856.030	807.500	2.892.590	**1.770.940**	807.500	1.107.150	**1.471.290**	807.500	684.380	**1.594.410**	807.500	953.380	**1.448.530**
Totaal generaal	**15.626.664**	**1.020.420**	**4.667.260**	**11.979.824**	**1.043.757**	**1.779.435**	**11.244.146**	**1.181.461**	**1.173.690**	**11.251.917**	**1.020.420**	**2.356.575**	**9.915.762**

HOOFDSTUK 5

UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE POSITIE

5.1 Financiële positie en toelichting

INLEIDING
De financiële positie van veel gemeenten staat onder druk. Met name vanaf het zogenaamde ravijnjaar 2026. Ook voor Simpelveld is dit beeld herkenbaar. Hoewel de financiële positie van onze gemeente is te kenmerken als solide en stabiel, bestaat er onzekerheid over de periode na 2025. Daarbij vormen de huidige inflatiecijfers en plannen van de toekomstige regering serieuze aandachtspunten.

Het solide en stabiele beeld komt ook naar voren uit de 'stresstest' zoals weergegeven in paragraaf 1.6 en de financiële kengetallen opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Onderstaand wordt kort ingegaan op de uitgangspunten voor de totstandkoming van de begroting, de vaste activa, de reserves en voorzieningen, de langlopende schulden en de verplichtingen gerelateerd aan de jaarlijkse terugkerende arbeidskosten.

UITGANGSPUNTEN
Onderstaand zijn de uitgangspunten weergegeven waarop de ramingen zijn gebaseerd:

- *Sluitende begroting 2024 en 2025*
  Conform de door de Provincie en de VNG uitgezette lijn dienen de jaren 2024 en 2025 sluitend te zijn. Voor de jaren 2026 en 2027 wordt het moeilijke financiële perspectief inzichtelijk gemaakt.
- *Behoedzame en reële ramingen*
  Bij het begroten wordt uitgegaan van behoedzame en reële ramingen. De raming van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds voor een begrotingsjaar wordt gebaseerd op de Meicirculaire van het voorafgaande jaar.
- *Indexering*
  Conform de afspraken met de Auditcommissie wordt indexering in de begroting conform de lijn zoals deze is beschreven in de nota "indexeren in de begroting van de gemeente Simpelveld" toegepast. Zo worden bestaande budgetten (zijnde de budgetten die niet van externe partners zijn) niet gewijzigd in de begroting, tenzij aan de hand van een deugdelijke onderbouwing aangetoond kan worden dat een wijziging noodzakelijk is. Voor subsidies wordt de vastgestelde indexeringsregel (jaarlijks indexeren aan de hand van de CPI) gehandhaafd. Inzake gemeenschappelijke regelingen wordt het volgen van de begroting van deze GR gecontinueerd, waarbij normale en acceptabele indexatie plaatsvindt.
- *Belastingheffingen en leges*
  Het indexeringspercentage van de belastingheffingen wordt gesteld op 1,5%. Met betrekking tot het vaststellen van de legestarieven is door de Raad in haar vergadering van 13 oktober 2016 besloten dat als uitgangspunt wordt gehanteerd dat alle legestarieven 100% kostendekkend zijn, tenzij dit vanwege redenen niet wenselijk is. Ook voor de riool- en afvalstoffenheffing is 100% kostendekkendheid het uitgangspunt.
- *Indexering Lonen- en salariskosten*
  Bij lonen- en salariskosten worden, indien de definitieve cao onderhandelingen en de werkelijke gegevens van de sociale wet- en regelgeving bekend zijn, deze gegevens gehanteerd voor het ramen van de loonkosten. Indien de definitieve cao onderhandelingen en de werkelijke gegevens van de sociale wet- en regelgeving niet bekend zijn op het moment van de opmaak van de begroting, wordt een zo reëel mogelijke schatting gemaakt op basis van de gegevens in de algemene uitkering of de actuele stand van zaken omtrent de cao onderhandelingen en ontwikkelingen in de sociale wet- en regelgeving.
- *Rente*
  In de begroting worden de volgende rentepercentages gehanteerd:

Rente over nieuwe investeringen	3,50 %
Bespaarde rente over reserves en voorzieningen	0,00 %
Gewogen rentepercentage over extern aangetrokken financieringsmiddelen	1,21 %
Omslagrente	0,68 %

- *Provincie Limburg*
  De uitgangspunten zoals geformuleerd door onze financieel toezichthouder, zijnde de provincie Limburg, hebben mede als leidraad gefunctioneerd bij het opstellen van de begroting. Denk hierbij aan de begrotingsbrief en het financieel verdiepingsonderzoek.
- *Indicatoren*
  De cijfers behorende bij de verplichte indicatoren zijn te vinden op de website waarstaatjegemeente.nl en worden continue bijgewerkt. Voor wat betreft de geformuleerde streefwaarden kan aangegeven worden

dat met de auditcommissie is afgesproken dat als streefwaarde de best scorende Parkstad-gemeente wordt genomen. Veelal wordt gebruik gemaakt van het Burgeronderzoek Parkstad Limburg. Eind 2023 vindt het Dienstverleningsonderzoek Parkstad plaats, in samenwerking met de gemeenten Heerlen, Brunssum, Voerendaal, Kerkrade, Landgraaf en Beekdaelen. Dit onderzoek vindt normaal iedere twee jaar plaats maar door capaciteitsproblemen en een organisatieverandering bij de gemeente Heerlen is dit onderzoek in 2021 niet uitgevoerd. In 2024 gaan we aan de slag met de aandachtspunten die uit het onderzoek zullen volgen.

VASTE ACTIVA

Het investeringsprogramma voor de periode 2024-2027 bedraagt in de totaliteit € 12.708.329. E.e.a. is reeds in hoofdstuk 1 en bij de betreffende programma's nader toegelicht. Het investeringsprogramma 2024-2027 ziet er als volgt uit:

	Cat.	Bedrag incl. BTW	Bedrag excl. BTW	Totaal	Rente 3,50%	Lasten 1e jaar (halve rente)	Afschrijvings-termijn / -bedrag			Kapitaallasten 2024	2025	2026	2027
INVESTERINGEN 2024													
Programma 0. Bestuur en ondersteuning													
Key2Burgerzalen -portaal-	EN	30.250	25.000	25.000	875	438	4	lin	6.250	438	7.125	6.906	6.688
Vrachtwagen Openbare Werken	EN	363.000	300.000	300.000	10.500	5.250	7	lin	33.571	5.250	44.071	42.896	41.721
Electrische palletwagen	EN	14.520	12.000	12.000	420	210	10	lin	1.200	210	1.620	1.578	1.536
Digitale informatieborden	EN	24.200	20.000	20.000	700	350	5	lin	4.000	350	4.700	4.560	4.420
Vervanging verkiezingsborden	EN	15.125	12.500	12.500	438	219	10	lin	1.250	219	1.688	1.644	1.601
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat													
Herinrichting perron Bocholtz	MN	30.250	25.000	25.000	875	438	20	lin	1.250	438	2.125	2.081	2.038
Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan	MN	29.450	24.340	24.340	852	426	20	lin	1.217	426	2.069	2.026	1.984
Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan	MN	18.590	15.360	15.360	538	269	20	lin	768	269	1.306	1.279	1.252
Programma 3. Economie													
Voorbereiding Romeins villalandschap	MN	121.000	100.000	100.000	3.500	1.750	20	lin	5.000	1.750	8.500	8.325	8.150
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie													
Vervangen en renovatie voetbalvelden	EN	1.481.250	1.481.250	1.481.250	51.844	25.922	20	lin	74.063	25.922	125.906	123.314	120.722
Programma 6. Sociaal domein													
Skaeve huse	EN	64.700	64.700	64.700	2.265	1.132	15	lin	4.313	1.132	6.578	6.427	6.276
Programma 7. Volksgezondheid en milieu													
2038-01 Open rwa-buffer Bongerd	EN	392.470	324.360	324.360	11.353	5.676	50	lin	6.487	5.676	17.840	17.613	17.386
2039-01 Open krw-buffer Broek-Prickart (in bestaande buffer WL)	EN	214.210	177.030	177.030	6.196	3.098	50	lin	3.541	3.098	9.737	9.613	9.489
2043-01 Gesloten KRW-buffer Puntelstraat/Pastoor Damiaanstraat	EN	970.320	801.920	801.920	28.067	14.034	50	lin	16.038	14.034	44.106	43.545	42.983
2043-02 Afkoppelen Puntelstraat -west-	EN	117.190	96.850	96.850	3.390	1.695	50	lin	1.937	1.695	5.327	5.259	5.191
2047-01 Gesloten krw-buffer Hoogenberg voetpad / Rodeput	EN	1.255.400	1.037.520	1.037.520	36.313	18.157	50	lin	20.750	18.157	57.064	56.338	55.611
2048-01 Gesloten krw-leiding Doctor Ottenstraat	EN	183.420	151.590	151.590	5.306	2.653	50	lin	3.032	2.653	8.337	8.231	8.125
2517-01 Open krw-buffer Weiweg	EN	153.590	126.930	126.930	4.443	2.221	50	lin	2.539	2.221	6.981	6.892	6.803
Oude Gaasstraat	EN	484.000	400.000	400.000	14.000	7.000	50	lin	8.000	7.000	22.000	21.720	21.440
Aanpak knelpunten	EN	242.000	200.000	200.000	7.000	3.500	50	lin	4.000	3.500	11.000	10.860	10.720
Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2023	EN	363.000	300.000	300.000	10.500	5.250	50	lin	6.000	5.250	16.500	16.290	16.080
Totaal te ontvangen KRW subsidies projecten 2039, 2043, 2047, 2048 en	EN	-685.957	-685.957	-685.957	-24.008	-12.004	50	lin	-13.719	-12.004	-37.728	-37.248	-36.768
Totaal te ontvangen DHZ subsidie - nvt-	EN	0	0	0	0	0	50	lin	0	0	0	0	0
subtotaal		*5.881.978*	*5.010.393*	*5.010.393*	*175.364*	*87.682*			*191.487*	87.682	366.851	360.150	353.448
INVESTERINGEN 2025													
Programma 0. Bestuur en ondersteuning													
Transporter Openbare Werken	EN	66.790	55.200	55.200	1.932	966	7	lin	7.886		966	9.818	9.542
Klepelmaaier Openbare Werken	EN	23.230	19.200	19.200	672	336	10	lin	1.920		336	2.592	2.525
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat													
Rehabilitatie wegen	MN	726.000	600.000	600.000	21.000	10.500	40	lin	15.000		10.500	36.000	35.475
Centrumvisie Simpelveld: onderdeel duurzaamheid	MN	1.210.000	1.000.000	1.000.000	35.000	17.500	40	lin	25.000		17.500	60.000	59.125
Centrumvisie Simpelveld: onderdeel mobiliteit	MN	605.000	500.000	500.000	17.500	8.750	40	lin	12.500		8.750	30.000	29.563
Uitbreiding Velocity / Mobiliteitsplan	MN	29.450	24.340	24.340	852	426	20	lin	1.217		426	2.069	2.026
Haltevoorzieningen op orde / Mobiliteitsplan	MN	18.590	15.360	15.360	538	269	20	lin	768		269	1.306	1.279
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie													
Vervangen en renovatie voetbalvelden	EN	566.250	566.250	566.250	19.819	9.909	20	lin	28.313		9.909	48.131	47.140
Programma 7. Volksgezondheid en milieu													
2038-02 Afkoppelen omgeving Bethlehem-/Elisabethstraat	EN	424.230	350.600	350.600	12.271	6.136	50	lin	7.012		6.136	19.283	19.038
2038-05 Afkoppelen omgeving Margriet-/Zonnebloemstraat	EN	379.740	313.830	313.830	10.984	5.492	50	lin	6.277		5.492	17.261	17.041
2038-06 Afkoppelen Heiweg, Wijngracht en omgeving	EN	1.161.460	959.880	959.880	33.596	16.798	50	lin	19.198		16.798	52.793	52.121
2038-10 Afkoppelen Steenbergervoetpad	EN	50.930	42.090	42.090	1.473	737	50	lin	842		737	2.315	2.286
2038-11 Afkoppelen omgeving Groeneboord/Persoon-/Kommerstraat	EN	758.000	626.450	626.450	21.926	10.963	50	lin	12.529		10.963	34.455	34.016
Aanpak knepunten	EN	242.000	200.000	200.000	7.000	3.500	50	lin	4.000		3.500	11.000	10.860
Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2024	EN	363.000	300.000	300.000	10.500	5.250	50	lin	6.000		5.250	16.500	16.290
Totaal te ontvangen KRW subsidies -nvt-	EN	0	0	0	0	0	50	lin	0		0	0	-5.956
Totaal te ontvangen DHZ subsidie - nvt-	EN	0	0	0	0	0	50	lin	0		0	0	0
subtotaal		*6.624.670*	*5.573.200*	*5.573.200*	*195.062*	*97.531*			*148.460*	0	97.531	343.522	332.371
INVESTERINGEN 2026													
Programma 7. Volksgezondheid en milieu													
2038-03 Afkoppelen Vlengendaal/Pleiweg	EN	814.570	673.200	673.200	23.562	11.781	50	lin	13.464			11.781	37.026
2038-04 Afkoppelen Margriet-/Leliestraat	EN	698.700	577.440	577.440	20.210	10.105	50	lin	11.549			10.105	31.759
Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2025	EN	363.000	300.000	300.000	10.500	5.250	50	lin	6.000			5.250	16.500
Totaal te ontvangen KRW subsidie project 2038	EN	-465.905	-465.905	-465.905	-16.307	-8.153	50	lin	-9.318			-8.153	-25.625
Totaal te ontvangen DHZ subsidie -nvt-	EN	0	0	0	0	0	50	lin	0			0	0
subtotaal		*1.410.365*	*1.084.735*	*1.084.735*	*37.966*	*18.983*			*21.695*	0	0	18.983	59.660
INVESTERINGEN 2027													
Programma 0. Bestuur en ondersteuning													
Vervanging MAN bus	EN	84.700	70.000	70.000	2.450	1.225	7	lin	10.000				1.225
Vervanging MAN bus	EN	84.700	70.000	70.000	2.450	1.225	7	lin	10.000				1.225
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat													
Rehabilitatie wegen	MN	726.000	600.000	600.000	21.000	10.500	40	lin	15.000				10.500
Programma 7. Volksgezondheid en milieu													
Reservering vervanging vrijverval riolen en gemalen inspectie 2026	EN	363.000	300.000	300.000	10.500	5.250	50	lin	6.000				5.250
Totaal te ontvangen KRW subsidie -nvt-	EN	0	0	0	0	0	50	lin	0				0
Totaal te verdelen DHZ subsidie -nvt-	EN	0	0	0	0	0	50	lin	0				0
subtotaal		*1.258.400*	*1.040.000*	*1.040.000*	*36.400*	*18.200*			*41.000*	0	0	0	18.200
TOTAAL		**15.175.413**	**12.708.329**	**12.708.328**	**444.792**	**222.396**			**402.642**	**87.682**	**464.382**	**722.655**	**763.679**

* EN = investeringen met een economisch nut en MN = investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

RESERVES EN VOORZIENINGEN
De belangrijkste uitgangspunten omtrent de vorming, vulling en aanwending van reserves en voorzieningen zijn vastgelegd in de Nota Reserves en Voorzieningen. De informatievoorziening van de raad vindt via de documenten van de P&C-cyclus (begroting, beraps en jaarstukken) plaats. Of indien van toepassing via een separaat raadsvoorstel. Voor een beperkt aantal reserves zijn afwijkende regels afgesproken over de vulling c.q. aanwending. Overigens wordt de raad hierover in de diverse P&C-documenten wel geïnformeerd. Denk bijvoorbeeld aan de voorziening afval (vulling / aanwending bij meer of minder dan 100% kostendekkendheid) of de voorziening rioleringen (vulling / aanwending bij meer of minder dan 100% kostendekkendheid).

Voor een nader overzicht wordt verwezen naar paragraaf 4.4 Vooruitblik reserves en voorzieningen 2024-2027. De volgende ontwikkeling van de saldi per eind 2027 wordt voorzien:

– algemene reserve	€ 3.608.677
– bestemmingsreserves	€ 4.858.555
– voorzieningen	€ 1.448.530
Totaal	€ 9.915.762

De geschilderde ontwikkeling van de reserves en voorzieningen is bedoeld om een indicatie te geven van de verwachte ontwikkeling. Daarbij zijn inschattingen gemaakt van mogelijke bestedingen van reserves en voorzieningen. Doordat bestedingen uit reserves en voorzieningen soms lastig zijn te voorspellen en te ramen, wijkt de vooruitblik deels af van hetgeen daadwerkelijk in de voorliggende begroting wordt gepresenteerd.

De raad heeft de minimumomvang van de algemene reserve bepaald op € 3.000.000. In 2024 wordt aan deze voorwaarde voldaan. Uit de vooruitblik reserves en voorzieningen blijkt dat deze drempel ook in de periode 2025-2027 niet wordt gepasseerd.

LANGLOPENDE SCHULDEN
Het verwachte totaal van langlopende schulden per 1 januari 2024 bedraagt € 18,5 miljoen. De aflossing over 2024 bedraagt circa € 1,3 miljoen. De rente die betaald wordt over alle langlopende leningen bedraagt voor 2024 circa € 222.000.

VERPLICHTINGEN GERELATEERD AAN DE JAARLIJKSE TERUGKERENDE ARBEIDSKOSTEN
In het BBV is geregeld dat voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume geen voorzieningen gevormd mogen worden. Hierbij valt te denken aan vakantiedagen, wachtgelden en pensioenen. Deze jaarlijks terugkerende verplichtingen zijn in de begroting opgenomen en maken derhalve al onderdeel uit van de financiële positie. Voor verplichtingen waarvan het bedrag oploopt moet wel een voorziening worden gevormd. Dit betreft pensioenen van wethouders. Voor de dekking hiervan is de Voorziening APPA wethouders.

GEPROGNOSTICEERDE BALANS
Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het BBV voorgeschreven dat bij de uiteenzetting van de financiële positie een geprognosticeerde balans wordt opgenomen. Met het opnemen van een geprognosticeerde balans krijgt de raad een globaal inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte. Uiteraard is het bijzonder lastig om de balansontwikkelingen te prognosticeren en betreft het geschetste beeld slechts een indicatie.

	Werkelijke balans 31-12-2022	Geprognosticeerde balans 31-12-2023	Geprognosticeerde balans 31-12-2024	Geprognosticeerde balans 31-12-2025	Geprognosticeerde balans 31-12-2026	Geprognosticeerde balans 31-12-2027
ACTIVA						
Vaste activa						
Materiele vaste activa	25.963.606	26.130.824	43.836.524	47.902.432	47.863.383	47.252.311
Financiele vaste activa	1.940.719	1.830.933	1.703.533	1.576.133	1.448.733	1.321.333
Totaal vaste activa	27.904.325	27.961.757	45.540.057	49.478.565	49.312.116	48.573.644
Vlottende activa						
Uitzettingen looptijd <1 j.	9.260.554	10.888.354	2.867.315	2.905.778	2.785.146	2.852.746
Liquide middelen	32.144	41.334	51.518	41.665	44.839	46.007
Overlopende activa	3.361.120	1.529.249	1.864.578	2.251.649	1.881.825	1.999.350
Totaal vlottende activa	12.653.818	12.458.936	4.783.410	5.199.092	4.711.809	4.898.104
Totaal Activa	**40.558.143**	**40.420.693**	**50.323.467**	**54.677.657**	**54.023.925**	**53.471.748**
PASSIVA						
Vaste passiva						
Eigen vermogen	13.341.649	10.112.083	10.232.221	9.933.897	8.743.622	7.872.675
Voorzieningen	3.784.308	3.856.030	1.770.940	1.471.290	1.594.410	1.448.530
Langlopende schulden	19.998.783	18.491.459	28.245.256	32.305.837	34.263.680	33.902.592
Totaal vaste passiva	37.124.740	32.459.572	40.248.417	43.711.024	44.601.712	43.223.797
Vlottende passiva						
Kasgeldleningen	0	0	0	0	0	0
Banksaldi	156.475	53.376	70.587	93.479	72.481	78.849
Overige schulden	890.304	5.430.896	7.473.675	8.408.400	6.858.935	7.673.656
Overlopende passiva	2.386.624	2.476.849	2.530.788	2.464.754	2.490.797	2.495.446
Totaal vlottende passiva	3.433.403	7.961.121	10.075.050	10.966.633	9.422.213	10.247.951
Totaal Passiva	**40.558.143**	**40.420.693**	**50.323.467**	**54.677.657**	**54.023.925**	**53.471.748**

Om te komen tot bovenstaande geprognosticeerde balansen is voor diverse balansposten een vooruitblik voor de periode 2024-2027 opgesteld, namelijk de vaste activa en de vaste passiva. Voor overige balansposten is de omvang bepaald op basis van het gemiddelde van de drie voorgaande jaren. De post ‘overige schulden’ is de sluitpost om de balansen in evenwicht te krijgen. Bij het opstellen van de geprognosticeerde balans is de ‘Notitie Geprognosticeerde balans en EMU-saldo: inzicht in de (meerjarige) financiële positie’ van de Commissie BBV gehanteerd.

EMU-SALDO

Het nationale EMU-saldo is het gezamenlijk begrotingstekort dan wel -overschot op kasbasis van de collectieve sector. Het geldt voor de gehele overheid en is uitgedrukt in een percentage van het Bruto Binnenlands Product. Het EMU-saldo kan als volgt worden bepaald:

EMU-saldo							
		Realisatie	**Begroting**	**Begroting**	**Begroting**	**Begroting**	**Begroting**
		2022	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
1	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.221.102	-691.360	-33.258	84.651	-990.275	-670.947
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	923.571	981.092	1.023.562	1.302.086	1.302.971	1.266.391
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	1.085.579	675.800	807.500	807.500	807.500	807.500
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-3.215.792	-2.778.300	-5.010.393	-5.573.201	-1.084.734	-1.040.000
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:						
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie:						
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-515.966	-1.932.300	-2.892.590	-1.107.150	-684.380	-953.380
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten:						
	a. Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
	b. Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?						
Berekend EMU-saldo		**-501.506**	**-3.745.068**	**-6.105.179**	**-4.486.114**	**-648.918**	**-590.436**

€

HOOFDSTUK 6

OVERIGEN

6.1 Indicatoren

In deze paragraaf wordt het verloop van de indicatoren, zoals opgenomen bij de diverse afzonderlijke programma's, weergegeven. Het Burgeronderzoek Parkstad Limburg vindt eenmaal in de twee jaar plaats en bestaat uit zowel een Burgeronderzoek als een Stadsonderzoek*. Derhalve wordt onderstaand enkel de realisatiecijfers per twee jaar weergegeven.

* Eind 2023 vindt het Dienstverleningsonderzoek Parkstad plaats, in samenwerking met de gemeenten Heerlen, Brunssum, Voerendaal, Kerkrade, Landgraaf en Beekdaelen. Dit onderzoek vindt normaal iedere twee jaar plaats maar door capaciteitsproblemen en een organisatieverandering bij de gemeente Heerlen is dit onderzoek in 2021 niet uitgevoerd. In 2024 gaan we aan de slag met de aandachtspunten die uit het onderzoek zullen volgen.

Progr.	Indicator	Realisatie 2015	Realisatie 2017	Realisatie 2019	Realisatie 2021
0	De gemeente betrekt inwoners voldoende bij haar activiteiten	n.b.	33%	30%	n.b.*
0	Transparantie gemeentelijke besluiten	5,3	5,8	5,4	n.b.*
0	Tevredenheid gemeentelijke dienstverlening	6,9	7,1	6,7	n.b.*
0	De gemeente werkt snel	20%	23%	20%	n.b.*
0	De gemeente komt afspraken na	32%	35%	31%	n.b.*
1	Onveiligheidsgevoel in de eigen buurt	20%	21%	13%	17%
2	Tevredenheid onderhoud van wegen, straten en pleinen	51%	51%	56%	50%
2	Tevredenheid onderhoud straatverlichting	69%	71%	68%	75%
2	Tevredenheid parkeergelegenheid	58%	59%	65%	57%
4	Tevredenheid basisonderwijs	76%	88%	90%	89%
5	Heeft op cultuur aanbod weinig te bieden	27%	22%	26%	n.b.*
5	Tevredenheid sportgelegenheden	81%	83%	92%	81%
5	Tevredenheid onderhoud openbaar groen	47%	41%	42%	47%
5	Tevredenheid over inrichting openbaar groen	40%	38%	44%	50%
6	Maatschappelijke participatie	3,8	3,8	3,6	3,6
6	Eenzaamheid	13%	9%	8%	15%
6	Zelfredzaamheid	8,4	8,1	8,5	8,5
7	Milieuoverlast	1,5	2,7	2,6	n.b.
7	Negatieve gezondheidsbeleving	17%	20%	14%	n.b.
8	Algemene kwaliteit woonomgeving	7,8	7,9	7,8	7,9
8	Tevredenheid over gemeente als woon- en leefgemeente	7,4	7,6	7,4	n.b.
8	Tevredenheid buurtvoorzieningen	64%	66%	67%	59%
8	Tevredenheid over voorzieningen voor jongeren	20%	29%	23%	24%
8	Woningwaardering	7,9	7,9	7,8	7,5

Hierbij het verloop van de verplichte beleidsindicatoren zoals opgenomen in programma 0:

Progr.	Indicator	Bron	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022
0	Formatie ambtelijke org.	Gemeente	7,0	6,9	6,5	6,97	7,48
0	Bezetting	Gemeente	7,0	6,9	6,5	6,97	7,48
0	Apparaatskosten	Gemeente	€ 650	€ 678	€ 723	€ 810	€ 807
0	Externe inhuur	Gemeente	12%	16%	10,71%	12,14%	10,98%
0	Overhead	Gemeente	17%	17%	15,62%	18%	19%

6.2 Trefwoordenlijst

A

Activa
Bezittingen (kas- en banktegoeden, grond, gebouwen etc.), dus wat op de linkerkant van de balans staat.
Zie ook Passiva.

Activeren
Het op de balans zetten van uitgaven die meerjarig nut hebben en dus niet in eenmaal ten laste van de exploitatie brengen.

Afschrijven
Het op methodische wijze ten laste van de exploitatie brengen van de investeringen in kapitaalgoederen.

Algemene reserve
Vermogensbestanddeel waarvoor geen bijzondere bestemming is aangegeven.
Zie ook Bestemmingsreserve

Algemene uitkering
Rijksuitkering aan de gemeenten uit het gemeentefonds, verdeeld via verdeelmaatstaven.

B

Balans
Overzicht van de bezittingen (activa) en het eigen en vreemd vermogen (passiva).

Baten en lasten
De inkomsten en uitgaven toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben en niet het jaar waarin de feitelijke betalingen plaatshebben.

Begrotingssaldo
Het verschil tussen de baten en de lasten in de begroting.

Bestemmingsreserve
Door de raad voor een specifiek doel gereserveerde middelen.
Zie ook Algemene reserve.

Bestuursrapportage (Berap)
Tussentijdse informatie over de uitvoering van de begroting.

Boekwaarde
Waarde van een of meerdere activa in de financiële administratie, en dus op de balans.

BTW-compensatiefonds (BCF)
Rijksfonds waar de gemeenten een bepaald deel van de door hen betaalde BTW kunnen terugvorderen.

C

Controleverklaring
Oordeel van de accountant over de jaarrekening, gebaseerd op zijn controle.

D

Dotaties
Toevoeging aan de reserves ten laste van het resultaat.
Zie ook Onttrekkingen.

E

Egalisatiereserve
Reserve waarmee ongewenste schommelingen in tarieven kunnen worden opgevangen, bijv. bij rioolrechten.

G

Gemeentefonds
Fonds gevuld door het Rijk waaruit de gemeenten het grootste deel van hun algemene middelen ontvangen.
Zie ook Algemene uitkering.

Getrouw beeld
Juiste en volledige weergave. De accountant toetst o.a. of de jaarrekening een “getrouw beeld” geeft.
Zie ook Rechtmatigheid.

I

Investering
Uitgave voor (een) kapitaalgoed(eren).
Zie ook Kapitaalgoederen.

K

Kapitaalgoederen
Goederen die meerdere jaren nut geven; denk aan wegen, gebouwen, riolen.

Kapitaallasten
Rente en afschrijving van kapitaalgoed(eren).

L

Lokale heffingen
Belastingen en rechten die een gemeente kan heffen.

M

Marktwaarde
Waarde van een zaak (bouwgrond, gebouwen e.d.) in het economische verkeer.

Meerjarenbegroting
Extrapolatie van de begroting naar de volgende drie jaren.

O

Ombuigen
Wijziging van beleid met als doel minder middelen te besteden voor een bepaald beleidsveld.

Onderuitputting
Achterblijven van de feitelijke lasten bij de in de begroting opgenomen bedragen.

Onttrekkingen
Vermindering van de reserves ten gunste van het resultaat.
Zie ook Dotaties.

Overschrijding(en)
Hogere lasten voor een bepaald doel dan in de begroting is geraamd.

P

Passiva
Vermogensbestanddelen (eigen vermogen en vreemd vermogen, zoals voorzieningen en schulden), dus wat op de rechterkant in de balans staat.
Zie ook Activa.

R

Rechtmatigheid
Hiervan is sprake als in de bedrijfsvoering wordt voldaan aan de wettelijke eisen en interne regelgeving.
Zie ook Getrouw beeld.

Reserves
Vermogensbestanddelen die zijn ontstaan door (bestemming van) overschotten op de rekening.

Resultaat
Saldo van rekening of begroting. Het BBV maakt onderscheid tussen resultaat vóór en ná bestemming van de reserves, zodat de raad ook expliciet en transparant besluit over de dotaties in of onttrekkingen aan reserves.

S

Specifieke uitkeringen
Uitkering van (meestal) ministeries voor specifiek omschreven taken, dus niet vrij besteedbaar. Veelal met uitgebreide verantwoordingsplicht.

T

Treasury
Engelse term voor het vakgebied rond in- en uitgaande geldstromen, en hun kosten, opbrengsten en risico's.

V

Voorzieningen
Afgezonderd bedrag voor lasten die zeker optreden, maar waarvan omvang en tijdstip niet exact is te bepalen. Kan dienen om pieken en dalen in de lasten op te vangen (bijvoorbeeld een voorziening groot onderhoud).

6.3 Lijst van afkortingen

AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
AOV	Ambtenaar Orde en Veiligheid
APV	Algemeen Plaatselijke Verordening
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisadministratie Adressen en Gebouwen
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BCF	BTW-compensatiefonds
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BIBOB	Bevordering Integriteits Beoordelingen door het Openbaar Bestuur
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaren
BOS	Buurt, Onderwijs en Sport
BRP	Basisregistratie Personen
CIZOP	Centrum voor Informele Zorg Parkstad
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COA	Centraal orgaan Opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
EGEM	Elektronische Gemeenten
EMU	Economische en Monetaire Unie
EONIA	Euro OverNight Index Average (daggeldrente)
FIDO	wet Financiering Decentrale Overheden
FTE	Full-Time Equivalent
GEO	Geografie
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst
GGZ	Geestelijke Gezondheids Zorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GVVP	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoers Plan
HALT	Bureau Het ALTernatief
HbH	Hulp bij het Huishouden
HOF	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
I&A	Informatievoorziening & Automatisering
IBA	Internationale Bau Ausstellung
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IFLO	Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
IV3	Informatie voor derden
JJW	Jeugd- en Jongerenwerk
KRW	Europese Kaderrichtlijn Water
KVST	Kostenverdeelstaat
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
LVO	Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs
MGZL	Meander Groep Zuid Limburg
NNB	Nog niet bekend
OC&W	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OVD-BZ	Officier van Dienst Bevolkingszorg
OZB	Onroerende zaakbelasting
PDCA	Plan, Do, Check& Act
PPS	Publiek-Private Samenwerkingsconstructies
PSL	Parkstad Limburg
RFV	Raad voor Financiële Verhoudingen
RIEC	Regionale Informatie en Expertise Centra
RUD	Regionale Uitvoerings Dienst
Ruddo	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden

SDV	Stads- en DorpsVernieuwing
SiSa	Single Information, Single Audit
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden
SMI	Sociaal Medische Indicatie
SMW	Schoolmaatschappelijk werk
SVOPL	Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg
VVE	Voor- en Vroegschoolse opvang
VGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VONSS	gemeenten Voerendaal-Onderbanken-Nuth-Schinnen-Simpelveld
Wajong	Wet arbeidsgehandicapte jongeren
WIJ	Wet Investeren in Jongeren
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
WOZL	Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg
WSPL	Werkgever Servicepunt Parkstad Limburg
WSS	Woningstichting Simpelveld
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWNV	Wet Werken Naar Vermogen
ZAT	Zorg Advies Team
ZLSM	Zuid-Limburgse Stoomtrein Maatschappij

VASTSTELLINGSBESLUIT

Bocholtz

Aldus vastgesteld door de Raad van de gemeente Simpelveld
in de openbare vergadering van 9 november 2023,

de griffier,	de voorzitter,
bc. F.G. Simons	Mevr. S.C.J. Scheepers

Colofon

Programmabegroting 2024

Redactie
Gemeente Simpelveld

Foto's
Gemeente Simpelveld, John Kreukniet & Herman Bouwens

Informatie
Gemeente Simpelveld
Postbus 21000
6369 ZG Simpelveld
Telefoon: 14 045
E-mail: info@simpelveld.nl
Website: www.simpelveld.nl

Aan de inhoud van deze uitgave kunnen
geen rechten worden ontleend.